

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 1041

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 11 noiembrie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 673 din 3 decembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 39 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012	2–6
Decizia nr. 707 din 19 decembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 alin. (4) și (6) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local	6–8
Decizia nr. 481 din 20 octombrie 2025 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, precum și a dispozițiilor art. I pct. 1-4 și pct. 7-25, ale art. II pct. 1-5, ale art. III pct. 1-10, ale art. IV-art. IX, ale art. XII pct. 1-14, pct. 16-51, ale art. XV pct. 1 și 2, ale art. XVI-XX, ale art. XXI pct. 1-4, art. XXII, ale art. XXIV pct. 1-3, ale art. XXIX pct. 1-52, ale art. XXXII, ale art. XXXIII și ale art. XXXVIII din lege	9–89
★	
Opinie separată	90–93
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.831. — Ordin al ministrului finanțelor pentru modificarea Ordinului ministrului finanțelor nr. 1.795/2025 privind prospectele de emisiune a certificatelor de trezorerie cu discount și a obligațiunilor de stat de tip benchmark aferente lunii noiembrie 2025	94–95
★	
Rectificări	95–96

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 673
din 3 decembrie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 39
din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 39 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, excepție ridicată de Societatea Euro Seven Industry — S.R.L. din București în Dosarul nr. 59/299/2019 al Judecătoriai Sectorului 1 București — Secția I civilă, de Societatea Euro Seven Industry — S.R.L. din București în Dosarul nr. 22.578/299/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, precum și de către Societatea Delagaz&Energie — S.R.L. din Târlungeni, județul Brașov, în Dosarul nr. 21.565/4/2019 al Judecătoriai Brașov — Secția civilă și care formează obiectul dosarelor conexe ale Curții Constituționale nr. 2.215D/2019, nr. 176D/2020 și nr. 857D/2021.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 5 noiembrie 2024, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea a conexas dosarele nr. 176D/2020 și nr. 857D/2021 la Dosarul nr. 2.215D/2019, și, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce au format obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 3 decembrie 2024, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 31 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 59/299/2019, **Judecătoria Sectorului 1 București — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 39 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**, excepție ridicată de Societatea Euro Seven Industry — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluținarea unei plângeri împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012.

4. Prin Decizia civilă nr. 3.577 din 1 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 22.578/299/2018, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 39 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**, excepție ridicată de Societatea Euro Seven Industry — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluținarea unei plângeri împotriva unui proces-verbal de constatare și

sancționare a contravenției prevăzute de art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012.

5. Prin Încheierea din 5 martie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 21.565/4/2019, **Judecătoria Brașov — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 pct. 39 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**, excepție ridicată de Societatea Delagaz&Energie — S.R.L. din Târlungeni, județul Brașov, într-o cauză având ca obiect soluținarea unei plângeri împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarele acesteia susțin, în esență, că dispozițiile legale criticate nu îndeplinesc condițiile de claritate și previzibilitate, întrucât niciun operator economic din sectorul gazelor naturale nu poate cunoaște din textul normei juridice care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa contravențională și criteriile de individualizare a sancțiunilor.

7. În acest sens au fost invocate considerentele Deciziei nr. 244 din 19 aprilie 2016, ale Deciziei nr. 17 din 21 ianuarie 2015, ale Deciziei nr. 363 din 7 mai 2015, ale Deciziei nr. 637 din 13 octombrie 2015, ale Deciziei nr. 818 din 7 decembrie 2017 și ale Deciziei nr. 252 din 19 aprilie 2018, subliniindu-se că dacă, în domeniul raporturilor de serviciu, Curtea Constituțională consideră că nu poate fi permisă reglementarea unor efecte importante prin trimiterea la acte administrative cu forță juridică inferioară legii, cu atât mai mult este de neacceptat ca reglementarea răspunderii contravenționale a unui subiect de drept să se poată realiza prin trimiterea la acte administrative cu forță juridică inferioară legii.

8. Cu privire la neconformitatea dispozițiilor legale criticate cu prevederile art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, se arată că dreptul la un proces echitabil nu poate fi garantat dacă nu este dublat și de principiul securității juridice, care presupune o atenție sporită asupra calității legii, astfel încât atât obiectul de drept care trebuie să își conformeze conduita prescripțiilor acesteia, cât și organul constator chemat să pună în executare legea și instanța de judecată care interpretează și aplică legea să aibă în față un standard obiectiv la care să se raporteze, în caz contrar, pentru aceeași faptă, un subiect de drept putând ajunge să fie sancționat contravențional în funcție de aprecierea unui organ constator și a unei instanțe de judecată, iar un altul, dimpotrivă, să nu se afle în această situație, de vreme ce un alt organ constator și o altă instanță judecătorească nu ar considera că fapta constituie contravenție. Întrucât legiuitorul lasă această posibilitate de sancționare contravențională în baza unor criterii exclusiv subiective ale celui care aplică sancțiunea, în baza unei norme care nu respectă cerințele accesibilității și previzibilității, astfel cum acestea au fost definite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, se creează posibilitatea ca anumiți operatori economici să beneficieze de un avantaj nejustificat în raport cu alții prin aceea că, în lipsa unor standarde obiective minimale, întotdeauna pentru aceeași faptă vor exista sancțiuni diferite aplicate, precum și soluții diferite ale unor instanțe judecătorești.

Aprecierea pur subiectivă permisă de lege în a aplica o sancțiune contravențională izvorăște din voința agenților constatați, ceea ce imprimă un caracter aleatoriu tragerii la răspundere contravențională.

9. Cu privire la neconformitatea dispozițiilor legale criticate cu prevederile art. 20 alin. (1) din Constituție, s-a arătat că textul legal criticat este incompatibil cu cele statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în Cauza *Sunday Times împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord* și în Hotărârea din 25 aprilie 2006, pronunțată în Cauza *Dammann împotriva Elveției*, în care Curtea de la Strasbourg a stabilit că, pentru a fi considerată „lege”, norma trebuie să fie enunțată cu suficientă precizie pentru a permite individului să își regleze conduita și să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat și, totodată, norma trebuie să ofere o anumită garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice.

10. Astfel, s-a ajuns în situația în care să fie considerate contravenții fapta de a nu transmite studiul tehnico-economic în termenul prevăzut de procedura privind elaborarea studiului tehnico-economic în vederea realizării obiectivelor din sectorul gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 104/2015, fapta de a nu calcula în mod corespunzător acest studiu prevăzut de procedura menționată anterior, precum și fapta de a factura direct către clienți diferiți în mod suplimentar față de contravaloarea gazelor naturale facturate anterior acestora la anumite prețuri reglementate stabilite de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE). Or, toate aceste fapte sancționate nu au un suport expres în Legea nr. 123/2012, ci reprezintă aprecieri subiective ale organelor de constatare care le includ în sfera generoasă a textului art. 194 pct. 39 din legea precitată, în care, de altfel, poate fi inclusă teoretic orice abatere, chiar dacă este nesemnificativă și nu prezintă un pericol social.

11. De asemenea, în condițiile în care sancțiunea este aplicată prin lege, fapta calificată de lege drept contravenție trebuie în mod necesar să aibă elementul material prevăzut în lege, fără ca pentru determinarea acestui element material destinarii legii și organele de control să fie nevoite să recurgă la acte de nivel secundar care intră în vigoare ulterior intrării în vigoare a legii care prevede contravenția. Astfel, se ajunge în situația în care ANRE legiferează, tot ea interpretează ce a legiferat și tot ANRE îndeplinește atribuții din sfera executivului constatând și sancționând abaterile de la ceea ce a legiferat, fapt de natură să determine și încălcarea principiului separației și echilibrului puterilor în stat.

12. Judecătoria Sectorului 1 București — Secția I civilă și Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

13. Astfel, cele două instanțe arată că art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012 reprezintă o normă în alb, al cărei conținut nu poate fi disociat, *pe de o parte*, de dispozițiile art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, potrivit căreia ANRE are printre atribuțiile și competențele sale în sectorul gazelor naturale inclusiv emiterea deciziilor, a ordinelor și a avizelor conforme pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale, iar reglementările tehnice, comerciale, economice sau operaționale elaborate de către această autoritate administrativă autonomă cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar, au caracter obligatoriu pentru funcționarea sectorului gazelor naturale [aspect ce reprezintă o concretizare a obiectului său de activitate și a scopului pentru care a fost înființată, astfel cum rezultă din dispozițiile art. 1 alin. (1) din

ordonanța de urgență mai sus menționată, coroborate cu cele ale art. 71 din Legea nr. 123/2012] și, *pe de altă parte*, de prevederile specifice din Legea nr. 123/2012, cum este cazul art. 151 alin. (5) din actul normativ invocat, care instituie în sarcina ANRE obligația de a adopta reglementări în executarea dispozițiilor actului normativ criticat, în vederea ducerii la îndeplinire a atribuțiilor sale.

14. Or, în condițiile în care ordinele și deciziile ANRE sunt emise în temeiul dispozițiilor legale și în aplicarea acestora și sunt obligatorii pentru părți până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile contrare, dacă nu au fost revocate de emitent, conform art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, iar domeniul reglementat presupune o anumită dinamică și, în consecință, necesitatea creării premiselor adoptării rapide a unor prevederi legale de ordin tehnic, operațional și economic amănunțite, opțiunea legiuitorului pentru reglementarea acestor aspecte pe calea legislației secundare, specializate, care este mai detaliată și corespunde exigențelor de schimbare, justifică inclusiv consacrarea elementelor constitutive ale unor contravenții săvârșite în domeniul ce intră sub incidența Legii nr. 123/2012, prin intermediul unei norme în alb, al cărei conținut urmează să fie integrat, completat prin ordine cu caracter normativ sau prin decizii emise de autoritatea de reglementare în sectorul energiei electrice, termice și al gazelor naturale. În aprecierea instanței, prin prisma considerentelor mai sus menționate privind necesitatea reglementării amănunțite a domeniului ce intră sub incidența Legii nr. 123/2012, inclusiv prin intermediul legislației secundare, prin adoptarea unei norme juridice precum cea pentru care se solicită să se constate neconstituționalitatea cu caracter general și nedeterminat, nu se încalcă dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție, în componenta referitoare la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, sau dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, coroborate cu cele ale art. 20 alin. (1) din aceasta, prin raportare la calitatea legii de a fi previzibilă și accesibilă, așa cum rezultă inclusiv din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

15. În acest sens, argumentele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 244 din 19 aprilie 2016 nu pot fi reiterate și în speță, situația de față fiind diferită, domeniul contravențional, spre deosebire de cel privind statutul funcționarilor publici, neregăsindu-se printre domeniile strict și limitativ prevăzute de art. 73 alin. (3) din Constituție, aspect care a condus la concluzia Curții privind faptul că trimiterea la acte administrative cu forță juridică inferioară legii aduce atingere prevederilor art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, context în care dispozițiile supuse controlului de constituționalitate au fost interpretate și prin raportare la exigențele de previzibilitate și accesibilitate ale legii.

16. Situația menționată mai sus nu poate fi aplicată, prin analogie, în cauza de față, întrucât reglementarea elementelor constitutive ale contravențiilor specifice în sectorul sectorului gazelor naturale poate fi completată, potrivit legii adoptate în domeniu — Legea nr. 123/2012 (care conține inclusiv prevederi cu caracter special față de regimul juridic de drept comun consacrat prin Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu care se completează, în măsura în care nu conține reglementări specifice) — cu ipotezele regăsite în ordinele și deciziile ANRE, care au caracter obligatoriu pentru participanții pe piața reglementată și care respectă exigența de accesibilitate, fie prin publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I (în cazul ordinelor prin care se aprobă reglementările de interes general), fie prin notificarea acestora către părțile interesate.

17. De asemenea, previzibilitatea și claritatea dispozițiilor pentru care a fost invocată excepția de neconstituționalitate nu pot fi apreciate în abstract, ci prin raportare la cerințele de

previzibilitate și claritate conferite de reglementările ANRE cu care se completează, reglementări care, de altfel, pot fi atacate de către partea interesată în contencios administrativ și care sunt adoptate în procedura reglementată de dispozițiile art. 5 alin. (2) și (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, al căror scop este punerea în executare a dispozițiilor de principiu ale legislației (inclusiv ale Uniunii Europene) în domeniu.

18. Pentru aceleași considerente, dispozițiile art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012 nu contravin nici prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție privind egalitatea în drepturi a cetățenilor sau exigențelor asigurării dreptului la un proces echitabil, consacrate la nivel constituțional prin prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție, aspectele invocate de autoarea excepției privind eventuala aplicare subiectivă și diferențiată a dispozițiilor legale supuse controlului de constituționalitate nerezultând din modul de formulare a prevederilor art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012, care conțin doar dispoziția din cadrul structurii logico-juridice a normei ce reglementează elementele constitutive ale mai multor contravenții și care urmează să se completeze cu prevederi distincte, în funcție de situația dedusă verificărilor efectuate, conținute în ordine și decizii ale ANRE, cu aplicabilitate obligatorie pentru toate persoanele vizate.

19. **Judecătoria Brașov — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și arată că textul legal în discuție face trimitere la fapte prevăzute ca fiind contravenții în alte acte normative, respectiv ordine și decizii ale ANRE, al căror conținut din perspectiva accesibilității și previzibilității trebuie verificat/analizat de la caz la caz, prevederea în ansamblul său fiind constituțională în raport cu textele din Constituție invocate.

20. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

21. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

22. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

23. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 194 pct. 39 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, potrivit căreia: „*Constituie contravenții la normele privind desfășurarea activităților în sectorul gazelor naturale următoarele fapte: (...) 39. nerespectarea ordinelor și deciziilor ANRE, altele decât cele prevăzute în cuprinsul prezentului articol;*”.

24. Curtea observă că prevederile legale criticate au fost modificate prin art. I pct. 107 din Legea nr. 155/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 27 iulie 2020, având în prezent următorul conținut: „*39. nerespectarea ordinelor și deciziilor ANRE, altele decât cele prevăzute la contravențiile din cuprinsul prezentului articol*”. Însă, având în vedere Decizia Curții

Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale în forma criticată, întrucât continuă să producă efecte juridice în cauză.

25. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat, în art. 1 alin. (5) în componenta sa privind calitatea legii, în art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, în art. 20 alin. (1) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, în art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și în art. 23 alin. (12) privind stabilirea și aplicarea pedepselor doar în condițiile și în temeiul legii.

26. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate, instanța de contencios constituțional reține că s-a mai pronunțat asupra acestora, prin raportare la critici similare, prin Decizia nr. 387 din 4 iulie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 2 aprilie 2024, constatând că sunt constituționale.

27. Cu acel prilej, Curtea a reținut că, în materia reglementării regimului juridic al contravențiilor, art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, stabilește cadrul sancționator general, alin. (2) reglementând sancțiunile contravenționale principale (avertismentul, amenda contravențională, prestarea unei activități în folosul comunității), iar alin. (3), sancțiunile contravenționale complementare, în același timp art. 5 alin. (4) reglementând și posibilitatea impunerii de noi sancțiuni contravenționale principale și complementare prin legi speciale. Din perspectiva regimului juridic al contravențiilor, Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 este o lege specială ce prevede o serie de conduite pe care le califică drept contravenții, precum și sancțiunile contravenționale corespunzătoare, aplicabile subiectului de drept care încalcă norma juridică de drept contravențional printr-o conduită contrară acesteia. În jurisprudența sa (Decizia nr. 152 din 6 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 13 mai 2020, paragraful 122), Curtea a reținut că sancțiunile contravenționale, principale și complementare, au adresabilitate generală și au atât un rol preventiv-educativ, cât și unul represiv și punitiv, reprezentând o formă de constrângere care vizează, în special, patrimoniul făptuitorului. Aplicarea sancțiunilor contravenționale, respectiv sancționarea propriu-zisă a subiectului de drept pentru nesocotirea normelor de drept contravențional, are loc potrivit unor principii, similar sancțiunilor de drept penal. În acest sens, Curtea a reținut principiul legalității sancțiunilor contravenționale, principiul proporționalității sancțiunilor contravenționale și principiul unicității aplicării sancțiunilor contravenționale (*non bis in idem*) (a se vedea Decizia nr. 197 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 438 din 3 iunie 2019, paragraful 31).

28. Analizând criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea a observat că, în cuprinsul său, Legea nr. 123/2012 reglementează contravențiile și sancțiunile contravenționale referitoare la domeniul energiei electrice și al gazelor naturale. Totodată, a observat că art. 198 alin. (1) din Legea nr. 123/2012 dispune următoarele: „*Contravențiilor prevăzute la art. 194 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 8 alin. (2) lit. a) și ale art. 28 alin. (1) din acest ultim act normativ.*”

29. Cu privire la elementul material al contravenției stabilite de art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012, Curtea a reținut că

acesta constă în nerespectarea ordinelor și deciziilor Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), altele decât cele prevăzute expres în cuprinsul celorlalte contravenții prevăzute de art. 194. Astfel, nerespectarea tuturor celorlalte ordine sau decizii ale ANRE, altele decât contravențiile care sunt prevăzute expres în art. 194 pct. 1-38 și pct. 40-52, atrage răspunderea contravențională sub aspectul săvârșirii contravenției prevăzute de art. 194 pct. 39.

30. Curtea a constatat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 18 mai 2007, prevede expres că „în exercitarea atribuțiilor de reglementare, reglementările de interes general se aprobă prin ordine ale ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I” [art. 5 alin. (5)], iar „ordinele și deciziile prevăzute la alin. (1) sunt obligatorii pentru părți până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile contrare, dacă nu au fost revocate de emitent” [art. 5 alin. (3)]. Așadar, calificând drept contravenție conduita de nerespectare a ordinelor și deciziilor — dispozițiile art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012 stabilesc, o dată în plus, obligația cu caracter general în sarcina nediferențiată a destinatarilor legii de a respecta și de a aplica toate ordinele și deciziile ANRE.

31. Dispozițiile art. 194 pct. 39 din Legea nr. 123/2012 reprezintă, așadar, temeiul juridic al contravenției-cadru prin intermediul căreia sunt sancționate toate conduitele neconforme actelor obligatorii emise de ANRE, ordine sau decizii. Cu alte cuvinte, în cazul în care nerespectarea unui anumit ordin sau a unei anumite decizii este prevăzută distinct (a se vedea, de exemplu, sancțiunile prevăzute la pct. 14, 21 sau 23), aceasta va fi încadrată la temeiul juridic corespunzător, constituind o contravenție de sine stătătoare. În cazul în care nerespectarea vizează un ordin sau o decizie al/a ANRE care nu se regăsește printre cele evidențiate în contravențiile expres enumerate, atunci conduita culpabilă intră sub incidența prevederilor art. 194 pct. 39, care reglementează contravenția-cadru.

32. Așa fiind, Curtea a reținut că tehnica de reglementare utilizată în cazul prevederilor legale criticate este în conformitate cu regulile instituite prin art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, potrivit căruia „actele normative prin care se stabilesc contravenții vor cuprinde descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea (...)”. Norma contravențională indică în mod clar și neechivoc, în chiar cuprinsul său, obiectul material al contravenției, și anume nerespectarea ordinelor și deciziilor ANRE, astfel că este redactată cu suficientă precizie pentru a permite destinatarului să își controleze conduita și să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care ar putea rezulta din săvârșirea unei anumite fapte. Altfel spus, legea definește în mod clar contravenția și sancțiunea aplicabilă, astfel încât destinatarul său să cunoască din însuși textul normei juridice aplicabile care sunt actele, faptele sau omisiunile ce pot angaja răspunderea sa contravențională.

33. Având în vedere aceste argumente, Curtea nu poate reține susținerile autoarelor excepției potrivit cărora o persoană poate fi sancționată contravențional în funcție de aprecierea subiectivă și arbitrară a unui organ constatator și a unei instanțe de judecată, întrucât, așa cum s-a arătat, elementul material al contravenției stabilite de art. 194 pct. 39 este clar și neechivoc indicat de norma legală. În aceste condiții, Curtea nu poate reține nici încălcarea prevederilor art. 23 alin. (12) din Constituție (a se vedea *mutatis mutandis*, cu privire la aplicabilitatea art. 23 alin. (12) din Constituție, Decizia Curții Constituționale nr. 1.360

din 27 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 15 decembrie 2009).

34. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

35. În ceea ce privește criticile raportate la dispozițiile constituționale ale art. 16 pretins a fi încălcate prin faptul că, drept urmare a neîndeplinirii condițiilor de calitate a legii, normele criticate pot fi aplicate în mod diferit atât de către agenții constatatori, cât și de către instanțele judecătorești, Curtea reține că încălcarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994), iar dreptul la un proces echitabil presupune, din perspectiva criticată, printre altele, ca normele care stabilesc anumite sancțiuni (fie contravenționale, fie penale), pentru a respecta standardul de protecție a drepturilor fundamentale și pentru a nu genera interpretări diferite de către subiecții antereferiți, trebuie să respecte principiul legalității, în componenta privind calitatea legii (Decizia nr. 72 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 2 mai 2019, paragraful 53, și Decizia nr. 55 din 4 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 17 iunie 2020, paragraful 32). Totodată, Curtea reține că, de principiu, orice normă juridică ce va fi aplicată pentru rezolvarea unui caz concret urmează să fie interpretată de subiecții de drept dintr-o anumită materie, precum și de instanțele judecătorești din punct de vedere judiciar și cazual, pentru a emite un act de aplicare legal (Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, paragraful 62). Interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept, în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a câmpului său de aplicare. Instanțele judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost investite, interpretarea fiind faza indispensabilă procesului de aplicare a legii (Decizia nr. 393 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 773 din 25 august 2020, paragraful 25). Astfel, aplicarea și interpretarea legii sunt chestiuni ce țin de resortul instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție (Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009).

36. Or, aplicând aceste considerente de principiu în speța dedusă judecării, Curtea nu poate reține încălcarea principiului egalității în drepturi, întrucât normele criticate sunt aplicabile, deopotrivă, tuturor persoanelor ce intră sub incidența acestora și, ținând seama de faptul că nu s-a constatat încălcarea principiului legalității, pentru identitate de rațiune, nu se poate reține nici afectarea dreptului la un proces echitabil din perspectiva criticată, mai ales că există mecanisme de control judiciar în cazul în care legea nu a fost aplicată în litera și spiritul său, astfel că, și din aceste puncte de vedere, excepția de neconstituționalitate urmează să fi respinsă, ca neîntemeiată.

37. În ceea ce privește invocarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (3), Curtea constată că acestea nu sunt incidente în cauză.

38. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Euro Seven Industry — S.R.L. din București în Dosarul nr. 59/299/2019 al Judecătorei Sectorului 1 București — Secția I civilă și în Dosarul nr. 22.578/299/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, precum și de către Societatea Delagaz&Energie — S.R.L. din Târlungeni, județul Brașov, în Dosarul nr. 21.565/4/2019 al Judecătorei Brașov — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 194 pct. 39 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 1 București — Secția I civilă, Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și Judecătorei Brașov — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 decembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă
coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea
și funcționarea Curții Constituționale,

semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 707

din 19 decembrie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 alin. (4) și (6)
din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică,
necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (4) și (6) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, excepție ridicată de Horodnic Emilia Alexandra și Răchită Emil în Dosarul nr. 1.925/107/2019 al Tribunalului Alba — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 209D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 251D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (4) și (6) din Legea nr. 255/2010, excepție ridicată de Ghenescu Ioan în Dosarul nr. 1.656/107/2019 al Tribunalului Alba — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 251D/2020.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele anterior menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 251D/2020 la Dosarul nr. 209D/2020. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 pentru organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 251D/2020 la Dosarul nr. 209D/2020, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, invocând cele statuate în acest sens în jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 132 din 19 martie 2024.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin încheierile din 16 ianuarie 2020 și 4 februarie 2020, pronunțate în dosarele nr. 1.925/107/2019 și, respectiv, nr. 1.656/107/2019, **Tribunalul Alba — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 22 alin. (4) și (6) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local.** Excepția a fost invocată de Horodnic Emilia Alexandra și Răchită Emil și, respectiv, de Ghenescu Ioan în cauze având ca obiect soluționarea unor cereri de stabilire pe cale judecătorească a cuantumului despăgubirilor convenite pentru exproprierea unor imobile.

8. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că art. 22 alin. (6) din Legea nr. 255/2010 încalcă dispozițiile art. 44 alin. (3) din Constituție referitoare la dreapta despăgubire ce trebuie acordată în caz de expropriere, întrucât obligă experții care realizează expertiza imobilului în scopul stabilirii valorii acestuia, precum și instanța de judecată să țină seama de expertizele întocmite de camerele notarilor publici, astfel că despăgubirea nu acoperă în totalitate prejudiciul suferit de cel expropriat. O dreaptă despăgubire se poate stabili doar printr-o evaluare realizată printr-o examinare individuală a imobilului expropriat, nu prin una generică, minimală și orientativă, care nu poate reflecta valori de piață individuale.

9. Se mai susține că art. 22 alin. (4) și (6) din Legea nr. 255/2010 este neconstituțional și prin raportare la dispozițiile art. 16 alin. (1) și ale art. 44 alin. (2) din Constituție. În argumentarea acestei afirmații se arată că, prin prevederile legale criticate, s-a creat un al doilea mecanism de calcul al despăgubirii pentru situația în care expropriatul este nemulțumit de cuantumul acesteia, în plus față de cel stabilit prin Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, cele două modalități/mecanisme coexistând. Astfel, exproprierea pentru cauză de utilitate publică este reglementată în prezent prin două legi în vigoare, respectiv Legea nr. 33/1994 și Legea nr. 255/2010. Din conținutul acestor două legi rezultă că acestea sunt aplicabile în funcție de tipul de utilitate publică specific exproprierii ce are loc. Dacă imobilul este expropriat pentru o utilitate publică dintre cele prevăzute de art. 6 din Legea nr. 33/1994, calculul se face conform art. 21-27 din această lege, și anume despăgubirea se compune din valoarea reală a imobilului și din prejudiciul cauzat proprietarului sau altor persoane îndreptățite, iar la calcularea cuantumului despăgubirilor experții și instanța de judecată țin seama de prețul cu care se vând, în mod obișnuit, imobilele de același fel în unitatea administrativ-teritorială, precum și de daunele aduse proprietarului sau, după caz, altor persoane îndreptățite, luând în calcul și dovezile prezentate de către aceștia. În cazul în care imobilul este expropriat pentru o utilitate publică dintre cele prevăzute de art. 2 din Legea nr. 255/2010, despăgubirea se va acorda conform art. 22 alin. (4) și (6) din această lege, respectiv instanța va verifica dacă sunt întrunite toate condițiile cerute de lege cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii, iar experții și instanța vor ține seama de expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici, la momentul transferului dreptului de proprietate. Practic, în această din urmă modalitate, experții și instanța vor prelua prețul oferit de expropriator, întrucât, potrivit art. 5 din Legea nr. 255/2010, despăgubirea se stabilește prin hotărâre a Guvernului, fiind estimată de către expropriator pe baza unui raport de evaluare realizat prin raportare la expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici. Autorii excepției afirmă, așadar, că persoanele

îndreptățite la despăgubiri primesc un tratament juridic diferențiat și discriminatoriu în ceea ce privește calculul acestor despăgubiri, astfel că dreptul de proprietate nu este ocrotit și protejat în mod egal, deși titularii se află în situații identice, similare sau asemănătoare, respectiv în cazul unei exproprieri pentru utilitate publică.

10. Se mai susține, totodată, că persoana îndreptățită este îngrădită în dreptul său de a se adresa justiției, nebeneficiind de un proces echitabil în măsură să îi ofere o despăgubire dreaptă. Aceasta, deoarece art. 22 alin. (4) teza întâi din Legea nr. 255/2010 limitează instanța la a verifica doar dacă sunt întrunite toate condițiile cerute de lege cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii, neputând hotărî cu privire la cuantumul acestora, așa cum prevede expres art. 44 alin. (6) din Constituție, și anume că despăgubirile se stabilesc în justiție, în lipsa unui acord comun cu proprietarul.

11. **Tribunalul Alba — Secția I civilă** apreciază că prevederile art. 22 alin. (6) din Legea nr. 255/2010 sunt neconstituționale, raportat la prevederile art. 16 alin. (1) și ale art. 44 alin. (3) din Constituție, întrucât justa despăgubire la care face referire norma constituțională are în vedere despăgubirea persoanei expropriate cu o sumă de bani care să reprezinte valoarea reală a imobilului, și nu o valoare pur formală. În plus, discriminarea nu presupune doar aplicarea unui tratament diferit unor persoane aflate în situații asemănătoare, ci și aplicarea unui tratament similar unor persoane aflate în situații cu totul diferite. Stabilirea valorii imobilelor expropriate prin raportare la grilele notarilor publici nu face decât să egalizeze nejustificat și în mod arbitrar valoarea tuturor imobilelor situate în anumite zone, ca și cum toate aceste imobile ar avea aceeași valoare (indiferent de dotări, materiale folosite etc.). Or, în speță, stabilirea valorii imobilelor expropriate prin raportare la grilele notarilor publici încalcă, în opinia instanței, dreptul de proprietate al persoanei expropriate, având în vedere că nu există o „justă despăgubire” în sensul textului constituțional. În ceea ce privește art. 22 alin. (4) din Legea nr. 255/2010, instanța apreciază că nu încalcă niciuna dintre prevederile constituționale invocate în motivarea excepției de neconstituționalitate, având în vedere că asigură accesul la o instanță de judecată care verifică respectarea legii, putând dispune inclusiv sesizarea Curții Constituționale.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 22 alin. (4) și (6) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 20 decembrie 2010, modificată prin Legea nr. 233/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 706 din 14 august 2018, care au următorul conținut:

— Art. 22 alin. (4) și (6): „(4) *Instanța va verifica dacă sunt întrunite toate condițiile cerute de lege cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii. Hotărârea este supusă căilor de atac prevăzute de lege. (...)*

(6) *Experții, la realizarea raportului de expertiză, precum și instanța vor ține seama de expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici, la momentul transferului dreptului de proprietate.*”

16. În opinia autorilor excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, în art. 21 alin. (1)-(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și în art. 44 alin. (2), (3) și (6) privind garantarea și ocrotirea egală a dreptului de proprietate privată, condițiile exproprierii și stabilirea despăgubirilor corespunzătoare exproprierii.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile legale criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale și cu o motivare identică celei formulate în prezenta cauză. Prin Decizia nr. 536 din 10 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 22 februarie 2023, paragrafele 20-23, Curtea a reținut că problema raportului dintre Legea nr. 255/2010 și Legea nr. 33/1994 a fost analizată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 78 din 15 noiembrie 2021 privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 22 alin. (6) din Legea nr. 255/2010 și ale art. 26 alin. (2) din Legea nr. 33/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1185 din 15 decembrie 2021. Prin hotărârea prealabilă pronunțată, instanța supremă a dezlegat, cu valoare de principiu, problematica sferei criteriilor legale sau a reperelor de determinare a cuantumului despăgubirilor acordate în etapa judiciară a procedurii exproprierii din reglementarea legii speciale, statuând că, în etapa judiciară a procedurii de expropriere, la determinarea

cuantumului despăgubirilor, dispozițiile art. 22 alin. (6) din Legea nr. 255/2010 se interpretează extensiv, în sensul că se ține seama atât de expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici, la momentul transferului dreptului de proprietate, cât și de criteriile legale prevăzute de dispozițiile art. 26 alin. (2) din Legea nr. 33/1994. Așadar, în conformitate cu dezlegarea de drept dată de Înalta Curte de Casație și Justiție, determinarea cuantumului despăgubirilor, în etapa judiciară a exproprierii, se realizează în mod inechivoc potrivit criteriilor evidențiate de instanța supremă, care conduc la stabilirea unei valori juste și echitabile a despăgubirii, corespunzătoare valorii reale a imobilului, aptă să acopere integral prejudiciul suferit de expropriat. Prin urmare, în acest context, nu se poate reține critica de neconstituționalitate prin raportare la dispozițiile art. 44 din Legea fundamentală.

18. Totodată, Curtea Constituțională a apreciat, în jurisprudența mai sus citată, că nu se poate reține nici pretinsa încălcare a prevederilor art. 16 din Constituție, întrucât nu se instituie un regim juridic discriminatoriu prin aplicarea art. 22 alin. (6) din Legea nr. 255/2010 prin comparație cu cel reglementat de Legea nr. 33/1994, de vreme ce Legea nr. 255/2010 este o lege specială în raport cu Legea nr. 33/1994.

19. În fine, Curtea Constituțională a apreciat că este neîntemeiată și critica formulată cu privire la dispozițiile art. 22 alin. (4) din Legea nr. 255/2010, potrivit căreia instanța va verifica dacă sunt întrunite toate condițiile cerute de lege cu privire la stabilirea cuantumului despăgubirii. Textul criticat cuprinde o normă procedurală care nu împiedică dreptul de acces liber la justiție și nici nu afectează caracterul echitabil al procesului, instanțele urmând ca, în lumina deciziei citate a Înaltei Curți de Casație și Justiție, să procedeze la calcularea despăgubirii în acest sistem mai sus descris, fără a fi limitate la preluarea aceleiași valori stabilite în etapa administrativă. Ca atare, nu se poate pune nici problema nesocotirii prevederilor art. 21 alin. (1)-(3) din Constituție.

20. Cele statuate în jurisprudența menționată își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine o reconsiderare a jurisprudenței Curții Constituționale.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Horodnic Emilia Alexandra și Răchită Emil și, respectiv, de Ghenescu Ioan în dosarele nr. 1.925/107/2019 și nr. 1.656/107/2019 ale Tribunalului Alba — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 22 alin. (4) și (6) din Legea nr. 255/2010 privind exproprieria pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Alba — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 19 decembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru **MARIAN ENACHE**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă

coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992

privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 481

din 20 octombrie 2025

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, precum și a dispozițiilor art. I pct. 1-4 și pct. 7-25, ale art. II pct. 1-5, ale art. III pct. 1-10, ale art. IV-art. IX, ale art. XII pct. 1-14, pct. 16-51, ale art. XV pct. 1 și 2, ale art. XVI-XX, ale art. XXI pct. 1-4, art. XXII, ale art. XXIV pct. 1-3, ale art. XXIX pct. 1-52, ale art. XXXII, ale art. XXXIII și ale art. XXXVIII din lege

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Benke Károly	— prim-magistrat-asistent
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PI-x nr. 246/2025, L213/2025), respectiv neconstituționalitatea unor prevederi ale acesteia, cu referire la prevederile art. I pct. 1-4, pct. 7-25, art. II pct. 1-5, art. III pct. 1-10, art. IV-art. IX, art. XII pct. 1-14, pct. 16-51, art. XV pct. 1 și 2, art. XVI-XX, art. XXI pct. 1-4, art. XXII, art. XXIV pct. 1-3, art. XXIX pct. 1-52, art. XXXII, art. XXXIII și art. XXXVIII din lege, obiecție formulată de un număr de 28 de senatori aparținând Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională — Registratură generală cu nr. 10.965 din 8 septembrie 2025 și constituie obiectul Dosarului nr. 4.030A/2025.

3. De asemenea, pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative (PI-x nr. 246/2025, L213/2025), respectiv neconstituționalitatea unor prevederi ale acesteia, cu referire la prevederile art. I pct. 1-4, pct. 7-25, art. II pct. 1-5, art. III pct. 1-10, art. IV-art. IX, art. XII pct. 1-14, pct. 16-51, art. XV pct. 1 și 2, art. XVI-XX, art. XXI pct. 1-4, art. XXII, art. XXIV pct. 1-3, art. XXIX pct. 1-52, art. XXXII, art. XXXIII și art. XXXVIII din lege, obiecție formulată de un număr de 57 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor, Grupului parlamentar S.O.S. România și Grupului parlamentar al Partidului Oamenilor Tineri.

4. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională — Registratură generală cu nr. 11.010 din 9 septembrie 2025 și constituie obiectul Dosarului nr. 4.058A/2025.

5. În motivarea obiecțiilor de neconstituționalitate autorii acestora formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă.

Criticile de neconstituționalitate extrinsecă

6. Potrivit primei critici de neconstituționalitate extrinsecă, se susține că Guvernul nu a resolicitat avizul Consiliului Economic

și Social după ce proiectul de lege a fost modificat substanțial prin amendamentele acceptate de inițiator, contrar dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) raportat la art. 114 din Constituție.

7. În formularea celei de-a doua critici de neconstituționalitate extrinsecă se susține că legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea reglementează mai multe domenii care nu au legătură între ele ori nu există un scop sau un interes general unic (lipsa unității de reglementare) și, totodată, conține articole prin care se instituie norme noi sau derogatorii de la alte legi, dar care nu sunt incluse în legile de bază, ori norme contradictorii, cu încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (3)-(5), ale art. 61 și 114 din Constituție. Se invocă și faptul că Guvernul și-a angajat răspunderea în aceeași zi, în mod succesiv, asupra a cinci proiecte de lege, între care se regăsește și cea care face obiectul prezentei obiecții de neconstituționalitate.

8. Potrivit celei de-a treia critici de neconstituționalitate extrinsecă, legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea nu reclamă o urgență în adoptarea măsurilor din cuprinsul acesteia, nefiind necesar ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate, contrar dispozițiilor art. 1 alin. (4) și ale art. 114 din Constituție. În esență, se susține că invocarea urgenței pentru justificarea acestei proceduri excepționale constituie o manifestare cinică de ipocrizie instituțională. Problema deficitului bugetar excesiv datează din 2019, iar guvernele succesive au avut la dispoziție ani întregi pentru a adopta măsurile necesare prin procedurile normale. Crearea artificială a urgenței prin propria inacțiune, urmată de invocarea acestei urgențe, manufacturată pentru justificarea procedurii excepționale, reprezintă o pervertire a logicii constituționale și o încălcare a principiului bunei-credințe în relațiile instituționale.

9. Totodată, formulând a patra critică de neconstituționalitate, autorii obiecției susțin că legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea încalcă principiul securității juridice și al așteptărilor legitime, consacrat în art. 1 alin. (5) din Constituție, câtă vreme reglementează măsuri fiscale complexe fără o consultare publică adecvată, fără o evaluare de impact detaliată și cu termene foarte scurte de implementare.

Criticile de neconstituționalitate intrinsecă

10. O primă critică de neconstituționalitate intrinsecă are ca obiect dispozițiile art. I pct. 1 și 2 din lege. Se invocă dispozițiile art. 16, 26, 28, 45 și 53 din Constituție pentru a se susține că introducerea, printre criteriile generale în funcție de care se stabilește clasa/subclasa de risc fiscal, a criteriilor cu privire la utilizarea mijloacelor moderne de plată, respectiv a criteriilor de avertizare timpurie cu privire la capacitatea financiară de a achita obligațiile fiscale: (i) implică colectarea și procesarea unor volume masive de date personale despre comportamentul de consum și tranzacțiile financiare ale cetățenilor, creează

discriminare între cetățeni pe baza capacității sau dorinței acestora de a utiliza tehnologii specifice, constituie o intruziune în viața privată, care nu poate fi justificată prin obiective generale de combatere a evaziunii fiscale, iar lipsa unor limite clare, a unei finalități concrete, a unor garanții procedurale adecvate, în ceea ce privește colectarea/procesarea acestor date, constituie aspecte de natură a transforma administrația fiscală într-un instrument de supraveghere generalizată a cetățenilor; respectiv (ii) implică o evaluare preventivă a situației financiare a contribuabililor, care constituie o ingerință nejustificată în viața privată, creează categorii de „risc fiscal” în temeiul unor criterii care nu sunt specificate în textul propus, determină tratamente diferențiate și discriminatorii între contribuabili, încalcă libertatea economică a cetățenilor, de vreme ce fiecare decizie financiară trebuie evaluată prin prisma impactului asupra scorului de risc fiscal, descurajează antreprenoriatul, inovația și asumarea de riscuri economice legitime, nu demonstrează existența unei necesități imperioase care să justifice restricțiile aduse exercițiului dreptului la viața privată și libertății economice.

11. În formularea celei de-a doua critici de neconstituționalitate intrinsecă, se susține că prevederile art. 1 pct. 3 și 4 din lege, care modifică art. 92 din Codul de procedură fiscală, în ceea ce privește declararea inactivității și dizolvarea forțată a persoanelor juridice, determină grave încălcări ale principiilor constituționale, fiind contrare dispozițiilor art. 44, 45, 53, 124 și 148 din Constituție. În acest sens se susține că: (i) obligativitatea deschiderii unui cont de plăți în România pentru evitarea declarării ca inactivă a persoanei juridice constituie o restricție nejustificată și disproporționată a libertății economice, poate crește costurile operaționale pentru multe întreprinderi, poate reduce eficiența operațiunilor transfrontaliere, afectând integrarea economiei românești în piețele globale, poate determina întreprinderile să își mute sediul sau operațiunile în jurisdicții având cadre normative mai stabile și mai predictibile, aspect care ar determina pierderi de locuri de muncă și de venituri fiscale; (ii) dizolvarea forțată a persoanei juridice, după un an de inactivitate, constituie o sancțiune extremă, nu poate fi justificată prin simple nereguli administrative, cum ar fi nedeschiderea unui cont bancar în România sau întârzierea depunerii situațiilor financiare, nu respectă principiul gradualității sancțiunilor, poate distruge investiții legitime, afectând nu doar proprietarul acestora, ci și creditorii, furnizorii, clienții și angajații, poate priva proprietarul de bunurile sale fără o justificare constituțională adecvată, nu are în vedere situațiile în care inactivitatea este determinată de motive obiective (de pildă, restructurări, crize de piață sau strategii de dezvoltare pe termen lung), termenul de un an pentru reactivare fiind arbitrar, iar lipsa unor garanții procedurale adecvate în procedura de declarare a inactivității și de dizolvare forțată încalcă dreptul fundamental la apărare și la un proces echitabil și permite organelor administrative să dispună de persoana juridică fără controlul adecvat al puterii judecătorești.

12. O altă critică intrinsecă are ca obiect prevederile art. 1 pct. 7-20 din lege, prin raportare la dispozițiile art. 16, 44, 45, 53 și 148 din Constituție. Cu privire la aceste prevederi se susține că modificările aduse sistemului de eșalonare la plată prin introducerea obligativității contractelor de fidejusiune și prin restricționarea drastică a accesului la aceste facilități fiscale determină încălcări grave ale principiilor constituționale fundamentale, (i) transformând un drept al contribuabililor într-un privilegiu condiționat de capacitatea acestuia de a găsi fidejutori; (ii) creează discriminări nejustificate, sistemul favorizând întreprinderile mari, care au mai multe șanse de a găsi fidejutori, în raport cu IMM-urile, care pot avea o capacitate limitată de a depăși dificultățile temporare, și, totodată, prin exceptarea debitorilor la care statul este acționar majoritar se

creează o diferență de tratament în privința întreprinderilor cu capital de stat, de natură a încălca principiul neutralității statului. De asemenea, se susține că plafonarea diferită a sumelor pentru care se poate acorda eșalonarea simplificată [cu referire la art. 1 pct. 15 din lege]: (i) nu reflectă realitățile economice și poate dezavantaja anumite categorii de contribuabili în mod arbitrar; (ii) încalcă dreptul de proprietate și libertatea economică, întrucât obligativitatea prezentării unui contract de fidejusiune poate forța întreprinderile să accepte condiții economice defavorabile din partea fidejutorilor, le poate determina să renunțe la proiecte rentabile sau să își modifice strategiile de dezvoltare, poate crea dependențe economice artificiale între întreprinderi, poate genera costuri semnificative pentru întreprinderi, aspect de natură a afecta libertatea contractuală și autonomia economică; (iii) încalcă dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală prin impunerea unor cerințe excesive pentru accesul la eșalonarea la plată, în condițiile în care se prevede obligația prezentării unui contract de fidejusiune pentru toate persoanele juridice înființate cu mai puțin de 12 luni anterior depunerii cererii de eșalonare la plată, pe de o parte, iar termenele pentru prezentarea contractelor de fidejusiune sunt extrem de scurte (între 5 și 30 de zile în majoritatea cazurilor) și imposibil de respectat în practică, pe de altă parte, având în vedere că găsirea unui fidejutor credibil și încheierea unui contract de fidejusiune, în formă autentică, necesită timp considerabil. De asemenea, se susține că obligativitatea prezentării unui contract de fidejusiune, în termen de 10 zile, în cazul în care debitorul a solicitat modificarea deciziei de eșalonare este complet disproporționată și poate împiedica întreprinderile să se adapteze la schimbările circumstanțelor economice, afectând flexibilitatea și capacitatea de supraviețuire în perioade de criză.

13. În ceea ce privește prevederile art. 1 pct. 21-25 din lege sunt invocate dispozițiile art. 16, 53, 120, 139 și 148 din Constituție pentru a se susține că: (i) modificările propuse prin introducerea vânzării la licitație, prin mijloace electronice, a bunurilor sechestrate pot discrimina anumite categorii de potențiali cumpărători, în special persoanele în vârstă sau pe cele cu un nivel de educație mai scăzut, care pot întâmpina dificultăți în utilizarea platformelor electronice, iar (ii) crearea unui mecanism de sancționare a autorităților administrației publice locale, prin sistarea alimentării cu cotele defalcate din impozitul pe venit și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrare, afectează principii fundamentale ale statului de drept, precum sunt autonomia locală și principiul separației puterilor în stat. Se susține că aceste prevederi creează un cadru juridic care concentrează puteri excesive în mâinile administrației centrale, ce pot fi folosite ca instrument de presiune politică asupra autorităților locale, subminează autonomia locală prin crearea unei dependențe financiare absolute față de bunăvoința administrației centrale, reluarea finanțării „la data respectării obligațiilor ce le revin” creează un sistem de șantaj instituțional, constituie o sancțiune financiară extrem de severă, care poate paraliza funcționarea administrației publice locale și poate afecta furnizarea serviciilor publice esențiale pentru cetățeni, iar lipsa unor criterii obiective și a unor proceduri transparente pentru aplicarea sancțiunii poate duce la tratamente discriminatorii între diferitele autorități locale, pe considerente politice sau de altă natură. De asemenea, se susține că sistarea finanțării locale, ca sancțiune pentru încălcarea unor obligații administrative, constituie o măsură disproporționată care poate avea efecte devastatoare asupra comunităților locale, iar excepțiile prevăzute pentru plățile salariale și sistemul de protecție socială sunt insuficiente pentru a preveni efectele negative asupra serviciilor publice locale, cum ar fi întreținerea infrastructurii,

serviciile de mediu, educația sau cultura. Totodată, se susține că mecanismul propus poate fi incompatibil cu Carta europeană a autonomiei locale, la care România este parte și care garantează dreptul autorităților locale la resurse financiare proprii și la autonomie în gestionarea acestora.

14. Se susține că prevederile art. II pct. 1-5 din lege sunt contrare dispozițiilor art. 16, 44, 45, 53 și 148 din Constituție, câtă vreme: (i) obligativitatea utilizării mijloacelor moderne de plată pentru toate operațiunile comerciale creează discriminări între diferitele categorii de operatori economici, având în vedere că întreprinderile mici sau tradiționale nu au acces la tehnologii avansate sau activează în sectoare unde plățile în numerar sunt normale și eficiente, iar (ii) cerința obligatorie de deschidere a conturilor bancare în România restricționează libertatea economică, dreptul de proprietate și libertatea de circulație, creând bariere artificiale în exercitarea activităților economice și discriminări împotriva anumitor categorii de operatori. În acest sens se susține că obligativitatea deschiderii conturilor bancare în România poate determina întreprinderile să accepte condiții economice defavorabile din partea băncilor românești, chiar și atunci când ar putea obține servicii mai bune în alte state membre ale Uniunii Europene, poate afecta competitivitatea întreprinderilor care activează în sectoare globalizate sau care au operațiuni transfrontaliere importante, forțându-le să suporte costuri suplimentare pentru menținerea unor conturi multiple sau pentru transferurile internaționale de fonduri, poate încălca regulamentele europene privind piața unică, creează bariere administrative suplimentare care pot descuraja investițiile străine directe și pot afecta competitivitatea economiei românești, poate favoriza băncile românești în detrimentul concurenței loiale cu instituțiile financiare din alte state membre, distorsionând piața serviciilor financiare, și poate constitui o formă de protecționism economic incompatibil cu regulile europene, poate constitui ajutor de stat în favoarea băncilor românești prin forțarea unei clientele captive, creează discriminări nejustificate între diferite categorii de operatori economici și între operatorii români și cei străini. De asemenea, se susține că prevederea potrivit căreia prestatorii de servicii de plată „nu pot refuza” o cerere privind deschiderea contului creează o ingerință nejustificată în libertatea contractuală a instituțiilor financiare și poate încălca principiile autonomiei private și libertății economice. În acest context se susține că excepțiile prevăzute doar pentru situațiile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului sunt insuficiente și nu acoperă alte motive legitime pentru care o bancă ar putea refuza un client, cum ar fi evaluările de risc comercial sau limitările de capacitate operațională.

15. Cât privește măsurile adoptate prin art. III pct. 1-10 din lege sunt invocate dispozițiile art. 16, 44, 45, 53 și 135 din Legea fundamentală, pentru a se susține că modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, prin extinderea obligativității acceptării acestor mijloace de plată la toate persoanele juridice înregistrate în registrul comerțului, determină încălcări grave ale normelor constituționale invocate, prin aceea că impun costuri și obligații disproporționate operatorilor economici, afectează libertatea economică și creează discriminări nejustificate între diferite categorii de persoane. Astfel, se susține că impunerea mijloacelor de plată moderne: (i) discriminează întreprinderile care activează în sectoare tradiționale sau în zone rurale, unde accesul la tehnologie este limitat, creând inegalități teritoriale și sectoriale în exercitarea activității economice, afectează, în mod disproporționat, anumite categorii de operatori, cum ar fi întreprinderile sociale, cooperativele sau organizațiile nonprofit, care au resurse financiare limitate pentru investiții în infrastructură tehnologică,

iar complexitatea tehnică a sistemelor moderne de plată poate crea bariere în utilizare pentru operatorii în vârstă sau pentru cei cu educație tehnologică limitată, afectând principiul accesibilității și al incluziunii economice; (ii) constituie o ingerință nejustificată în autonomia contractuală și în libertatea de organizare a activității comerciale, ignoră diversitatea mediului de afaceri și poate impune costuri disproporționate pentru multe întreprinderi, afectează capacitatea întreprinderilor de a-și adapta strategiile comerciale la specificul activității și al clientelei, poate favoriza anumiți furnizori de servicii de plată, în detrimentul concurenței loiale pe piață, afectând principiile liberei concurențe și autonomiei comerciale, iar sistemul este vulnerabil la întreruperi tehnologice, putând afecta continuitatea activității comerciale în situații în care operatorii nu mai pot accepta nici plăți electronice, nici plăți în numerar; (iii) contravine principiului proporționalității, consacrat în art. 53 din Constituție, întrucât implică costurile cu achiziționarea, instalarea și operarea terminalelor de plată, care pot fi prohibitive pentru multe întreprinderi mici, iar obligațiile administrative asociate cu gestionarea sistemelor de plată electronice pot crea sarcini birocratice disproporționate pentru aceste întreprinderi, care nu au personal specializat în tehnologia informației sau în domeniul financiar-bancar. De asemenea, se susține că: termenele impuse pentru conformare (i) sunt imposibil de respectat în practică, mai ales pentru întreprinderile din zonele rurale sau cele cu resurse tehnice limitate, creând riscuri de sancționare nejustificat de severe; (ii) măsura nu prevede excepții suficiente pentru situațiile în care acceptarea mijloacelor moderne de plată ar fi neviabilă din punct de vedere economic sau imposibilă din punct de vedere tehnic, iar prevederea potrivit căreia cheltuielile cu achiziționarea, instalarea terminalelor de plată și conectarea la infrastructura necesară vor fi suportate de către instituțiile acceptante poate fi înșelătoare, deoarece aceste costuri vor fi, în cele din urmă, transferate către comercianți prin comisioane și tarife mai mari; (iii) pentru instituțiile publice presupune credite bugetare pentru cheltuielile cu sistemele de plată electronică, de natură a încălca principiile constituționale privind elaborarea și executarea bugetului public, consacrate prin art. 135 din Constituție, poate afecta autonomia financiară locală, iar costurile cu implementarea și operarea sistemelor moderne de plată pot reprezenta o povară financiară disproporționată, care poate afecta capacitatea de finanțare a serviciilor publice esențiale; (iv) poate crea riscuri suplimentare privind securitatea datelor personale și financiare, având în vedere că nu toți operatorii economici au expertiza necesară pentru a gestiona în siguranță informațiile sensibile, poate crea puncte vulnerabile suplimentare în sistemul financiar, mai ales în cazul operatorilor mici care nu au resurse pentru implementarea unor sisteme de securitate adecvate, poate facilita supravegherea și monitorizarea activității comerciale de către autorități, poate face economia mai vulnerabilă la atacuri cibernetice sau la defecțiuni tehnologice majore, afectând stabilitatea și continuitatea activității economice, poate descuraja dezvoltarea unor soluții alternative de plată care ar putea fi mai eficiente sau mai potrivite pentru anumite segmente de piață, limitând diversitatea și inovația în sector.

16. Cu privire la soluțiile legislative propuse la art. IV și IX din lege sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (3)-(5), ale art. 15 alin. (2), ale art. 16, 44 și 53 din Constituție. Astfel, se susține că prevederea potrivit căreia sunt respinse și cererile de modificare/ menținere a deciziei de înlesnire la plată aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a legii: (i) aduce atingere principiului încrederii legitime, care derivă din principiul statului de drept și al securității juridice și impune ca cetățenii să poată avea încredere în stabilitatea și predictibilitatea actelor autorităților publice; (ii) constituie o aplicare retroactivă a unei norme nefavorabile, în condițiile în care contribuabilii, care

au depus cereri de modificare sau menținere a înlesnirilor la plată în baza legislației în vigoare la momentul depunerii, aveau o așteptare legitimă că aceste cereri vor fi evaluate conform regulilor existente la acea dată; (iii) creează discriminări nejustificate între contribuabilii care au beneficiat de aceste facilități înainte de intrarea în vigoare a legii și cei care vor avea nevoie de acestea în perioada de suspendare a înlesnirilor la plată, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, bazată exclusiv pe momentul temporal al solicitării, fără a ține cont de situația economică reală a contribuabililor sau de meritele specifice ale fiecărei cereri, iar legea nu oferă alternative sau măsuri compensatorii pentru contribuabilii afectați de suspendare; (iv) constituie o măsură extrem de severă, care nu este proporțională cu obiectivele declarate, iar lipsa de motivare accentuează caracterul arbitrar și disproporționat al măsurii, în timp ce durata de aproximativ doi ani pentru suspendare este aleasă în mod arbitrar, fără o analiză a impactului asupra contribuabililor sau a necesității unei perioade atât de îndelungate, fără a se reglementa excepții pentru situații cum ar fi calamitățile naturale, crizele economice acute sau alte circumstanțe care ar putea justifica acordarea de facilități fiscale; (v) poate reduce eficiența colectării fiscale pe termen lung, precedentul poate fi invocat în viitor pentru suspendarea altor drepturi sau facilități, creând un climat de insecuritate juridică, ce poate afecta încrederea cetățenilor în instituțiile statului, iar măsura demonstrează o abordare autoritară în relația cu contribuabilii. Totodată, se susține că: (i) obligația ca debitorii cu cereri de modificare/menținere a deciziei de înlesnire la plată, nesoluționate la data intrării în vigoare a legii, să plătească sumele pentru care au solicitat modificarea/înlesnirea, în termen de 30 de zile, creează o situație extrem de dificilă pentru contribuabilii care se aflau deja în dificultate financiară atunci când au solicitat înlesnirea, (ii) termenul de 30 de zile este arbitrar și nu ține cont de diversitatea situațiilor în care se pot afla contribuabilii, iar (iii) măsura poate crea o criză de lichiditate artificială în economie, forțând multe întreprinderi să vândă active sau să contracteze credite costisitoare pentru a face față obligațiilor fiscale care ar fi putut fi eșalonate în condiții normale.

17. Se susține că soluția legislativă preconizată la art. V din lege, care vizează opozabilitatea organului fiscal central a cesiunii părților sociale ale asociatului unei societăți cu răspundere limitată care deține controlul societății, în sensul art. 25 alin. (4) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, este contrară dispozițiilor art. 16, 44, 45, 53 și 135 din Constituție. Cu privire la modificările legislative propuse se susține că: (i) termenul de 15 zile pentru notificarea organului fiscal central a actului de transmitere a părților sociale și a actului constitutiv actualizat este prea scurt pentru unele situații complexe, mai ales atunci când sunt implicate multiple părți sau când documentația necesară trebuie să fie pregătită cu atenție; (ii) obligația de a constitui garanții care să acopere valoarea obligațiilor fiscale restante ale societății transformă cesiunea părților sociale dintr-un act de dispoziție liber într-o operațiune condiționată de capacitatea financiară a cesionarului de a garanta datoriile unei entități juridice distincte, determină o depreciere forțată a activelor, cu încălcarea dreptului proprietarilor la valorizarea liberă a investițiilor lor, blochează transferurile de control în situațiile în care societățile au datorii fiscale (chiar contestate) ori când există planuri viabile de restructurare, poate crea confuzie între răspunderea societății și răspunderea asociaților, afectând securitatea juridică și predictibilitatea investițiilor în societăți comerciale, poate determina investitorii să evite societățile cu răspundere limitată în favoarea altor forme de organizare care nu sunt supuse unor restricții similare, creează discriminări nejustificate între diferite categorii de operatori economici și între diferite tipuri de

tranzacții comerciale, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, afectează în mod disproporționat societățile mici și mijlocii, care au mai puține resurse pentru a constitui garanții substanțiale și care pot întâmpina mai multe dificultăți în găsirea cesionarilor dispuși să își asume riscuri suplimentare, blochează mobilitatea capitalului, nu face distincție între diferite tipuri de datorii fiscale sau între situațiile în care datoriile sunt contestate și cele în care sunt recunoscute, aplicând același regim restrictiv, indiferent de circumstanțele specifice; (iii) obligația de a obține acordul organului fiscal pentru constituirea garanțiilor introduce un element de discreție administrativă în procesul de cesiune, care poate fi folosit pentru a influența sau bloca anumite tranzacții, pentru motive care nu au legătură cu interesele fiscale legitime; (iv) obligația Oficiului Național al Registrului Comerțului de a solicita certificate de atestare fiscală pentru fiecare cesiune poate crea întârzieri semnificative în procesul de înregistrare a cesiunii în registrul comerțului și poate afecta eficiența administrației publice; (v) procedura de colaborare între Agenția Națională de Administrare Fiscală și Oficiul Național al Registrului Comerțului, care urmează să fie stabilită prin ordin comun al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al ministrului justiției, lasă loc pentru interpretări și aplicări inconsistente, afectând predictibilitatea și uniformitatea aplicării legii și, totodată, dependența de colaborarea dintre multiple instituții publice poate crea întârzieri și complicații birocratice, ce pot afecta derularea normală a tranzacțiilor comerciale.

18. În formularea criticii de neconstituționalitate intrinsecă ce are ca obiect prevederile art. VI din lege, care privesc majorarea capitalului social minim al societăților cu răspundere limitată, sunt invocate dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), 16, 45 și 53, pentru a se susține că: (i) se încalcă principiul unicității reglementării, ce derivă din principiul securității juridice, consacrat implicit în art. 1 alin. (5) din Constituție, având în vedere că Legea societăților nr. 31/1990 constituie actul normativ fundamental care reglementează organizarea și funcționarea societăților comerciale din România, inclusiv a societăților cu răspundere limitată, iar introducerea unor noi prevederi privind capitalul social al acestor entități printr-un act normativ distinct, și nu în corpul legii precitate, creează o fragmentare legislativă ce poate genera confuzie juridică și incertitudine în aplicare; (ii) modificările aduse regimului capitalului social minim prin stabilirea unor cerințe diferențiate în funcție de cifra de afaceri și complicarea procedurilor de majorare a capitalului social al societăților cu răspundere limitată constituie restricții disproporționate asupra libertății economice și creează discriminări nejustificate între operatorii economici; (iii) obligativitatea majorării capitalului social al societăților cu răspundere limitată, înregistrate în registrul comerțului, în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a legii, sub sancțiunea dizolvării societății, constituie o măsură disproporționată, extrem de severă, care poate afecta viabilitatea multor societăți funcționale, în timp ce termenul de doi ani pentru conformare poate fi insuficient pentru multe societăți, în special în contextul economic actual, caracterizat de incertitudini și dificultăți de finanțare, iar imposibilitatea de a obține prelungiri sau derogări bazate pe circumstanțe obiective face ca măsura să fie rigidă și inadaptată la realitățile economice; (iv) diferența de tratament fiscal, prin reducerea cu 50% a tarifului de publicare a actului constitutiv în Monitorul Oficial al României, doar pentru societățile cu răspundere limitată, care își majorează capitalul social până la data de 31 decembrie 2026, creează o discriminare temporală nejustificată între societăți care se află în situații similare.

19. Cu privire la prevederile art. VII și VIII din lege [referitoare la declararea în inactivitate a contribuabililor/plătitorilor persoane juridice pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 92

alin. (1²), respectiv în temeiul art. 92 alin. (4) din Legea nr. 207/2015] sunt invocate dispozițiile art. 15 alin. (2), 16, 21, 44, 45, 53 și 124 din Constituție. În contextul modificărilor propuse se susține că: (i) aplicarea imediată a noilor termene scurte de reactivare (de 30 de zile, respectiv de 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii), cu privire la societățile care au fost declarate inactive sub imperiul legislației anterioare, constituie o încălcare flagrantă a principiului neretroactivității legii, poate distruge investiții legitime și poate priva proprietarii de bunurile lor fără o procedură echitabilă, încălcând drepturile dobândite sub imperiul legislației anterioare; (ii) dizolvarea forțată a contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi, cu termene extrem de scurte pentru reactivare, constituie o privare de proprietate care nu respectă garanțiile constituționale; (iii) diferențierea arbitrară dintre societățile cu inactivitate mai mare de 3 ani la data intrării în vigoare a legii (30 de zile de la data intrării în vigoare a legii) și cele cu inactivitate între 1 și 3 ani la data intrării în vigoare a legii (90 de zile de la data intrării în vigoare a legii), pentru reactivare, nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, în condițiile în care durata inactivității nu reflectă viabilitatea societății sau motivele pentru inactivitate; tratamentul diferit dintre societățile reglementate de Legea nr. 31/1990 și alte forme de organizare juridică creează discriminări nejustificate între entități cu funcții economice similare; exceptarea societăților care nu au datorii fiscale și nu sunt supuse investigațiilor penale poate crea discriminări între societățile cu probleme administrative minore și cele fără probleme, fără a ține cont de viabilitatea economică reală; (iv) dizolvarea forțată, cu termene extrem de scurte, constituie o sancțiune disproporționată, nu oferă posibilitatea de justificare a inactivității pentru motive legitime și nu sunt reglementate excepții pentru situații obiective, care scapă controlului societății; (v) lipsa unor proceduri de contestare eficace sau a unor posibilități de justificare a inactivității privează societățile de dreptul la un recurs efectiv, aduce atingere dreptului la apărare și la o procedură contradictorie și echitabilă; (vi) procedura de publicare în Buletinul electronic al registrului comerțului a listei societăților pentru care Oficiul Național al Registrului Comerțului urmează să constate, din oficiu, întrunirea condițiilor pentru dizolvare, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de dizolvare, este inadecvată pentru a asigura notificarea efectivă a tuturor părților interesate și poate priva societățile de șansa de a reacționa la timp; (vii) sistemul de numire automată a lichidatorilor, din oficiu, cu remunerații fixe, extrem de mici (1.000 lei), ridică întrebări privind calitatea și motivația acestor profesioniști în îndeplinirea obligațiilor lor; (viii) termenul de 30 de zile de la numire, în care lichidatorul trebuie să depună raportul privind situația economică a societății, este inadecvat pentru cazurile complexe, mai ales când lichidatorul trebuie să investigheze activele ascunse sau să evalueze creanțele controversate; (ix) limitarea lichidării la maximum 3 luni de la data depunerii raportului poate fi insuficientă pentru valorificarea corespunzătoare a activelor complexe și poate duce la vânzări sub preț, care pot prejudicia creditorii.

20. Se susține că: (i) norma de la art. XII pct. 1 din lege este contrară dispozițiilor art. 1 alin. (4), art. 15 alin. (2), art. 16, art. 45 și art. 135 alin. (2) lit. a) și b) și art. 148 din Constituție, în condițiile în care introducerea unor modificări vizând tratamentul fiscal diferențiat pentru contribuabilii care înregistrează cheltuieli cu entitățile afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, prin limitarea deductibilității cheltuielilor la 1% din totalul cheltuielilor înregistrate conform reglementărilor contabile în anul fiscal de calcul prin raportare la situațiile din anul precedent, pentru determinarea regimului fiscal din anii următori, creează efecte retroactive nejustificate; (ii) măsura propusă creează o diferențiere arbitrară între contribuabili pe baza criteriului rezidenței fiscale a entităților cu

care aceștia desfășoară tranzacții comerciale. Astfel, companiile care au dezvoltat structuri de afaceri internaționale, inclusiv la nivelul Uniunii Europene, sau cele care beneficiază de servicii specializate furnizate de entități afiliate nerezidente sunt dezavantajate față de cele care utilizează exclusiv servicii furnizate de entități rezidente; (iii) limitarea deductibilității cheltuielilor cu entități afiliate nerezidente la 1% din totalul cheltuielilor nu ține cont de specificitatea diferitelor sectoare economice și afectează principiul echității fiscale; (iv) în absența unor justificări (precum sunt: prevenirea evaziunii fiscale sau combaterea abuzurilor ori existența unor practici abuzive generalizate), limitarea deductibilității apare ca fiind arbitrară și disproporționată; (v) măsurile fiscale disproporționate pot afecta substanța libertății economice. De asemenea, se susține că prevederea conform căreia „în situația respingerii acordului de preț în avans pentru sumele respective se recalculează impozitul pe profit” [art. XII pct. 1, cu referire la art. 25¹ alin. (11) din Legea nr. 227/2015] creează o situație în care o decizie administrativă poate avea efecte fiscale automate, fără posibilitatea unei evaluări judiciare prealabile, contrar principiului separației puterilor în stat.

21. Cu privire la art. XII pct. 2 din lege sunt invocate dispozițiile art. 15 alin. (2), ale art. 16, 44, 45 și 53 din Legea fundamentală, pentru a se susține că impunerea obligației de a păstra în patrimoniu activele pentru o perioadă determinată, de până la 5 ani, sub sancțiunea recalculării impozitului minim pe cifra de afaceri și perceperea creanțelor fiscale accesorii, (i) constituie o restricție fundamentală a dreptului de dispoziție, atribut esențial al dreptului de proprietate. Sancțiunea pentru nerespectarea acestei obligații — recalcularea impozitului minim și aplicarea creanțelor accesorii — echivalează cu o confiscare parțială a valorii activelor, contrar principiului constituțional al caracterului echitabil al exproprierii; (ii) reglementarea acestor restricții asupra activelor pentru care contribuabilii au scăzut deja valoarea în calculul impozitului minim constituie o modificare retroactivă a condițiilor fiscale care erau aplicabile la momentul luării deciziei de scădere; (iii) constituie o ingerință nejustificată în autonomia economică; (iv) obligația este disproporționată față de obiectivul fiscal urmărit și poate avea efecte economice mai severe decât beneficiile fiscale inițiale, durata maximă de 5 ani pentru păstrarea obligatorie a activelor este arbitrară, nu ține cont de diversitatea activelor economice și de ciclurile diferite de viață ale acestora, iar sancțiunea prin recalcularea impozitului minim și aplicarea creanțelor accesorii este disproporționată în raport cu eventualele avantaje fiscale obținute inițial, creând un sistem punitiv care depășește necesitățile legitime de colectare fiscală; (v) măsura nu prevede excepții suficiente pentru situațiile în care păstrarea activului devine economic neviabilă sau tehnic imposibilă din motive independente de voința contribuabilului și poate afecta în special întreprinderile din sectoare cu evoluție tehnologică rapidă, forțând menținerea unor echipamente necompetitive; (vi) monitorizarea respectării obligației de păstrare a activelor pentru perioade îndelungate poate crea sarcini administrative importante atât pentru contribuabili, cât și pentru administrația fiscală, afectând eficiența sistemului fiscal, iar verificarea excepțiilor prevăzute poate fi dificilă în practică și poate crea oportunități pentru interpretări subiective care pot afecta egalitatea de tratament între contribuabili, câtă vreme demonstrarea circumstanțelor care justifică excepțiile (cum ar fi distrugerea, pierderea sau furtul activelor) poate implica proceduri complexe și costisitoare, care pot afecta în mod disproporționat întreprinderile mici.

22. În ceea ce privește modificările propuse prin art. XII pct. 3-11 din lege sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (5), art. 16, 44, 45 și 53 din Constituție, pentru a se susține că

introducerea unor diferențieri în tratamentul fiscal al veniturilor din activități independente, în funcție de tipul activității sau de nivelul veniturilor, constituie o încălcare fundamentală a principiilor constituționale care guvernează egalitatea tratamentului juridic și libertatea de exercitare a activităților economice. În acest sens se susține că: (i) diferențierea arbitrară dintre veniturile din închirierea a 1-7 camere, considerate venituri din cedarea folosinței bunurilor, și veniturile din închirierea a peste 7 camere, considerate venituri din activități independente, nu reflectă diferențe substanțiale în natura economică a activității desfășurate, de vreme ce, în ambele cazuri, este vorba despre aceeași activitate economică — închirierea de spații locative —, iar diferențierea se bazează pe un criteriu pur cantitativ, care nu are justificare economică sau juridică obiectivă. Se creează, în fapt, două regimuri fiscale distincte pentru aceeași activitate economică, contrar principiului egalității; (ii) diferențierea tratamentului pentru veniturile din servicii de cazare prin introducerea unui regim special cu cota forfetară de 30% pentru cheltuieli și impozit final de 10% creează o discriminare nejustificată față de alte forme de activități independente, similare din punct de vedere economic, fără o justificare obiectivă. Operatorii care sunt clasati în regimul general al activităților independente sunt dezavantajați față de cei care beneficiază de regimul special, deși pot desfășura activități similare; (iii) modificările aduse sistemului de norme de venit, prin creșterea la 12 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, afectează principiul proporționalității fiscale și poate genera efecte regresive asupra contribuabililor cu venituri mici; (iv) definițiile și criteriile utilizate în text prezintă ambiguități care pot genera incertitudine juridică. Noțiunea „închiriere pe termen scurt” este definită ca închirierea neîntreruptă a unei camere aceleiași persoane, pentru perioade de maximum treizeci de zile, într-un an calendaristic, dar această definiție poate crea confuzii practice, întrucât nu este clar cum se aplică această regulă în cazul în care aceeași cameră este închiriată aceleiași persoane în perioade separate care în total depășesc treizeci de zile sau în cazul în care închirierea se face prin intermediul unor terți. Criteriul temporal de treizeci de zile este arbitrar și nu reflectă o logică economică sau juridică coerentă, iar această limită temporală nu corespunde cu perioade standard din practica comercială sau cu alte reglementări din domeniul turismului și poate crea dificultăți de aplicare în practică; (v) complexitatea regulilor de calcul al venitului brut și net, cu multiple excepții și deduceri specifice poate genera confuzie în rândul contribuabililor și aduce atingere principiului clarității și previzibilității normelor juridice; (vi) contribuabilii care au încheiat contracte de închiriere pe termen lung, anterior intrării în vigoare a noilor prevederi, se pot afla în situația de a fi supuși retroactiv unui regim fiscal diferit, în funcție de modalitatea de aplicare a noilor norme; (vii) prevederile analizate introduc măsuri restrictive, disproporționate față de obiectivele urmărite (combaterea evaziunii fiscale sau asigurarea unei contribuții fiscale echitabile), care implică nu doar o modificare a cotei de impozitare, ci și asumarea unor obligații administrative complexe, inclusiv evidența contabilă și raportarea specifică activităților independente; (viii) obligația completării și păstrării fișei de ocupare a capacității de cazare poate fi considerată o măsură birocratică, excesivă, disproporționată pentru o activitate de dimensiuni reduse, care afectează exercitarea liberă a dreptului de proprietate privată.

23. Cu privire la soluțiile propuse prin art. XII pct. 12 și 13 din lege sunt invocate dispozițiile art. 16, 44, 45, 56 și 135 din Constituție pentru a se susține că sistemul de impozitare diferențiat în funcție de durata de deținere, cu referire la veniturile sub forma câștigurilor din transferul titlurilor

de valoare și din operațiunile cu instrumente financiare derivate: (i) constituie o discriminare fiscală nejustificată; (ii) încalcă principiul echității fiscale prin crearea unor inegalități de tratament care nu se bazează pe capacitatea contributivă reală; (iii) constituie o ingerință nejustificată în autonomia investitorilor privind gestionarea activelor, contrar dispozițiilor art. 44 și 45 din Constituție; (iv) soluția legislativă criticată nu prevede excepții pentru situații în care investitorul este forțat să vândă activele din motive independente de voința sa, poate descuraja tranzacționarea activă și poate reduce lichiditatea pieței de capital, afectând eficiența formării prețurilor și capacitatea pieței de a reflecta rapid informațiile noi, poate avea efecte negative asupra dezvoltării pieței de capital românești prin descurajarea participării investitorilor activi și prin reducerea volumelor de tranzacționare, poate crea oportunități pentru evaziune fiscală prin manipularea datelor de dobândire sau prin structurarea artificială a tranzacțiilor pentru a evita cotele mai mari de impozitare. Totodată, se susține că aplicarea regulii „primul intrat — primul ieșit” poate fi dificil de monitorizat și de verificat în practică, mai ales pentru portofoliile complexe cu multiple tranzacții, creând oportunități pentru erori sau manipulări, poate genera sarcini administrative suplimentare atât pentru contribuabili, cât și pentru administrația fiscală, reducând eficiența colectării fiscale și crescând costurile de conformare, poate încuraja dezvoltarea unor scheme de evitare fiscală care să exploateze complexitatea sistemului, reducând eficiența colectării impozitelor și creând inechități între contribuabili, poate plasa România în dezavantaj competitiv față de alte jurisdicții care oferă tratament fiscal mai favorabil sau mai simplu pentru investițiile în instrumente financiare, afectând atractivitatea ca destinație pentru investiții.

24. Cu privire la modificarea adoptată prin art. XII pct. 14 din lege, referitoare la impozitarea veniturilor din transferul de monedă virtuală, sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (5), ale art. 16 și 56 din Legea fundamentală și se susține că: (i) stabilirea unei cote de 16% asupra câștigului determinat ca diferență pozitivă între prețul de vânzare și prețul de achiziție prezintă deficiențe atât din perspectiva tehnicii legislative, cât și din cea a respectării principiului așezării juste a sarcinilor fiscale; (ii) reglementarea propusă încalcă principiul echității fiscale prin ignorarea completă a pierderilor suferite în tranzacțiile cu monedă virtuală. Pragul de scutire de 200 lei/tranzacție, cu condiția ca totalul câștigului să nu depășească 600 lei anual, este stabilit arbitrar, nu reflectă realitățile tranzacționării cu monedă virtuală și nu ține cont de faptul că multe tranzacții cu monedă virtuală au valori mai mari și că volatilitatea acestor active poate genera câștiguri aparente, care se pot transforma rapid în pierderi; (iii) excluderea posibilității de a deduce pierderile în cazul monedei virtuale creează o discriminare nejustificată între diferite tipuri de instrumente financiare, în condițiile în care investitorii în acțiuni, obligațiuni sau alte instrumente financiare beneficiază de posibilitatea compensării pierderilor cu câștigurile; (iv) reglementarea încalcă principiul securității juridice, întrucât determinarea câștigurilor pentru fiecare tranzacție este de cele mai multe ori imposibil de realizat în condițiile actuale ale pieței monedei virtuale, având în vedere faptul că majoritatea tranzacțiilor nu se efectuează direct în monede clasice, ci prin intermediul unor stablecoin-uri, în special USDT (Tether), astfel încât calculul prețului de achiziție și vânzare este extrem de complex și, adesea, imposibil de determinat cu precizie. De asemenea, lipsa unor reguli clare privind modul de calcul al prețului de achiziție și vânzare creează o incertitudine juridică majoră. Contribuabilii nu pot determina cu exactitate obligațiile fiscale pe care le au, ceea ce poate duce la încălcări involuntare ale legislației fiscale sau la interpretări diferite din partea autorităților fiscale. Totodată, absența unor prevederi privind cursul de schimb, care trebuie utilizat pentru convertirea în lei a valorilor exprimate în monedă

virtuală, amplifică problemele de aplicare practică; (v) reglementarea defectuoasă creează un risc major de reducere a gradului de conformare voluntară, deoarece contribuabilii se confruntă cu reguli imposibil de aplicat în practică; (vi) pentru a preveni evaziunea fiscală, prin utilizarea unor structuri offshore, România ar trebui să implementeze regulile OECD privind companiile controlate din străinătate, concentrându-se pe beneficiarul real final.

25. În ceea ce privește intervenția legislativă propusă prin art. XII pct. 16-21 din lege sunt invocate dispozițiile art. 15 alin. (2), ale art. 16, 53 și 56 din Legea fundamentală. Cu privire la aceste prevederi sunt formulate următoarele critici: (i) cota de impozit, redusă, de 10% pentru anumite categorii de venituri poate reduce progresivitatea sistemului fiscal prin favorizarea categoriilor cu venituri mai mari, care au acces la investiții imobiliare sau la generarea de drepturi de proprietate intelectuală. Sistemul poate crea oportunități pentru evaziune fiscală prin reconversiunea artificială a unor tipuri de venituri pentru a beneficia de cotele de impozitare mai mici, complicând administrarea fiscală și reducând veniturile bugetare; (ii) prevederile privind „pierderea definitivă” pentru veniturile din închirierea în scop turistic obținute în anul 2025 constituie o modificare retroactivă a regulilor fiscale care afectează negativ contribuabilii care aveau așteptarea legitimă că pierderile fiscale vor putea fi reportate conform legislației existente; (iii) introducerea cotelor diferențiate de impozit contravine dispozițiilor art. 56 din Constituție, prin crearea unor avantaje fiscale care nu se corelează cu capacitatea contributivă reală, câtă vreme capacitatea contributivă trebuie determinată de nivelul total al veniturilor, iar nu de sursa acestora; (iv) modificările legislative criticate introduc un nivel suplimentar de complexitate în sistemul fiscal, prin crearea unor reguli diferite pentru categorii similare de venituri, iar această complexitate poate afecta aplicarea uniformă a legii și poate crea oportunități pentru interpretări arbitrare; (v) diferențierea dintre veniturile din „cedarea folosinței bunurilor” și alte categorii de venituri poate fi dificil de aplicat în practică și poate genera litigii privind încadrarea corectă a anumitor tipuri de venituri.

26. Cu privire la art. XII pct. 19 din lege sunt invocate dispozițiile art. 16, 41, 47 și 56 din Constituție, pentru a se susține că majorarea plafonului pentru calculul contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate de la 60 la 72 de salarii minime brute pe țară (o creștere de 20%): (i) constituie o încălcare a principiilor constituționale fundamentale prin crearea unei sarcini fiscale disproporționate care afectează echitatea sistemului fiscal, contrar dispozițiilor constituționale ale art. 56; (ii) instituie o discriminare nejustificată între salariați și persoanele cu venituri din activități independente; (iii) încalcă accesul la serviciile de sănătate garantate de art. 47 din Constituție și afectează sustenabilitatea, pe termen lung, a sistemului de sănătate, întrucât determină reducerea numărului de persoane asigurate sau migrația către economia informală; (iv) încalcă exercitarea liberă a dreptului la muncă, mulți profesioniști fiind determinați să migreze către alte țări, cu sisteme fiscale mai favorabile; (v) încalcă libertatea economică, atâta vreme cât antreprenorii pot fi descurajați să înființeze afaceri noi sau să își extindă activitățile din cauza perspectivei unor contribuții mari, fiind afectate astfel dinamismul economic și crearea de locuri de muncă; întreprinderile care depind de colaboratori independenți pot fi forțate să își modifice modelele de afaceri sau să relocheze activități în țări cu costuri mai mici, afectând mediul antreprenorial românesc, atractivitatea României ca destinație pentru investiții în servicii și putând reduce numărul de profesioniști străini dispuși să lucreze în țară.

27. În ceea ce privește soluțiile legislative cuprinse în art. XII pct. 22-49 din lege sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (3)-(5),

ale art. 44, 47, 56, 120 și 139 din Legea fundamentală, pentru a se susține că modificările propuse în domeniul taxelor și impozitelor relevă încălcări ale autonomiei locale, violarea principiului așezării juste a sarcinilor fiscale, prin majorări drastice de impozite, care afectează capacitatea contributivă a cetățenilor și echitatea sistemului fiscal. În concret, se susține că: (i) autonomia locală include și dimensiunea financiară, care presupune dreptul autorităților locale de a-și gestiona propriile resurse financiare și de a stabili, în limitele legii, nivelul impozitelor și taxelor locale în funcție de nevoile specifice ale comunității locale și de capacitatea contributivă a cetățenilor, iar modificările propuse introduc restricții severe asupra capacității consiliilor locale de a stabili cotele impozitelor și taxelor locale. În acest sens se arată că prevederea potrivit căreia cotele nu pot fi mai mici decât cele stabilite pentru anul 2025 (cu referire la cota impozitului pe clădiri — art. XII pct. 27, 30 și 33 din lege) elimină flexibilitatea autorităților locale de a adapta politica fiscală locală la schimbările circumstanțelor economice sau la nevoile specifice ale comunității, astfel că această rigiditate transformă autoritățile locale din factori activi de decizie fiscală în simpli executanți ai unor politici stabilite central; (ii) eliminarea posibilității de a reduce impozitele și taxele locale poate afecta grav competitivitatea dintre diferitele unități administrativ-teritoriale și poate împiedica dezvoltarea unor politici locale inovatoare în domeniul fiscal, subminează esența principiului democratic al autonomiei locale și transformă alegerile locale într-un exercițiu formal, fără impact real asupra politicilor publice. Impunerea unor reguli rigide privind indexarea și calculul taxelor locale constituie o ingerință a puterii centrale în competențele locale, care depășește limitele constituționale ale acestei intervenții, în condițiile în care puterea centrală poate stabili principiile generale ale sistemului fiscal local și poate asigura coerența dintre diferitele nivele de administrație, dar nu poate substitui în totalitate decizia autorităților locale în privința nivelului concret al taxelor și impozitelor; (iii) modificările aduse sistemului de scutiri și reduceri prin limitarea acestora la maximum 5% din totalul veniturilor din impozitele și taxele locale încasate în anul fiscal precedent (art. XII pct. 49 din lege) restricționează capacitatea autorităților locale de a dezvolta politici sociale și economice adaptate nevoilor locale și nu țin cont de specificitatea diferitelor comunități locale și de diversitatea situațiilor sociale și economice cu care se confruntă acestea; (iv) acordarea scutirilor/reducerilor de la plata impozitelor și taxelor locale prin hotărâre adoptată cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de expirarea exercițiului bugetar poate crea dificultăți practice în funcționarea consiliilor locale și poate afecta capacitatea acestora de a răspunde prompt la schimbările circumstanțelor; (v) majorările drastice de impozite propuse prin noile valori impozabile pentru clădiri încalcă principiul capacității contributive și al echității fiscale, consacrat în art. 56 din Constituție, aduc atingere exercitării dreptului de proprietate, garantat prin art. 44 din Constituție, și nivelului de trai decent, consacrat prin art. 47 din Legea fundamentală, pot avea efecte negative asupra economiei, prin reducerea capacității de consum a familiilor și prin descurajarea investițiilor în sectorul imobiliar; (vi) se încalcă normele de tehnică legislativă, având în vedere că lipsesc ani de aplicare din anumite texte modificatoare, cum ar fi art. XXII pct. 27 din lege, potrivit căruia „La articolul 457, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins: «(11) Cota impozitului pe clădiri stabilită potrivit alin. (1) pentru anul, nu poate fi mai mică decât cota stabilită pentru anul 2025.»”; (vii) precizează că aceleași considerente vizează și impozitele pe mijloacele de transport.

28. Cu referire la art. XII pct. 50 și 51 din lege sunt invocate dispozițiile art. 16, 44, 53, 56, 120 și 139 din Constituție. Se susține că introducerea unui impozit suplimentar de 0,9%

pentru clădirile rezidențiale cu valoarea peste 2.500.000 lei și pentru autoturismele cu valoarea peste 375.000 lei: (i) constituie o discriminare fiscală, care nu are o justificare constituțională adecvată; (ii) pragurile stabilite sunt alese arbitrar și nu reflectă principii economice fundamentale; (iii) constituie o restricție nejustificată a dreptului de proprietate; (iv) aduce atingere art. 56 din Constituție, întrucât nu se are în vedere capacitatea reală de plată a contribuabililor; (v) este disproporționată față de obiectivele urmărite și poate avea efecte negative disproporționate; (vi) nu se prevăd excepții pentru situații particulare, cum ar fi bunurile de patrimoniu, vehiculele adaptate pentru persoane cu dizabilități sau proprietățile cu valoare istorică sau culturală; (vii) necesită evaluări precise și actualizate ale valorilor proprietăților, aspect care poate genera costuri administrative substanțiale și poate da naștere unor controverse privind metodele de evaluare utilizate, poate determina subevaluarea artificială a proprietăților, poate descuraja investițiile în bunuri durabile de calitate și poate stimula consumul de bunuri cu durată de viață mai scurtă, afectând sustenabilitatea economică și de mediu, poate crea presiuni pentru relocarea în zone cu evaluări mai mici sau poate determina comportamente economice ineficiente, poate afecta piața imobiliară și auto, poate reduce predictibilitatea veniturilor bugetelor locale și poate afecta capacitatea de planificare pe termen mediu și lung, poate crea oportunități pentru litigii și contestații care pot bloca sau întârzia colectarea impozitelor, afectând stabilitatea finanțelor publice locale. Totodată, se susține că modificarea mecanismului de indexare a impozitelor și taxelor locale, prin stabilirea de niveluri minime, prevăzute în mod distinct pentru fiecare impozit/taxă în parte și prin referirea la cursul euro/directive europene, poate limita flexibilitatea autorităților locale în adaptarea impozitelor la specificul local, iar obligația adoptării hotărârilor „cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de expirarea exercițiului bugetar, pentru anul fiscal următor” creează constrângeri procedurale, care pot afecta calitatea deliberărilor publice locale și capacitatea de răspuns la schimbările de circumstanțe, contrar dispozițiilor art. 120 și 139 din Constituție. Dependența de factori externi (cursul euro/directive europene) poate crea volatilitate în veniturile fiscale locale și poate face dificilă estimarea precisă a resurselor disponibile pentru finanțarea serviciilor publice locale.

29. Se susține că art. XV pct. 1 și 2 și art. XVI din lege, referitoare la Sistemul RO e-Proprietate, sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 26, 27, 31, 44, 53 și 61, în condițiile în care: (i) crearea unui sistem centralizat, care colectează, stochează și procesează „orice fel de date sau informații cu privire la bunurile imobile” (art. XV pct. 2 din lege) constituie o ingerință masivă și nejustificată în viața privată a cetățenilor; (ii) colectarea „cu titlu gratuit” a datelor despre proprietăți, de la orice autoritate sau organizație, constituie o formă de expropriere informațională, care privează cetățenii de controlul asupra informațiilor personale, transformă aparatul administrativ într-un instrument de colectare de date pentru un singur minister, afectând autonomia și specializarea diferitelor instituții publice, și generează costuri administrative semnificative care vor fi suportate de instituțiile publice locale și centrale, afectând eficiența și bugetele acestora; (iii) în contextul sistemului românesc de carte funciară, care asigură deja publicitatea și securitatea juridică a drepturilor reale imobiliare, crearea unui sistem paralel de monitorizare fiscală poate submina garanțiile constituționale ale proprietății, afectează securitatea juridică a tranzacțiilor imobiliare, iar colectarea și centralizarea informațiilor despre proprietăți, în scopuri fiscale, pot crea oportunități pentru reevaluări arbitrare, impozitări retroactive sau alte forme de ingerință în drepturile de proprietate, care nu sunt justificate de sistemul legal existent; (iv) crearea unui sistem de supraveghere totală a proprietății

imobiliare depășește cu mult necesitățile legitime de administrare fiscală și poate constitui o măsură disproporționată, contrar dispozițiilor art. 53 din Constituție, iar obiectivul declarat de „fundamentare a politicilor publice în scop fiscal” este prea vag și mult prea general pentru a justifica colectarea exhaustivă a „oricărui fel de date sau informații” despre proprietăți. Sistemul nu prevede limite clare privind tipurile de date care pot fi colectate, durata de stocare sau finalitățile concrete pentru care pot fi utilizate informațiile, creând un cadru de supraveghere fără limite definite. Măsura nu demonstrează că obiectivele fiscale nu pot fi atinse prin mijloace mai puțin intruzive, cum ar fi utilizarea datelor deja disponibile prin sistemul de carte funciară sau prin declarații voluntare ale contribuabililor; (v) crearea unui sistem paralel de evidență fiscală poate genera confuzii, contradicții sau conflicte între informațiile din cartea funciară și cele din sistemul fiscal, afectând securitatea juridică a tranzacțiilor imobiliare; (vi) stabilirea procedurii de utilizare și funcționare a Sistemului RO e-Proprietate, prin ordin al ministrului finanțelor (art. XV pct. 2 din lege), exclude controlul parlamentar și democratic asupra unui sistem care poate afecta fundamental drepturile cetățenilor; (vii) absența unor mecanisme clare de contestare sau de corecție a informațiilor eronate poate priva cetățenii de dreptul la apărare și la corectarea erorilor administrative care îi pot afecta.

30. În ceea ce privește art. XVII, XIX, XX și XXXVIII din lege sunt invocate dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3), ale art. 16, 24, 26, 28, 41 și 53. Se susține că obligativitatea testării psihologice, periodice și a testării cu poligraful pentru funcționarii publici din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc: (i) constituie o încălcare gravă a dreptului la viață privată, în condițiile în care evaluarea psihologică complexă, care urmărește „analiza nivelului cognitiv, maturitatea socioafectivă/stabilitatea emoțională, conștiințiozitatea și rezistența la stres”, pătrunde în cele mai intime aspecte ale personalității individului, iar testarea cu poligraful este considerată în majoritatea jurisdicțiilor dezvoltate ca fiind o metodă controversată și intruzivă, care încalcă demnitatea umană și dreptul la tăcere; (ii) aduce atingere dispozițiilor art. 28 din Constituție, întrucât afectează integritatea mentală a individului, iar frecvența testării la fiecare 2 ani (art. XXXVIII din lege) este arbitrară și transformă această ingerință dintr-o măsură excepțională într-o rutină de supraveghere psihologică ce poate afecta permanent echilibrul psihic al angajaților, în timp ce obligativitatea testării elimină consimțământul liber și informat al individului, transformând o procedură medicală într-o constrângere administrativă, care poate afecta demnitatea și autonomia personală; (iii) aplicarea acestor cerințe speciale doar pentru angajații Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc creează o discriminare nejustificată față de alți funcționari publici care lucrează în domenii cu riscuri similare sau chiar mai mari; (iv) este o măsură disproporționată față de riscurile specifice din domeniul jocurilor de noroc; (v) în lipsa unor standarde clare și obiective pentru interpretarea rezultatelor poate duce la decizii arbitrare, bazate pe evaluări subiective, care pot afecta nejustificat cariera angajaților; (vi) în absența unor mecanisme de contestare sau de reevaluare independentă a rezultatelor poate priva angajații de dreptul la apărare și la corectarea erorilor de evaluare; (vii) prin colectarea și stocarea informațiilor psihologice sensibile creează riscuri majore privind confidențialitatea și utilizarea abuzivă a datelor personale extrem de sensibile; (viii) prin implementarea unui sistem complex de testare psihologică periodică va genera costuri substanțiale pentru bugetul public care ar putea fi mai eficient utilizate pentru îmbunătățirea reală a integrității și performanței instituționale; (ix) poate genera costuri juridice semnificative cu eventuale litigii și contestații privind rezultatele testărilor.

31. În ceea ce privește intervenția legislativă propusă prin art. XVIII și art. XXI pct. 1-4 din lege sunt invocate dispozițiile art. 26, 28, 30, 40 și 53 din Legea fundamentală, pentru a se susține că: (i) utilizarea bodycam-urilor și înregistrarea fără consimțământ în spații publice constituie o formă de supraveghere de masă, care transformă orice interacțiune cu autoritatea vamală sau fiscală într-o experiență de monitorizare; (ii) înregistrarea „activităților desfășurate în spații publice, fără consimțământul persoanelor vizate” (art. XVIII și art. XXI pct. 2 din lege) creează un climat de supraveghere permanentă care poate afecta comportamentul natural al cetățenilor și poate genera un sentiment de intimidare în relația cu autoritățile fiscale, transformă funcționarii fiscali în agenți de supraveghere care monitorizează constant cetățenii; (iii) înregistrarea „momentelor operative” fără consimțământul persoanei vizate, în cazul „suspiciunilor” de fraudă (art. XVIII și art. XXI pct. 2 din lege) este extrem de vagă, conceptul de „suspiciune” nu este definit obiectiv, lăsând loc pentru interpretări arbitrare, care pot duce la supraveghere nejustificată; (iv) păstrarea înregistrărilor timp de 6 luni (art. XVIII și art. XXI pct. 2 din lege) creează o bază de date masivă, care poate fi folosită în alte scopuri decât cele declarate sau poate fi accesată abuziv de către persoane neautorizate; (v) introducerea uniformelor, insinelor distinctive, bodycam-urilor și „mijloacelor tehnice utilizate ca mijloc individual de apărare”, pentru personalul antifraudă fiscală, transformă administrația fiscală dintr-un serviciu public într-un aparat de tip paramilitar; (vi) utilizarea „altor mijloace tehnice din dotare” pentru înregistrarea „momentelor operative” sugerează existența unei infrastructuri de supraveghere complexe care depășește cu mult necesitățile normale ale unei administrații fiscale civile; (vii) extinderea testării cu poligraful la tot personalul de conducere și de control din sectorul fiscal-vamal constituie o generalizare inacceptabilă a unei practici controversate și intruzive, în condițiile în care testarea cu poligraful „în situația în care există date și indicii privind abateri de la integritate” este extrem de vagă și poate fi folosită pentru a intimida sau persecuta angajați incomozi pentru conducerea instituțiilor, iar lipsa unor criterii obiective pentru declanșarea testării creează oportunități pentru abuz administrativ, contrar dispozițiilor art. 28 din Constituție; (viii) introducerea unei infrastructuri complete de supraveghere audio-video pentru activitățile fiscale și vamale este o măsură extrem de disproporționată față de obiectivele declarate, în dezacord cu dispozițiile art. 53 din Constituție; (ix) riscurile de securitate cibernetică asociate cu stocarea unor volume masive de date sensibile pot expune atât instituțiile publice, cât și cetățenii la atacuri informatice care pot avea consecințe grave asupra vieții private și activității economice; (x) supravegherea sistematică în spații publice poate afecta exercitarea libertății de exprimare și a dreptului la reuniune pașnică.

32. Art. XXII din lege este criticat din perspectiva încălcării dispozițiilor art. 16, 44, 45, 56 și 135 din Constituție. În acest sens se susține că instituirea unei taxe logistice pentru gestionarea fluxurilor extracomunitare de bunuri de 25 lei pentru fiecare colet extracomunitar sub 150 euro: (i) creează o discriminare nejustificată între bunurile provenite din Uniunea Europeană, care nu sunt supuse acestei taxe, și bunurile din țări terțe, care sunt penalizate cu 25 lei/colet, indiferent de valoarea efectivă a acestuia, fără o justificare obiectivă și rezonabilă din punct de vedere economic sau logistic; (ii) contrar dispozițiilor art. 56 din Constituție, taxa logistică nu ține cont de valoarea bunurilor sau de capacitatea de plată a consumatorilor, încălcând principiul proporționalității fiscale; (iii) taxa logistică constituie o restricție nejustificată asupra dreptului consumatorilor de a achiziționa bunuri de pe piețele internaționale și asupra libertății operatorilor economici de a desfășura comerț internațional, contrar dispozițiilor art. 44 și 45 din Constituție;

(iv) măsura poate fi percepută ca o formă de protecționism comercial în favoarea operatorilor din Uniunea Europeană în detrimentul celor din țări terțe, putând genera conflicte comerciale și măsuri de retorsiune din partea partenerilor comerciali internaționali, iar diferența de tratament între coletele din Uniunea Europeană și cele din țări terțe poate încălca principiul națiunii celei mai favorizate și alte norme de drept comercial internațional, care impun tratament egal pentru operatorii din diferite țări; (v) este disproporționată față de costurile reale de gestionare și nu pare justificată de necesități imperative de interes public. Obligația furnizorilor poștali de a identifica, urmări și taxa fiecare colet extracomunitar va necesita investiții în sisteme informatice și personal specializat, crescând costurile operaționale ale sectorului poștal. Obligația de subrogare în cazul neîncasării taxei expune furnizorii de servicii poștale la riscuri financiare semnificative și poate determina unii operatori să refuze să mai livreze colete extracomunitare de valoare mică.

33. Se susține că prevederile art. XXIV pct. 1-3 din lege sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 44, 45, 53 și 135, întrucât reglementează restricții drastice atât cu privire la dreptul asociațiilor și acționarilor de a acorda și de a primi împrumuturi, cât și în ceea ce privește distribuirea dividendelor și, totodată, prevăd răspunderea solidară pentru datoriile fiscale. În concret, se susține că: A. interdicția acordării de împrumuturi către asociații, acționari sau persoane afiliate, în anumite circumstanțe, (i) constituie o restricție nejustificată asupra dreptului de dispoziție al proprietarilor asupra activelor societății; (ii) constituie o ingerință nejustificată în autonomia economică; (iii) este disproporționată față de obiectivele de protecție a creditorilor, nu face distincție între societățile care acționează cu rea-credință pentru a prejudicia creditorii și cele care se confruntă cu dificultăți temporare, din motive obiective, iar lipsa reglementării unor excepții pentru situații particulare sau a unor proceduri de justificare demonstrează caracterul rigid și disproporționat al reglementării, care nu permite adaptarea la diversitatea situațiilor economice; (iv) poate avea efecte negative asupra mediului de afaceri prin reducerea flexibilității financiare a societăților și prin crearea unui climat de incertitudine juridică ce poate descuraja investițiile; (v) societățile cu dificultăți temporare pot avea mai puține opțiuni de finanțare; B. obligativitatea conversiei împrumuturilor acționarilor în capital social, în anumite circumstanțe (art. XXIV pct. 3 din lege), (i) constituie o formă de expropriere indirectă; (ii) poate schimba structura de proprietate a societății și poate afecta drepturile minoritarilor sau ale altor acționari care nu au acordat împrumuturi, creând inechități în tratamentul diferitelor categorii de acționari; (iii) nu ține cont de circumstanțele specifice ale fiecărei societăți sau de motivele pentru care acționarii au preferat să acorde împrumuturi în loc să majoreze capitalul social; C. termenul de 2 ani pentru conversia forțată poate fi insuficient pentru multe societăți care au nevoie de mai mult timp pentru a-și recupera situația financiară sau pentru a implementa strategii de redresare pe termen mediu; D. sancțiunile prevăzute sunt extrem de severe și pot fi disproporționate față de natura încălcărilor; E. excepțiile, prevăzute pentru anumite categorii de investitori (fonduri de investiții alternative, investitori profesionali etc.), creează un sistem discriminatoriu care favorizează capitalul mare în detrimentul investitorilor individuali sau al societăților familiale; F. criteriile pentru acordarea excepțiilor sunt complexe și pot fi dificil de verificat, creând oportunități pentru interpretări subiective și pentru tratamente inegale între operatori economici similari; G. tratamentul special acordat societăților cu participare de stat sau la care unitățile administrativ-teritoriale dețin calitatea de acționar/asociat creează discriminări suplimentare și poate constitui o formă de

ajutor de stat incompatibil cu regulile concurenței; H. procedura de conversie a creanței prin hotărâri guvernamentale sau ale consiliilor locale poate fi mai lentă și mai birocratică decât procesele comerciale nominale, afectând eficiența operațională a acestor societăți.

34. Cu privire la prevederile art. XXIX pct. 1-52 din lege, referitoare la modificările adoptate cu privire la procedurile de insolvență, sunt invocate dispozițiile art. 16, 21, 53 și 125 din Legea fundamentală. În acest sens se susține că: (i) reglementarea categoriei de „persoane strâns legate de debitor” și aplicarea unui tratament juridic diferențiat față de aceste persoane constituie o discriminare nejustificată care încalcă principiul fundamental al egalității de tratament; (ii) definiția extrem de largă a „persoanelor strâns legate de debitor” (art. XXIX pct. 1 din lege) include categorii foarte diverse — de la acționari și administratori la „rude până la gradul al III-lea” și „persoane care au acces la informații fără caracter public”. Includerea rudelor până la gradul al III-lea (verișori, mătuși, unchi) în categoria persoanelor discriminate nu are nicio justificare rațională și, totodată, includerea „persoanelor cu posibilitatea de a obține beneficii de pe urma situației financiare a debitorului” este atât de generală încât poate să privească orice creditor care are interese economice legate de debitor; (iii) criteriul „persoane care au acces la informații fără caracter public” (art. XXIX pct. 1 din lege) este vag, poate include orice furnizor, client sau partener comercial, care are relații comerciale regulate cu debitorul, transformând discriminarea într-o practică generalizată; (iv) criteriul temporal „într-o perioadă de 2 ani înaintea deschiderii procedurii” pentru stabilirea legăturilor cu debitorul este arbitrar și poate include persoane care nu mai au nicio legătură actuală cu debitorul, dar sunt totuși discriminate; (v) lipsa unor proceduri clare pentru contestarea încadrării în această categorie poate priva persoanele de dreptul la apărare și poate duce la aplicări eronate cu consecințe grave asupra drepturilor lor; (vi) restricțiile impuse „persoanelor strâns legate de debitor” în procedurile de insolvență încalcă dispozițiile constituționale ale art. 21 și 124. Astfel, se susține că limitarea dreptului de vot (art. XXIX pct. 21 din lege) al acestor persoane în adunările creditorilor, fără o evaluare individualizată a legitimității creanțelor lor, constituie o privare arbitrară de drepturi procedurale. De asemenea, se susține că excluderea acestor persoane din comitetele creditorilor (art. XXIX pct. 20 din lege) pe baza unor criterii formale, iar nu a competenței sau a mărimii creanțelor, poate priva procedura de expertiză valoroasă și poate reduce reprezentativitatea organelor de decizie; (vii) cerințele suplimentare de documentare și de transparență impuse exclusiv acestor categorii de creditori — „persoane strâns legate de debitor” (art. XXIX pct. 2 și 36 din lege) — creează un standard dual de procedură care încalcă principiul egalității procesuale și poate determina complicarea nejustificată a procedurilor; (viii) restricțiile impuse asupra vânzării bunurilor către „persoanele strâns legate de debitor” (art. XXIX pct. 38, 40 și 45 din lege) constituie o limitare nejustificată a dreptului de proprietate și a libertății contractuale; procedura complexă și discriminatorie pentru autorizarea vânzărilor către persoane strâns legate de debitor poate bloca tranzacții legitime, care ar putea fi benefice pentru masa creditorilor; cerințele suplimentare (rapoarte de evaluare, proceduri competitive obligatorii, termene extinse pentru contestații) pot întârzia sau bloca vânzări urgente, care ar putea maximiza recuperările pentru creditori; prezumția de neregularitate aplicată acestor tranzacții inversează sarcina probei și poate face dificilă sau imposibilă finalizarea unor tranzacții legitime, afectând eficiența procedurilor de insolvență; (ix) restricțiile drastice impuse „persoanelor strâns legate de debitor” sunt disproporționate față de riscurile reale pe care le

prezintă aceste persoane; (x) nu sunt reglementate excepții pentru situații în care aplicarea restricțiilor ar fi nedreaptă sau ar afecta negativ interesele generale ale creditorilor; procedurile complexe pentru autorizarea tranzacțiilor cu persoanele strâns legate de debitor pot întârzia valorificarea activelor și pot reduce prețurile obținute; excluderea unor creditori experimentați din comitetele creditorilor poate reduce calitatea deciziilor și poate prelungi procedurile prin lipsa expertizei necesare; cerințele suplimentare de documentare și de procedură pot crește costurile procedurilor și pot reduce sumele disponibile pentru distribuirea către creditori; identificarea și monitorizarea „persoanelor strâns legate de debitor” vor necesita resurse administrative substanțiale și pot crea sarcini birocratice care să îngreuneze procedurile; (xi) cât privește extinderea răspunderii pentru cauzarea insolvenței (art. XXIX pct. 49 din lege) prin „transferarea activelor sau a unei părți semnificative din întreprinderea debitorului aflat în dificultate financiară către o persoană strâns legată de debitor, cu nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 73 alin. (2¹) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu intenția de a continua activitatea prin intermediul acestei noi entități și de a sustrage activele de la urmărirea creditorilor debitorului” se susține că aceasta este „mai problematică”, nefiind indicate motivele care ar conduce la această concluzie.

35. Se susține că prevederile art. XXXII din lege, care reglementează aplicarea în timp a noilor prevederi privind procedurile de insolvență, sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2), ale art. 21 și 124, întrucât creează un cadru de aplicare retroactivă, care subminează garanțiile constituționale fundamentale și afectează procedurile judiciare în curs. În acest sens se susține că: (i) aplicarea noilor termene procedurale (7 zile pentru contestații, termene reduse pentru rapoarte) asupra procedurilor începute anterior intrării în vigoare a legii constituie o modificare retroactivă a regulilor procesuale care erau aplicabile la momentul începerii procedurii; (ii) introducerea conceptului de „persoane strâns legate de debitor” și aplicarea restricțiilor asociate asupra vânzărilor și tranzacțiilor din procedurile în curs pot afecta grav drepturile dobândite sub imperiul legislației anterioare; (iii) modificarea regulilor privind evaluarea periodică a viabilității reorganizării și aplicarea acestora asupra procedurilor în curs pot forța închiderea unor afaceri care ar fi putut fi salvate sub regulile anterioare; (iv) modificarea regulilor procesuale în timpul derulării procedurilor încalcă dispozițiile art. 21 și 124 din Constituție, în sensul că poate crea confuzie procedurală și poate afecta capacitatea părților de a-și exercita drepturile în mod eficace, mai ales când administratorii judiciari trebuie să se adapteze rapid la cerințe noi și complexe; (v) faptul că anumite prevederi se aplică doar „dacă nu a fost încă depus tabelul definitiv de creanțe” sau „nu a fost încă aprobat planul de reorganizare” creează criterii arbitrare de aplicare care pot genera inegalități între proceduri similare, aflate în stadii ușor diferite; (vi) noile cerințe privind raportările și evaluările pot crea sarcini administrative suplimentare pentru administratorii judiciari, care trebuie să gestioneze simultan vechile și noile obligații, afectând eficiența procedurilor; schimbarea regulilor pentru vânzări poate bloca tranzacții care erau în curs de negociere sau aprobare, cauzând pierderi economice și prelungind procedurile; creditorii și investitorii, care au intrat în proceduri cu anumite așteptări legitime, bazate pe legislația existentă, pot fi prejudiciați de schimbările neașteptate de reguli, afectând încrederea în sistemul juridic; administratorii judiciari și practicienii în insolvență pot întâmpina dificultăți în adaptarea la noile cerințe, în timpul procedurilor în curs, putând să apară erori procedurale sau aplicări inconsistente; referințele încrucișate la multiple articole și termeni tehnici pot face dificile înțelegerea și aplicarea

corectă a dispozițiilor tranzitorii, crescând riscul de erori judiciare; lipsa unor criterii clare și obiective pentru anumite situații-limită poate lăsa loc pentru interpretări arbitrare, care pot afecta egalitatea de tratament între proceduri.

36. Cu privire la prevederile art. XXXIII din lege (care introduce art. 19¹ în Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare) se susține că aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 26, 41, 45 și 53, câtă vreme introducerea supravegherii video (i) poate fi folosită pentru a monitoriza nu doar respectarea regulilor de muncă, ci și productivitatea, comportamentul și atitudinile lucrătorilor, transformând inspecția muncii dintr-un mecanism de protecție într-un instrument de control social; lucrătorii pot fi reticenți să își exprime griile sau să colaboreze cu inspectorii, dacă știu că toate interacțiunile sunt înregistrate, reducând eficiența controlului și capacitatea de identificare a problemelor reale de la locul de muncă; (ii) supravegherea poate afecta exercitarea drepturilor sindicale și a libertății de asociere, dacă lucrătorii se tem că participarea la activități sindicale sau exprimarea de critici poate fi înregistrată și folosită împotriva lor; (iii) înregistrările pot captura informații sensibile despre procesele de producție, strategiile comerciale, relațiile cu clienții și alte secrete comerciale, care pot fi exploatate în mod abuziv sau pot ajunge la concurenți; (iv) este o măsură disproporționată față de obiectivele legitime ale inspecției muncii; nu se face distincție între diferite tipuri de controale sau între situații care pot justifica înregistrarea și cele care nu o justifică, aplicând același nivel de supraveghere, indiferent de gravitatea încălcărilor suspectate; alternativele mai puțin restrictive (rapoarte scrise, fotografii ale condițiilor de muncă, interviuri confidențiale) nu sunt luate în considerare, demonstrând că măsura nu respectă principiul subsidiarității; (v) informațiile înregistrate pot include date despre sănătatea lucrătorilor, opiniile politice sau sindicale, orientarea sexuală și alte categorii speciale de date personale, care beneficiază de protecție sporită; riscurile de securitate asociate cu stocarea și procesarea acestor date sunt substanțiale, mai ales dacă Inspecția Muncii nu are infrastructura tehnică și expertiza necesară pentru protecția adecvată; partajarea sau accesul neautorizat la aceste înregistrări poate avea consecințe grave pentru persoanele înregistrate și poate genera răspunderi legale importante pentru instituție; (vi) întreprinderile mici pot fi disproporționat afectate, neavând resurse pentru a gestiona implicațiile juridice și practice ale înregistrărilor sau pentru a implementa măsuri de protecție a confidențialității; sectoarele cu lucrători vulnerabili (muncitori sezonieri, lucrători detașați) pot fi afectate, dacă aceștia se tem să colaboreze cu inspectorii din cauza înregistrărilor, reducând protecția efectivă a acestor categorii; echiparea tuturor inspectorilor de muncă cu camere video portabile și infrastructura asociată va genera costuri substanțiale care vor fi suportate din bani publici, fără o demonstrare clară a beneficiilor proporționale; formarea personalului pentru utilizarea echipamentelor, procedurile de stocare și management al datelor și conformarea cu cerințele GDPR vor necesita investiții suplimentare și expertiză specializată; introducerea camerelor video la Inspecția Muncii poate crea un precedent pentru extinderea acestor practici la alte organe de control (inspecții sanitare, de mediu, comerciale), ducând la o generalizare a supravegherii în toate aspectele vieții economice.

37. În concluzie, în considerarea tuturor argumentelor expuse, se solicită să se constate neconstituționalitatea Legii privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, precum și a articolelor criticate în cuprinsul obiecției de neconstituționalitate.

38. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizările au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere asupra acestora.

39. **Președintele Senatului** a transmis punctul său de vedere cu adresele nr. 4.543, respectiv nr. 4.544 din 22 septembrie 2025, înregistrate la Curtea Constituțională cu nr. 11.561, respectiv nr. 11.565 din 22 septembrie 2025, prin care apreciază că sesizările ce privesc dosarele Curții Constituționale nr. 4.030A/2025 și nr. 4.058A/2025 sunt neîntemeiate și, în consecință, propune respingerea acestora.

40. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia legea pentru care Guvernul și-a angajat răspunderea reglementează mai multe domenii (fiscalitate, proceduri de insolvență, jocuri de noroc, disciplină financiară etc.), care nu au o legătură între ele și pentru care nu există un scop sau un interes general unic, contrar dispozițiilor art. 1 alin. (3)-(5), art. 61 și ale art. 114 din Constituție, reține că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, procedura angajării răspunderii Guvernului este permisă pentru proiecte de lege care, deși modifică multiple acte normative, servesc unui scop unitar și interconectat, justificat de necesitatea reformelor complexe, în contexte economice sau de criză. În acest sens face referire la considerentele Deciziei nr. 523 din 18 octombrie 2023, prin care Curtea Constituțională a respins o critică analogă, reținând că modificările în domenii precum fiscalitatea, bugetul și administrația publică pot fi integrate dacă vizează sustenabilitatea financiară generală și corecția deficitului bugetar excesiv, precum și la considerentele Deciziei nr. 1.415 din 4 noiembrie 2009 (cu referire la Legea-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice), prin care instanța de control constituțional a respins obiecția extrinsecă privind angajarea răspunderii asupra a trei proiecte în aceeași zi, considerând că procedura este validă atunci când servește celerității în reforme instituționale și salariale, fără a transforma excepția într-o regulă și fără a submina rolul Parlamentului ca autoritate legiuitoare unică. Totodată, invocă considerente ale Deciziei nr. 357 din 22 iulie 2025, prin care Curtea a reținut că nu identifică existența unor condiționări în temeiul constituțional al angajării răspunderii cu privire la limitarea efectelor proiectului la un singur domeniu de reglementare, interdicția armonizării legilor în vigoare pentru îndeplinirea scopului unic al proiectului de lege, numărul proiectelor de lege cu privire la care Guvernul își poate angaja răspunderea în aceeași zi sau într-un alt interval de timp dat ori cu privire la momentul în care Guvernul decide să își angajeze răspunderea. Astfel, s-a considerat că Guvernul își poate stabili dimensiunea și conținutul proiectului pentru care își va angaja răspunderea.

41. Referitor la invocarea dispozițiilor art. 1 alin. (4) și ale art. 114 din Constituție, prin lipsa urgenței în adoptarea măsurilor, reține că, prin Decizia nr. 1.525 din 24 noiembrie 2010, Curtea a stabilit criteriile impuse de art. 114 din Constituție pentru angajarea răspunderii Guvernului, și anume: (i) existența unei urgențe în adoptarea măsurilor conținute în legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea; (ii) necesitatea ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate; (iii) importanța domeniului reglementat; (iv) aplicarea imediată a legii în cauză. Arată că, în expunerea de motive la legea criticată, Guvernul a adus în prim-plan cel puțin trei aspecte pentru a justifica urgența adoptării legii în procedura angajării răspunderii, și anume: (i) evoluția deficitului bugetar raportat la traiectoria de ajustare asumată de România; (ii) numeroasele dificultăți întâmpinate în această evoluție datorate crizei economice și a politicii fiscal-bugetare actuale; (iii) necesitatea unui răspuns prompt la situația creată. Apreciază că, în cazul de față, urgența este obiectivă, derivând din deficitul bugetar

excesiv (confirmat de Consiliul UE) și din necesitatea implementării imediate a măsurilor pentru sustenabilitate financiară, fără a submina echilibrul puterilor în stat, conform prevederilor art. 1 alin. (4) din Constituție. Prin urmare, consideră că urgența reglementării este motivată prin angajamentele europene ale României, precum și de atribuțiile ce îi revin Guvernului pentru evitarea unor măsuri de sancțiune ce se pot transpune în suspendarea fondurilor europene. Totodată, arată că, în legătură cu condiția celerității, Curtea Constituțională a reținut că „maxima celeritate” trebuie analizată în raport cu momentul propus al intrării în vigoare a legii criticate. În acest sens arată că Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative intră în vigoare în termenul prevăzut la art. 78 din Constituție, însă există măsuri reglementate care vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2026, dar și la alte termene diferite. Faptul că sunt prevăzute mai multe termene până la data intrării în vigoare a măsurilor adoptate nu echivalează cu acceptarea ideii conform căreia legea nu trebuia adoptată cu maximă celeritate și ar fi fost adecvată mai degrabă utilizarea procedurii parlamentare obișnuite sau de urgență. Din contră, termenele în cauză au fost date tocmai pentru ca destinatarii actului normativ să aibă suficient timp pentru luarea la cunoștință a noilor dispoziții legale.

42. Cu privire la importanța domeniului reglementat, menționează contextul necesității de consolidare fiscală și redresare economică, măsurile luate prin proiectul asumat de Guvern fiind esențiale pentru asigurarea sustenabilității finanțelor publice. În cea ce privește aplicarea imediată a legii, având în vedere complexitatea măsurilor, atât în plan fiscal, cât și în plan bugetar, multitudinea de beneficiari ai acestor măsuri, măsurile subsecvente ce trebuie adoptate ca și consecință a dispozițiilor adoptate, apreciază că Guvernul nu poate prevedea în textul legii termene mai scurte, această condiție fiind susținută de natura implicațiilor sale economice, dar și sociale.

43. Referitor la încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, prin nerespectarea principiului securității juridice și al așteptării legitime, din perspectiva lipsei consultărilor publice adecvate, a evaluărilor de impact și a transparenței, reține că instanța de control constituțional a statuat că, în cazuri de urgență justificată, procesul legislativ prin angajarea răspunderii respectă cerințele minime de transparență, fără a încălca securitatea juridică, atât timp cât expunerea de motive și contextul economic justifică adoptarea rapidă. În acest sens face referire la Decizia nr. 69 din 28 februarie 2023, prin care Curtea Constituțională a respins o critică similară, reținând că absența unor dezbateri extinse nu afectează calitatea legii, dacă urgența economică impune adoptarea rapidă, iar impactul este evaluat suficient prin expunerea de motive. De asemenea, invocă Decizia nr. 355 din 10 iulie 2025, în care Curtea Constituțională a confirmat că perioadele scurte de implementare nu încalcă așteptarea legitimă, atât timp cât legea este clară și previzibilă în consecințele sale, respectând astfel statul de drept. Astfel, impunerea regulilor fiscale noi fără termen de intrare în vigoare adecvat poate încălca previzibilitatea, dar în cazuri de urgență bugetară, cum este deficitul excesiv, procedura accelerată este constituțională, dacă normele sunt corelate cu acte normative existente și permit adaptarea destinatarilor.

44. Apreciază că legea criticată respectă principiul securității juridice, prin expunerea de motive detaliată și corelarea cu recomandările Uniunii Europene, oferind perioade de adaptare rezonabile în contextul urgenței, fără a genera incertitudine disproporționată. De altfel, reține că instanța de control constituțional a respins critici similare privind transparența în procedurile de angajare a răspunderii, considerând că urgența nu exclude respectarea exigențelor constituționale, ci le

adaptează la necesități obiective (în acest sens, Decizia nr. 1.431 din 3 noiembrie 2010). Consideră că urgența economică, în cazul de față deficitul bugetar, justifică lipsa consultărilor extinse, iar securitatea juridică nu este afectată, dacă expunerea de motive este suficientă. Totodată, invocă jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia „absența unor dezbateri extinse nu afectează calitatea legii dacă urgența economică impune adoptarea rapidă, iar impactul este evaluat suficient prin expunerea de motive” (Decizia nr. 357 din 22 iulie 2025); „procesul legislativ prin asumarea răspunderii respectă cerințele minime de transparență, fără a încălca securitatea juridică, atât timp cât expunerea de motive și contextul economic justifică adoptarea rapidă”, iar „absența unor dezbateri extinse nu afectează calitatea legii dacă urgența economică impune adoptarea rapidă, iar impactul este evaluat suficient” (Decizia nr. 69 din 28 februarie 2023); „Procedura este validă atunci când servește celerității în reforme instituționale și salariale, fără a transforma excepția într-o regulă” (Decizia nr. 1.415 din 4 noiembrie 2009).

45. **Președintele Camerei Deputaților** a transmis punctele sale de vedere cu adresele nr. 2/9.267, respectiv nr. 2/9.268 din 15 septembrie 2025, înregistrate la Curtea Constituțională cu nr. 11.194, respectiv nr. 11.195 din 15 septembrie 2025, prin care apreciază că susținerile autorilor sesizării sunt neîntemeiate.

46. În ceea ce privește criticile potrivit cărora legea a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (3)-(5), ale art. 61 și ale art. 114 din Constituție, deoarece reglementează mai multe domenii, care nu au legătură între ele ori nu există un scop sau un interes general unic, arată că dispozițiile art. 114 din Constituție nu prevăd condiții exprese privitoare la proiectul de lege asupra căruia Guvernul își angajează răspunderea — nici asupra domeniului de reglementare, nici a structurii, aspect reținut, de altfel, și de Curtea Constituțională în jurisprudența sa recentă (în acest sens, Decizia nr. 357 din 22 iulie 2025). Câtă vreme legiuitorul constituant nu a înțeles să facă distincție asupra domeniului și/sau structurii reglementării, rămâne la latitudinea Guvernului să contureze dimensiunile și conținutul proiectului de lege. Reține că legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea în temeiul art. 114 alin. (1) din Constituție este o lege complexă și cuprinzătoare, subsumându-se aceleiași concepții unice de legiferare. Pentru identitate între situația invocată de autorii sesizării și situația asupra căreia Curtea Constituțională s-a pronunțat deja, face trimitere la Decizia nr. 147 din 16 aprilie 2003 și, totodată, invocă considerente din Decizia nr. 1.557 din 18 noiembrie 2009, potrivit cărora angajarea răspunderii Guvernului se poate face cu privire la două sau mai multe proiecte sau la un pachet de astfel de proiecte, care pot fi simple sau complexe, singura cerință impusă de textul constituțional fiind cea referitoare la specia ori clasa actelor asupra cărora Guvernul își poate angaja răspunderea, adică un program, o declarație de politică generală ori un proiect de lege. În concluzie, consideră că nicio dispoziție a Legii fundamentale nu interzice ca printr-o lege, indiferent de modalitatea de adoptare, să fie reglementate mai multe domenii ale relațiilor sociale și mai ales atunci când acestea se circumscriu unui scop unic.

47. Apreciază că susținerea potrivit căreia legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea nu reclamă o urgență în adoptarea măsurilor din cuprinsul acesteia, nefiind necesar ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate, contrar dispozițiilor art. 1 alin. (4) și ale art. 114 din Constituție, este argumentată doar prin invocarea unui istoric al deficitului bugetar și al măsurilor adoptate în ultimii ani. Atrage atenția însă asupra faptului că Guvernul și-a motivat opțiunea de a recurge la această modalitate extremă de legiferare, urgența demersului legislativ fiind determinată de angajamentele Guvernului de a armoniza legislația privind domeniul fiscal-bugetar, modalitatea

de colectare, cuantumul taxelor și impozitelor cu principiile din instrumentele internaționale ratificate de România, precum și cu luarea în considerare a tuturor recomandărilor formulate în cadrul mecanismelor europene, ale Fondului Monetar Internațional și al Comisiei Europene. Consideră că nu este încălcat principiul loialității constituționale, întrucât Guvernul nu a interferat cu activitatea de legiferare a Parlamentului, având în vedere că acesta din urmă nu era sesizat cu un proiect de lege cu obiect de reglementare similar. Apreciind că, în acest moment, implementarea măsurilor fiscal-bugetare prezintă o importanță deosebită pentru realizarea programului de guvernare, cu respectarea prevederilor art. 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și, având în vedere exigența ca adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru reducerea deficitului bugetar, asumată de România prin Planul național de redresare și reziliență, să nu rămână lipsită de conținut, Guvernul a considerat că reglementarea instituită prin legea de față are caracter de urgență, pe care l-a justificat în expunerea de motive a legii, în concordanță cu cerințele jurisprudenței constituționale în materie. Subliniază că parlamentarii au avut posibilitatea de a formula amendamente în cadrul acestei proceduri, admise în parte de Guvern, iar susținerea autorilor sesizării referitoare la existența unei majorități parlamentare care să asigure adoptarea legii prin procedura obișnuită de legiferare este subiectivă, dat fiind specificul activității parlamentare. De asemenea, invocă considerente ale Deciziei nr. 298 din 29 martie 2006 și Deciziei nr. 383 din 23 martie 2011. Cu privire la condițiile în care Guvernul are posibilitatea constituțională de a-și angaja răspunderea în fața Parlamentului, în conformitate cu art. 114 din Constituție, condiții analizate și în practica Curții Constituționale, precizează că existența unei urgențe în adoptarea măsurilor conținute în legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea este enunțată și argumentată în expunerea de motive prin evoluția deficitului bugetar raportat la traiectoria de ajustare asumată de România, numeroasele dificultăți întâmpinate în această evoluție datorate crizei economice și a politicii fiscal-bugetare actuale și necesitatea unui răspuns prompt la situația creată. Cu privire la necesitatea ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate, reține că legea intră în vigoare în termenul constituțional prevăzut la art. 78 din Constituție, însă anumite măsuri reglementate vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2026, dar și la termene diferite. Faptul că sunt prevăzute mai multe termene până la data intrării în vigoare a măsurilor adoptate nu echivalează cu acceptarea ideii conform căreia legea nu trebuia adoptată cu maximă celeritate și ar fi fost adecvată mai degrabă utilizarea procedurii parlamentare obișnuite sau de urgență. Din contră, consideră că termenele în cauză au fost date tocmai pentru ca destinatarii actului normativ, și anume cvasimajoritatea populației țării, precum și instituțiile publice sau private vizate de normele adoptate, să aibă suficient timp pentru luarea la cunoștință a noilor dispoziții legale. Este, de fapt, o condiție de previzibilitate a legii care nu poate fi transformată într-un argument în sensul că Guvernul nu ar fi avut îndrituirea să folosească un instrument constituțional care să asigure o maximă celeritate în adoptarea legii. Invocă Decizia nr. 298 din 29 martie 2006, prin care Curtea Constituțională a stabilit că predictibilitatea nu exclude urgența reglementării, întrucât, cu cât mai repede este adoptată legea, cu atât mai repede intră în vigoare. Cu privire la aplicarea imediată a legii, apreciază că aplicarea legii criticate este preponderent imediată, însă unele măsuri ce îi însoțesc scopul sunt de durată și nu pot fi de aplicare imediată, instantanee. Astfel, având în vedere complexitatea măsurilor, atât în plan fiscal, cât și în plan bugetar, multitudinea de beneficiari ai acestor măsuri, măsurile subsecvente ce trebuie adoptate ca și consecință a dispozițiilor

adoptate, Guvernul nu poate prevedea în textul legii termene mai scurte, această condiție de temporalitate fiind susținută în mod obiectiv și rațional de natura implicațiilor sale economice, dar și sociale. Apreciază, totodată, că Guvernul poate să își angajeze răspunderea asupra unuia sau a mai multor proiecte de lege, în aceeași zi sau în aceeași sesiune parlamentară, indiferent de complexitatea proiectului în cauză și chiar dacă acesta se află în dezbateră parlamentară, câtă vreme recurge la această procedură *in extremis*, cu respectarea condițiilor pe care Curtea Constituțională le-a desprins din interpretarea normelor constituționale de referință, menționate și argumentate mai sus.

48. Cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, constată că autorii acesteia reclamă în mod formal nerespectarea prevederilor constituționale, fără a argumenta respectivele abateri, atât sub forma unui conținut concret și efectiv, cât și a unui raport de cauzalitate care să determine relevanța din punct de vedere constituțional. Prin urmare, cu privire la pretensele încălcări ale principiului securității juridice și al așteptărilor legitime, consideră că argumentele cuprinse în sesizarea de neconstituționalitate nu au relevanță pentru soluționarea acesteia, acestea având doar rol declarativ. Subliniază că neconstituționalitatea unui text de lege presupune în mod exclusiv nerespectarea unor principii ori dispoziții din Legea fundamentală, iar eventualul caracter inconvenient al unei dispoziții legislative față de anumite subiecte de drept, ca și modalitățile de punere în practică a acesteia nu pot echivala cu neconstituționalitatea măsurii legislative preconizate.

49. În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, observăm că autorii sesizării de neconstituționalitate fac referire la normele ce reglementează „termenele scurte stabile”, „restricțiile asupra activelor”, „veniturile din închirierea în scop turistic”, „aplicarea imediată a unor prevederi” și, de asemenea, că este o „lege nefavorabilă”. Toate acestea sunt considerate o modificare retroactivă a condițiilor fiscale, precum și a regulilor fiscale. Față de criticile formulate, precizează că, deși art. 15 alin. (2) consacră un principiu general, în practică, atunci când se schimbă o reglementare, se pot adopta norme tranzitorii. Aceste norme precizează explicit modul în care noua lege se aplică situațiilor care au început sub reglementarea anterioară, dar care nu s-au finalizat încă, respectând, în același timp, principiul neretroactivității. De asemenea, arată că art. 26 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 24/2000 prevede că proiectul de act normativ trebuie să cuprindă soluții legislative pentru situații tranzitorii, în cazul în care prin noua reglementare sunt afectate raporturi sau situații juridice născute sub vechea reglementare, dar care nu și-au produs în întregime efectele până la data intrării în vigoare a noii reglementări, iar art. 54 din aceeași lege prevede că dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ și trebuie să asigure, pe o perioadă determinată, corelarea celor două reglementări, astfel încât punerea în aplicare a noului act normativ să decurgă firesc și să evite retroactivitatea acestuia sau conflictul între norme succesive. Reține că prevederi din legea criticată instituie unele măsuri tranzitorii care stabilesc regimul contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi cu o vechime în inactivitate mai mare sau mai mică de 3 ani. De asemenea, se propune o normă tranzitorie pentru societățile deja înființate, în sensul că își vor majora capitalul social, fie cu ocazia realizării de mențiuni, fie cu ocazia modificării actului constitutiv, dar nu mai târziu de 2 ani de la data intrării în vigoare a legii criticate. După expirarea acestui termen, societățile care nu se vor conforma vor fi dizolvate. Reține că soluțiile prevăzute în legea criticată se vor aplica proceselor începute după data intrării în vigoare a legii, iar

anumite norme ce au caracter procesual vor fi de imediată aplicare, cum ar fi termenele pentru formularea acțiunii în anulare, contestațiile împotriva deciziilor comitetului creditorilor. Condițiile de transparență și de autorizare a vânzării către persoane strâns legate de debitor sunt dispoziții de natură procedurală și vor fi aplicate proceselor în curs, sub condiția să nu se fi intrat în etape în cadrul cărora să fie necesar a fi cunoscute, pentru luarea deciziei de către creditori/debitor sau judecătorul-sindic, a modalității în care va fi realizată vânzarea. Totodată, evaluarea periodică de către administratorul judiciar a posibilității reale de reorganizare efectivă se va realiza în procedurile în care nu a fost depus încă la dosar primul raport în care se efectuează această verificare. Arată că, în stabilirea normelor tranzitorii, s-a urmărit respectarea drepturilor materiale și procesuale ale părților din procedură. În consecință, apreciază că susținerile privind încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție sunt neîntemeiate și sunt lipsite de relevanță.

50. În ceea ce privește pretinsa invocare a dispozițiilor art. 16 din Constituție, în legătură cu: „criteriile de utilizare a mijloacelor moderne de plată pot crea discriminări între cetățeni pe baza capacității sau dorinței acestora de a utiliza tehnologii specifice, afectând principiul egalității în fața legii consacrat prin articolul 16 din Constituție”, „modificările aduse sistemului de eșalonare la plată prin introducerea obligativității contractelor de fidejusiune prin restricționarea drastică a accesului la aceste facilități fiscale constituie încălcări grave ale principiilor constituționale fundamentale”, „sistemul de licitații electronice poate discrimina împotriva anumitor categorii de potențiali cumpărători, în special a persoanelor în vârstă sau a celor cu nivel de educație mai scăzut, care pot întâmpina dificultăți în utilizarea platformelor electronice”, „sistemul discriminează împotriva întreprinderilor care activează în sectoare tradiționale sau în zone rurale unde accesul la tehnologia necesară poate fi limitat, creând inegalități teritoriale și sectoriale în exercitarea activității economice”, „suspendarea generalizată a posibilității de a solicita modificări sau mențineri ale înlesnirilor la plată creează discriminări nejustificate între contribuabilii care au beneficiat de aceste facilități înainte de intrarea în vigoare a legii și cei care vor avea nevoie de acestea în perioada de suspendare”, „restricțiile aplicate cesiunii părților sociale pentru societățile cu datorii fiscale creează discriminări nejustificate între diferite categorii de operatori economici, între diferite tipuri de tranzacții comerciale”, „diferențierea arbitrară între societățile cu inactivitate de peste 3 ani (30 de zile pentru reactivare), cele cu inactivitate între 1-3 ani (90 de zile) nu are o justificare obiectivă rezonabilă. Durata inactivității nu reflectă neapărat viabilitatea societății sau motivele pentru inactivitate”, „tratamentul diferit între societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990 și alte forme de organizare juridică creează discriminări nejustificate între entități cu funcții economice similare (...). Sistemul discriminează împotriva societăților care au avut dificultăți temporare în trecut, tratându-le ca pe entități nonviabile, indiferent de potențialul lor economic actual”, „măsura propusă creează o diferențiere arbitrară între contribuabili pe baza criteriului rezidenței fiscale a entităților cu care aceștia desfășoară tranzacții comerciale, fără a demonstra că această diferențiere răspunde unui scop legitim și că mijloacele alese sunt proporționale cu scopul urmărit”, „aplicarea unor cote de impozitare diferite (3% vs 6%) pentru aceeași natură de venit — câștigurile de capital — doar pe baza duratei de deținere constituie o discriminare fiscală nejustificată”, „majorarea plafonului creează o discriminare nejustificată între salariați și persoanele cu venituri din activități independente (...). Diferența de tratament devine și mai evidentă când se consideră că persoanele cu activități independente trebuie să suporte întreaga povară a contribuțiilor (...). Sistemul poate penaliza nejustificat antreprenoriatul, activitățile independente, descurajând

inovația, dezvoltarea sectorului privat prin crearea unor sarcini fiscale disproporționate. Majorarea poate afecta în mod deosebit profesioniștii tineri sau cei care încep activități independente, care pot avea venituri variabile, care pot fi descurajați de perspectiva unor contribuții foarte mari”, precizează că instanța de control constituțional a statuat că principiul egalității nu înseamnă uniformitate absolută. De asemenea, Curtea a menționat în mod repetat că un tratament juridic diferențiat este permis, cu condiția ca acesta să fie justificat obiectiv și rezonabil, să urmărească un scop legitim și să existe o proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. Astfel, nu înseamnă că legea trebuie să aplice un tratament identic tuturor cetățenilor, ci că trebuie să trateze în mod egal situații egale și în mod diferit situații diferite, în măsura în care diferențierea este justificată obiectiv și rezonabil. Invocă considerente ale Deciziei nr. 609 din 20 iunie 2007, pentru a reține că măsurile instituite sunt justificate obiectiv și rezonabil de necesitatea protejării intereselor fiscale ale statului, urmăresc un scop legitim și sunt proporționale cu gravitatea riscurilor. Critica privind disproporționalitatea măsurilor trebuie analizată în contextul gravității fenomenului evaziunii fiscale și al impactului negativ asupra bugetului de stat. Totodată, invocă considerente ale Deciziei nr. 637 din 6 octombrie 2018, față de care apreciază că actul normativ supus controlului de constituționalitate este în concordanță cu Legea fundamentală, iar criticile aduse de către autorii sesizării privind încălcarea prevederilor art. 16 din Constituție sunt neîntemeiate.

51. Observă că autorii sesizării de neconstituționalitate invocă încălcarea prevederilor art. 21 și art. 124 din Constituție prin adoptarea unor măsuri privind dizolvarea societăților, măsuri administrative, precum și aplicarea unor garanții în cadrul procedurii insolvenței, fără a argumenta modalitatea de încălcare a prevederilor mai sus amintite. Face referire la expunerea de motive a legii, potrivit căreia „legislația în domeniul insolvenței este esențială pentru funcționarea mediului de afaceri. Procedurile de insolvență asigură lichidarea sau restructurarea ordonată a întreprinderilor sau a întreprinzătorilor aflați în dificultate financiară și economică, iar reglementarea lor echilibrată, cu luarea în considerare a tuturor drepturilor și intereselor în concurs, este definitorie pentru evaluarea riscului investițional și pentru crearea unui climat economic sănătos și credibil. De asemenea, la nivelul Uniunii Europene, preocuparea pentru îmbunătățirea legislației în domeniul insolvenței este constantă, subliniind-se în repetate rânduri necesitatea de a aborda deficiențele și divergențele dintre cadrele de insolvență ale statelor membre, deoarece norme de drept în materie de insolvență mai eficiente și armonizate pot îmbunătăți certitudinea pentru investitori, pot reduce costurile și pot facilita investițiile transfrontaliere, sporind în același timp atractivitatea și accesibilitatea capitalului de risc pentru întreprinderi”. Reține că, în acest context, a fost introdusă o nouă procedură preventivă, procedura acordului de restructurare, s-a reglementat procedura de eșalonare la plată a obligațiilor fiscale restante, reglementată la capitolul IV din cadrul titlului VII — Colectarea creanțelor fiscale din Codul de procedură fiscală, potrivit căreia debitorii trebuie să prezinte o garanție suplimentară (contract de fidejusiune) în anumite situații, au fost reglementate unele condiții suplimentare pentru eșalonarea la plată, în formă simplificată, și introducerea unor principii care să guverneze vânzarea la licitație, prin mijloace electronice, a bunurilor sechestrate și, totodată, s-a stabilit că cesiunea părților sociale ale asociatului unei societăți cu răspundere limitată care deține controlul societății, în sensul art. 25 alin. (4) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, este opozabilă organului fiscal central în anumite condiții. De asemenea, reține că s-a instituit o normă

tranzitorie pentru societățile deja înființate, în sensul că își vor majora capitalul social, fie cu ocazia realizării de mențiuni, fie cu ocazia modificării actului constitutiv, dar nu mai târziu de 2 ani de la data intrării în vigoare a legii contestate. După expirarea acestui termen, societățile care nu se vor conforma vor fi dizolvate. Invocă considerentele Deciziei nr. 880 din 16 decembrie 2021, în raport cu care apreciază că invocarea încălcării prevederilor art. 21 și 124 din Constituție este neîntemeiată.

52. Cât privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 26, 27 și 28 din Constituție, în raport cu prevederile din lege referitoare la: „introducerea criteriilor cu privire la utilizarea mijloacelor moderne de plată ridică serioase întrebări privind respectarea articolului 26 din Constituția României, care garantează dreptul la viață intimă, familială și privată”, „monitorizarea utilizării mijloacelor moderne de plată de către administrația fiscală poate implica colectarea și procesarea unor volume masive de date personale despre comportamentul de consum și tranzacțiile financiare ale cetățenilor. Aceste informații pot dezvălui aspecte intime ale vieții private, inclusiv obiceiurile de consum, locațiile frecventate, relațiile comerciale și preferințele personale”, „crearea unui sistem centralizat care colectează, stochează și procesează orice fel de date sau informații cu privire la bunurile imobile constituie o ingerință masivă și nejustificată în viața privată a cetățenilor (...). Sistemul RO e-Proprietate va conține informații extrem de sensibile despre locuințele oamenilor, investițiile lor, modul de viață, preferințele rezidențiale și situația patrimonială. Aceste informații pot dezvălui aspecte intime ale vieții private, inclusiv relațiile familiale, stilul de viață, statusul social și opțiunile economice personale (...). Colectarea «cu titlu gratuit» a tuturor datelor despre proprietăți de la orice autoritate sau organizație constituie o formă de expropriere informațională care privează cetățenii de controlul asupra informațiilor personale. Această obligativitate generalizată depășește cu mult necesitățile legitime de administrare fiscală și poate crea un profil complet și intruziv al fiecărui proprietar”, „testarea psihologică obligatorie și periodică constituie una dintre cele mai intruzive forme de ingerință în sfera intimă a personalității, forțând angajații să dezvăluie aspecte profund personale ale vieții lor psihice și emoționale”, „utilizarea bodycam-urilor și înregistrarea fără consimțământ în spații publice constituie o formă de supraveghere de masă care transformă orice interacțiune cu autoritatea vamală sau fiscală într-o experiență de monitorizare”, „înregistrarea activităților desfășurate în spații publice, fără consimțământul persoanelor vizate, creează un climat de supraveghere permanentă care poate afecta comportamentul natural al cetățenilor și poate genera un sentiment de intimidare în relația cu autoritățile fiscale. Această practică transformă funcționarii fiscali în agenți de supraveghere care monitorizează constant cetățenii”, consideră că reglementările criticate vizează atât implementarea unor sisteme digitale, așa cum sunt mijloacele moderne de plată sau Sistemul RO e-Proprietate, pentru transparentizarea sectorului imobiliar și al impozitării proprietăților din România, cât și implementarea unor înregistratoare audio-video portabile de tip bodycam pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul integrității, prevenirii și combaterii corupției. Totodată, reține că utilizarea mijloacelor moderne de plată intră sub incidența Legii nr. 406/2023, iar noile prevederi extind sfera subiecților cărora li se aplică Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 prin instituirea în sarcina persoanelor fizice sau juridice prevăzute la art. 4 din Legea nr. 265/2022 a obligației de a asigura implementarea și de a accepta cel puțin un instrument de plată fără numerar. Astfel, apreciază că această reglementare este o măsură ce ar putea contribui la combaterea evaziunii fiscale prin stabilirea trasabilității fluxurilor bănești prin

operațiuni bancare. Invocă considerente ale Deciziei nr. 559 din 29 octombrie 2024 și, totodată, precizează că, prin Hotărârea Parlamentului nr. 25 din 23 iunie 2025 pentru acordarea încrederii Guvernului, la anexa nr. 2, reprezentând Programul de guvernare 2025-2028, rubrica „Reforme/Reorganizări/Comasări” pe aria sectorială „Finanțe”, pct. 5 „Reforma pentru creșterea încrederii contribuabililor în serviciile fiscale”, lit. iii) este prevăzută măsura privind „utilizarea de bodycam de către inspectorii antifraudă și de către personalul vamal în cadrul operațiunilor de control”. În ceea ce privește reglementarea testării psihologice periodice a personalului, menționează că, în expunerea de motive a legii criticate, Guvernul României argumentează prin invocarea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013, faptul că ocuparea funcțiilor publice specifice din cadrul structurii de antifraudă fiscală se face „cu condiția obținerii avizului psihologic și a avizului psihologic de integritate, ca urmare a promovării evaluărilor psihologice complexe, precum și evaluărilor de integritate realizate prin intermediul unităților specializate atestate în condițiile legii. Persoanele care ocupă funcțiile publice specifice sunt supuse anual sau la solicitarea ANAF, dar nu mai mult de două ori într-un an calendaristic, evaluărilor psihologice, precum și evaluărilor de integritate”. Față de considerentele de mai sus, apreciază că actul normativ supus controlului de constituționalitate este în concordanță cu Legea fundamentală, iar criticile aduse de către autorii sesizării privind încălcarea prevederilor art. 26, 27 și 28 din Constituție sunt neîntemeiate.

53. Observă că susținerile privind pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 41 și 47 din Constituție privesc faptul că „majorarea contribuțiilor poate avea efecte paradoxale asupra accesului la serviciile de sănătate dacă determină persoane să renunțe la activități independente sau să migreze către economia subterană (...). Contribuțiile foarte mari pot forța unele persoane să își reducă veniturile declarate, afectând astfel accesul lor la serviciile medicale și reducând veniturile sistemului de sănătate”, „majorarea substanțială a contribuțiilor poate afecta exercitarea liberă a acestor drepturi prin crearea unor bariere financiare în calea activităților independente”, „majorările extreme de impozite pot afecta exercitarea dreptului de proprietate, garantat prin articolul 44 din Constituție, și a nivelului de trai decent, consacrat prin articolul 47. Impozitele excesive pot forța proprietarii să își vândă locuințele pentru a face față obligațiilor fiscale, afectând astfel stabilitatea locuirii și dreptul la locuință”. Apreciază că aceste argumente nu pot fi calificate drept critici de neconstituționalitate a prevederilor legii criticate, întrucât vizează elemente ce țin de oportunitatea legiferării și viziunea Guvernului cu privire la modul în care legislația poate aduce schimbările necesare redresării economice, prin stabilirea unor noi limite, reguli sau sancțiuni. Observă că autorii sesizării fac o enumerare a mai multor dispoziții din Legea fundamentală, fără a argumenta pentru fiecare situație încălcările pretinse. Față de această împrejurare, consideră că elementele prezentate de autorii sesizării constituie în drept doar ipoteze circumstanțiale din perspectivă interpretativă, care excedează controlului de constituționalitate și, ca urmare, constată că nu pot fi reținute ca relevante în sesizarea supusă analizei. Cu privire la dispozițiile art. 41 alin. (1) din Constituție invocă considerente ale Deciziei nr. 521 din 5 octombrie 2023, iar, în ceea ce privește dispozițiile art. 47 din Legea fundamentală face referire la considerente ale Deciziei nr. 222 din 10 aprilie 2024.

54. Cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 44 din Constituție observă că din argumentele invocate de către autorii sesizărilor de neconstituționalitate a legii criticate reiese că aceștia reclamă în mod cu totul formal nerespectarea prevederilor constituționale, fără a argumenta așa-zisele abateri

sub forma unui conținut concret și efectiv și fără să existe un raport de cauzalitate care să determine relevanța din punct de vedere constituțional. Precizează că dreptul de proprietate privată, prevăzut la art. 44 din Constituție, este dreptul unei persoane fizice sau juridice de a poseda, a folosi și a dispune de un bun în mod exclusiv, absolut și perpetuu, respectând legile în vigoare. Titularul poate acționa liber asupra bunului său, dar este obligat să respecte limitele impuse de lege, iar, în acest sens, invocă considerente ale deciziilor nr. 139 din 3 martie 2021 și nr. 379 din 11 iulie 2024.

55. Consideră că susținerile potrivit cărora „obligativitatea acceptării mijloacelor moderne de plată pentru toate persoanele juridice înregistrate în registrul comerțului constituie o ingerință nejustificată în autonomia contractuală în libertatea de organizare a activității comerciale”, „creșterea arbitrară a cerințelor privind capitalul social minim pe baza performanțelor economice anterioare constituie o formă de penalizare a succesului economic care contravine spiritului libertății de întreprindere”, „dizolvarea forțată a societăților cu termene extrem de scurte pentru reactivare (...) nu respectă garanțiile constituționale minime”, „obligația de păstrare forțată a activelor în patrimoniu pentru perioade îndelungate constituie o ingerință nejustificată în autonomia economică”, „dreptul persoanelor de a-și desfășura activitățile economice fără restricții nejustificate din partea statului”, „dublarea cotei de impozitare pentru investițiile pe termen scurt poate constrânge artificial libertatea investitorilor de a răspunde la schimbările de pe piață sau de a adapta strategiile la circumstanțele economice. Această constrângere poate reduce eficiența investițiilor, poate afecta randamentele economice”, „taxa logistică constituie o restricție nejustificată asupra dreptului consumatorilor de a achiziționa bunuri de pe piețele internaționale și asupra libertății operatorilor economici de a desfășura comerț internațional”, prin raportare la dispozițiile art. 45 din Constituție, nu pot fi calificate drept veritabile critici de constituționalitate, acestea vizând elemente ce țin de oportunitatea legiferării și viziunea Guvernului cu privire la modul în care legislația poate aduce schimbările necesare redresării economice, prin stabilirea unor noi limite, reguli sau sancțiuni. În ceea ce privește principiul libertății economice invocă considerente ale deciziilor nr. 176 din 24 martie 2005, nr. 162 din 8 februarie 2011 și nr. 462 din 17 septembrie 2014. Reține că instanța de control constituțional a mai statuat că libertatea economică trebuie privită în coroborare cu dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție, potrivit cărora statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, precum și protejarea intereselor naționale în activitatea economică. Motiv pentru care, prin art. XXII din lege, Guvernul a instituit taxa de 25 lei pentru fiecare colet extracomunitar sub 150 euro, pentru a-i proteja pe retailerii locali și pentru a descuraja consumatorii de produse extracomunitare, cu prețuri reduse, unde există riscul nerespectării standardelor de conformitate UE de siguranță și calitate. Față de această împrejurare, consideră că elementele prezentate de autorii sesizării constituie în drept doar ipoteze circumstanțiale din perspectivă interpretativă, care excedează controlului de constituționalitate și, ca urmare, constată că nu pot fi reținute ca relevante în sesizarea supusă analizei. Totodată, atragem atenția că autorii sesizării folosesc o tehnică de redactare prin care enumeră, cu caracter generic, mai multe dispoziții din Legea fundamentală, fără a argumenta pentru fiecare situație încălcările pretinse.

56. În ceea ce privește dispozițiile invocate de autorii sesizării de neconstituționalitate referitoare la pretinsa încălcare a prevederilor art. 53 din Constituție, observă că autorii reclamă,

în mod formal, nerespectarea prevederilor constituționale, fără a argumenta respectivele abateri sub forma unui conținut concret și efectiv, precum și a unui raport de cauzalitate care să determine relevanța din punct de vedere constituțional. Reglementările în raport cu care au fost invocate dispozițiile art. 53 din Constituție privesc sistemul de monitorizare a mijloacelor de plată, dizolvarea unei societăți comerciale, testarea psihologică periodică, eșalonarea la plată, sistarea finanțării locale, obligativitatea deschiderii unui cont bancar în România de către societăți, înlesnirile la plată, constituirea unor garanții ale datorilor fiscale, capitalul social al societăților, păstrarea activelor, instituirea unor praguri pentru stabilirea impozitului pe anumite bunuri, crearea Sistemului RO e-Proprietatea, utilizarea înregistratoarelor audio-video portabile. Apreciază că toate aceste dispoziții din legea contestată sunt măsuri obiective, rezonabile și proporționale cu amploarea și impactul consecințelor unei crize economice. În absența acestor măsuri, statul ar putea fi lipsit de sursele de finanțare necesare supraviețuirii sale ca stat de drept și democratic. Menționează că aceste măsuri sunt necesare pentru a consolida disciplina financiară, a combate evaziunea fiscală, a proteja creditorii (inclusiv statul) și a asigura stabilitatea și predictibilitatea mediului de afaceri, în special în contextul redresării economice. Măsurile sunt menite să descurajeze practicile care subminează integritatea financiară a societăților și care pot duce la prejudicii semnificative pentru bugetul de stat. Consideră că, în contextul necesității de consolidare fiscală și de redresare economică, aceste măsuri sunt esențiale pentru a asigura sustenabilitatea finanțelor publice. Prin urmare, consideră că invocarea de către autorii sesizării de neconstituționalitate privind încălcarea dispozițiilor art. 53 din Constituție este neîntemeiată, iar prevederile criticate nu restrâng drepturi constituționale, ci prevăd măsuri necesare pentru consolidarea disciplinei financiare, precum și sancționarea unor fapte de încălcare a legii.

57. Cât privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 56 din Constituție, în raport cu modificările aduse prin Codul fiscal la impozitarea veniturilor din transferul de monedă virtuală, a impozitului pe venit și contribuții, a impozitului pe bunuri de lux și indexarea impozitelor locale, a majorării plafonului pentru contribuțiile de sănătate, precizează că argumentele autorilor nu sunt suficiente pentru a arăta încălcarea principiului așezării juste a sarcinilor fiscale. Invocă considerente ale Deciziei nr. 452 din 15 septembrie 2005, pentru a reține că este firesc ca valoarea contribuției să difere de la persoană la persoană, în raport cu cuantumul veniturilor realizate, dar această diferență este rezonabilă și justificată de situația obiectiv deosebită în care se află persoanele care realizează venituri mai mari față de cele ale căror venituri sunt mai reduse, precum și de principiul solidarității și subsidiarității în colectarea și utilizarea fondurilor. Apreciază că măsurile adoptate reprezintă o opțiune a legiuitorului, acesta fiind liber ca, în funcție de resursele financiare disponibile, să stabilească politica fiscală raportat la realitățile economice și sociale.

58. Observă că autorii sesizării invocă, în mod generic, pretinse încălcări ale dispozițiilor art. 135 din Constituție, cu referire la „introducerea unor modificări vizând tratamentul fiscal diferențiat pentru entitățile afiliate prin limitarea deductibilității cheltuielilor la 1% din totalul cheltuielilor constituie o încălcare fundamentală a principiilor constituționale care guvernează sistemul fiscal”. Arată că, din ansamblul reglementării, se poate observa că aspectele vizate de acestea își găsesc suportul constituțional, spre exemplu, pe de o parte, în prevederile art. 56 cu privire la contribuții fiscale, ale art. 139 care consacră

principiul legalității în materie fiscală, ale art. 135 alin. (2) lit. b) cu privire la obligația statului privind protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară și, pe de altă parte, în cele ale art. 45 privind libertatea economică, ale art. 135 alin. (2) lit. a) referitor la obligația statului de a asigura libertatea comerțului și protecția concurenței loiale, precum și ale art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană și obligațiile statului român ce decurg din această apartenență, atât în ceea ce privește interesele statelor, cât și ale operatorilor economici. Prin urmare, apreciază că prin această reglementare nu se încalcă dispozițiile cuprinse în art. 135 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție referitoare la obligația statului de a asigura protecția concurenței loiale, ci, dimpotrivă, legea își propune să dea expresie obligației statului, prevăzută de același articol din Constituție, de creare a cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție și de protejare a intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară. Necesitatea adoptării prezentei măsuri decurge din obligația statului de a asigura protejarea bazei naționale de impunere și de a combate practicile care conduc la erodarea acesteia. Limitarea deductibilității anumitor cheltuieli prin lege a fost considerată necesară, ca urmare a constatărilor din contextul verificărilor fiscale, evitându-se astfel practicile fiscale ce afectează echitatea fiscală între contribuabili, distorsionarea concurenței și evitarea riscurilor pentru veniturile bugetare. Tot din perspectiva modificărilor aduse la Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, după cum se precizează chiar în instrumentul de prezentare care însoțește legea criticată, reține că voința legiuitorului configurată în normele juridice în discuție se întemeiază pe imperativul izvorât din complexitatea circumstanțială a momentului, astfel încât să poată asigura „respectarea angajamentelor asumate de România în ceea ce privește încadrarea în ținta de deficit bugetar”, precum și „corectarea durabilă a deficitului excesiv”. Inițiatorul a precizat că, în cazul jalonului 205 din PNRR, s-a prevăzut efectuarea, cu sprijinul asistenței tehnice, al serviciilor de consiliere și de consultanță, a unei analize a modului în care poate fi îmbunătățită structura sistemului fiscal/legislației fiscale din România, astfel încât sistemul fiscal să contribuie la promovarea și menținerea unei creșteri economice durabile, cu accent și pe eliminarea treptată a stimulentele fiscale și lacunelor fiscale în ceea ce privește impozitul pe proprietate, reforma sistemului de pensii, toate acestea pentru consolidarea fiscală și alinierea nivelului veniturilor fiscale din România la media statelor din Uniunea Europeană.

59. Referitor la criticile formulate cu privire la indexarea impozitelor locale, în raport cu art. 139 din Constituție, reamintește că instanța de control constituțional a reținut că impozitele și taxele locale se stabilesc de consiliile locale sau județene, „în limitele și în condițiile legii”. Această normă constituțională instituie competența consiliilor locale sau județene de a stabili impozite și taxe locale, cu condiția ca acestea să fie „în limitele și în condițiile legii”. Astfel, legiuitorul are competența de a stabili limite și condiții referitoare la impozitele și taxele locale, însă nu se poate deduce din interpretarea art. 139 din Constituție că legiuitorul ar avea obligația constituțională de a stabili o cotă maximă a acestora. Prin urmare, apreciază că, în privința modului de calcul al impozitului pe clădiri, atât reglementarea unei cote fixe sau reglementarea unei cote variabile asupra bazei de calcul (valoarea impozabilă a clădirii sau valoarea clădirii), cât și instituirea sau neînstituirea prin lege a unei cote maxime a impozitului pe clădiri nu reprezintă probleme de constituționalitate a normei legale, ci constituie opțiunea exclusivă a legiuitorului, care intră în larga sa marjă de apreciere

în materie fiscală. Astfel, expresie a politicii fiscale și bugetare, legiuitorul are libertatea de a stabili impozite și taxe, precum și limite și condiții ale acestora, evident cu respectarea principiilor și dispozițiilor constituționale. Aceeași concluzie se desprinde și din interpretarea istorică a normelor de lege care au reglementat impozitul pe clădiri. Analizând evoluția legislativă cu privire la limitele impuse de legiuitor asupra impozitului pe clădiri, în ceea ce privește modul de calcul al acestui impozit local, legiuitorul, în funcție de politica fiscal-bugetară de la un anumit moment, a adoptat soluții legislative diferite cu privire la modul de calcul al impozitului pe clădiri. Astfel, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 227/2015, potrivit art. 251 alin. (1) și (2) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, „(1) În cazul persoanelor fizice, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei de impozitare la valoarea impozabilă a clădirii. (2) Cota de impozitare este de 0,2% pentru clădirile situate în mediul urban și de 0,1% pentru clădirile din mediul rural”. Anterior intrării în vigoare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 36/2002 privind impozitele și taxele locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 10 septembrie 2002, cu modificările și completările ulterioare, prevedea următoarele: „Impozitul pe clădiri, în cazul persoanelor fizice, se calculează prin aplicarea cotei de 0,2% în mediul urban și de 0,1% în mediul rural asupra valorii impozabile a clădirii”. Prin urmare, apreciază că motivele prezentate în susținerea neconstituționalității se încadrează în conceptul de oportunitate a adoptării soluțiilor legislative, oportunitate pe care a justificat-o inițiatorul, în considerarea recomandărilor Băncii Mondiale, cu privire la restrângerea ariei de aplicabilitate a facilităților fiscale din domeniul impozitelor și taxelor locale. Observă că, în ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 148 din Constituție, autorii sesizării de neconstituționalitate doar enumeră cu caracter generic pretensele încălcări, fără a le raporta la textele constituționale, cu nerespectarea exigențelor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, care precizează că sesizările adresate Curții Constituționale trebuie motivate și, prin urmare, „Curtea nu se poate substitui autorului excepției în ceea ce privește formularea unor motive de neconstituționalitate” (Decizia Curții Constituționale nr. 373 din 28 mai 2019). Reține, totodată, că, prin raportare la art. 148 din Constituție, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a enumerat condițiile cumulative în ceea ce privește folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celor de referință, respectiv norma respectivă de drept european să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare de către legea națională a Constituției — unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate. Consideră că numai în situația îndeplinirii condițiilor cumulative mai sus menționate demersul Curții Constituționale este distinct de simpla aplicare și interpretare a legii sau de eventuale chestiuni ce țin de politica legislativă promovată de Parlament sau de Guvern.

60. Prin urmare, pe baza considerentelor expuse, constată că actul normativ supus controlului de constituționalitate este în concordanță cu Legea fundamentală. Astfel că, având în vedere considerentele anterior arătate, prin raportare la conținutul motivării reținute de către autorii sesizării în sprijinul demersului lor, președintele Camerei Deputaților apreciază că sesizările de neconstituționalitate sunt neîntemeiate sub aspectul incidenței și temeiniciei argumentelor invocate, astfel încât propune respingerea acestora.

61. **Guvernul** a transmis punctul său de vedere cu adresele nr. 5/8.641/2025, respectiv nr. 5/8.693/2025, înregistrate la Curtea Constituțională cu nr. 11.206, respectiv nr. 11.207 din 16 septembrie 2025, prin care apreciază că sesizările ce privesc dosarele Curții Constituționale nr. 4.030A/2025 și nr. 4.058A/2025 sunt neîntemeiate.

62. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate potrivit căreia legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea reglementează mai multe domenii care nu au legătură între ele ori nu există un scop sau un interes general unic (lipsa unității de reglementare), arată că obiectul de reglementare al actului normativ contestat este unul clar, unic și bine definit, iar relațiile sociale reglementate, chiar dacă sunt variate, au o strictă legătură între ele, reflectând o unitate normativă și un scop unic. Există o conexiune logică între conținutul modificărilor și completărilor din actele normative care au suferit intervenții pe această cale, conexiune dată de un numitor comun care constă în materia cărora acestea aparțin. Reține, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, că legea criticată nu are un singur domeniu de reglementare, ci mai multe, acestea fiind unitare și subsumate unui scop unic al reglementării și, prin urmare, legea nu încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, sub aspectul caracterului eterogen al actului normativ criticat. Invocă Decizia Curții Constituționale nr. 357 din 22 iulie 2025 pentru a reține că dispozițiile art. 114 din Constituție nu stabilesc, în mod expres, nicio condiție referitoare la natura proiectului de lege, structura acestuia, limitarea efectelor proiectului la un singur domeniu de reglementare, interdicția armonizării legilor în vigoare pentru îndeplinirea scopului unic al proiectului de lege, numărul proiectelor de lege cu privire la care Guvernul își poate angaja răspunderea în aceeași zi sau într-un alt interval de timp dat ori cu privire la momentul în care Guvernul decide să își angajeze răspunderea. Cu privire la aceeași critică, precizează că legea are un scop unic de reglementare, reprezentat de măsurile de redresare și eficientizare a resurselor publice în scopul consolidării capacității financiare a României pe termen lung, astfel încât statul român și unitățile sale administrativ-teritoriale să poată susține din fonduri publice finanțarea tuturor categoriilor de servicii publice destinate cetățenilor la un nivel calitativ și competitiv, impus de standardele europene prin regulamentele existente. Prin urmare, chiar dacă pentru atingerea scopului unic legiuitorul a folosit mai multe categorii de măsuri (măsuri financiar-fiscale, măsuri în scopul consolidării disciplinei financiar-fiscale etc.), în acord cu practica Curții Constituționale (Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023 și Decizia nr. 357 din 22 iulie 2025), consideră că acestea nu sunt de natură să aducă atingere unicității reglementării, lucru care, de altfel, rezultă și din dispozițiile art. XXXVIII din lege. În acest sens invocă jurisprudența instanței de control constituțional, potrivit căreia, „deși legea criticată nu are un singur domeniu de reglementare, ci mai multe, Curtea constată că acestea sunt unitare și subsumate unui scop unic. (...) În consecință, Curtea constată că prin promovarea unui proiect de lege cuprinzând reglementări dintr-o multitudine de materii, prin angajarea răspunderii Guvernului, lege a cărei unitate normativă este justificată prin scopul unic al reglementării, nu se aduce atingere dispozițiilor art. 114 alin. (1) din Constituție.” (Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023, paragrafele 185 și 186), precum și că „nicio dispoziție a Legii fundamentale nu interzice ca printr-o lege să fie reglementate mai multe domenii ale relațiilor sociale. Astfel, Guvernul poate opta ca într-un proiect de lege pe care îl supune Parlamentului spre adoptare, fie pe calea procedurii obișnuite de legiferare, fie prin angajarea răspunderii în fața Parlamentului, să propună reglementarea mai multor domenii prin modificări, completări sau abrogări ale mai multor acte normative în vigoare. Prin proiectul de lege supus controlului (...),

s-a urmărit realizarea unui scop unic, acela de reglementare unitară a mai multor domenii care privesc monitorizarea României în cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană, ceea ce conferă ansamblului de reglementări unitate”, astfel că s-a reținut că, „angajarea răspunderii Guvernului poate privi un act normativ complex, care poate inclusiv să modifice/completeze/abroge dispoziții din acte normative în vigoare ce reglementează mai multe domenii ale vieții sociale, dacă reglementarea este unitară și urmărește realizarea unui scop unic.” (Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023) și că „potrivit art. 14 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ, iar un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act. Este adevărat că modificarea și completarea unui număr însemnat de acte normative nu pot fi realizate, de regulă, printr-o singură lege, însă în situația în care o astfel de lege reglementează relații sociale variate, având legătură între ele, legea astfel adoptată reflectă unitatea normativă și un scop unic.” (Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023).

63. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate extrinsecă potrivit căreia legea nu reclamă o urgență în adoptarea măsurilor din cuprinsul acesteia, reține faptul că măsurile care fac obiectul de reglementare al legii contestate au avut ca scop încadrarea în limitele de deficit bugetar asumate de România cu organismele internaționale și evitarea retrogradării ratingului de țară al României, cu consecințe nefaste asupra economiei țării. Așadar, în lumina celor de mai sus, apreciază că este cât se poate de clar că măsurile care fac obiectul proiectului criticat sunt vitale pentru programul de guvernare, implementarea lor cât mai urgentă fiind absolut necesară pentru a putea fi atinsă limita de deficit bugetar asumată. În această ordine de idei și în contextul general, mai sus prezentat, apare ca fiind evident faptul că statul român este vizat de procedura deficitului excesiv, procedură de sorginte unională care are ca scop descurajarea deficitelor publice excesive și stimularea corectării lor prompte în situația în care acestea se produc. Toate acestea în condițiile în care respectarea disciplinei bugetare este examinată pe baza criteriului deficitului public și a criteriului datoriei publice. În vederea atingerii acestui obiectiv, pentru a rezolva problema de deficit bugetar, dar și pentru a evita riscul de suspendare a fondurilor alocate prin PNRR și politica de coeziune, apreciază că sunt necesare măsuri imediate care au ca obiect consolidarea fiscal-bugetară a statului român, prin redresarea și eficientizarea resurselor publice, inclusiv prin diminuarea faptelor de evaziune fiscală. De asemenea, precizează că pachetul de măsuri poate fi recunoscut de către Comisia Europeană ca măsură efectivă de ajustare a deficitului bugetar pe termen mediu, în contextul în care România se află în procedură de deficit excesiv. Prin urmare, consideră că este evidentă necesitatea promovării, în regim de urgență, a legii pentru a se evita sancțiunile cu reverberații pecuniare potențial a fi aplicate statului român, în condițiile în care nu s-au luat măsuri efective pentru a-și corecta deficitul excesiv. Precizează că, în conformitate cu art. 126 alin. (8) sau (11) din TFUE, Comisia poate prezenta Consiliului o propunere de suspendare integrală sau parțială a angajamentelor sau plăților de care beneficiază statul membru, respectiv măsuri pentru suspendarea alocării de fonduri europene sau chiar reducerea fondurilor alocate României atât în cadrul Politicii de coeziune, cât și în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, în cazul în care Consiliul decide că un stat membru nu a întreprins acțiuni eficace pentru corectarea deficitului său excesiv.

64. În ceea ce privește critica extrinsecă referitoare la încălcarea principiului securității juridice și al așteptării legitime, apreciază că susținerile sunt extrem de vag formulate, fără a fi identificate textele concrete din lege care contravin textelor constituționale menționate. Observă că autorii realizează o critică globală a soluțiilor legislative, fără a motiva în concret aspectele de neconstituționalitate invocate. În ceea ce privește critica referitoare la adoptarea unor măsuri fiscale cu termene foarte scurte de implementare, arată că fiscalitatea, prin natura sa, se adaptează la realități economice și sociale, astfel că trebuie ajustată permanent în funcție de situația economico-financiară, încercând a se crea un echilibru între necesitățile de ordin bugetar, care să asigure finanțarea tuturor categoriilor de cheltuieli publice, precum și o așezare justă a sarcinii fiscale. Menționează că, în procesul de elaborare a actului normativ, au fost realizate o serie de întâlniri și consultări cu părți terțe interesate, precum organizațiile reprezentative ale mediului de afaceri și structurile asociative ale autorităților publice locale, precum sunt Confederația Patronală Concordia, AmCham România, Asociația Română a Băncilor, Camera Consultanților Fiscali, Camera de Comerț Româno-Germană, Romanian Business Leaders, Asociația Română de Fintech, Asociația de Leasing și Credit de Consum din România (ALCCR) — (fostă ALB România), Asociația Română a Magazinelor Online, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, Asociația Comunelor din România. Totodată, arată că a existat o consultare și cooperare interinstituțională cu Ministerul Justiției, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Banca Națională a României. În ceea ce privește asigurarea accesului publicului la informații și participarea cetățenilor în procesul de elaborare a actului normativ, menționează că acesta a fost supus procedurii de transparență decizională, fiind publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor în datele de 14 august și 28 august 2025.

65. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate privind art. I pct. 1 și 2 din lege, referitoare la modificările aduse definițiilor Codului de procedură fiscală, în special introducerea criteriilor cu privire la utilizarea mijloacelor moderne de plată, precizează că toate măsurile privind utilizarea instrumentelor moderne de plată au ca scop final combaterea evaziunii fiscale prin urmărirea trasabilității resurselor economice, iar nu urmărirea obiceiurilor de consum ale contribuabililor. De asemenea, reține că toate informațiile deținute de organul fiscal sunt utilizate în scopul desfășurării propriei activități, fiind protejate de secretul fiscal. Invocă expunerea de motive a legii potrivit căreia fenomenul de fraudă și evaziune fiscală, care se manifestă în România, a făcut necesară dezvoltarea unor instrumente de verificare a realității operațiunilor economice, evidențiate în documente de livrare/achiziție, în vederea creșterii gradului de colectare a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor obligații datorate bugetului general consolidat al statului, pentru asigurarea întăririi disciplinei financiare, ca important instrument de combatere a evaziunii fiscale și a fraudei fiscale, prin stabilirea unei trasabilități a fluxurilor bănești prin operațiuni bancare, întrucât operațiunile economice reflectate prin tranzacții bancare pot fi urmărite cu ușurință de autoritățile fiscale, pe când tranzacțiile cash scapă acestui control. Rolul acestor măsuri este scoaterea la vedere a tranzacțiilor făcute în prezent cu plată în numerar care, în fapt, reprezintă venituri impozabile, în foarte multe cazuri, nedecarate. Reține, în ceea ce privește criteriile de încadrare în clasele de risc fiscal referitoare la utilizarea instrumentelor de plată fără numerar, respectiv avertizarea timpurie, că aceste criterii au în vedere monitorizarea comportamentului fiscal și nu aspecte care țin de viața privată a contribuabilului. Așadar, încadrarea într-o anumită clasă de risc fiscal nu creează *per se* niciun prejudiciu

contribuabilului onest, ci doar o monitorizare mai atentă a organului fiscal cu privire la anumite categorii de contribuabili. Astfel, apreciază că normele criticate nu sunt de natură a crea discriminări între contribuabili și nu îngrădesc nici libertatea economică și nici libera inițiativă, având în vedere caracterul general al normei și condițiile legale ce guvernează desfășurarea activității contribuabililor. Contrar celor susținute în cuprinsul sesizării, prin reglementarea „criteriilor cu privire la utilizarea mijloacelor moderne de plată” nu sunt restrânse drepturi, ci se acordă clientului posibilitatea de a opta între efectuarea unei plăți în numerar sau prin mijloace moderne de plată. În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, se propun definiții și noi criterii generale de risc, astfel încât procedurile de administrare să se realizeze în funcție de clasa/subclasa de risc fiscal în care sunt încadrați contribuabilii, ca urmare a analizei de risc efectuate de organul fiscal. Precizează că aceste noi criterii generale au în vedere: (i) criterii cu privire la utilizarea mijloacelor moderne de plată; (ii) criterii de avertizare timpurie cu privire la capacitatea financiară de a achita obligațiile fiscale; (iii) criterii cu privire la informațiile/faptele înscrise în cazierul fiscal. Reține că măsura are ca scop dezvoltarea criteriilor în funcție de care se stabilește clasa/subclasa de risc a contribuabililor/plătitorilor, în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce privește îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor ce îi revin și utilizarea eficientă a resurselor în scopul efectuării activităților de administrare fiscală. Arată că un criteriu ce poate fi avut în vedere, în legătură cu utilizarea mijloacelor moderne de plată, poate viza utilizarea/neutilizarea contului bancar raportată la operațiunile de încasări și plăți în numerar, astfel cum sunt stabilite de Legea nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată. Raportat la capacitatea financiară de a achita obligațiile fiscale se pot detalia elementele care au legătură cu starea de inactivitate, insolvență ori insolvabilitate a debitorului. În ceea ce privește cazierul fiscal, acesta poate genera elemente din perspectiva comportamentului fiscal viitor al contribuabilului și care ar putea fi anticipat prin prisma analizării conduitei din trecut. În acest context, apreciază că legea nu aduce atingere dispozițiilor art. 16, 26, 45 și 53 din Constituție, întrucât, pe de o parte, sunt vizate activități de administrare fiscală, fără a se pune în discuție aplicarea diferențiată a legii și, pe de altă parte, în funcție de criteriul de risc în care se încadrează contribuabilul, se aplică aceleași reguli de administrare.

66. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la art. I pct. 3 și 4 din lege, privind modificarea art. 92 din Legea nr. 207 privind Codul de procedură fiscală, pe lângă argumentele prezentate cu privire la critica de neconstituționalitate intrinsecă, anterior expusă, arată că, prin reglementarea propusă, statul creează un cadru de reglementare mai riguros, prin instituirea unor condiții/măsuri a căror nerespectare antrenează dizolvarea societății, fără a se afecta principiul libertății economice, care nu poate fi privit într-un sens absolut (Decizia nr. 162 din 8 februarie 2011 și Decizia nr. 307 din 11 mai 2021), și că accesul liber la o activitate economică nu exclude, ci, dimpotrivă, implică stabilirea unor limite de exercitare a libertății economice, statul având obligația să impună reguli de disciplină economică (Decizia nr. 362 din 25 martie 2010). Prin urmare, scopul în atari condiții apare ca fiind unul legitim, condițiile/măsurile având un caracter general, fiind necesare în atingerea obiectivelor propuse. În ceea ce privește presupusa încălcare a principiilor pieței unice europene, precizează că norma propusă nu interzice deținerea de conturi în alte state membre ale Uniunii Europene, ci doar instituie

obligativitatea deținerii unui cont și pe teritoriul României, din rațiuni care țin de combaterea evaziunii și a fraudei fiscale. Semnalează faptul că măsura a fost justificată prin aceea că „lipsa contului bancar deschis la o instituție de credit din România, în cazul persoanelor juridice, constituie motiv de inactivare fiscală, aceasta fiind o informație financiară la fel de importantă ca lipsa sediului social, lipsa organelor statutare sau a duratei de funcționare a societății, care la rândul lor constituie motive de inactivitate fiscală”. Totodată, arată că intervențiile asupra art. 92 din Codul de procedură fiscală au în vedere revizuirea sistemului prin care societățile „inactive” rămân cu personalitate juridică în baza de date fiscală și în registrul comerțului, concluzie formulată ca urmare a evaluării Forumului Global al OECD privind schimbul de informații la cerere în domeniul impozitelor directe, ocazie cu care a fost întocmit și aprobat raportul final, conform căruia România continuă să fie evaluată cu calificativul „în mare măsură conformă” (Largely Compliant) cu standardul. În opinia Guvernului, nu se poate pune în discuție încălcarea principiilor constituționale invocate, atât timp cât contribuabilul/plătitorul este declarat inactiv și îi sunt aplicabile prevederile din Codul fiscal privind efectele inactivității, dacă se află în una dintre următoarele situații: a) nu își îndeplinește, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege; b) se sustrage controalelor efectuate de organul fiscal central prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal identificarea acestuia; c) organul fiscal central constată că nu funcționează la domiciliul fiscal declarat; d) inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului; e) durata de funcționare a societății este expirată; f) societatea nu mai are organe statutare; g) durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată. Menționează că dizolvarea nu este dispusă imediat, ci este stabilit un timp rezonabil (un an) în care contribuabilul/plătitorul respectiv să se reactiveze.

67. Referitor la criticile privind art. 1 pct. 7-20 din lege, referitoare la contractul de fideiusiune și eșalonarea la plată, reține că acestea vizează, pe de o parte, modificările aduse sistemului de eșalonare la plată, prin introducerea condiției de a prezenta contract de fideiusiune la accesarea facilității, precum și diverse etape ale eșalonării la plată (menținere, modificare, pierderea valabilității etc.), iar, pe de altă parte, reglementarea în sine a contractului de fideiusiune la art. 193¹ din Codul de procedură fiscală. În acest sens reține că prezentarea unui contract de fideiusiune în cadrul mecanismului eșalonării la plată reprezintă o condiție pentru eșalonarea la plată în formă clasică (accesare, menținere, modificare, pierdere), iar nu și pentru eșalonarea la plată în formă simplificată, a căreia accesare nu presupune condiționalitatea constituirii de garanții, ceea ce creează premisele posibilității de a accesa alternativ două tipuri de facilități, în funcție de valoarea obligațiilor ce fac obiectul eșalonării la plată. Având în vedere că la baza acestei facilități la plată stau obligații fiscale datorate de contribuabili, care nu au reușit să le achite în termenele legale, apreciază că accesarea facilității la plată nu se poate configura ca un drept absolut, ci ca o posibilitate/facilitate pe care contribuabilul o poate accesa dacă îndeplinește condițiile legale, nefiind de natură a crea discriminări între contribuabili nici măcar prin instituirea unor plafoane pentru accesarea facilității. Prin urmare, nu se poate considera că se încalcă principiul egalității în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, consacrat de art. 16 din Constituție. Pe de altă parte, apreciază că nu se poate pune în discuție nici îngrădirea exercitării unor drepturi (art. 53 din Constituție), având în vedere faptul că este vorba despre accesarea unei facilități la plată (vocații), care vine în sprijinul contribuabilului, pentru a-i facilita plata obligațiilor fiscale pe care nu a reușit să le achite în termenele legale. De

asemenea, învederează faptul că facilitățile fiscale nu reprezintă o regulă, ci o favoare de context (economic), care se acordă în condiții riguroase și deopotrivă raportate în mod dinamic la realitatea economică. Prin urmare, consideră că o eventuală discriminare, pretinsă a avea loc în contextul reglementării, ar trebui apreciată prin prisma unor situații egale, care să genereze un tratament distinct. Or, apreciază că, în acest context normativ, ipotezele legale imprimă caracter general pentru contribuabili și situațiile vizate. Mai mult, consideră că nu poate fi susținută nici retroactivitatea măsurii, deoarece norma nu impunează raporturi juridice născute anterior intrării în vigoare a legii, ci se creează posibilitatea pentru contribuabili care doresc menținerea eșalonării să depună contractul de fideiusiune într-un termen stabilit de legiuitor. De asemenea, arată că se instituie inclusiv norme tranzitorii, care stabilesc conduite/demersuri pentru situațiile în curs, potrivit intenției legiuitorului.

68. În ceea ce privește reglementarea cu scop procedural-fiscal a unei fideiusiuni legale în Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, arată că această normă este în acord cu prevederile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce reprezintă sediul materiei pentru contractul de fideiusiune (art. 2.280 și următoarele). Astfel, reține că, în cazul persoanelor juridice, fideiusorul este stabilit de lege, și anume în considerarea beneficiarului/beneficiarilor real/reali al/ai acesteia, astfel cum sunt definiți la art. 4 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, „găsirea de fideiusori” nu poate fi considerată de natură a afecta capacitatea persoanei juridice de a atinge acest obiectiv, aceștia fiind direct calificați de lege și având legătură și interes patrimonial cu persoana juridică. De asemenea, reține că nu rezultă, în concret, cum ar putea fi afectate, în acest mod, dreptul de proprietate și libertatea economică (Decizia nr. 307 din 11 mai 2021), având în vedere că, prin mecanismul de instituire a unei garanții personale, se cunoaște de la momentul încheierii contractului întinderea obligației garantate și nu se diminuează nici patrimoniul fideiusorului și nici al persoanei juridice, atât timp cât sunt respectate condițiile, graficul și termenele de plată din cadrul eșalonării. Reține că, în cazul persoanelor fizice, condițiile pentru fideiusor sunt cele stabilite în Codul civil, astfel că acești debitori au o plajă mai largă de persoane care pot fi aduse ca garanți personali ai acestora, în cadrul accesării mecanismului de eșalonare la plată în formă clasică. Ca alternativă, debitorii persoane fizice au oricum la dispoziție și eșalonarea la plată în formă simplificată, care nu este condiționată de constituirea de garanții și nici de prezentarea unui contract de fideiusiune. Apreciază că, prin mecanismul propus, nu se creează nici niveluri de discriminare între categoriile de contribuabili, având în vedere faptul că normele vizează categorii distincte persoane fizice — persoane juridice, care prin însăși natura lor funcționează/există în scopuri diferite, acționează în scopuri diferite, au capacitate economică diferită și situații economice diferite, astfel că nu se poate pune semnul egal între persoane fizice și persoane juridice, și nici nu se poate pune în discuție faptul că persoanele fizice beneficiază de condiții mai favorabile decât persoanele juridice. Reține că, prin reglementările propuse, se creează condiții/tratament egal și nediscriminatoriu pentru toate categoriile de contribuabili care intră sub incidența acestora. Contractul de fideiusiune care trebuie prezentat de debitor în procedura de eșalonare la plată se prezintă doar în situația în care nu sunt respectate scadențele sau creanța fiscală nu este garantată. Prin acest mecanism statul se comportă ca un creditor privat prudent care este suficient de prudent și diligent pentru a obține un grad mai mare de

recuperare a creanțelor în contextul în care acordă o facilitate fiscală sub forma eșalonării la plată. Precizează că eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale reglementată la capitolul IV din Codul de procedură fiscală permite: (i) eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale pe o perioadă de maximum 5 ani, situație în care debitorul beneficiază și de amânarea la plată în vederea anulării/reducerii penalităților de întârziere/nedeclarare, în condițiile acestui act normativ. În acest caz, debitorii trebuie să constituie garanții care să acopere sumele eșalonate la plată, dobânzile datorate pe perioada eșalonării la plată (nivelul dobânzii este de 0,02% pentru fiecare zi de întârziere), plus un procent de până la 16% din sumele eșalonate la plată, în funcție de perioada de eșalonare la plată. La finalizarea eșalonării, respectiv atunci când sumele eșalonate la plată au fost stinse în totalitate și au fost respectate condițiile de menținere a eșalonării la plată, debitorul beneficiază de anularea penalităților de întârziere amânate la plată (0,01% pentru fiecare zi de întârziere), respectiv reducerea cu 75% a penalităților de nedeclarare (0,08% pentru fiecare zi de întârziere); (ii) eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale pe o perioadă de cel mult 1 an, în cazul debitorilor cu risc fiscal mic, caz în care trebuie să constituie o garanție în valoare de minimum 20% din sumele ce pot face obiectul eșalonării la plată, precum și a penalităților de întârziere/nedeclarare ce pot face obiectul amânării la plată. În acest caz, pe lângă penalitățile de întârziere se amână la plată în vederea anulării și un procent de 50% din dobânzi; (iii) eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale pe o perioadă de maximum 5 ani, în situația în care debitorul deține bunuri în proprietate, dar acestea sunt insuficiente pentru a constitui garanțiile prevăzute de lege. În acest caz, penalitățile de întârziere nu se amână la plată, se includ în eșalonare și nu se anulează; (iv) eșalonarea la plată a obligațiilor fiscale pe o perioadă de maximum 6 luni, pentru situația în care debitorul nu deține bunuri în proprietate și nu poate constitui niciun fel de garanție. În acest caz, penalitățile de întârziere nu se amână la plată, se includ în eșalonare și nu se anulează. În ceea ce privește stabilirea plafoanelor, precizează că acest aspect vizează procedura de eșalonare la plată în formă simplificată, care reprezintă o măsură alternativă față de cea a eșalonării la plată și care se acordă pentru obligațiile fiscale principale și accesorii restante a căror vechime este de maximum 12 luni anterioare datei depunerii cererii și nestinse până la data eliberării certificatului de atestare fiscală. În acest caz, procedura și documentele depuse de debitori sunt simplificate, în sensul că se acordă eșalonare numai în baza unei cereri, fără a fi depuse alte documente și fără constituirea de garanții. Reține că, și în acest caz, prin stabilirea plafoanelor, statul se comportă ca un creditor privat prudent, în sensul că nu se mai acordă eșalonări la plată, în formă simplificată, debitorilor care au datorii mari, aceștia având în continuare posibilitatea accesării eșalonării la plată (clasică) cu constituirea de garanții. În plus, apreciază că nu se poate pune în discuție crearea unor discriminări între contribuabili, întrucât pentru contribuabilii care se încadrează în aceleași condiții se acordă aceleași tipuri de facilități.

69. Asupra criticilor referitoare la art. 1 pct. 21-25 din lege, privind vânzarea la licitație prin mijloace electronice, precum și sancțiunile aplicate autorităților administrației publice locale, reține că sistarea alocărilor către autoritățile administrației publice locale reprezintă o măsură pentru netransmiterea unor informații în sistemul informatic PatrimVen, ca parte a obligației de cooperare între autoritățile publice, astfel încât autoritatea centrală care gestionează resursele financiare ale țării să poată avea toate informațiile necesare elaborării politicii fiscale. Astfel, obligația autorităților locale privește informații deținute de acestea, simpla transmitere a acestor informații deținute nefiind de natură a crea eforturi sau prejudicii semnificative pentru

autoritățile locale. Menționează că autonomia financiară locală relevă atributul esențial al administrației publice, acționând în interdependență cu principiul descentralizării. Limitările însă derivă din capacitatea scăzută de generare de venituri proprii/relativa dependență de fonduri naționale/europene. Prin urmare, menționează că regula este descentralizarea, astfel încât să fie antrenate propriile resurse financiare, cu consecința antrenării responsabilității deciziei administrative, condiționările în contextul reglementării nefiind de natură a afecta art. 120 și art. 139 din Constituție. Arată, de asemenea, că autonomia locală implică drept de decizie asupra bugetului, dar nu exclude controlul exercitat de stat când sunt implicate fonduri publice naționale (Decizia nr. 154 din 30 martie 2004). Precizează că, în temeiul art. 247 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, pentru a realiza executarea silită cu rezultate cât mai avantajoase, ținând seama atât de interesul legitim și imediat al creditorului, cât și de drepturile și obligațiile debitorului urmărit, organul de executare silită procedează la valorificarea bunurilor sechestrate în una dintre modalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare și care, față de datele concrete ale cauzei, se dovedesc a fi mai eficiente. Astfel, organul de executare silită competent procedează la valorificarea bunurilor sechestrate prin: a) înțelegerea părților; b) vânzare în regim de consignatie a bunurilor mobile; c) vânzare directă; d) vânzare la licitație, inclusiv prin mijloace electronice; e) alte modalități admise de lege, inclusiv valorificarea bunurilor prin case de licitații, agenții imobiliare sau societăți de brokeraj, după caz. Procedura de vânzare la licitație prin mijloace electronice se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în cazul creanțelor administrate de organul fiscal central. Astfel, reține că prin proiectul de act normativ sunt stabilite principiile vânzării la licitație, prin mijloace electronice, a bunurilor sechestrate. În aceste condiții, apreciază că se impune adaptarea legislației actuale, astfel încât valorificarea bunurilor prin licitație să se realizeze prin mijloace electronice, contextul digitalizării activității ANAF, pentru implementarea proiectului finanțat prin PNRR, respectiv a proiectului „Digitalizarea activității de valorificare — Informatizarea și eficientizarea activității de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului și a bunurilor sechestrate în activitatea de executare silită a creanțelor bugetare”, aferent jalonului 218 — I1 — Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale. În ceea ce privește creșterea cuantumului amenzii, prevăzut la art. 336 alin. (2) lit. t) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, de la 1.000 lei-5.000 lei la un cuantum cuprins între 2.000 lei și 10.000 lei, arată că acest aspect are în vedere determinarea organelor fiscale locale să transmită la ANAF, prin PatrimVen, informațiile privind bunurile imobile și mijloacele de transport deținute de persoanele fizice sau juridice, pentru care există obligația declarării conform Codului fiscal. În plus, se reglementează ca, în situația aplicării acestei sancțiuni, concomitent să se sisteze alimentarea atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrare, cu excepția plăților pentru achitarea drepturilor salariale și a contribuțiilor aferente atunci când nu pot fi asigurate din venituri proprii, acordate potrivit art. 33 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, până la îndeplinirea obligațiilor de transmitere a informațiilor privind bunurile imobile și mijloacele de transport deținute de persoanele fizice sau juridice pentru care există instituită obligația declarării conform Codului fiscal, la ANAF, prin PatrimVen. Apreciază că măsura nu are un caracter discriminatoriu, întrucât aceasta se aplică tuturor unităților administrativ-teritoriale care nu își îndeplinesc

obligățiile legale. Precizează că nu se pune în discuție aplicarea sancțiunii complementare de sistare cu alimentarea cu cote defalcate, prevăzută de textul de lege în discuție, atât timp cât unitățile administrativ-teritoriale transmit la ANAF, prin PatrimVen, informațiile privind bunurile imobile și mijloacele de transport deținute de persoanele fizice sau juridice, pentru care există obligația declarării conform Codului fiscal.

70. În privința criticii de neconstituționalitate care vizează art. II pct. 1-5 din lege, privind modificările aduse Legii nr. 70/2015, arată că instituirea obligației persoanelor juridice de a deține un cont de plăți în România are ca scop principal combaterea evaziunii fiscale și a fraudei fiscale. Reține că această modificare este corelată cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 70/2015, care prevede că „*Operațiunile de încasări și plăți efectuate de persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică de la/către oricare dintre aceste categorii de persoane se vor realiza numai prin instrumente de plată fără numerar, definite potrivit legii*”. Apreciază că obligația persoanelor juridice de a avea un cont de plăți în România nu restrânge libertatea economică, ci reglementează o modalitate tehnică și logistică de derulare a tranzacțiilor și securitatea circuitului financiar. Măsura nu exclude utilizarea conturilor din alte state membre UE pentru tranzacții comerciale. Prin urmare, reține că măsura are un caracter tehnic și proporțional, fiind justificată de nevoia de a asigura eficiența administrației fiscale. Precizează și faptul că susținerile de neconstituționalitate referitoare la instituirea obligației de deținere a unui cont bancar în România au fost formulate pornind de la o premisă eronată, în sensul că proiectul de act normativ în forma sa inițială conținea această prevedere, însă, ca urmare a propunerilor și observațiilor formulate în procedura de dezbatere publică, prevăzută de Legea nr. 52/2003, acesta a fost modificat. Menționează că obligația instituită prin art. II pct. 3 din lege este aceea de deținere a unui cont de plăți în România sau la o unitate a Trezoreriei Statului, noțiune care nu se rezumă exclusiv la deținerea unui cont la o bancă comercială, ci și la instituții de plată. Se creează astfel un mediu concurențial care nu numai că nu restricționează opțiunile subiecților de drept vizate de obligație, ci poate conduce și la reducerea costurilor generate de administrarea conturilor și de operațiunile derulate prin acestea. În ceea ce privește susținerile potrivit cărora obligativitatea utilizării mijloacelor moderne de plată pentru toate operațiunile comerciale poate discrimina împotriva întreprinderilor mici sau tradiționale, care nu au acces la tehnologii avansate sau care activează în sectoare unde plățile în numerar sunt normale și eficiente, învederează faptul că, și în prezent, art. 1 alin. (1) din Legea nr. 70/2015 prevede, ca regulă, faptul că operațiunile de încasări și plăți efectuate între persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent se vor realiza numai prin instrumente de plată fără numerar. Înlocuirea sintagmei „instrumente de plată fără numerar” cu aceea de „mijloace moderne de plată” reprezintă atât o clarificare a reglementării, cât și includerea altor soluții de plată existente în piață la nivel național. Referitor la pretinsa încălcare a art. 16 din Constituție, prin crearea de discriminări nejustificate între operatorii economici români și cei străini, precizează faptul că articolul invocat se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor români, iar nu la egalitatea între aceștia și străini. În ceea ce privește încălcarea principiului gradualității sancțiunilor contravenționale, menționează faptul că acesta presupune aplicarea unor sancțiuni proporționale cu gravitatea faptei, luând în considerare criteriile prevăzute la art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, respectiv gradul de pericol

social al faptei săvârșite, împrejurările în care a fost săvârșită fapta, modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, scopul urmărit, urmarea produsă și circumstanțele personale ale contravenientului. Consideră că reglementarea de la art. II pct. 5 din lege respectă întru totul rigorile stabilite prin art. 3 alin. (1) teza a doua din ordonanța Guvernului menționată anterior, întrucât au fost stabilite limita minimă și maximă ale amenzii. Consideră că restul argumentelor din cuprinsul sesizării nu pot fi luate în considerare, întrucât sunt aspecte de natură economico-financiară, iar nu veritabile critici de neconstituționalitate.

71. Referitor la critica de neconstituționalitate privind art. III pct. 1-10 din lege, care vizează modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002, reține că susținerile privind afectarea libertății economice și crearea de discriminări nejustificate între diferite categorii de persoane, prin extinderea obligației de acceptare a mijloacelor moderne de plată la persoanele înregistrate la registrul comerțului, este neîntemeiată. Această obligație există și în prezent, fiind introdusă în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 prin Legea nr. 406/2023, care a instituit în sarcina acestor persoane obligația de a asigura implementarea și de a accepta cel puțin un instrument de plată fără numerar. Precizează că aceeași argumentație este valabilă și referitor la cheltuielile suplimentare pe care ar trebui să le efectueze instituțiile publice. Acestea au și în prezent, potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002, obligația de a accepta încasări și prin intermediul cardurilor de debit, de credit sau preplătite, atât prin intermediul unui terminal POS, cât și prin aplicații care facilitează acceptarea plăților electronice. În ceea ce privește susținerea potrivit căreia, prin introducerea obligației de acceptare a mijloacelor moderne de plată poate fi afectată în mod semnificativ activitatea micilor întreprinzători, subliniază faptul că legiuitorul a oferit posibilitatea de alegere între o serie de mijloace alternative de acceptare, mai puțin costisitoare, cum ar fi, spre exemplu, aplicațiile mobile.

72. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la art. IV și IX din lege (suspendarea înlesnirilor la plată), prin raportare la presupusa retroactivitate a măsurilor criticate, precizează că aceasta nu poate fi reținută, în condițiile în care aceste măsuri vizează conduita organului fiscal după data intrării în vigoare a prezentei legi, așa cum este menționat, în mod expres, în cuprinsul normei criticate. Mai mult decât atât, reamintește faptul că regula generală este aceea a plății taxelor și impozitelor la termenele stabilite de lege, iar înlesnirile la plată reprezintă facilități acordate contribuabilului aflat în dificultate, acordate în condițiile respectării dispozițiilor legale incidente, și nu un drept exclusiv al contribuabilului care nu și-a achitat obligațiile la scadență. După cum rezultă și din instrumentul de motivare, reiese că sunt cazuri în care debitorii nu achită obligațiile fiscale/bugetare ca urmare a depunerilor în cascadă a cererilor de modificare/menținere a înlesnirii la plată, astfel încât să extindă termenele de plată, astfel că facilitatea în discuție este utilizată uneori contrar scopului urmărit de legiuitor. Reține că aplicarea de îndată a legii noi reprezintă regula generală și în materie civilă (a se vedea Codul Civil), iar ultraactivarea normei vechi pentru o anumită perioadă de timp reprezintă o excepție care trebuie reglementată în mod expres prin intermediul normelor tranzitorii. În acest sens arată că, potrivit art. 15 alin. (2) din Constituție, aplicabil atât în materia dreptului public, cât și a celui privat, legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile. De asemenea, arată că facilitățile fiscale nu reprezintă o regulă, ci o favoare de context (economic), care se acordă în condiții riguroase și, deopotrivă, acomodate în mod dinamic la realitatea economică. Prin urmare, o eventuală discriminare pretinsă a avea loc în contextul reglementării

ar trebui apreciată prin prisma unor situații egale. Totodată, reiterează faptul că reglementarea vizează situațiile viitoare în care debitorii solicită modificarea/menținerea înlesnirilor la plată, și nu situațiile în care astfel de cereri au fost deja aprobate, context în care apreciază că nu încalcă regulile constituționale cu privire la retroactivitate.

73. Cu privire la critica referitoare la art. V din lege reține că, astfel cum prevede și Constituția, la art. 45, exercitarea accesului liber la activitatea economică și libera inițiativă este garantată în condițiile legii. Așa cum s-a statuat în jurisprudența Curții Constituționale, principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor (Decizia nr. 162 din 8 februarie 2011). Reamintește faptul că măsurile propuse vizează situația în care contribuabilul înregistrează obligații fiscale restante, situație care reprezintă sau ar trebui să reprezinte o excepție de la regula plății acestor obligații la termenele stabilite prin lege. Precizează că legea are ca scop atenuarea unei practici des întâlnite în piață, respectiv cea a acumulării de obligații fiscale restante, urmată de cesiunea părților sociale către persoane care nu dețin bunuri și resurse economice și astfel nu pot asigura plata acestor obligații. Așa cum rezultă din expunerea de motive, măsura propusă are în vedere modelul reglementat în legislația belgiană și cea franceză, care impune anumite formalități de notificare a organului fiscal/de publicitate specială a cesiunii, în absența îndeplinirii cărora cesiunea îi este inopozabilă. Suplimentar, semnalează că norma propusă nu interzice cesiunea, ci doar conferă organului fiscal un instrument pe care îl poate valorifica în contextul activității sale de administrare a creanțelor bugetare. În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 16 din Constituție, Curtea Constituțională a reținut, în acord cu jurisprudența sa, că aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia. Faptul că, prin succesiunea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea prevederilor art. V din lege (Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996 sau Decizia nr. 157 din 30 martie 2023, paragraful 21). Mai mult decât atât, reține că egalitatea cetățenilor în fața legii, garantată de art. 16 din Constituție, presupune asigurarea unui tratament egal în situații egale. Or, legiuitorul impune condiția criticată tuturor societăților cu răspundere limitată, care înregistrează obligații fiscale restante, dar nu se aplică societăților cu răspundere limitată care și-au achitat aceste obligații, aflate deci în situații diferite.

74. În privința criticilor referitoare la art. VI din lege, reține că legiferarea, prin identificarea unui sediu de reglementare autonom, altul decât cel dedicat materiei reglementate (cum este Legea nr. 31/1990), este justificată de o situație specială, respectiv regândirea mecanismului de calcul al capitalului social, raportarea la un nou indicator de factură economică, cifra de afaceri. Acest aspect creează un regim cu conotații distincte față de cele avute în vedere la stabilirea capitalului social prevăzut în Legea societăților nr. 31/1990, aspect care justifică crearea unui sediu de reglementare distinct de cel general. În atare situație, pentru scopul protejării interesului public general, principiul unicității poate fi surclasat, în mod izolat, ca excepție, cum de altfel, în acest sens, există și precedente. Totodată, în privința încălcării art. 16 din Constituție, arată că acesta se referă la egalitatea în fața legii și a autorităților, nu la identitate de regim juridic în toate situațiile, indiferent de circumstanțe. Cifra de afaceri reflectă dimensiunea economică a societății și

capacitatea acesteia de a-și onora obligațiile, așa încât stabilirea capitalului social în funcție de cifra de afaceri este justificată prin nevoia de a asigura proporționalitatea între diferitele categorii de societăți, astfel că societățile cu cifra de afaceri redusă beneficiază de praguri mai mici, ceea ce le încurajează accesul pe piață, iar cele cu cifra de afaceri ridicată trebuie să constituie un capital social corespunzător dimensiunii lor, fără să li se restrângă dreptul de a desfășura activități economice. Reține că, potrivit Legii nr. 31/1990, în cazul societăților cu răspundere limitată, asociații acestora răspund în limita capitalului social subscris, respectiv un leu la această dată. Ca efecte ale acestui fapt, se identifică următoarele: (i) nu există niciun element de natură financiară care să responsabilizeze persoanele care înființează o societate în scopul desfășurării unor afaceri mai mici sau mai mari, față de partenerii economici și sociali, nefiind impus nici măcar un vărsământ minim de capital care să acopere cel puțin cheltuielile de înființare ale societăților; (ii) se încurajează înființarea unui număr mare de societăți doar în scopul fraudării partenerilor de afaceri și a statului, care intră pe piață și tranzacționează direct pe datorii și fără a exista posibilități reale și eficiente de atragere a răspunderii administratorilor și asociaților pentru recuperarea creanțelor în cazul falimentului; (iii) nu există nicio răspundere față de creditori pentru prejudiciile create acestora, decât în cazul în care aceștia au reușit să dovedească în instanțele de judecată intenția de neplată a datoriilor, după mulți ani și în cazuri rare. În ceea ce privește raportarea nivelului capitalului social la cifra de afaceri, apreciază că cifra de afaceri este un indicator determinat cu ușurință și care poate fi, așadar, cunoscut în timp real. Referitor la susținerea potrivit căreia termenul de 2 ani, stabilit pentru a se asigura conformarea, nu este suficient, consideră că nivelul propus pentru capitalul social (500 de lei, respectiv 5.000 de lei) nu poate fi considerat foarte mare și, ca atare, capitalul social poate fi majorat în termenul stabilit prin proiectul de lege.

75. Cu privire la critica referitoare la prevederile art. VII și VIII din lege, arată că nu se poate pune în discuție încălcarea principiilor constituționale invocate, atât timp cât contribuabilul/plătitorul este declarat inactiv și îi sunt aplicabile prevederile din Codul fiscal privind efectele inactivității în anumite situații, iar dizolvarea nu este dispusă imediat și este stabilit un timp rezonabil (de la 30 de zile până la un an) în care contribuabilul/plătitorul respectiv să se reactiveze, cu precizarea că situațiile vizează debitori care sunt deja în inactivitate, dintre care există debitori care au fost declarați inactivi de mai mult de 3 ani. Apreciază că pretinsa distorsionare a concurenței, invocată de autorii obiecției de neconstituționalitate, nu se susține cel puțin din perspectiva faptului că piața economică, concurențială a contribuabililor activi nu este accesibilă celor inactivi (nu este comună). Eliminarea din piața economică a contribuabililor inactivi este realizată chiar de statutul acestora prin comparație cu operatorii activi. Nu poate exista competitivitate între un contribuabil activ și unul inactiv. Consideră că măsura are un scop legitim prin faptul că urmărește asigurarea unui mediu economic sănătos, prevenirea evaziunii și a abuzurilor, precum și protejarea interesului general de a nu menține în circuit entități inactive care ar putea fi folosite în scopuri ilicite.

76. În privința criticilor de neconstituționalitate formulate cu privire la art. XII pct. 1 din lege, reține că raportarea la situațiile fiscale anterioare pentru stabilirea unor obligații fiscale viitoare nu reprezintă o aplicare retroactivă a normei, întrucât nu impietează asupra unor raporturi juridice născute anterior intrării în vigoare a legii. Cu privire la încălcarea art. 16 din Constituție, precizează că subiecții de drept nu se află în situații similare, având în vedere că este vorba despre rezidenți/nerezidenți, acest aspect fiind de natură a crea o diferențiere în ceea ce privește tratamentul fiscal. Critica referitoare la respingerea

acordului de preț în avans, ipoteză în care se recalculează impozitul pe profit, reține că norma reconsideră regimul fiscal facilitator, aplicabil acordului de preț în avans, prin revenirea la regula generală aplicabilă domeniului, prerogativă pe care organul fiscal o deține potrivit legislației actuale. În aceste condiții, apreciază că nu se creează o situație cu un potențial de încălcare a principiului separației puterilor în stat, deciziile administrative putând fi supuse, de principiu, controlului judiciar *a posteriori*. Subliniază că măsura privind limitarea deducerii cheltuielilor aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuielilor de management, consultanță, efectuate cu entități afiliate, care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, a vizat protejarea bazei naționale de impunere și combaterea practicilor care conduc la erodarea acesteia. Consideră că limitarea deductibilității anumitor cheltuieli prin lege este necesară, având în vedere frecvența și amploarea fenomenului de alocare către entitățile afiliate a unor costuri fără justificare economică reală sau care nu reflectă o contraprestație efectivă, constatată în context de verificare fiscală, în ultima perioadă. În practică, astfel de cheltuieli pot fi utilizate ca instrumente de optimizare fiscală agresivă, având ca efect diminuarea artificială a profitului impozabil în România și, implicit, erodarea bazei naționale de impunere. De asemenea, evidențiază că această prevedere se încadrează în contextul internațional al măsurilor de a pune capăt practicilor fiscale ale întreprinderilor multinaționale, care le permit să transfere profiturile către jurisdicții în care acestea sunt supuse unei impozitări zero sau foarte scăzute. Arată că OCDE a dezvoltat un set de reguli fiscale (Inițiativa împotriva erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor — BEPS) și Regulile-model globale de combatere a erodării bazei impozabile internaționale (pilonul doi) pentru a se asigura că întreprinderile multinaționale plătesc un impozit echitabil, indiferent de locul în care își desfășoară activitatea. Totodată, reține că România a transpus Directiva (UE) 2016/1.164 a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne și Directiva (UE) 2017/952 a Consiliului din 29 mai 2017 de modificare a Directivei (UE) 2016/1.164 în ceea ce privește tratamentul neuniform al elementelor hibride care implică țări terțe, prin Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, care include norme împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale, care au incidență directă asupra funcționării pieței interne, precum și Directiva (UE) 2022/2.523, prin Legea nr. 431/2023 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni, care include un set comun de reguli cu privire la modul de calcul al cotei efective de impozitare de 15%, aplicabil la nivelul oricărui grup multinațional, atât intern, cât și internațional, inclusiv grupurilor din sectorul financiar, cu venituri financiare combinate de peste 750 milioane de euro pe an și cu o companie-mamă sau o filială situată într-un stat membru al Uniunii Europene. Referitor la aplicarea prevederilor criticate, în anul 2026, prin raportare la situațiile financiare aferente anului 2024, precizează faptul că acestea sunt ultimele situații oficiale disponibile pentru a determina ponderea de 1%, în contextul în care termenul general de depunere a situațiilor financiare este 31 mai a anului următor.

77. Cât privește criticile formulate cu privire la art. XII pct. 2 din lege, reține că regula de menținere în patrimoniu a activelor reprezintă continuarea regulii antiabuz, prevăzută de actualele prevederi ale art. 46² din Codul fiscal, referitoare la descurajarea înstrăinării, într-un termen scurt, a imobilizărilor/activelor luate în considerare pentru stabilirea bazei impozabile, în vederea determinării impozitului suplimentar datorat de persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze

naturale. Prin urmare, reține că această regulă a fost instituită pentru evitarea vânzării imobilizărilor/activelor în situația în care cuantumul impozitului a fost diminuat cu valoarea acestora, potrivit indicatorilor I și A, la momentul calculului impozitului. De asemenea, arată că astfel de reguli antiabuz au fost instituite și în alte situații în care prevederile au condus la diminuarea bazei impozabile, cum ar fi, de exemplu, prevederile art. 45 alin. (1) și (2) din Codul fiscal. Apreciază că impunerea obligației de a păstra în patrimoniu activele nu este de natură a afecta exercițiul dreptului de proprietate, ci doar de a conferi un tratament fiscal diferit, în funcție de perioada de deținere.

78. În ceea ce privește criticile formulate cu privire la art. XII pct. 3-10 din lege, invocă Decizia nr. 430 din 3 mai 2012 și reține că, potrivit expunerii de motive a legii, revizuirea regimului fiscal aplicabil veniturilor obținute din închirierea camerelor în scop turistic a avut în vedere o corelare cu reglementările ce vizează legislația specifică domeniului turismului, respectiv Ordinul nr. 65/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „persoanele fizice pot solicita clasificarea doar pentru un număr maxim de 7 camere încadrate la tipul de structură de primire turistică apartamente și/sau camere de închiriat în locuințe familiale proprietate personală, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea”. Arată că, în cazul în care este depășit numărul de 7 camere, astfel cum s-a precizat și în expunerea de motive, a fost instituit un regim fiscal unitar cu cel aplicabil veniturilor din furnizarea de servicii de cazare calificate ca venituri din activități independente. Arată, totodată, că, prin modificările aduse s-a urmărit simplificarea regulilor de impunere în vederea facilitării conformării voluntare a contribuabililor, simultan cu reducerea sarcinii administrative pentru contribuabili și pentru organul fiscal. Astfel, s-a propus modificarea regimului fiscal aplicabil veniturilor din activități independente, obținute ca urmare a prestării de servicii de cazare, în sensul eliminării modalității de stabilire a venitului net anual pe bază de normă de venit, inclusiv renunțarea la posibilitatea de a opta pentru determinarea venitului net anual în sistem real și introducerea unei noi modalități de determinare a venitului net prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor stabilite prin aplicarea unei cote forfetare de cheltuieli de 30% asupra venitului brut anual. Venitul brut reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură, încasate în cursul anului fiscal. Arată că, pentru determinarea venitului net din prestarea de servicii de cazare, contribuabilii vor completa numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală și nu au obligații privind evidența contabilă. Prin urmare, regimul fiscal a fost simplificat și nu se justifică afirmația privind afectarea principiului securității juridice și descurajarea exercitării activităților independente. Precizează că, anterior introducerii criteriului de 7 camere situate în locuințe proprietate personală, în cadrul categoriei venituri din cedarea folosinței bunurilor era prevăzut un număr de 5 camere ca plafon maxim pentru diferențierea regimului fiscal, aplicabil veniturilor realizate, respectiv norme anuale de venit pe categorii de localități transmise de Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, în situația în care contribuabilii obțineau venituri din închirierea de până la 5 camere, inclusiv și venituri nete anuale în sistem real, stabilite pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă în anul fiscal următor depășirii numărului de 5 camere închiriate în scop turistic. Referitor la obligația completării și păstrării fișei de ocupare a capacității de cazare, precizează faptul că rolul acesteia este de aplicare corectă a legislației de către contribuabil și de verificare facilă de către organul fiscal pentru evitarea interpretării diferite a prevederilor legale. De asemenea, precizează că și în prezent

contribuabilii au obligația de completare și păstrare a fișei capacității de cazare în scopul identificării și controlului, de către organul fiscal competent, a informațiilor utilizate la completarea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoane fizice. În ceea ce privește introducerea noțiunii de „închiriere pe termen scurt”, reține că aceasta a avut în vedere corelarea terminologiei utilizate la stabilirea regimului fiscal aplicabil din punctul de vedere al impozitului pe venit cu cea utilizată pentru TVA de Directiva (UE) 2025/516 a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește normele în materie de TVA pentru era digitală, cu efect de la 1 iulie 2028, astfel că sintagma „închiriere în scop turistic” a fost înlocuită cu „închirierea pe termen scurt”. De asemenea, precizează faptul că înlocuirea sintagmei „închiriere în scop turistic” cu sintagma „închiriere pe termen scurt” a avut în vedere situațiile diferite din realitatea actuală, potrivit căreia închirierea pe termen scurt, pentru una sau mai multe zile consecutive, nu are întotdeauna un scop turistic, acesta putând fi unul profesional sau personal. Referitor la modificările aduse sistemului de norme de venit prin creșterea la 12 salarii minime brute pe țară, precizează faptul că măsura are în vedere includerea în sfera contribuabililor care dăturează contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice pentru care venitul net anual, stabilit pe baza normelor anuale de venit, după aplicarea criteriilor de corecție, depășește nivelul a 12 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, în vigoare la data de 1 ianuarie a anului de realizare a venitului, consecința fiind asigurarea contribuabililor respectivi în sistemele publice de asigurări sociale, respectiv de asigurări sociale de sănătate. În ceea ce privește „afectarea capacității contributive reale” a persoanelor care obțin venituri din activități independente pentru care determinarea venitului net anual se efectuează pe baza normelor de venit, menționează faptul că persoanele respective pot opta pentru determinarea venitului net anual în sistem real pe baza datelor din contabilitate în partidă simplă.

79. În ceea ce privește critica formulată cu privire la art. XII pct. 12 și 13 din lege, referitoare la impozitarea diferențiată a câștigurilor de capital, reține că măsura are scopul de a descuraja tranzacțiile speculative cu instrumente financiare, încurajând astfel deținerea acestor instrumente pentru perioade mai lungi de timp. Egalitatea de tratament presupune asigurarea unui tratament egal în situații egale. Așa încât, apreciază că toți contribuabilii, care vând titluri de valoare într-o perioadă mai mică de 365 de zile de la data dobândirii, sunt supuși aceleiași cote de impozitare, diferită însă de cea aplicabilă în cazul înstrăinării acestor titluri după 365 de zile de la data dobândirii. Reține că acest mecanism este consacrat la nivelul Codului fiscal — diferențierea exista și anterior normei criticate, care a modificat doar cotele de impozitare, dar și în cazul transferului proprietăților imobiliare, care se impozitează tot în funcție de perioada de deținere. Totodată, arată că măsura are în vedere majorarea cotelor de impunere pentru câștigurile din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente financiare derivate, pentru transferuri/operațiuni efectuate prin entitățile prevăzute de lege, cu menținerea condițiilor care au stat la baza introducerii acestui regim fiscal prin Legea nr. 142/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 27/2015 privind Codul fiscal, inclusiv în ceea ce privește perioada de timp scursă de la data dobândirii titlurilor de valoare sau a operațiunilor cu instrumente financiare derivate, respectiv perioada de 365 de zile. Astfel, criteriul privind numărul de 365 de zile nu este introdus prin proiectul de lege, ci acesta este menținut, în considerarea obiectivului și scopului Legii nr. 142/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 27/2015 privind Codul fiscal, prin care a fost instituit. Arată că menținerea unor cote de impozitare în cazul transferurilor titlurilor de valoare și a operațiunilor cu

instrumente financiare care sunt efectuate prin entități rezidente sau care nu au în România sediu permanent, distincte față de celelalte tipuri de câștiguri de capital, prin raportare la numărul de zile de deținere, urmărește atingerea obiectivului Legii nr. 142/2022, respectiv „crearea unui mediu fiscal care să încurajeze atragerea și implicarea investitorilor individuali pe piața bursieră românească”, precum și a scopului legii menționate, respectiv „simplificarea regimului fiscal pentru investitori, ceea ce va duce la creșterea numărului de persoane fizice care investesc pe piața de capital din România (...)”, prin degrevarea acestora de depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice. Arată că, din datele transmise de Bursa de Valori București, acest model de impozitare a contribuit decisiv la dezvoltarea pieței de capital locale, în sensul în care numărul de investitori persoane fizice la bursă a crescut la finalul lunii martie 2025 și este aproape dublu față de cel din decembrie 2022. Totodată, arată că indicii bursieri principali s-au apreciat substanțial în același interval. Apreciază că prevederile referitoare la tratamentul fiscal al veniturilor sub forma câștigurilor din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente financiare derivate, pentru transferuri/operațiuni efectuate prin entitățile prevăzute de lege, astfel cum a fost modificat prin proiectul de lege criticat, nu încalcă articolele din Constituție invocate de către autorii sesizării de neconstituționalitate, întrucât acestea se aplică în mod unitar tuturor categoriilor de investitori. Invocă Decizia nr. 430 din 3 mai 2012 și Decizia nr. 695 din 28 iunie 2012, potrivit cărora legiuitorul are dreptul suveran de a aprecia întinderea și amploarea măsurilor pe care le stabilește prin lege, fără ca instanța de control constituțional să se poată pronunța asupra oportunității vreunei măsuri.

80. Cu privire la critica de neconstituționalitate referitoare la art. XII pct. 14 din lege, privind modificările la impozitarea veniturilor din transferul de monedă virtuală, precizează că tratamentul fiscal al veniturilor din transferul de monedă virtuală este reglementat prin Legea nr. 30/2019 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare. Prin proiectul actului normativ supus criticii se aduc modificări doar în ceea ce privește cota de impozit aplicabilă acestui venit, în sensul majorării acesteia de la 10% la 16%. Menționează faptul că există cote diferențiate de impunere și în cadrul altor categorii de venituri, cu titlu exemplificativ, în cadrul categoriei veniturilor din investiții cota de impozit aplicabilă veniturilor din dividende este de 16%, în timp ce în cazul veniturilor din dobânzi cota aplicabilă este de 10%.

81. Cu privire la critica de neconstituționalitate referitoare la art. XII pct. 16, 17, 18, 20 și 21 din lege, reține că, pentru veniturile din activități independente obținute în anul 2025 din închirierea în scop turistic, pentru care venitul net a fost determinat în sistem real, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare în anul de realizare a venitului, situație în care pierderea reportată, necompensată, este luată în calcul la determinarea venitului net anual impozabil aferent anului 2025, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 118 din Codul fiscal. Arată că dispozițiile din proiectul de act normativ vizează instituirea de reguli tranzitorii în situația în care, după aplicarea prevederilor Codului fiscal referitoare la regulile de reportare a pierderilor, contribuabilul înregistrează pierdere reportată, necompensată, sau, după caz, înregistrează pierdere fiscală aferentă anului 2025, caz în care pierderea este definitivă. Astfel, opinează că reglementările din proiectul de act normativ supuse criticii nu au caracter retroactiv, vizând situația în care, după aplicarea prevederilor legale în vigoare în anul de realizare a venitului, contribuabilul înregistrează pierdere fiscală anuală (reportată și necompensată din anii anteriori sau pierdere fiscală anuală

înregistrată în anul 2025), caz în care aceasta reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

82. Referitor la criticile formulate cu privire la art. XII pct. 19, arată că s-a propus majorarea plafonului maxim al bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care obțin venituri din activități independente, de la 60 de salarii minime brute pe țară garantate în plată la 72 de salarii minime brute pe țară, pentru veniturile realizate începând cu data de 1 ianuarie 2026, ca urmare a angajamentelor asumate prin PNRR și prin Planul bugetar-structural național pe termen mediu — 2025-2031. Arată că, la stabilirea bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate, în limita plafonului anual de 72 de salarii minime brute pe țară garantate în plată, se ia în calcul valoarea salariului minim brut pe țară, stabilit prin hotărâre a Guvernului, în vigoare la data de 1 ianuarie a anului de realizare a venitului, indiferent dacă în cursul aceluiași an se utilizează mai multe valori ale salariului minim brut pe țară. Arată, totodată, că majorarea plafonului maxim al bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate, în cazul persoanelor fizice care obțin venituri din activități independente, a avut în vedere faptul că, potrivit dispozițiilor Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, asigurările sociale de sănătate reprezintă principalul sistem de finanțare a ocrotirii sănătății populației, care asigură accesul la un pachet de servicii de bază pentru asigurați, sunt obligatorii și funcționează ca un sistem unitar. De asemenea, obiectivele sistemului de asigurări sociale de sănătate se realizează pe baza unor principii, precum solidaritatea și subsidiaritatea în constituirea și utilizarea fondurilor. De asemenea, arată că măsura are ca scop și reducerea decalajului de taxare a muncii în veniturile din activități independente și veniturile din salarii și asimilate salariilor și apreciază că este în acord cu principiul fiscalității, referitor la justetea impunerii sau echitatea fiscală, sarcina fiscală a fiecărui contribuabil, stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau a proprietăților acestuia, raportat la natura venitului. Astfel, consideră că este justificat, în mod obiectiv și rezonabil, un tratament egal tuturor categoriilor de persoane fizice privind plata contribuției de asigurări sociale de sănătate. Invocă, totodată, considerente ale Deciziei nr. 357 din 22 iulie 2025. Precizează că stabilirea plafoanelor este o opțiune a legiuitorului, care, în virtutea competențelor sale constituționale, le poate reglementa sau, dimpotrivă, elimina. Ca atare, impunerea unei baze de calcul plafonate este un beneficiu acordat de legiuitor, iar eliminarea sau creșterea acesteia reprezintă tot o opțiune a legiuitorului.

83. Referitor la criticile de neconstituționalitate ce vizează prevederile art. XII pct. 22-49 din lege, precizează că dreptul statului de a încasa taxe și impozite rezultă implicit chiar din dispozițiile art. 56 alin. (1) din Constituție, care consacră obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice prin plata impozitelor și a taxelor. În ceea ce privește criticile referitoare la încălcarea art. 120 alin. (1) din Constituție, respectiv afectarea principiului autonomiei locale, arată că, potrivit Constituției, autonomia locală constituie unul dintre principiile esențiale ale administrației publice democratice. Reține că România este parte și la Carta europeană a autonomiei locale (ratificată prin Legea nr. 199/1997), care statuează dreptul colectivităților locale de a gestiona în mod liber treburile publice „în cadrul legii”. Cu toate acestea, apreciază că autonomia locală nu este absolută, ci se exercită în limitele constituționale și legale, iar, în anumite situații, Guvernul poate interveni. Totodată, reține că autonomia locală reprezintă un mecanism de democratizare a vieții publice și de apropiere a deciziei administrative de cetățean. Totuși, ea se exercită „în

limitele legii”, iar Guvernul are dreptul și obligația de a interveni în condițiile expres prevăzute de Constituție și lege, pentru apărarea legalității, a ordinii publice, a drepturilor fundamentale și a bunei funcționări a serviciilor publice. Cu privire la încălcarea art. 44, 47, 56 și 139 din Constituție, invocă jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 430 din 3 mai 2012, Decizia nr. 695 din 28 iunie 2012 și Decizia nr. 92 din 25 februarie 2020. În ceea ce privește impozitul pe clădiri și impozitul pe teren, cu referire la invocarea art. 139 din Constituție, reține că autorii sesizării susțin, în mod eronat, că modificările propuse introduc restricții severe asupra capacității consiliilor locale de a stabili cotele impozitelor și taxelor locale, chiar aceștia menționând, în context, printre altele, că autoritățile locale pot stabili nivelul impozitelor și taxelor locale, în limitele legii, inițiatorul înțelegând că aceste limite sunt cele prevăzute de legislația primară reprezentată de Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal. Așadar, reține că autoritățile locale sunt ținute să stabilească impozitele și taxele locale strict în limitele mecanismului instituit de Codul fiscal. Arată că, prin faptul că mecanismul prevede ca pentru anul fiscal 2026 cotele să nu fie mai mici decât cele stabilite pentru anul 2025, s-a avut în vedere tocmai o menținere a cuantumului potențialelor venituri de încasat, astfel încât autoritățile locale să își poată asigura susținerea cheltuielilor pe care le generează nevoile specifice, identificate la nivelul comunităților pe care le deservesc, în primul rând din propriile venituri. Reține că măsura legală instituită este în acord cu scopul urmărit, respectiv constituirea de resurse financiare suficiente la bugetul local. O pierdere de venituri pentru bugetele locale nu ar face decât să restricționeze posibilitățile de finanțare. Or, legea criticată fixează o limită minimă de care trebuie să țină cont autoritățile locale. Practic, dispozițiile legale criticate permit în continuare autorităților locale să stabilească nivelul cotelor de impozitare, însă cu încadrarea în limitele prevăzute de lege, în acest context legiuitorul ținând seama de realitățile existente. Reține că legiuitorul este în drept să stabilească mecanisme de impozitare specifice pentru a se putea alimenta în mod constant și ritmic bugetele autorităților publice locale. Ca atare, o asemenea măsură, instituită prin normele criticate, este expresia obligației pozitive a statului de a asigura ritmicitatea și certitudinea alimentării bugetelor locale cu sumele de bani aferente obligațiilor fiscale care revin în sarcina contribuabililor, fiind o măsură de protecție a bugetelor locale în primul rând, precum și a bugetului general consolidat, după caz. Arată că măsura a ținut seama de un complex de circumstanțe, evident, și în raport cu situația economico-financiară curentă. Apreciază că măsurile legale criticate au un scop legitim, acela de a asigura alimentarea bugetelor locale, sunt adecvate, întrucât corespund scopului urmărit, și necesare într-o societate democratică, legiuitorul apelând la un set de măsuri rezonabile din punctul de vedere al durității lor, și păstrează justul echilibru între interesele colective și cele individuale. În același timp, observă că, în opinia autorilor, eliminarea posibilității de a reduce impozitele și taxele locale poate afecta grav competitivitatea dintre diferitele unități administrativ-teritoriale și poate împiedica dezvoltarea unor politici locale inovatoare în domeniul fiscal, fără însă a se avea în vedere că se vine de fapt în sprijinul autorităților locale din perspectiva constituirii de venituri într-o măsură „rezonabilă” și fără a se indica în concret în ce ar putea consta acele „politici locale inovatoare în domeniul fiscal”, dat fiind că Ministerul Finanțelor, ca organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Guvernului, îndeplinește funcția de concepție fiscală, potrivit art. 1 alin. (1) coroborat cu art. 2 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare. Precizează că, dacă se dispunea în sensul că nu se pot stabili cote mai mari decât cele

din anul 2025, iar anumite unități administrativ-teritoriale nu aveau astfel posibilitatea de a decide în sensul majorării, deși doreau să o facă pentru a-și spori competitivitatea față de alte structuri, abordarea ar fi fost de înțeles, însă în condițiile date nu pare adecvată. Acordarea unei anumite marje de manevră autorităților locale pentru a ajusta cotele de impozitare în cadrul unei plaje stabilite la nivel central este justificată prin faptul că poate încuraja o mai mare responsabilitate a administrației locale, prevenind în același timp o concurență fiscală nedorită între localități. În ceea ce privește criticile raportate la art. 120 din Constituție, reține că, și în forma anterioară modificării, Codul fiscal reglementa atât cu privire la mecanismul indexării, cât și cu privire la modul de calcul. Intervenția legislativă, în cazul impozitului pe clădiri și al impozitului pe teren, nu a vizat mecanismul de calcul, ci a fost în sensul unei creșteri a valorilor prevăzute de Codul fiscal, inclusiv cu includerea valorii rezultate din indexarea cu rata inflației. Apreciază că majorarea valorilor corespunde angajamentelor Guvernului prevăzute în Programul de guvernare, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 25/2025 pentru acordarea încrederii Guvernului. În același timp, acestea se aliniază abordărilor din Planul național de redresare și reziliență al României (PNRR), componenta 8 — Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii. Arată că luarea în calcul, în mod direct, a ratei inflației a vizat tocmai faptul că, fiind o măsură intermediară, cu aplicabilitate limitată doar în anul 2026, nu mai era cazul să se instituie măsuri suplimentare la nivelul autorităților locale, în sensul emiterii de hotărâri. Reamintește că și pentru anul fiscal 2016, ca prim an în care se aplicau prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, intrată în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2016, valorile au fost cele stabilite de Codul fiscal. Arată, de asemenea, că, așa cum rezultă din expunerea de motive la lege, aferentă actului normativ contestat, s-a avut în vedere instituirea de norme intermediare în domeniul impozitului pe clădiri și al impozitului pe teren, până la implementarea evaluării în masă a bunurilor imobile ce fac obiectul impozitării utilizându-se sistemul informatic dedicat în acest sens, care, în contextul actual, se preconizează că ar putea să furnizeze în anul 2026 valori de utilizat pentru determinarea bazei fiscale aferente anului 2027. Astfel, ca parte a unei treceri în mod etapizat către utilizarea valorii de piață, spre a se obține o valoare impozabilă apropiată de valoarea de piață, se instituie norme aplicabile în anul 2026, prin care să se reglementeze, în raport cu prevederile actualului cadru legal prevăzut de titlul IX — Impozite și taxe locale din Codul fiscal, în sensul unei adaptări a mecanismului de stabilire a impozitului pe clădirile rezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, precum și a celui din domeniul impozitului pe teren. Pe de altă parte, în contextul dat, în anul 2026 urmează a se aplica nivelurile prevăzute în mod distinct pentru fiecare impozit/taxă în parte, astfel cum sunt reglementate prin prezentul proiect, fără a mai fi cazul adoptării de hotărâri ulterioare la nivel local, cu privire la o actualizare suplimentară în raport cu rata inflației. Consultanța de care a beneficiat Ministerul Finanțelor cu privire la componenta 8 din PNRR a relevat (potrivit Raportului privind îmbunătățirea cadrului fiscal din România, în contextul Planului național de redresare și reziliență), că cea mai bună practică este adoptarea unei abordări bazate pe valoarea de piață (Banca Mondială, 2020; FMI, 2022b). Pe lângă echitatea mai mare care rezultă dintr-o reprezentare mai precisă a capacității de plată, un sistem bazat pe valoarea de piață va fi, de asemenea, mai eficient decât un sistem bazat pe suprafață, deoarece va încuraja utilizarea optimă a proprietății. Apreciază că stabilirea unui nivel concret pentru valorile luate în calcul la determinarea bazei impozabile nu poate fi privită ca o ingerință a puterii centrale. Cât privește modificările aduse sistemului de scutiri și reduceri prin limitarea

acestora la maximum cinci la sută din totalul veniturilor încasate în anul precedent, reține că abordarea corespunde angajamentelor Guvernului prevăzute în Programul de guvernare, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 25/2025 pentru acordarea încrederii Guvernului, precum și că acestea se aliniază prevederilor Planului național de redresare și reziliență al României (PNRR), componenta 8 — Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii. Evidențiază necesitatea de a se restrânge aria de aplicabilitate a facilităților fiscale din domeniul impozitelor și taxelor locale (scutiri/reduceri), întrucât titlul IX — Impozite și taxe locale din Codul fiscal conținea o gamă largă de excepții de la plată, având drept consecință o pierdere de venituri pentru bugetele locale, iar o oarecare creștere a veniturilor reale ale unităților administrativ-teritoriale ar putea fi astfel realizată și prin revizuirea listei extinse de scutiri. Arată că serviciile de consultanță tehnică internațională, referitoare la componenta din PNRR, aflată în sarcina Ministerului Finanțelor, au evidențiat, în raportul întocmit, menționat anterior, că există o posibilitate de creștere a veniturilor fiscale, inclusiv din perspectiva revizuirii regimului facilităților fiscale din domeniul impozitării proprietății, abordare ce concordă cu practica internațională, iar România ar trebui să limiteze excepțiile. De asemenea, s-a indicat că acestea ar trebui să fie acordate în funcție de anumite criterii strict definite în acest scop, pentru a nu fi erodat principalul pilon ce stă la baza rațiunii unui impozit pe proprietate. Disponând astfel de venituri mai mari ca urmare a economiilor rezultate din luarea de asemenea măsuri, reiese chiar că în acest fel rămân fonduri disponibile pentru implementarea de măsuri cu adresabilitate generală, susținerea obiectivelor reformelor propuse — creșterea veniturilor și echitatea fiscală — atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Cât privește criticile raportate la art. 56 din Constituție, arată că modificările propuse corespund atât angajamentelor din Programul de guvernare, cât și celor din PNRR referitoare la fiscalitate. Arată că, pentru stabilirea valorilor de piață ale imobilelor s-a colaborat cu Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România (ANEVAR) și, de asemenea, pe întreg procesul de elaborare a normelor legale au existat consultări cu structurile reprezentative ale autorităților locale. În ceea ce privește criticile formulate în raport cu art. 44 și art. 47 din Constituție, arată că autorii au realizat, în mod eronat, anumite calcule, ceea ce a condus la stabilirea unor rezultate eronate. Astfel, apreciază că o majorare a impozitului de la 100 de lei la 175 de lei, spre exemplu, în considerarea unei creșteri de aproximativ 75%, inclusiv cu rata inflației, nu ar putea să perturbe de o așa manieră pe proprietar, astfel încât pentru a putea achita impozitul să fie nevoit să își vândă proprietatea, a cărei valoare de piață ar fi foarte probabil de câteva zeci de mii de euro. Arată că impozitul pe clădiri și impozitul pe teren sunt impozite anuale, cu plata în două tranșe și chiar și cu posibilitatea de a se beneficia de bonificație pentru plata anticipată până la primul termen, a cărei valoare poate să fie de până la 10% din impozit, în funcție de cum decide autoritatea locală. Reține că valori mai mari de impozit ar putea să rezulte în cazul unor imobile având suprafețe mari, situate în prima zonă fiscală, cu anumite materiale de construcție etc., însă se presupune rezonabil că, în astfel de situații, proprietarii au și forța financiară pe măsura proprietății deținute. În ceea ce privește criticile formulate în raportare la art. 1 alin. (3)-(5) din Constituție, reține că nu au fost identificate aspecte relevante de autori în contextul dat. Cât privește impozitul pe mijloacele de transport, în ceea ce privește critica referitoare la încălcarea autonomiei locale, reține că autonomia locală nu trebuie golită de conținut, ea fiind prevăzută de Constituție ca un mijloc util pentru o mai bună administrare a treburilor locale. De asemenea, reține că soluția legislativă criticată este o aplicare

a prevederilor art. 120 și art. 121 din Constituție, coroborate cu cele ale art. 137 alin. (1) din Legea fundamentală, referitoare la formarea, administrarea, întrebuințarea resurselor financiare ale unităților administrativ-teritoriale și ale instituțiilor publice, precum și cu cele ale art. 139 din Constituție, potrivit cărora impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege, iar impozitele și taxele locale se stabilesc de consiliile locale sau județene, în limitele și în condițiile legii. Reține că prin actul normativ contestat nu sunt impuse „restricții severe” asupra capacității consiliilor locale de a stabili cotele impozitelor și taxelor locale, dimpotrivă, autoritățile locale au exact aceeași libertate de a stabili, în limitele legii, nivelul impozitelor și taxelor locale, prevederile introducând un nou criteriu de calcul al impozitului, și anume clasa Euro, pe lângă cel existent al capacității cilindrice. Totodată, reține că în continuare aceste autorități pot prin acte normative locale să influențeze nivelul efectiv al impozitelor locale. Arată că majoritatea autorităților locale depind în mod semnificativ de alocările de la bugetul central de stat, iar creșterea valorii impozitelor de proprietate asigură o mai mare stabilitate și independență financiară acestor autorități, pentru că impozitul pe proprietatea mașinilor se face venit direct la bugetul local. În consecință, apreciază că este lipsită de orice fel de fundament juridic interpretarea că prevederile actului normativ ar contraveni art. 139 alin. (1) din Constituție. Menționează că impozitele pe proprietatea mașinilor în România, chiar și după această creștere, rămân printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană. De asemenea, menționează faptul că parcul auto din România este defalcat, jumătate dintr-o valoare totală de 9 milioane fiind autoturisme Euro 4 și superioare, respectiv jumătate Euro 3 și inferioare. Arată că impactul bugetar reprezintă o creștere medie de 39% la încasările autorității locale, iar legătura dintre valoarea extrem de scăzută a impozitelor pe proprietatea mașinilor și calitatea parcului auto este evidentă pentru orice observator de bună-credință.

84. Cu privire la critica de neconstituționalitate referitoare la art. XII pct. 50 și 51, apreciază că norma criticată nu face nicio discriminare între titularii dreptului de proprietate în raport cu modul de dobândire a proprietății, ci are în vedere valoarea bunului aflat în patrimoniu. În ceea ce privește contribuabilii a căror situație economică s-a modificat de la momentul dobândirii activului, aceștia au posibilitatea actualizării/adaptării patrimoniului în raport cu situația economică actuală. Reține că impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare este deja reglementat de titlul XI din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, iar în ceea ce privește „indexarea impozitelor cu rata inflației” nu vizează impozitul, ci sumele în lei pe baza cărora se stabilește, în acord cu dispozițiile alin. (1) de la art. 49¹ din Codul fiscal. Învederează că și în forma inițială a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și în forma anterioară modificărilor realizate prin legea criticată, se regăsesc prevederi privind mecanismul de indexare cu rata inflației și, de asemenea, cu rata de schimb a monedei euro, după caz. Referitor la indexarea cu rata inflației, în anul 2026 se aplică un regim fiscal temporar în ceea ce privește impozitarea clădirilor și impozitarea terenurilor, ca etapă intermediară trecerii la impozitarea la valoarea de piață, context în care s-a reglementat și în ceea ce privește valorile prevăzute de Codul fiscal spre a fi luate în calcul la determinarea bazei impozabile pentru anul 2026, inclusiv prin actualizarea cu rata inflației. Astfel, pentru anul 2026, similar anului 2016, ca prim an de aplicare a prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, structurile locale de impozite și taxe țin cont strict de aceste valori, fără a mai fi necesar a se lua măsuri suplimentare de indexare. Referitor la indexarea cu rata de schimb a monedei euro,

precizează că aceasta se menține ca și până acum, prevederile în cauză fiind introduse în Codul fiscal ca urmare a transpunerii în legislația națională a prevederilor Directivei 1999/62/CE de aplicare la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri. De asemenea, precizează că nu prezintă element de noutate nici prevederea potrivit căreia este necesară adoptarea de hotărâri cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de expirarea exercitiului bugetar în curs. Reiterează că, pe întreg procesul de elaborare a normelor legale, au existat consultări cu structurile reprezentative ale autorităților locale, aspect ce indică faptul că măsurile au fost susținute de acestea.

85. În privința criticilor formulate cu privire la art. XV pct. 1 și 2 din lege, reține că sistemul fiscal al unui stat modern se bazează pe principiul așezării juste a sarcinilor fiscale și pe obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice. Însă, pentru a realiza această misiune, statul are nevoie de informații corecte și complete privind materia impozabilă: venituri, avere, tranzacții economice. Constituția consacră în art. 56 alin. (1) obligația cetățenilor de a contribui, prin impozite și taxe, la cheltuielile publice. Invocă Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020 și Decizia nr. 49 din 18 februarie 2025, pentru a susține că dreptul statului de a colecta informații fiscale este legitim, fiind o condiție a funcționării sistemului de impuneri. Apreciază că dreptul statului de a deține și colecta informații fiscale este indispensabil pentru așezarea justă a sarcinilor fiscale. Fără informații, contribuabilii cu venituri mari ar putea eluda sarcina fiscală, încălcând principiul echității, colectarea de date previne evaziunea și asigură tratamentul egal al tuturor contribuabililor, iar statul poate calibra politica fiscală pe baza datelor agregate, pentru a asigura solidaritatea socială.

86. Referitor la criticile formulate cu privire la art. XVII și XXXVIII, respectiv art. XVIII-XXI pct. 1-4 din lege, reține că instituirea acestor evaluări de comportament prin tehnica poligraf nu reprezintă o obligație pentru personalul vizat, ci o posibilitate, care se creează doar în urma unor suspiciuni rezonabile privind abateri de la normele de integritate și doar cu acordul scris al persoanei vizate. Pe de o parte, arată că această evaluare nu este nici obligatorie, nici periodică, ea fiind circumstanțiată în funcție de situația apărută, și, pe de altă parte, reține că aceasta poate avea loc doar cu acordul scris și prealabil al persoanei vizate. Mai mult decât atât, precizează că rezultatele acestor evaluări au exclusiv valoare orientativă și nu pot constitui, prin ele însele, temei unic pentru declanșarea sau finalizarea cercetării disciplinare. Declanșarea cercetării disciplinare se poate dispune numai în baza constatării unor fapte sau împrejurări obiective, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ. Prin urmare, arată că intenția legiuitorului prin introducerea unor testări psihologice periodice, inclusiv testul poligraf, a fost aceea de a asigura un corp profesional integru, măsuri necesare, prin raportare la specificul de risc al activității autorității publice. Menționează că domeniul jocurilor de noroc este un domeniu care poate fi ușor supus evaziunii fiscale și corupției. De aceea, în domeniul controlului pieței jocurilor de noroc, este necesar să fie angrenați funcționari care să poată face față provocărilor. În aceste condiții, s-a considerat că prin utilizarea testului poligraf se poate realiza o mai bună selecție. Consideră că sunt respectate dispozițiile art. 26 din Constituție, care garantează dreptul la viața intimă, familială și privată, de vreme ce persoana vizată poate refuza această testare, care poate fi aplicată doar în anumite circumstanțe speciale, astfel cum propune în lege. Precizează că această metodă de testare prin tehnica poligraf este reglementată și la nivelul altor instituții, de exemplu, Ministerul Afacerilor Interne, date fiind tocmai domeniile sensibile de activitate care sunt în competența anumitor instituții. Cât privește obținerea de către funcționarii publici a avizului privind

evaluarea psihologică complexă și a avizului psihologic de integritate, arată că aceasta reprezintă deja o practică, această condiție de angajare în administrația publică fiind în prezent reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare. Întrucât măsura este aplicată în mod nediscriminatoriu și proporțional tuturor funcționarilor din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, consideră că nu se încalcă niciun principiu din Constituție. În conformitate cu prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție, „dreptul la muncă nu poate fi îngădit (...)”, însă pentru exercitarea unei profesii, în special în cazul celor cu risc ridicat, legiuitorul poate stabili condițiile de ocupare și exercitare, desfășurarea unei profesii putând fi condiționată de îndeplinirea unor criterii (inclusiv aptitudini psihologice). Arată că testarea periodică (în cazul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, la 2 ani) nu este o noutate, pentru funcționarii publici din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală evaluarea se realizează anual sau la solicitarea Agenției, dar nu mai mult de două ori într-un an calendaristic. De asemenea, observă că, în practică, testarea psihologică este deja prevăzută și pentru anumite categorii (de exemplu, polițiști), în domenii de activitate în care personalul este supus unui stres permanent. Arată că activitatea de control impune o anumită prestanță și integritate a funcției, și, având în vedere că în cazul jocurilor de noroc evaziunea fiscală poate atinge niveluri alarmante, riscul de corupție este ridicat, fapt pentru care monitorizarea/evaluarea periodică a corpului funcționarilor reprezintă o modalitate de consolidare a instituțiilor statului specializate în combaterea fenomenului de evaziune fiscală. Precizează, totodată, că testarea se realizează de unități specializate atestate, în condițiile legii. În continuare, arată că, în cuprinsul Hotărârii Parlamentului nr. 25 din 23 iunie 2025 pentru acordarea încrederii Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 23 iunie 2025, la anexa nr. 2 reprezentând Programul de guvernare 2025-2028 rubrica „Reforme/Reorganizări/Comasări” pe aria sectorială „Finanțe”, pct. 5 „Reforma pentru creșterea încrederii contribuabililor în serviciile fiscale”, lit. iii) este prevăzută „utilizarea de bodycam de către inspectorii antifraudă și de către personalul vamal în cadrul operațiunilor de control”. Precizează că utilizarea unor mijloace foto-audio-video portabile reprezintă un instrument eficient, utilizat în mod obișnuit și de către alte structuri din domeniul ordinii și siguranței publice, respectiv la nivelul structurilor aparținând Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în vederea protejării polițiștilor de frontieră împotriva faptelor de ultraj și a acuzațiilor îndreptate împotriva acestora cu privire la modul de exercitare a atribuțiilor de serviciu referitoare la supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a faptelor specifice criminalității transfrontaliere, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, precum și respectarea ordinii și liniștii publice în zona de competență, fiind utilizate sisteme audio-video portabile de tip body worn camera de către personalul care își desfășoară activitatea în aceleași condiții sau similare cu personalul vamal vizat de această măsură. Apreciază că activitățile de utilizare de înregistratoare audio-video portabile de tip body worn camera și de fixare cu mijloace foto-audio-video din dotare urmăresc protejarea cetățenilor și, deopotrivă, a lucrătorilor vamali în cadrul interacțiunilor din activitățile de control vamal. Subliniază că, în ceea ce privește activitatea de control și supraveghere vamală desfășurată de personalul vamal, se constată necesitatea optimizării modului de lucru al lucrătorilor vamali, precum și necesitatea protejării acestora împotriva faptelor de ultraj și a acuzațiilor îndreptate împotriva acestora cu privire la modul de exercitare a atribuțiilor

de serviciu, respectiv necesitatea protejării cetățenilor care sunt supuși activității de control și supraveghere vamală desfășurată de către angajații Autorității Vamale Române. Sub nicio formă modul prevăzut de modificarea legislativă nu se poate interpreta ca o formă de supraveghere în masă care ar transforma interacțiunea cu autoritatea vamală într-o experiență de monitorizare. Arată că prevederile privind păstrarea înregistrărilor timp de 6 luni și privind modul de utilizare a acestora au menirea de a asigura protecția drepturilor și libertăților cetățenilor. Menționează că utilizarea bodycam-urilor și a altor mijloace tehnice din dotare, înregistrarea și păstrarea înregistrărilor sunt activități desfășurate de personalul autorizat, respectiv personalul vamal care efectuează controale vamale în cadrul birourilor vamale de interior și de frontieră, personalul cu atribuții în domeniul supravegherii și controlului vamal, precum și personalul structurilor de echipe mobile, în anumite condiții și cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE. Reține că, la nivel global, se manifestă o serie de fenomene infracționale complexe (contrabanda, fraudă vamală și fiscală), care constituie o amenințare permanentă pentru mediul concurențial al pieței legale, interne și europene, de natură să afecteze substanțial bugetul de stat consolidat al României și, implicit, interesele financiare ale Uniunii Europene. Aceste fenomene infracționale cauzează pierderi financiare importante, care se datorează sustragerii de la controlul vamal, neachitării taxelor vamale, a altor taxe datorate la import, inclusiv a taxei pe valoarea adăugată (TVA) și a accizelor. În acest sens reține că s-a identificat nevoia urgentă de punere în aplicare a unei politici de respingere a corupției și de gestionare eficientă a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate ale personalului vamal, prin instituirea unor măsuri ferme de prevenire și descurajare a faptelor de corupție și a abaterilor de la codul de conduită. Referitor la susținerile privind testul cu poligraful, precizează că acesta poate fi doar un indiciu, folosit ca mijloc de probă alături de alte probe, indicii, nu este definitoriu și nu este o probă unică, decisivă în aplicarea unei sancțiuni. Arată că art. 20 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 86/2003 privind unele reglementări în domeniul financiar, propus prin art. XX din lege, prevede doar posibilitatea nu și obligativitatea de a apela la testul de integritate, respectiv la testul cu poligraf, în cazul existenței unor date, indicii solide — sesizări ale unor instituții — cu privire la abateri de la integritate și principiile aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici de conducere, respectiv a funcționarilor publici de execuție din cadrul structurilor de control și de executare silită din cadrul ANAF. Apreciază că scopul este legitim și are în vedere buna funcționare a activității ANAF, pe anumite segmente de activitate și funcții pentru care sunt necesare măsuri pentru prevenirea corupției, descoperirea și combaterea oricăror acte și fapte care au ca efect fraudă fiscală și evaziunea fiscală. Apreciază că nu este o ingerință în viața privată și nu aduce atingere acestui drept, fiind un instrument tot mai des utilizat pentru evaluarea comportamentului și a integrității, în anumite instituții de stat, măsura fiind justificată prin natura atribuțiilor funcțiilor respective. Prin urmare, apreciază că obiecțiile de neconstituționalitate sunt exprimate la nivel ipotetic și pun în evidență un potențial risc.

87. Apreciază că susținerile formulate cu privire la art. XXII sunt neîntemeiate, în condițiile în care, în ultimii ani, volumul pachetelor cu valoare redusă care intră în Uniunea Europeană a cunoscut o creștere explozivă, iar, în România, evoluția numărului de colete livrate în România cu origine din spațiul extracomunitar a crescut de peste 50 de ori, de la câteva mii de colete pe zi, până la peste 200.000 de colete livrate zilnic. Arată

că această situație a generat o serie de efecte negative asupra economiei, mediului și cetățenilor/locuitorilor din România. Arată că problematica este recunoscută și sprijinită la nivel Uniunii Europene, iar Comisia Europeană a propus, prin comunicarea COM (2025) 37 Parlamentului și Consiliului European, o legislație asemănătoare, aferentă e-commerce. Așadar, măsurile pentru implementarea unei taxe fixe pentru fiecare colet provenit din spațiul extracomunitar, livrat direct consumatorilor din România, prin intermediul furnizorilor de servicii poștale autorizați pe teritoriul României, sunt aliniate cu inițiativele la nivelul Uniunii Europene, unde se discută impunerea unei taxe similare pentru coletele de valoare redusă provenite din spațiul extracomunitar. Prin urmare, arată că, pentru a contracara efectele negative și suprasolicitarea infrastructurii naționale, se stabilește o taxă fixă în cuantum de 25 lei/colet pentru livrările directe către consumatori, scopul urmărit fiind acela de acoperire a costurilor de gestionare a fluxurilor extracomunitare de mărfuri generate de procesarea acestor colete. Apreciază că implementarea unei taxe de gestionare a fluxurilor extracomunitare de bunuri este o măsură necesară pentru protejarea intereselor economice ale României, asigurarea echității fiscale și îmbunătățirea controlului asupra produselor importate, precum și pentru încurajarea dezvoltării de centre logistice pe teritoriul României, justificată și rezonabilă, în contextul expus mai sus, nu are implicații pentru consumatorul final și nu creează distorsiuni sau bariere artificiale în calea comerțului liber. Cuantumul fix al acesteia nu se raportează la valoarea bunurilor, ci la o categorie de bunuri cu un flux ridicat, având așadar un caracter logistic. În concluzie, apreciază că, în privința criticării măsurii, aspectele invocate de titularii sesizării nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate, ci par mai degrabă aprecieri de natură economico-financiară.

88. Cu privire la criticile referitoare la art. XXIV pct. 1-3 din lege, reține că prevederile referitoare la obligația reîntregirii capitalului social sunt cuprinse deja la art. 69 din Legea societăților nr. 31/1990, dar fără reglementarea unei sancțiuni exprese, care să penalizeze conduita nelegală a asociațiilor. Legea criticată reglementează sancțiunea pentru nerespectarea prevederilor care vizează capitalurile proprii ale societăților, iar mecanismul de conversie a împrumuturilor în capital este doar una dintre modalitățile prin care limita de capital impusă de Legea nr. 31/1990 este reîntregită, în acord cu obligația deja existentă (nu este o modalitate exclusivă de majorare a capitalului). Apreciază că prevederile criticate nu pot fi interpretate ca reprezentând restricții în derularea activităților economice, ci, dimpotrivă, urmăresc întărirea situației financiare a societăților vizate, cu efecte favorabile inclusiv pentru partenerii comerciali ai societăților. Arată că prevederile referitoare la nivelul minim al capitalului social, respectiv la conversia obligatorie în acțiuni a datoriilor față de acționari, au fost cuprinse în legea criticată pentru a veni în sprijinul mediului de afaceri reprezentat atât de societățile decapitalizate, cât și de partenerii acestora și constituie un factor de stabilizare a mediului economic, precum și un element care vizează preîntâmpinarea în viitor a altor cazuri de decapitalizare. Consideră că legiuitorul are atributul constituțional de a stabili condițiile privind modul de distribuire a dividendelor pentru protejarea intereselor societății, creditorilor și echilibrului economic, precum și de a stabili sancțiuni în acest sens. Subliniază că măsura nu interzice în mod absolut încasarea dividendelor, ci condiționează distribuirea lor, aceasta fiind justificată de scopul legitim de a proteja stabilitatea financiară a societăților și a pieței, prevenirea decapitalizării lor și asigurarea resurselor necesare pentru onorarea obligațiilor fiscale, salariale, precum și comerciale. Consideră că drepturile patrimoniale, recunoscute prin lege, nu pot fi de natură a fi

asimilate automat drepturilor fundamentale, cum, de altfel, nici acestea din urmă nu sunt drepturi absolute, legiuitorul putând astfel stabili limite și condiții de exercitare a acestora. Cu privire la dispozițiile art. 45 din Constituție, invocă considerente ale Deciziei nr. 162 din 8 februarie 2011.

89. Cu privire la criticile referitoare la art. XXIX pct. 1-51 din lege, cât privește critica referitoare la instituirea unei categorii distincte de creditori — „persoanele strâns legate de debitor”, precizează că reglementarea propusă are în vedere calitatea specială a acestor persoane, în virtutea căreia acestea au sau au avut acces la informații privind situația financiară a debitorului și bunurile din patrimoniul acestuia, informații la care alți creditori nu au sau nu au avut acces. În considerarea accesului la aceste informații, sunt create premise pentru o conduită procedurală a creditorilor incluși în categoria persoanelor strâns legate de debitor, care nu ar fi în interesul general al masei credale. Precizează că necesitatea abordării diferențiate a creditorilor care fac parte din această categorie a fost constatată și la nivelul Uniunii Europene, sens în care în propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind armonizarea anumitor aspecte ale normelor de drept în materie de insolvență (propunerea de Directivă se află în fază finală de adoptare, abordarea generală fiind aprobată de Consiliul Uniunii Europene în luna iunie 2025, iar, în prezent, se află în derulare etapa dialogurilor între Parlamentul European, Consiliul UE și Comisia Europeană) se prevede definirea armonizată în statele membre a conceptului de „persoană strâns legată de debitor”, într-un mod similar celui din legea criticată. Precizează că intervenția legislativă este realizată în cadrul unui pachet de măsuri fiscale ce are în vedere reducerea deficitului bugetar, prin descurajarea practicilor care generează sau favorizează evaziunea fiscală ori care au ca efect reducerea nivelului de colectare a creanței bugetare. Prin urmare, tratamentul diferențiat prevăzut pentru anumite categorii de creditori (foști sau actuali acționari/asociați, foști sau actuali membri ai organelor de conducere/administrare/supraveghere ale debitorului, rude de până la gradul al III-lea cu aceștia, beneficiari reali) este justificat de interesul legitim de asigurare a protecției tuturor creditorilor, astfel încât scopul principal al procedurii insolvenței, respectiv cel de acoperire a pasivului debitorului și, în măsura posibilului, de redresare a activității sale, să nu fie deturnat. Menționează că această măsură vine în continuarea unui regim diferențiat deja existent în Legea insolvenței care, la art. 138 alin. (3), prevede o limitare a dreptului de vot asupra planului de reorganizare în considerarea raportului de control între creditorul votant și debitor. Totodată, consideră că unele critici nu își găsesc susținere în textul prevederilor contestate, cum este susținerea privind nepredictibilitatea categoriei persoanelor care au acces la informații fără caracter public, în condițiile în care acest criteriu se cumulează cu posibilitatea concretă de a controla operațiunile debitorului. Cu privire la criticile formulate prin raportare la art. 21 și art. 124 din Constituție, precizează că restrângerea posibilității acestor creditori de a fi desemnați ca membri în comitetul creditorilor, în considerarea anumitor atribuții ale acestui comitet, este justificată de relația specială a acestei categorii de creditori cu debitorul, care poate influența luarea unor decizii esențiale pentru protecția întregii mase credale. Apreciază că măsura este proporțională interesului legitim urmărit, încadrându-se în echilibrul procesual al intereselor concursuale, specifice procedurii insolvenței, nefiind de natură a afecta drepturile acestor creditori, care acționează colectiv ca membri ai adunării creditorilor, fiind reprezentați de un membru în cadrul comitetului și, individual, dispunând, în continuare, de toate drepturile procesuale ale oricărui alt creditor. În ceea ce privește critica referitoare la limitarea dreptului de vot al creditorilor care sunt persoane strâns legate de debitor, reiterează faptul că aceștia rămân în deplinătatea drepturilor

procesuale în cadrul adunării creditorilor, organul procedural cu rol decizional în procedura insolvenței. Precizează că limitarea posibilității de desemnare în comitetul creditorilor a persoanelor strâns legate de debitor, iar nu excluderea acestora, este bazată pe criterii deja consacrate la nivel legislativ (și anume, relația de afiliere, cea de beneficiar real și deținerea unei calități în organele de conducere/administrare). Prin urmare, consideră că acestea nu sunt criterii formale, ci au ca reper relația cu debitorul care poate fi de natură a influența decizia în cadrul comitetului în defavoarea interesului colectiv al masei credale. În ceea ce privește cerințele de transparență impuse creditorilor care au calitatea de persoane strâns legate de debitor, menționează că acestea privesc exclusiv declararea acestei calități pentru a asigura obiectivitatea procedurii și derularea acesteia în condiții de egalitate față de toți creditorii. Raportat la cerințele de documentare, acestea revin administratorului/lichidatorului judiciar ale cărui obligații sunt, în mod esențial, concepute pentru a asigura respectarea principiului egalității procesuale a tuturor creditorilor. Prin urmare, consideră că orice demers instituit de lege sau realizat în scopul protecției întregii mase credale nu ar putea fi considerat că ar complica nejustificat procedura. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dreptului de proprietate privată, precizează că, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, invocă considerente ale Deciziei nr. 19 din 8 aprilie 1993, apreciind că susținerile formulate sunt neîntemeiate, având în vedere că instituirea unui nivel sporit de transparență al vânzării unei părți a afacerii sau a afacerii integrale („vânzarea bunurilor ca ansamblu independent”) către persoane strâns legate de debitor nu prezintă o restrângere a drepturilor creditorilor în recuperarea creanței lor, deoarece nu împiedică o astfel de tranzacție ci, dimpotrivă, asigură premisele unui nivel de recuperare optimă a creanțelor. De asemenea, precizează că aceste cerințe suplimentare sunt aplicabile doar în cazul vânzării unui ansamblu independent, nu cu privire la orice tip de vânzare, cu atât mai puțin în privința unor tranzacții urgente. Așadar, aplicând considerentele de principiu cu privire la limitele dreptului de proprietate la prevederile criticate, reține că pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 44 din Constituție este neîntemeiată. În ceea ce privește reperul temporal al stabilirii calității de persoană strâns legată de debitor, consideră că acesta nu este unul arbitrar, ci este raportat la criteriul temporal folosit de Legea insolvenței în stabilirea regimului acțiunilor în anulare pentru conduita frauduloasă a debitorului. Încadrarea în această categorie a unui anumit creditor se realizează de către administratorul/lichidatorul judiciar (în cazul în care nu există o declarație a creditorului în acest sens), prin urmare măsura este supusă demersurilor procedurale prevăzute deja de lege. În ceea ce privește critica instituirii unei noi cauze de atragere a răspunderii administratorului/directorului cu justificarea că aceasta prezintă riscul de a descuraja investițiile și implicarea în afaceri, apreciază că aceasta nu este o critică raportată la o anumită prevedere constituțională și, totodată, arată că obligațiile ce revin administratorilor/directorilor, în temeiul art. 73 alin. (11) din Legea societăților nr. 31/1990, depășesc sfera raportului contractual cu societatea debitoare și vizează, într-un context special (cel al stării de dificultate financiară în care există perspectiva imposibilității acoperirii creanțelor), luarea în considerare a unui interes mai larg, cel al creditorilor societății. Aceste obligații își au izvorul în Directiva 2019/1.023 [a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1.132 (Directiva privind restructurarea și insolvența)].

90. În privința criticilor referitoare la art. XXXII din lege, apreciază că obiecția de neconstituționalitate nu este

argumentată, întrucât nu se arată în concret în ce mod regulile procesuale ar încălca la nivel constituțional drepturile părților în cadrul procedurilor de insolvență, precum și vătămările produse. Cu privire la principiul neretroactivității legii civile, invocă considerente ale Deciziei nr. 755 din 16 decembrie 2014, pentru a reține că normele criticate sunt în concordanță cu principiul neretroactivității legii, potrivit căruia orice act normativ acționează cât timp este în vigoare, fiind aplicabil tuturor actelor, faptelor și situațiilor juridice născute după acest moment. Astfel, legea nouă este aplicabilă de îndată tuturor situațiilor care se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare. Distinct de acestea, în ceea ce privește interpretarea și aplicarea actelor normative în timp, puse în discuție de către autorii obiecției de neconstituționalitate, având în vedere plasarea prevederilor din Legea nr. 85/2014 în titlul V: Dispoziții tranzitorii și finale, prin care se statuează că dispozițiile acestei legi se completează, în măsura compatibilității lor cu alte acte normative, cu precădere Codul de procedură civilă, precum și faptul că legea conține norme de procedură, edictate în virtutea art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căroră „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, în procesul de interpretare și aplicare a actelor normative într-o speță anume, sunt incidente regulile și normele procedurale — spre exemplu, legea aplicabilă proceselor noi, legea aplicabilă proceselor în curs — și principiile cu privire la aplicarea legilor în timp, aspect care ține de competența instanțelor judecătorești, iar nu a instanței de contencios constituțional. Punctual, cu referire la exemplele indicate în motivarea obiecției de neconstituționalitate, precizează că măsurile reglementate prin proiectul de lege sunt prevăzute atât în favoarea creditorilor, cât și a debitorului, așadar nu generează efectul limitării drepturilor participanților la procedură, drept pentru care sunt de aplicare imediată, asigurând întocmai accesul liber la justiție și garantând drepturile părților din procedurile reglementate de Legea nr. 85/2014. Referitor la schimbarea regulilor pentru vânzări, precizează că se introduce o procedură care să asigure transparența vânzării către persoane strâns legate de debitor, așadar sunt dispoziții de natură procedurală, care pot fi aplicate procedurilor în curs, cu condiția să nu se fi intrat în etape în cadrul cărora să fie necesar a fi cunoscută, pentru luarea deciziei de către creditor/debitor sau judecătorul-sindic, modalitatea în care va fi realizată vânzarea. Totodată, precizează că soluțiile de modificare a Legii insolvenței se aplică proceselor începute după data intrării în vigoare a legii, iar, aplicând rigorile stabilite în jurisprudența Curții Constituționale, anumite norme ce au caracter exclusiv procedural sunt de imediată aplicare, cum ar fi termenele pentru formularea acțiunii în anulare și contestațiile împotriva deciziilor comitetului creditorilor.

91. În ceea ce privește critica referitoare la art. XXXIII din lege, precizează că, prin această măsură, s-a urmărit crearea cadrului legal pentru utilizarea imediată a mijloacelor de înregistrare foto-audio-video, în cadrul misiunilor de control, în sensul operaționalizării și utilizării eficiente a resurselor tehnice. Reține că utilizarea acestor dispozitive are în vedere alinierea politicilor aplicate de celelalte structuri ale statului, iar măsura are în vedere, pe de o parte, creșterea gradului de integritate în rândul personalului cu atribuții de control și, pe de altă parte, creșterea gradului de încredere a cetățenilor în instituțiile statului. Totodată, reține că măsura propusă va conduce atât la prevenirea săvârșirii unor fapte ilegale, în special a celor de corupție, cât și la reducerea activităților și comportamentelor care încălcă normele de conduită ale personalului cu atribuții de control, ca urmare a conștientizării faptului că intervențiile și acțiunile acestora sunt înregistrate și fixate foto-audio-video. Consideră că măsura are rolul asigurării transparenței acțiunilor

de control, conducând la transparentizarea acestora, iar argumentele invocate de autorii excepției de neconstituționalitate nu pot fi luate în considerare, nefiind susținute de prevederile legale care reglementează atribuțiile și competențele, drepturile și obligațiile inspectorilor de muncă. Precizează că respectarea confidențialității asupra aspectelor de care iau cunoștință în activitatea de control și de cercetare a evenimentelor este deja o obligație în sarcina inspectorilor de muncă, reglementată de lege, iar utilizarea acestor instrumente portabile audio-video de tip bodycam are rolul de a conduce la eficientizarea activităților de control, în acest sens angajatorii și lucrătorii cu care intră în contact inspectorii de muncă fiind determinați la declararea datelor și informațiilor solicitate sau pe care le dețin cu mai mare acuratețe și veridicitate, rezultatele controalelor fiind mai facil probate în situația contestațiilor constatărilor/măsurilor dispuse de către inspectorii de muncă. Totodată, consideră că folosirea mijloacelor de înregistrare audio-video, de tip bodycam, de către inspectorii de muncă, în activitatea de control și de cercetare a evenimentelor, este necesară pentru protecția acestora împotriva agresiunilor sau amenințărilor, în vederea creșterii siguranței și protecției inspectorilor de muncă. Apreciază că introducerea bodycamurilor vine în ajutorul inspectorilor de muncă, în exercitarea autorității publice, fiind astfel de interes public, în conformitate cu dispozițiile art. 6 alin. (1) lit. e) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date. În ceea ce privește riscul de a obține informații privind apartenența politică, orientarea sexuală, opinii personale etc., precizează faptul că inspectorii de muncă desfășoară la locul de muncă, în mod controlat, strict activități care se circumscriu competențelor, iar dialogurile cu lucrătorii sunt limitate la aspectele privind munca și condițiile în care aceștia o prestează și nu este un dialog general sau un interogatoriu. De altfel, pentru a asigura mecanismele legale de prevenire a eventualelor riscuri de utilizare necorespunzătoare a înregistrărilor, în procedura privind înregistrarea și fixarea cu mijloace foto-audio-video din dotare a activităților specifice din domeniul de competență, stocarea și accesarea acestora, se aprobă prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale, în care se vor stabili în mod clar condițiile și limitările în utilizarea bodycamului. Invocă Hotărârea din 17 octombrie 2019, pronunțată în Cauza *López Ribalda și alții împotriva Spaniei*, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a analizat legalitatea utilizării camerelor ascunse de către angajatori pentru documentarea unor furturi comise de salariați, reclamată ca o încălcare a art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și în care a statuat că, deși supravegherea video reprezintă o atingere adusă vieții private, aceasta poate fi justificată atunci când urmărește un scop legitim, este proporțională prin limitarea duratei și prin utilizarea imaginilor exclusiv pentru scopul inițial, este aplicată în lipsa altor mijloace la fel de eficiente, iar interesul protejat este mai important decât restrângerea vieții private. Principiul extras din hotărâre este că supravegherea video este admisă atunci când are un scop legitim, respectă criteriul proporționalității și este însoțită de garanții reale împotriva abuzului.

92. În concluzie, pentru considerentele anterior expuse, apreciază că sesizările de neconstituționalitate referitoare la Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative sunt neîntemeiate.

93. La Dosarul nr. 4.030A/2025, Asociația Creștină „Binele Învinge” și domnul Sebastian Bodu, în calitate de *amicus curiae*, au depus puncte de vedere cu privire la prevederile Legii privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Totodată, la dosarele nr. 4.030A/2025 și nr. 4.058A/2025, Societatea Med Life — S.A. și PALMED — Patronatul Furnizorilor de Servicii Medicale Private, ambele din București, în calitate de *amicus curiae*, au depus memorii prin care solicită admiterea sesizărilor de neconstituționalitate în ceea ce privește prevederile art. XII pct. 23 din Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

94. La termenul inițial, fixat pentru data de 24 septembrie 2025, Curtea, având în vedere că obiectul celor două sesizări îl constituie dispoziții ale aceluiași act normativ, în temeiul art. 139 din Codul de procedură civilă, coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992, a dispus, din oficiu, conexarea Dosarului nr. 4.058A/2025 la Dosarul nr. 4.030A/2025, care a fost primul înregistrat, și, totodată, a amânat dezbaterea pentru data de 8 octombrie 2025, dată la care, în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 20 octombrie 2025, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președintelui Senatului, președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, înscrisurile depuse la dosar, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

95. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie, în urma conexării celor două dosare, Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, precum și dispozițiile art. I pct. 1-4 și pct. 7-25, art. II pct. 1-5, art. III pct. 1-10, art. IV-art. IX, art. XII pct. 1-14, pct. 16-51, art. XV pct. 1 și 2, art. XVI-XX, art. XXI pct. 1-4, art. XXII, art. XXIV pct. 1-3, art. XXIX pct. 1-52, art. XXXII, art. XXXIII și art. XXXVIII din lege, care au următorul cuprins:

Art. I. — Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, după punctul 40 se introduc două noi puncte, pct. 41 și 42, cu următorul cuprins:

„41. *mijloc modern de plată* — instrument de plată în înțelesul menționat la art. 5 alin. (1) pct. 31 din Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, care include cardurile de debit, de credit sau preplătite, precum și soluțiile moderne de plată, care se bazează pe aplicații ce facilitează inițierea unui ordin de plată pentru a se efectua plățile de tip cont la cont;

42. *cont de plăți* — are înțelesul menționat la art. 5 alin. (1) pct. 11 din Legea nr. 209/2019, cu modificările și completările ulterioare.”

2. La articolul 7 alineatul (7), după litera d) se introduc trei noi litere, lit. e)-g), cu următorul cuprins:

„e) criterii cu privire la utilizarea mijloacelor moderne de plată;

f) criterii de avertizare timpurie cu privire la capacitatea financiară de a achita obligațiile fiscale;

g) criterii cu privire la informațiile/faptele înscrise în cazierul fiscal.”

3. La articolul 92, după alineatul (1¹) se introduce un nou alineat, alin. (12), cu următorul cuprins:

„(12) Contribuabilul/Plătitorul persoană juridică este declarat inactiv și îi sunt aplicabile prevederile din Codul fiscal privind efectele inactivității, dacă se află în una dintre următoarele situații:

a) nu are cont de plăți în România sau un cont deschis la o unitate a Trezoreriei Statului;

b) nu a depus situațiile financiare anuale în termen de 5 luni de la împlinirea termenului legal pentru depunerea acestora.”

4. La articolul 92, după alineatul (4) se introduc patru noi alineate, alin. (4¹)-(4⁴), cu următorul cuprins:

„(4¹) Dacă un contribuabil/plătitor declarat inactiv nu se reactivează în termen de un an de la data la care a fost declarat în inactivitate, acesta se dizolvă potrivit actului normativ de înființare, cu excepția societăților reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se dizolvă potrivit art. VIII din Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

(4²) În cazul contribuabilului/plătitorului declarat inactiv care nu se reactivează în termen de un an de la data declarării în inactivitate, organul fiscal are obligația de a formula cerere de dizolvare atât în situația în care nu figurează cu obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central, cât și în situația în care figurează cu asemenea obligații de plată, dacă nu este subiectul unor sesizări penale.

(4³) Prin excepție de la alin. (4²), în cazul contribuabilului/plătitorului care are inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului formularea cererii de dizolvare se realizează după expirarea termenului de inactivitate temporară, în situația în care nu și-a reluat activitatea.

(4⁴) În termenele prevăzute la alin. (4²) și (4³) organul fiscal, din oficiu, are obligația de a obține și utiliza toate informațiile și documentele necesare pentru stabilirea obligațiilor fiscale ale contribuabilului/plătitorului și de a întreprinde măsuri de recuperare a obligațiilor fiscale/bugetare, potrivit legii.”

7. La articolul 186 alineatul (1), după litera c) se introduce o nouă literă, lit. c¹), cu următorul cuprins:

„c¹) să prezinte contract de fideiusiune potrivit art. 1931.”

8. La articolul 192 alineatul (3), după litera e) se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins:

„f) debitorul datorează obligații fiscale/bugetare restante reprezentând ajutor de stat și/sau *de minimis* de recuperat acordat din surse sau resurse de stat ori gestionate de stat, inclusiv dobânzile aferente datorate de la data plății ajutorului până la data recuperării sau a rambursării sale integrale.”

9. După articolul 193 se introduce un nou articol, art. 193¹, cu următorul cuprins:

„Contract de fideiusiune

Art. 1931. — (1) Debitorul persoană juridică trebuie să prezinte un contract de fideiusiune încheiat în formă autentică cu beneficiarul/beneficiarii real/i definit/definiți potrivit art. 4 din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

a) în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării acordului de principiu în cazul în care debitorul trebuie să achite obligații fiscale administrate de organul fiscal, care nu fac obiectul eşalonării la plată, cu excepția obligațiilor prevăzute la art. 184 alin. (6) lit. c) și d);

b) în termen de cel mult 5 zile de la data comunicării certificatului de atestare fiscală în cazul în care debitorul nu deține în proprietate bunuri în vederea constituirii de garanții ori acestea sunt insuficiente;

c) în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării acordului de principiu în cazul în care debitorul persoană juridică

a fost înființat cu mai puțin de 12 luni anterior depunerii cererii de eşalonare la plată;

d) până la împlinirea scadenței prevăzute de lege inclusiv, în cazul obligațiilor prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. a);

e) până la împlinirea termenului de plată prevăzut de lege în cazul obligațiilor prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. b);

f) până la împlinirea termenului de plată din graficul de eşalonare în cazul prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. d);

g) în termen de 10 zile de la data comunicării acordului de principiu în cazul în care debitorul a solicitat modificarea deciziei de eşalonare la plată;

h) până la data depunerii cererii de menținere a valabilității eşalonării la plată.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) debitorii prevăzuți la art. 193 alin. (3), precum și debitorii persoane juridice la care statul sau o unitate/subdiviziune administrativ-teritorială este acționar majoritar nu trebuie să prezinte un contract de fideiusiune.

(3) Fideiursorul se obligă să stingă:

a) valoarea obligațiilor fiscale administrate de organul fiscal care nu fac obiectul eşalonării la plată inclusiv accesoriile aferente, cu excepția obligațiilor prevăzute la art. 184 alin. (6) lit. c) și d), în situația prevăzută la alin. (1) lit. a);

b) valoarea sumelor eşalonate la plată, precum și a dobânzilor datorate pe perioada eşalonării la plată inclusiv accesoriile aferente, pentru care nu au fost constituite garanții potrivit art. 193, în situația prevăzută la alin. (1) lit. b), c) și g);

c) valoarea obligațiilor care constituie condiție de menținere a eşalonării la plată inclusiv accesoriile aferente în situația prevăzută la alin. (1) lit. d)-f);

d) valoarea obligațiilor care trebuie achitate pentru menținerea valabilității eşalonării potrivit art. 200 alin. (2) lit. a)-c) inclusiv accesoriile aferente în situația prevăzută la alin. (1) lit. h).

(4) Contractul de fideiusiune constituie titlu executoriu.

(5) După împlinirea termenului prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. a), b), d), e), s) sau art. 200 alin. (2), după caz, în situația în care debitorul nu a îndeplinit obligația respectivă, organul fiscal competent se îndestulează din bunurile fideiursorului, de îndată. Dispozițiile prezentului cod privind executarea silită se aplică în mod corespunzător.

(6) Contractul de fideiusiune încetează la data stingerii obligației pe care o garantează.

(7) Dispozițiile prezentului articol sunt aplicabile și debitorilor persoane fizice care trebuie să prezinte un contract de fideiusiune, în formă autentică, încheiat cu o persoană capabilă de a se obliga, în condițiile prevăzute la art. 2285 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

10. La articolul 194 alineatul (1), literele e) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„e) să se achite obligațiile fiscale administrate de organul fiscal, nestinse la data comunicării deciziei de eşalonare la plată și care nu fac obiectul eşalonării la plată, în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării acestei decizii sau până la finalizarea eşalonării la plată, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eşalonarea la plată potrivit art. 195;

f) să se achite creanțele stabilite de alte organe decât organele fiscale și transmise spre recuperare organelor fiscale, precum și amenziile de orice fel, pentru care au fost comunicate somații după data comunicării deciziei de eşalonare la plată, în cel mult 60 de zile de la data comunicării somației sau până la finalizarea eşalonării la plată în situația în care termenul de 60 de zile se împlinește după data stingerii în totalitate a obligațiilor fiscale eşalonate la plată, cu excepția situației în care contribuabilul a solicitat eşalonarea potrivit art. 195.”

11. La articolul 194 alineatul (1), după litera s) se introduce o nouă literă, lit. ș), cu următorul cuprins:

„ș) să prezinte contractul de fideiusiune potrivit art. 193¹.”

12. La articolul 195, alineatele (3) și (8¹) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Cererea se depune până la împlinirea termenului prevăzut la art. 194 alin. (1) lit. a)-c), e)-j) sau n), după caz, ori până la împlinirea termenului prevăzut la art. 200 alin. (2) lit. a) și se soluționează de organul fiscal competent prin decizie de modificare a deciziei de eşalonare la plată sau decizie de respingere, după caz. Pentru acordarea modificării eşalonării la plată organul fiscal analizează îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 186 alin. (1) sau art. 192 alin. (3), după caz. Perioada de eşalonare la plată se stabilește de organul fiscal competent în funcție de cuantumul obligațiilor fiscale rămase de plată din eşalonarea la plată aflată în derulare, precum și al celor care fac obiectul modificării acesteia și de capacitatea financiară de plată a debitorului, dar nu poate fi mai mare decât perioada rămasă din eşalonarea la plată deja aprobată.

(8¹) În situația debitorilor care dețin bunuri în proprietate, insuficiente pentru a constitui garanțiile în cuantumul prevăzut în prezentul capitol, organul fiscal central poate aproba cererea de modificare a deciziei de eşalonare la plată dacă sunt îndeplinite celelalte condiții prevăzute la art. 186 alin. (1). În acest caz:

a) penalitățile de întârziere nu se amână la plată, ci se includ în eşalonare, iar decizia de amânare la plată a penalităților de întârziere și a penalităților de nedeclarare se anulează;

b) debitorul prezintă contractul de fideiusiune potrivit art. 193¹.”

13. Articolul 200 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Menținerea eşalonării la plată

Art. 200. — (1) Debitorul poate solicita organului fiscal competent menținerea unei eşalonări a cărei valabilitate a fost pierdută din cauza nerespectării condițiilor prevăzute la alin. (2) și la art. 194 alin. (1), cu excepția cazului în care eşalonarea a fost pierdută ca urmare a nerespectării condiției prevăzute la art. 194 alin. (1) lit. k) și p)-s), precum și în situația în care debitorul datorează sume reprezentând ajutoare de stat sau *de minimis* stabilite prin decizii de recuperare sau alte titluri de creanță/titluri executorii primite de către organul fiscal până la data emiterii deciziei de menținere a valabilității eşalonării la plată, după caz, o singură dată într-un an calendaristic sau fracție de an calendaristic, dacă depune o cerere în acest scop înainte de executarea garanției de către organul fiscal competent sau înainte de stingerea tuturor obligațiilor fiscale care au făcut obiectul eşalonării la plată, după caz. Cererea se soluționează prin emiterea unei decizii de menținere a valabilității eşalonării sau a unei decizii de respingere, după caz. Pentru acordarea menținerii eşalonării la plată organul fiscal analizează îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 186 alin. (1) și (4) sau art. 192 alin. (3), după caz. Perioada de eşalonare la plată se stabilește de organul fiscal competent în funcție de cuantumul obligațiilor fiscale rămase din eşalonarea la plată a cărei valabilitate a fost pierdută și de capacitatea financiară de plată a debitorului, dar nu poate fi mai mare decât perioada rămasă din eşalonarea la plată a cărei valabilitate a fost pierdută.

(2) Pentru menținerea valabilității eşalonării, debitorul are obligația să achite:

a) obligațiile fiscale exigibile de la data comunicării deciziei de pierdere a valabilității eşalonării până la data comunicării deciziei de menținere a valabilității eşalonării, cu excepția celor care au făcut obiectul eşalonării a cărei valabilitate a fost pierdută, în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei. Prevederile art. 194 alin. (2) și (3) sunt aplicabile în mod corespunzător;

b) obligațiile fiscale reprezentând accize exigibile la data comunicării deciziei de menținere a valabilității eşalonării, în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. Prevederile art. 194 alin. (2) și (3) sunt aplicabile în mod corespunzător;

c) obligațiile fiscale restante care au fost condiție de menținere a valabilității eşalonării la plată potrivit art. 194 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la lit. d) a aceluiași articol, în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei de menținere a valabilității eşalonării. Prevederile art. 194 alin. (2) și (3) sunt aplicabile în mod corespunzător;

d) obligațiile fiscale/bugetare care reprezintă ajutor de stat și/sau *de minimis* de recuperat acordat din surse sau resurse de stat ori gestionate de stat, până la data emiterii deciziei de menținere a valabilității eşalonării la plată;

e) obligațiile fiscale restante reprezentând accize care au fost condiție de menținere a valabilității eşalonării la plată, până la data emiterii deciziei de menținere a valabilității eşalonării la plată.

(3) Pentru menținerea valabilității eşalonării, debitorul are obligația să prezinte contractul de fideiusiune potrivit art. 193¹.”

14. La articolul 209¹, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alin. (6¹), cu următorul cuprins:

„(6¹) Pentru a beneficia de eşalonarea la plată prevăzută la alin. (1) debitorul trebuie să stingă până la depunerea cererii de eşalonare la plată obligațiile prevăzute la alin. (6) lit. a) și f).”

15. La articolul 209¹, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Eşalonarea la plată se acordă pentru:

a) obligațiile fiscale principale și accesorii ale persoanelor fizice în sumă totală cuprinse între 500-100.000 lei;

b) obligațiile fiscale principale și accesorii ale asocierilor fără personalitate juridică în sumă totală cuprinse între 2.000-100.000 lei;

c) obligațiile fiscale principale și accesorii ale persoanelor juridice în sumă totală cuprinse între 5.000-400.000 lei.”

16. La articolul 209¹, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alin. (7¹), cu următorul cuprins:

„(7¹) Prin excepție de la alin. (7), în cazul în care debitorul înregistrează obligații fiscale restante peste plafonul prevăzut la alin. (7) și are de încasat sume certe și lichide de la autorități sau instituții publice se acordă eşalonare la plată în condițiile prezentului capitol, în limita acestor sume, în baza unui document eliberat de autoritatea sau instituția publică respectivă prin care certifică aceste sume. Prevederile prezentului alineat nu se aplică sumelor aflate în litigiu.”

17. La articolul 209¹ alineatul (8), după litera e) se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins:

„f) în cazul persoanelor juridice, să fi fost înființate cu minimum 12 luni anterior depunerii cererii.”

18. La articolul 209⁴ alineatul (1), literele e) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„e) să se achite obligațiile fiscale administrate de organul fiscal nestinse la data comunicării deciziei de eşalonare la plată și care nu fac obiectul eşalonării la plată, în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării acestei decizii;

f) să se achite obligațiile stabilite de alte organe decât organele fiscale și transmise spre recuperare organelor fiscale, precum și amenziile de orice fel pentru care au fost comunicate somații după data comunicării deciziei de eşalonare la plată, în cel mult 60 de zile de la data comunicării somației, cu excepția situației în care debitorul a solicitat eşalonarea potrivit art. 209⁵ alin. (2).”

19. La articolul 209⁵ alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) obligațiile fiscale de a căror plată depinde menținerea valabilității eşalonării la plată, prevăzute la art. 209⁴ alin. (1) lit. a)-c), f)-i) și l).”

20. La articolul 209¹⁰, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru menținerea valabilității eșalonării, debitorul are obligația să achite obligațiile fiscale exigibile la data comunicării deciziei de menținere a valabilității eșalonării, cu excepția celor care au făcut obiectul eșalonării a cărei valabilitate a fost pierdută, în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei. Prevederile art. 209⁴ sunt aplicabile în mod corespunzător.”

21. După articolul 250 se introduce un nou articol, art. 250¹, cu următorul cuprins:

„Vânzarea la licitație, prin mijloace electronice, a bunurilor sechestrate

Art. 250¹. — (1) Pentru valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitație prin mijloace electronice, se efectuează publicitatea vânzării cu cel puțin 10 zile înainte de data fixată pentru desfășurarea licitației.

(2) Publicitatea vânzării bunurilor se realizează prin mijloace electronice, denumite în continuare *platformă de licitații electronice*, caz în care se afișează:

a) denumirea organului de executare care a sechestrat bunul, precum și date de contact pentru furnizarea de informații suplimentare;

b) informații privind bunurile pentru care se realizează procedura de publicitate, descrierea lor sumară, precum și fișiere media relevante pentru vizualizarea acestora;

c) prețul de evaluare ori prețul de pornire a licitației, după caz, pentru fiecare bun;

d) indicarea, dacă este cazul, a drepturilor reale și a privilegiilor care grevează bunurile;

e) timpul rămas până la începerea licitației;

f) invitația, pentru toți cei care pretind vreun drept asupra bunurilor, să înștiințeze despre aceasta organul de executare silită înainte de începerea licitației, în cazul bunurilor sechestrate;

g) obligații ce revin cumpărătorului potrivit prevederilor legale speciale, cum ar fi obligațiile de mediu, obligațiile de conservare a patrimoniului național sau altele asemenea;

h) mențiunea cu privire la faptul că pentru participarea la licitație, ofertanții trebuie să plătească o taxă de participare la licitație reprezentând 10% din prețul de pornire a licitației;

i) alte informații de interes pentru cumpărător, dacă sunt cunoscute de organul fiscal.

(3) În perioada de publicitate, orice persoană interesată are posibilitatea optării pentru vizionarea bunurilor la o dată și într-un interval orar stabilit pe platforma de licitații electronice.

(4) Despre data și ora începerii licitației organul de executare silită înștiințează debitorul, custodele, administratorul-sechestrului, precum și titularii drepturilor reale și ai sarcinilor care grevează bunul urmărit.

(5) Perioada de organizare a licitației prin platforma de licitații electronice este cuprinsă între 5 și 30 de zile.

(6) Pentru participarea la licitație ofertanții trebuie să se autentifice în platforma de licitații electronice, să aibă confirmată plata taxei de participare la licitație și să înregistreze ofertele în termenul prevăzut la alin. (5). În situația în care la licitație participă o persoană împuternicită de către ofertant, aceasta declară pe propria răspundere, pe platforma de licitații electronice, că în cazul în care ofertantul pe care îl reprezintă este declarat adjudecatar, aceasta depune împuternicirea, în original sau în formă autentică, la organul de executare, la momentul semnării procesului-verbal de adjudecare, prevederile art. 18 aplicându-se în mod corespunzător.

(7) Pentru confirmarea plății taxei de participare la licitație, platforma de licitații electronice verifică automat, după caz:

a) creditarea contului indicat pe platformă pentru virarea acesteia, în cazul care plata taxei de participare la licitație se realizează prin modalitățile de plată prevăzute la art. 163 alin. (11) lit. d);

b) autorizarea plății, în cazul în care plata taxei de participare la licitație se realizează prin modalitățile de plată prevăzute la art. 163 alin. (11) lit. e);

c) blocarea sumelor aferente taxei de participare la licitație în contul bancar al ofertantului, prin intermediul cardului bancar.

(8) Prețul de pornire a licitației este prețul de evaluare pentru prima licitație, urmând ca acesta să fie diminuat pentru următoarele licitații în funcție de procentul stabilit prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(9) Adjudecarea se face în favoarea participantului care a oferit cel mai mare preț, dar nu mai puțin decât prețul de pornire. În cazul prezentării unui singur ofertant la licitație, acesta se declară adjudecatar dacă oferă cel puțin prețul de pornire a licitației.

(10) Taxa de participare la licitație, prețul integral sau, după caz, avansul prevăzut la art. 253 alin. (1), se plătește în lei în contul indicat pe platforma de licitații electronice, prin modalitățile prevăzute la art. 163 alin. (11) lit. d) și e).

(11) La finalizarea licitației se întocmește un proces-verbal privind desfășurarea și rezultatul licitației, care se semnează cu semnătura electronică extinsă a Ministerului Finanțelor, bazată pe un certificat calificat, care se comunică participanților la licitație în contul special creat de către aceștia pe platforma de licitații electronice.

(12) În termen de cel mult 5 zile de la data întocmirii procesului-verbal de licitație, se restituie taxa de participare sau se deblochează suma indisponibilizată în contul bancar participanților care au depus oferte de cumpărare și care nu au fost declarați adjudecatari, iar în cazul adjudecării taxa se reține în contul prețului. Taxa de participare nu se restituie ofertantului care a refuzat încheierea procesului-verbal de adjudecare, precum și adjudecatarului care nu a plătit prețul. Taxa de participare care nu se restituie se face venit la bugetul de stat, cu excepția cazului în care executarea silită este organizată de organul fiscal local, caz în care taxa de participare se face venit la bugetul local.

(13) Valorificarea bunurilor prin platforma de licitații electronice se realizează pentru bunuri mobile de valoare semnificativă și bunuri imobile. Bunurile mobile de valoare semnificativă se stabilesc în funcție de valoarea de evaluare a acestora.

(14) Pasul de licitare al prețului este cuprins între 5-15% din prețul de pornire a licitației.

(15) Procedura de aplicare a prezentului articol se aprobă astfel:

a) prin ordin al președintelui A.N.A.F., în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central;

b) prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, cu avizul Ministerului Finanțelor, în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local.

(16) Prevederile prezentului articol se aplică și pentru valorificarea bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului.”

22. La articolul 251, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Vânzarea la licitație potrivit art. 250 a bunurilor sechestrate este organizată de o comisie condusă de un președinte.”

23. La articolul 336 alineatul (2), litera t) se modifică și va avea următorul cuprins:

„t) cu amendă de la 2.000 lei la 10.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. z¹);”

24. La articolul 336 alineatul (2), după litera t) se introduce o nouă literă, lit. t¹), cu următorul cuprins:

„t¹) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. z²);”

25. La articolul 336, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul nerespectării, de către autoritățile administrației publice locale, în calitatea acestora de organ fiscal local, a prevederilor art. 60 alin. (4), art. 68 alin. (2) și art. 69 alin. (11), după constatarea contravenției prevăzute la art. 336 alin. (1) lit. z¹) Ministerul Finanțelor, prin structura de specialitate, solicită în scris direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice în a căror rază teritorială se află unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale respective, sistarea alimentării atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrare, cu excepția plăților pentru achitarea drepturilor salariale și a contribuțiilor aferente, inclusiv a drepturilor cuvenite asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav, precum și a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav și a plăților privind finanțarea sistemului de protecție socială, după caz, atunci când nu pot fi asigurate din venituri proprii. Alocarea și utilizarea cotelor defalcate din impozitul pe venit și a sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, care au fost sistate în condițiile altor acte normative, se mențin. Alimentarea cu cote defalcate din impozitul pe venit și sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, se reia la data respectării obligațiilor ce le revin autorităților administrației publice locale.”

Art. II. — Legea nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 9 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Operațiunile de încasări și plăți efectuate de persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, liber profesioniști, persoane fizice care desfășoară activități în mod independent, asocieri și alte entități cu sau fără personalitate juridică de la/către oricare dintre aceste categorii de persoane se vor realiza și prin mijloace moderne de plată.”

2. La articolul 1, alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) Beneficiarii de plăți de natură salarială plătite de angajator, pensii, indemnizații și alocații de asistență socială plătite de la bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale sau de la bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București au dreptul să primească sumele cuvenite în numerar sau prin mijloace moderne de plată.”

3. La articolul 1, după alineatul (11) se introduc trei noi alineate, alin. (12)-(14), cu următorul cuprins:

„(12) În vederea aplicării prevederilor alin. (1), persoanele juridice au obligația să dețină un cont de plăți în România sau la o unitate a Trezoreriei Statului. Pentru persoanele juridice nou-înființate, deschiderea contului se realizează într-un termen de maximum 60 de zile lucrătoare de la data înființării.

(13) Persoanele prevăzute la alin. (12) au obligația de a deține cel puțin un cont de plăți pe toată perioada desfășurării activității.

(14) Prestatorii de servicii de plată definiți la art. 2 lit. a), b), d) din Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, care furnizează servicii de plată pe teritoriul României, nu pot refuza o cerere privind deschiderea contului prevăzut la alin. (12) și nici o cerere care vizează deschiderea

unui cont de către persoanele fizice, cu excepția cazurilor în care deschiderea unui astfel de cont ar avea drept rezultat o încălcare a dispozițiilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 217/2009, cu modificările și completările ulterioare.”

4. La articolul 2, după litera e) se introduc două noi litere, lit. f) și g), cu următorul cuprins:

„f) *mijloc modern de plată* — are înțelesul menționat la art. 1 pct. 41 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

g) *cont de plăți* — are înțelesul menționat la art. 5 alin. (1) pct. 11 din Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.”

5. La articolul 12, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Nerespectarea prevederilor art. 1 alin. (12) și (13) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 10.000 lei.”

Art. III. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 942 din 23 decembrie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatele (1) și (12) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Operatorii economici furnizori de servicii de utilitate publică, precum și instituțiile și autoritățile publice definite de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de modul de finanțare și subordonare, care încasează impozite, taxe, contribuții, amenzi, dobânzi, penalități de întârziere, penalități, tarife, alte obligații de plată și sume pentru serviciile prestate sau intermediare, au obligația să accepte plăți efectuate și prin intermediul mijloacelor moderne de plată.

(12) Persoanele fizice sau juridice prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului, cu modificările și completările ulterioare, au obligația să accepte plăți efectuate și prin intermediul mijloacelor moderne de plată.”

2. La articolul 1, după alineatul (12) se introduce un nou alineat, alin. (13), cu următorul cuprins:

„(13) Prin excepție de la dispozițiile alin. (12), entitățile care efectuează toate operațiunile de plată și încasare exclusiv prin conturi deschise la instituții de credit nu au obligația să accepte plăți efectuate și prin intermediul mijloacelor moderne de plată.”

3. La articolul 1, alineatele (3), (3¹) și (3²) se abrogă.

4. La articolul 1, alineatele (5), (9) și (10) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(5) Entitățile prevăzute la alin. (1) și (12) pot oferi serviciul de avans în numerar la terminalele de plată în baza contractelor încheiate cu instituțiile acceptante și pot acorda avansuri în numerar, potrivit prezentei ordonanțe de urgență. Acestea afișează la loc vizibil semnul privind acordarea acestui serviciu, precum și informații privind costurile serviciului.

(9) Sunt exceptate de la obligația menționată la alin. (1) și (12) entitățile care au punctele de încasare amplasate în zone nedeservite de rețele de comunicații electronice.

(10) Entitățile menționate la alin. (9) au obligația de a se conforma cerințelor menționate la alin. (1) și (12) în termen de 12 luni de la data la care zona în care sunt amplasate este deservită de rețele de comunicații electronice.”

5. La articolul 11, literele a), b) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) *instituție acceptantă* — prestator de servicii de plată care oferă servicii de acceptare la plată așa cum sunt acestea definite la art. 5 alin. (1) pct. 1 din Legea nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;

b) *instituție emitentă* — prestator de servicii de plată care oferă servicii de emitere de instrumente de plată așa cum sunt acestea definite la art. 5 alin. (1) pct. 21 din Legea nr. 209/2019, cu modificările și completările ulterioare, care emite și pune la dispoziția plătitorului mijloace moderne de plată;

d) *comision interbancar* — comisionul plătit în mod direct sau indirect, pentru fiecare operațiune, între prestatorul de servicii de plată al plătitorului și cel al beneficiarului care participă la operațiunea de plată;”.

6. La articolul 11, literele c), e) și g) se abrogă.

7. La articolul 11, după litera g) se introduce o nouă literă, lit. h), cu următorul cuprins:

„h) *mijloc modern de plată* — are înțelesul menționat la art. 1 pct. 41 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.”

8. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) Instituțiile acceptante au obligația de a instala terminale de plată și de a pune la dispoziție infrastructura necesară acceptării operațiunilor de plată efectuate prin intermediul mijloacelor moderne de plată, în termen de maximum 30 de zile de la data solicitării. Instalarea terminalelor de plată și punerea la dispoziție a infrastructurii se fac la solicitarea operatorilor economici, instituțiilor publice, persoanelor juridice prevăzute la art. 1 alin. (1) și (11), precum și a persoanelor fizice sau juridice, după caz, prevăzute la art. 1 alin. (12), în baza contractelor încheiate în acest scop, în toate locurile indicate de acestea.

(2) Operatorii economici, instituțiile publice și persoanele juridice prevăzute la art. 1 vor întreprinde măsurile necesare pentru a instala terminale de plată și pentru a permite asigurarea infrastructurii necesare acceptării operațiunilor de plată efectuate prin intermediul mijloacelor moderne de plată, având posibilitatea de a-și alege instituția acceptantă.

(3) Cheltuielile cu achiziționarea, instalarea terminalelor de plată și conectarea la infrastructura necesară acceptării operațiunilor de plată efectuate prin intermediul mijloacelor moderne de plată vor fi suportate de către instituțiile acceptante.

(4) Cheltuielile cu administrarea și operarea terminalelor de plată se vor stabili prin contractele încheiate între instituțiile acceptante și entitățile desemnate potrivit alin. (2).

(5) Instituțiile acceptante, prevăzute la alin. (1), vor întreprinde măsurile corespunzătoare pentru asigurarea infrastructurii și a dotărilor proprii, în vederea ordonării plăților prin intermediul mijloacelor moderne de plată și a realizării transferului între contul de plăți al plătitorului și contul beneficiarilor sumelor plătite, până la datele prevăzute la art. 1.

(6) Instituțiile publice prevăd în bugetele proprii creditele bugetare aferente cheltuielilor cu administrarea și operarea terminalelor de plată, programelor informatice și aplicațiilor de gestionare a sistemelor electronice aferente mijloacelor moderne de plată la distanță.”

9. Articolele 21-23 se abrogă.

10. La articolul 3 alineatul (1), literele c)-e) și h) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„c) distrugerea, deteriorarea sau modificarea tehnică a terminalelor de plată sau a infrastructurii necesare acceptării operațiunilor de plată efectuate prin intermediul mijloacelor moderne de plată, care pot provoca înregistrări eronate sau pot genera fraude;

d) nerespectarea dispozițiilor art. 1 alin. (1), (12) și (8);

e) refuzul entităților prevăzute la art. 1 alin. (12) de a accepta mijloace moderne de plată;

h) refuzul instituțiilor acceptante de a instala terminale de plată sau de a asigura infrastructura necesară acceptării operațiunilor de plată efectuate prin intermediul mijloacelor moderne de plată în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1);”.

Art. IV. — (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2026, organul fiscal respinge cererile de modificare/menținere a deciziei de înlesnire la plată depuse de debitori potrivit Ordonanței Guvernului nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 648 din 5 august 2019, aprobată prin Legea nr. 216/2021, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cele aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În situația în care cererea de modificare/menținere a deciziei de înlesnire la plată este nesoluționată la data intrării în vigoare a prezentei legi, debitorul are obligația să plătească sumele pentru care a solicitat modificarea/menținerea în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. V. — (1) Cesiunea părților sociale ale asociatului unei societăți cu răspundere limitată care deține controlul societății, în sensul art. 25 alin. (4) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, este opozabilă organului fiscal central în următoarele condiții:

a) în termen de 15 zile de la data cesiunii, cedentul, cesionarul sau societatea notifică organului fiscal central actul de transmitere a părților sociale și actul constitutiv actualizat cu datele de identificare a noilor asociați;

b) dacă societatea înregistrează obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării, aceasta sau cesionarul constituie garanții potrivit art. 211 lit. a) și/sau b) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, care să acopere valoarea obligațiilor restante cuprinse în certificatul de atestare fiscală emis potrivit alin. (2);

c) la înregistrarea cesiunii în registrul comerțului dacă societatea înregistrează obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării, se prezintă dovada acordului organului fiscal cu privire la constituirea de garanții.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 158 alin. (1) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, certificatul de atestare fiscală poate fi solicitat și de cedent sau, după caz, de cesionar.

(3) Condițiile prevăzute la alin. (1) se verifică la înregistrarea în registrul comerțului a cesiunii care conduce la întrunirea acestui procent. Pentru verificarea condiției prevăzute la alin. (1) lit. c), Oficiul Național al Registrului Comerțului solicită certificatul de atestare fiscală de la Agenția Națională de Administrare Fiscală în condițiile art. 701 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Garanțiile constituite potrivit alin. (1) se eliberează de organul fiscal central la data stingerii obligațiilor de plată înscrise în certificatul de atestare fiscală eliberat potrivit alin. (1). În cazul în care obligațiile de plată înscrise în certificatul de atestare fiscală eliberat potrivit alin. (1) nu se sting în termen de 60 de zile

de la data înregistrării cesiunii în registrul comerțului garanțiile constituite potrivit alin. (1) se execută de către organul fiscal central.

(5) Procedura de aplicare a prezentului articol, precum și modalitatea de colaborare între Agenția Națională de Administrare Fiscală și Oficiul Național al Registrului Comerțului se aprobă prin ordin comun al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală și al ministrului justiției.

Art. VI. — (1) De la data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea minimă a capitalului social al societăților cu răspundere limitată se stabilește în funcție de nivelul cifrei de afaceri nete raportate prin situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar precedent, respectiv în cazul societăților care au înregistrat o cifră de afaceri netă peste 400.000 lei, valoarea minimă a capitalului social este de 5.000 lei.

(2) În cazul societăților cu răspundere limitată nou-înființate, valoarea minimă a capitalului social este de 500 lei.

(3) Valoarea minimă a capitalului social se majorează până la finalul exercițiului financiar următor celui în care se constată creșterea cifrei de afaceri nete raportată prin situațiile financiare anuale ale exercițiului financiar precedent.

(4) Valoarea capitalului social stabilită potrivit alin. (1) rămâne nemodificată, în cazul diminuării cifrei de afaceri nete raportată prin situațiile financiare anuale ale exercițiului financiar precedent.

(5) Cu excepția cazului în care societatea este transformată într-o societate de altă formă, capitalul social al societăților cu răspundere limitată prevăzute la alin. (1) nu poate fi redus sub minimul legal decât dacă valoarea sa este menținută la un nivel cel puțin egal cu minimul legal prevăzut la alin. (1) prin adoptarea unei hotărâri de majorare de capital în același timp cu hotărârea de reducere a capitalului. În cazul încălcării acestor dispoziții, orice persoană interesată se poate adresa instanței pentru a cere dizolvarea societății.

(6) Societățile cu răspundere limitată înregistrate în registrul comerțului își vor majora capitalul social stabilit în condițiile alin. (1) prin modificarea actului constitutiv, dar nu mai târziu de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(7) În cazul societăților cu răspundere limitată care își majorează capitalul social până la data de 31 decembrie 2026, conform prevederilor alin. (1), tariful de publicare a actului în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, prin care se prevede această majorare se reduce cu 50% față de valoarea în vigoare la momentul publicării. Reducerea se aplică numai în cazul în care modificarea vizează exclusiv majorarea capitalului social pentru implementarea prevederilor alin. (1).

(8) În cazul în care societatea cu răspundere limitată nu și-a completat capitalul social în termenul prevăzut la alin. (6), la cererea oricărei persoane interesate, precum și a Oficiului Național al Registrului Comerțului, tribunalul va pronunța dizolvarea societății.

(9) Societatea nu va fi dizolvată dacă, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de dizolvare, capitalul social este adus la valoarea minimului legal prevăzut de prezenta lege. Prevederile art. 237 din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

Art. VII. — (1) Declararea în inactivitate a contribuabililor/plătitorilor persoane juridice pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 92 alin. (1)² din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se realizează începând cu data de 1 ianuarie 2026.

(2) Prevederile art. I pct. 4 referitoare la completarea art. 92 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru contribuabilii/plătitorii declarați inactivi după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Contribuabilii/Plătitorii declarați inactivi potrivit art. 92 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, cu o inactivitate mai mare de 3 ani la data intrării în vigoare a prezentei legi, care nu figurează cu obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării și nu sunt subiecții unor sesizări penale, se dizolvă dacă nu se reactivează în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În acest caz, organul fiscal formulează cerere de dizolvare potrivit actului normativ de înființare, cu excepția societăților reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se dizolvă potrivit art. VIII din prezenta lege.

(4) Contribuabilii/Plătitorii declarați inactivi potrivit art. 92 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, cu o inactivitate între 1-3 ani la data intrării în vigoare a prezentei legi, care nu figurează cu obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării și nu sunt subiecții unor sesizări penale, se dizolvă dacă nu se reactivează în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În acest caz, organul fiscal formulează cerere de dizolvare potrivit actului normativ de înființare, cu excepția societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se dizolvă potrivit art. VIII din prezenta lege.

(5) Prin excepție de la alin. (4), în cazul contribuabilului/plătitorului care are inactivitatea temporară înscrisă la registrul comerțului formularea cererii de dizolvare se realizează după expirarea termenului de inactivitate temporară, în situația în care nu și-a reluat activitatea.

(6) Pentru contribuabilii/plătitorii declarați inactivi potrivit art. 92 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, organul fiscal are obligația de a formula cerere de dizolvare, potrivit actului normativ prin care aceștia au fost înființați, cu excepția societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se dizolvă potrivit art. VIII, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, dacă nu se reactivează, în situația în care:

a) figurează cu obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării;

b) nu au fost formulate sesizări penale.

(7) În termenul prevăzut la alin. (6) organul fiscal, din oficiu, are obligația de a obține și utiliza toate informațiile și documentele necesare pentru stabilirea obligațiilor fiscale ale contribuabilului/plătitorului și de a întreprinde măsuri de recuperare a obligațiilor fiscale/bugetare, potrivit legii.

Art. VIII. — (1) Dacă o societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, declarată inactivă potrivit art. 92 alin. (4) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, rămâne în inactivitate pentru o perioadă mai mare decât cea prevăzută de lege, societatea se dizolvă, potrivit prevederilor prezentului articol. Dispozițiile art. 237² alin. (1), (4)-(7) și (9) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(2) Lista societăților pentru care Oficiul Național al Registrului Comerțului urmează să constate, din oficiu, întrunirea condițiilor pentru dizolvare, potrivit alin. (1) se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte de data sesizării registratorului. Acestea se afișează și pe paginile de internet ale Oficiului Național al Registrului Comerțului și Agenției Naționale de Administrare

Fiscală, în secțiuni dedicate, cu respectarea aceluiași termen. La expirarea acestui termen, registratorul constată, prin încheiere, întrunirea condițiilor pentru dizolvarea societății. Încheierea nu are caracter executoriu. Aceasta se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului și se afișează pe paginile de internet ale Oficiului Național al Registrului Comerțului și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în secțiuni dedicate, se menționează în registrul comerțului și se comunică societăților dizolvate.

(3) În cazul societăților care nu figurează cu obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării, dacă în termen de 20 de zile de la data înscrierii mențiunii de dizolvare în registrul comerțului, nicio persoană interesată nu a formulat cerere de numire a lichidatorului, Oficiul Național al Registrului Comerțului, prin registrator, radiază, din oficiu, societatea din registrul comerțului. Prevederile art. 260 alin. (6¹), (6²) și (11) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(4) Lista societăților pentru care Oficiul Național al Registrului Comerțului, prin registrator, urmează să dispună radierea, potrivit alin. (3), se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului, cu cel puțin 5 zile calendaristice înainte. Lista se afișează și pe paginile de internet ale Oficiului Național al Registrului Comerțului și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în secțiuni dedicate, cu respectarea aceluiași termen.

(5) Încheierea de radiere, pronunțată potrivit alin. (3) nu este executorie. Aceasta se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului și se afișează pe paginile de internet ale Oficiului Național al Registrului Comerțului și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în secțiuni dedicate.

(6) Împotriva încheierii prevăzute la alin. (3), societatea sau orice persoană interesată poate formula plângere în termen de 15 zile de la data publicării încheierii în Buletinul electronic al registrului comerțului. Plângerea se depune la oficiul registrului comerțului și se face mențiune despre aceasta în registrul comerțului. În termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii, oficiul registrului comerțului o înaintează instanței competente.

(7) Hotărârea pronunțată de instanță în soluționarea plângerii poate fi atacată numai cu apel, în termen de 30 de zile de la data comunicării. Apelantul va depune o copie a apelului la oficiul registrului comerțului, pentru menționare în registrul comerțului.

(8) În cazul societăților care nu figurează cu obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării, dacă o persoană interesată formulează cerere de numire a lichidatorului, alin. (9)-(14) se aplică în mod corespunzător.

(9) În cazul societăților care figurează cu obligații fiscale restante, precum și alte creanțe bugetare individualizate în titluri executorii emise potrivit legii și existente în evidența organului fiscal central în vederea recuperării, după înscrierea mențiunii de dizolvare în registrul comerțului. Oficiul Național al Registrului Comerțului, prin registrator, numește, din oficiu, prin încheiere, un lichidator înscris în Tabloul practicienilor în insolvență. Remunerarea lichidatorului se face din averea societății dizolvate sau, în lipsă, din fondul de lichidare, constituit potrivit legii. Remunerația este în cuantum fix de 1.000 lei, care se va achita după depunerea raportului privind situația economică a societății și a cererii de deschidere a procedurii insolvenței sau, după caz, la terminarea lichidării, după depunerea cererii de radiere din registrul comerțului. Decontul final al cheltuielilor efectuate de lichidator în legătură cu lichidarea societății se face, pentru situația în care nu există bunuri în averea societății dizolvate, de către Uniunea Națională a Practicienilor în

Insolvență din România, la solicitarea lichidatorului. În cazul în care lichidatorul identifică și valorifică bunuri din averea societății aflate în lichidare, cuantumului fix de 1.000 lei i se adaugă un procent de 10% din valoarea sumelor recuperate cu condiția ca acestea să depășească 2.000 lei.

(10) În termen de 30 de zile de la numire, lichidatorul trebuie să depună la oficiul registrului comerțului, pentru menționare în registrul comerțului, un raport privind situația economică a societății. Dacă, potrivit raportului, debitorul îndeplinește condițiile pentru deschiderea procedurii simplificate de insolvență, lichidatorul are obligația de a solicita deschiderea acestei proceduri în termen de 5 zile de la data depunerii raportului.

(11) În cazul în care, potrivit raportului prevăzut la alin. (10), nu sunt întrunite condițiile pentru deschiderea procedurii simplificate de insolvență, lichidatorul continuă lichidarea, care nu poate dura mai mult de 3 luni de la data depunerii raportului.

(12) În termen de 5 zile de la terminarea lichidării, lichidatorii depun la registrul comerțului cererea de radiere a societății din registrul comerțului, pe baza raportului final de lichidare și a situațiilor financiare de lichidare prin care se prezintă situația patrimoniului, a creanțelor și repartizarea activelor rămase, după caz, inclusiv, dacă este cazul, dovada îndeplinirii obligației de calculare, reținere și plată a impozitului pe venit din lichidarea societății, prevăzută la art. 97 alin. (5) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a impozitului pe veniturile realizate de nerezidenți din lichidarea unui rezident, prevăzut la art. 223 alin. (1) lit. o) coroborat cu art. 224 din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, sub sancțiunea unei amenzi de 20 lei pe zi de întârziere, care va fi aplicată, din oficiu sau la sesizarea oricărei părți interesate, de către registratorul de registrul comerțului. Încheierea prin care se constată încheiată lichidarea și se dispune radierea societății din registrul comerțului se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului.

(13) Dacă, în termen de 5 zile de la expirarea termenului menționat la alin. (11), oficiul registrului comerțului nu a fost sesizat cu nicio cerere de radiere, registratorul, din oficiu, constată că a expirat termenul legal în care putea fi realizată lichidarea și dispune radierea societății din registrul comerțului. Lista societăților pentru care Oficiul Național al Registrului Comerțului, prin registrator, urmează să dispună radierea se publică în Buletinul electronic al registrului comerțului cu 5 zile calendaristice înainte, se transmite Agenției Naționale de Administrare Fiscală și se afișează pe paginile de internet ale Oficiului Național al Registrului Comerțului și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în secțiuni dedicate.

(14) Prevederile art. 260 alin. (2), (5), (6¹), (6²), (8), (9), (9¹) și (11) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(15) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol, precum și ale art. 92 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, Agenția Națională de Administrare Fiscală comunică, periodic, pe cale electronică Oficiului Național al Registrului Comerțului lista contribuabililor/plătitorilor care pot face obiectul dizolvării. Periodicitatea, structura și conținutul listei, condițiile de comunicare a listei, precum și orice alte elemente tehnice necesare schimbului de date se stabilesc prin protocol încheiat între Agenția Națională de Administrare Fiscală și Oficiul Național al Registrului Comerțului.

Art. IX. — (1) Pentru cererile de acordare a eșalonării la plată/de modificare a deciziei de eșalonare la plată/de menținere a valabilității eșalonării la plată depuse de debitori potrivit titlului VII — Colectarea creanțelor fiscale, capitolul IV — Însesniri la plată din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, în vederea aprobării acestora, debitorul are obligația prezentării contractului de fideiujune potrivit art. 193¹

din același act normativ, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Prevederile art. I pct. 10 referitoare la art. 194 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru cererile de eşalonare la plată aprobate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Prevederile art. I pct. 10 referitoare la art. 194 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru somațiile comunicate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Prevederile art. I pct. 13 referitoare la art. 200 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru cererile de menținere a eşalonării la plată aprobate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Prevederile art. I pct. 14 referitoare la art. 209¹ alin. (6¹) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru cererile de acordare a eşalonării la plată, în formă simplificată depuse de debitori după data intrării în vigoare a acestor dispoziții.

(6) Prevederile art. I pct. 15 referitoare la art. 209¹ alin. (7) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru cererile de acordare a eşalonării la plată, în formă simplificată depuse de debitori după data intrării în vigoare a acestor dispoziții.

(7) Prevederile art. I pct. 18 referitoare la art. 209⁴ alin. (1) lit. e) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru cererile de acordare a eşalonării la plată, în formă simplificată aprobate după data intrării în vigoare a acestor dispoziții.

(8) Prevederile art. I pct. 18 referitoare la art. 209⁴ alin. (1) lit. f) din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru somațiile comunicate după data intrării în vigoare a acestor dispoziții.

(9) Prevederile art. I pct. 19 referitoare la art. 209⁵ din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru cererile de modificare a deciziei de eşalonare la plată, în formă simplificată depuse de debitori după data intrării în vigoare a acestor dispoziții.

(10) Prevederile art. I pct. 20 referitoare la art. 209¹⁰ din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru cererile de menținere a valabilității eşalonării la plată, în formă simplificată aprobate după data intrării în vigoare a acestor dispoziții.

Art. XII. — Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 25 se introduce un nou articol, art. 25¹, cu următorul cuprins:

„Regimul special pentru contribuabilii care înregistrează cheltuieli cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România

Art. 25¹. — (1) Contribuabilii, alții decât cei prevăzuți la art. 15 și cei care înregistrează în anul precedent o cifră de afaceri, astfel cum este definită potrivit dispozițiilor art. 18¹, de peste 50.000.000 euro, care înregistrează cheltuieli aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuieli de management, consultanță, în relația cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, astfel cum sunt prezentate în contul de profit și pierdere/situația veniturilor și cheltuielilor/date informative din raportările contabile oficiale întocmite pentru exercițiul financiar 2024/exercițiul financiar diferit de anul calendaristic care începe în anul 2024, a căror pondere în totalul cheltuielilor înregistrate în aceleași raportări este de peste 1%, consideră deductibile cheltuielile aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuielile de management, consultanță, în relația cu entități

afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, înregistrate în anul fiscal de calcul, în limita de 1% din totalul cheltuielilor înregistrate conform reglementărilor contabile în anul fiscal de calcul. Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro al cifrei de afaceri este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile.

(2) Nu intră sub incidența prevederilor alin. (1) cheltuielile reprezentând drepturi de proprietate intelectuală, management, consultanță, ca urmare a unor tranzacții cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, efectuate pentru obținerea mărcilor, desenelor și modelelor industriale, drepturilor de autor și altele asemenea, înregistrate în România.

(3) Nu intră sub incidența dispozițiilor prezentului articol cheltuielile prevăzute la alin. (1) care se capitalizează în valoarea imobilizărilor corporale și necorporale, potrivit reglementărilor contabile aplicabile.

(4) Cheltuielile excluse potrivit dispozițiilor prezentului articol nu se iau în calcul la determinarea ponderii prevăzute la alin. (1).

(5) În situația în care cheltuielile menționate la alin. (1) nu sunt prezentate detaliat potrivit formatului contului de profit și pierdere/situației veniturilor și cheltuielilor/datelor informative din raportările contabile oficiale, ponderea prevăzută la alin. (1) se determină luând în considerare cheltuielile aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuielile de management, consultanță, înregistrate cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, astfel cum sunt înregistrate în evidența contabilă a anului 2024.

(6) Începând cu anul fiscal 2027/anul fiscal modificat care începe în anul 2027, ponderea de 1% prevăzută la alin. (1), precum și cheltuielile în relația cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, care intră sub incidența prezentului articol, se determină de către contribuabili în relația cu persoanele afiliate, astfel cum sunt definite la art. 7 pct. 26, pe baza cheltuielilor prezentate în declarația fiscală, stabilite prin ordin al ministrului finanțelor, la propunerea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, astfel cum sunt înregistrate în anul fiscal de calcul. Cheltuielile prezentate în declarația fiscală efectuate pentru obținerea mărcilor, desenelor și modelelor industriale, drepturilor de autor și altele asemenea, înregistrate în România, nu intră sub incidența prevederilor prezentului alineat.

(7) Contribuabilii înființați în cursul unui an fiscal, pentru anul fiscal al înființării, aplică prevederile alin. (1) la sfârșitul anului fiscal de calcul, luând în considerare cheltuielile aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuielile de management, consultanță, înregistrate cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, în total cheltuieli, astfel cum sunt înregistrate în evidența contabilă. Prevederile prezentului alineat se aplică și contribuabililor înființați în cursul anului 2025/anului fiscal modificat care începe în anul 2025, pentru determinarea rezultatului fiscal al anului fiscal 2026/anului fiscal modificat care începe în anul 2026.

(8) În cazul grupului fiscal, prevederile alin. (1)-(7) se aplică în mod corespunzător de către membri, în funcție de situația individuală.

(9) În sensul prezentului articol, pentru calculul ponderii prevăzute la alin. (1) pentru anul 2026/anul fiscal modificat care începe în anul 2026 entitățile afiliate sunt cele definite potrivit reglementărilor contabile aplicabile.

(10) Contribuabilii care în anul fiscal de calcul consideră deductibil limitat cheltuielile potrivit alin. (1) și (6) nu aplică prevederile art. 25 pentru aceste cheltuieli în relația cu entitățile afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România.

(11) Nu intră sub incidența prezentului articol, contribuabilii care dețin un acord de preț în avans sau începând cu anul fiscal 2027/anul fiscal modificat care începe în anul 2027, solicită Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în condițiile stipulate la art. 52 potrivit dispozițiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, emiterea unui acord de preț în avans ce are ca obiect tranzacții derulate cu persoane afiliate nerezidente care generează înregistrarea de cheltuieli prezentate în declarațiile fiscale, cu perioadă de valabilitate începând cu acest an. În situația respingerii acordului de preț în avans pentru sumele respective se recalculează impozitul pe profit și, după caz, se percep creanțe fiscale accesorii potrivit dispozițiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, de la trimestrul/anul deducerii acestora.

(12) Prezentul articol nu se aplică instituțiilor de credit — persoane juridice române, sucursalelor din România ale instituțiilor de credit — persoane juridice străine.”

2. La articolul 45, după alineatul (23) se introduce un nou alineat, alin. (24), cu următorul cuprins:

„(24) Contribuabilii care au scăzut valoarea imobilizărilor în curs de execuție/activelor potrivit indicatorilor I și A din cadrul art. 46² alin. (2), în vigoare până la data 31 decembrie 2025/ultima zi a anului fiscal modificat care se încheie în anul 2026, au obligația de a păstra în patrimoniu activele respective cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. În cazul nerespectării acestei condiții, pentru sumele respective se recalculează impozitul minim pe cifra de afaceri și, după caz, se percep creanțe fiscale accesorii potrivit Codului de procedură fiscală, de la trimestrul/anul scaderii acestora, potrivit art. 46² alin. (2), în vigoare până la data 31 decembrie 2025/ultima zi a anului fiscal modificat care se încheie în anul 2026. În acest caz, contribuabilul are obligația depunerii declarației fiscale rectificative. Nu intră sub incidența acestor prevederi activele care se înscriu în oricare dintre următoarele situații:

a) sunt transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii;

b) sunt înstrăinate în procedura de lichidare/faliment, potrivit legii;

c) sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și înlocuite, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de contribuabil. În cazul activelor furate, contribuabilul demonstrează furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare;

d) sunt scoase din patrimoniu ca urmare a îndeplinirii unor obligații prevăzute de lege.”

3. La articolul 67, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:

„(11) În categoria veniturilor din activități independente se cuprind și cele realizate de contribuabilii care obțin venituri din prestarea de servicii de cazare, precum și veniturile din închirierea pe termen scurt a unui număr de peste 7 camere situate în locuințe proprietate personală, iar pentru stabilirea impozitului sunt aplicabile prevederile art. 68³.”

4. La articolul 68, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Venitul net anual din activități independente se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri, cu excepția situațiilor în care sunt aplicabile prevederile art. 68¹, 68³ și 69.”

5. După articolul 68² se introduce un nou articol, art. 68³, cu următorul cuprins:

„Stabilirea impozitului pentru veniturile realizate din prestarea de servicii de cazare

Art. 68³. — (1) Sunt considerate venituri din prestarea de servicii de cazare veniturile obținute de operatorii economici

definiți potrivit legislației specifice domeniului turismului — contribuabili potrivit prezentului titlu, prin punerea la dispoziție a unui spațiu amenajat în scopul înnoptării pentru o perioadă determinată, măsurată în zile.

(2) Venitul net anual din prestarea de servicii de cazare se determină prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 30% asupra venitului brut. Venitul brut reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură, încasate în cursul anului fiscal. La determinarea venitului brut sunt avute în vedere prevederile art. 68 alin. (2) lit. a), b), d) și e) și alin. (3).

(3) Nu se cuprinde în venitul brut comisionul reținut de către entitățile care facilitează închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală, inclusiv interfețele electronice, cum ar fi o piață online, o platformă, un portal sau alte mijloace similare.

(4) În situația în care sumele sunt încasate în valută, echivalentul în lei al acestora se determină prin utilizarea cursului de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României în ultima zi bancară anterioară încasării.

(5) Veniturile din prestarea de servicii de cazare, realizate într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

(6) Impozitul anual datorat se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual, determinat potrivit alin. (2), impozitul fiind final.

(7) Pentru determinarea venitului net din prestarea de servicii de cazare, contribuabilii completează numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală și nu au obligații privind evidența contabilă.

(8) Contribuabilii au obligația să completeze și să păstreze fișa de ocupare a capacității de cazare prevăzută la art. 85 alin. (8).

(9) Impozitul anual datorat se stabilește de contribuabil prin depunerea Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, până la termenul legal de depunere prevăzut la art. 122 alin. (3).

(10) Plata impozitului anual datorat pentru venitul net anual se efectuează la bugetul de stat, până la termenul legal de depunere a Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prevăzut la art. 122 alin. (3).

(11) În cazul în care, în cursul aceluiași an fiscal, contribuabilul desfășoară activități independente de prestare de servicii de cazare, precum și activități independente pentru care venitul net anual se determină pe baza normelor anuale de venit sau în sistem real, pe baza datelor din contabilitate în partidă simplă, pentru aceste venituri rămân aplicabile prevederile art. 68 și 69, după caz.

(12) Prevederile prezentului articol se aplică și în situația prevăzută la art. 83 alin. (4).”

6. La articolul 69, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil nu poate fi mai mică decât nivelul a 12 salarii de bază minime brute pe țară garantate în plată, în vigoare la data de 1 ianuarie a anului de realizare a venitului. Prevederile prezentului alineat se aplică și în cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unei asocieri fără personalitate juridică, norma de venit fiind stabilită pentru fiecare membru asociat.”

7. Articolul 83 se modifică și va avea următorul cuprins:
„Definirea veniturilor impozabile din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal

Art. 83. — (1) Veniturile din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal sunt veniturile, în bani și/sau în natură, provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal, altele decât veniturile din activități independente.

(2) Sunt considerate venituri din cedarea folosinței bunurilor și veniturile obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal din închirierea pe termen scurt a unui număr cuprins între 1 și 7 camere inclusiv, situate în locuințe proprietate personală, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea, în cursul unui an fiscal.

(3) Închirierea pe termen scurt de către proprietari, uzufructuari sau alți deținători legali a camerelor situate în locuințe proprietate personală reprezintă închirierea neîntreruptă a unei camere aceleiași persoane, pentru perioade de maximum 30 de zile, într-un an calendaristic. În situația în care închirierea se realizează pentru o fracție de zi, se consideră închiriere pentru o zi.

(4) Începând cu anul fiscal în care numărul camerelor închiriate pe termen scurt, situate în locuințe proprietate personală, este de peste 7 camere, veniturile realizate reprezintă venituri din activități independente și se supun impunerii potrivit prevederilor art. 68³.

(5) Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, altele decât veniturile din arendare și cele din închirierea pe termen scurt de către proprietari a camerelor situate în locuințe proprietate personală, au obligația înregistrării contractului încheiat între părți, precum și a modificărilor survenite ulterior, în termen de cel mult 30 de zile de la încheierea/producerea modificării acestuia, la organul fiscal competent. În situația în care bunul este deținut în comun, prin contractul de închiriere sau, după caz, prin actul de modificare a acestuia, se desemnează proprietarul, uzufructuarul sau alt deținător legal care îndeplinește obligația înregistrării contractului încheiat între părți.

(6) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (5) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.”

8. La articolul 84, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Venitul brut din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal, altele decât veniturile plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, din arendarea bunurilor agricole, precum și din închirierea pe termen scurt de către proprietari, uzufructuari sau alți deținători legali a camerelor situate în locuințe proprietate personală reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură stabilite potrivit contractului încheiat între părți, pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării acestora. Venitul brut se majorează cu valoarea cheltuielilor ce cad, conform dispozițiilor legale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dacă sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

.....

(3) Venitul net anual din cedarea folosinței bunurilor, altul decât cel plătit de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, din arendarea bunurilor agricole, precum și din închirierea pe termen scurt de către proprietari, uzufructuari sau alți deținători legali a camerelor situate în locuințe proprietate personală se stabilește prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 20% asupra venitului brut.”

9. La articolul 84¹, titlul articolului și alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Reguli privind stabilirea impozitului pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, altele decât cele din arendarea bunurilor agricole și din închirierea pe termen

scurt de către proprietari, uzufructuari sau alți deținători legali a camerelor situate în locuințe proprietate personală, plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă

Art. 84¹. — (1) În cazul veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, altele decât cele din arendarea bunurilor agricole și din închirierea pe termen scurt de către proprietari, uzufructuari sau alți deținători legali a camerelor situate în locuințe proprietate personală, plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, venitul brut reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură stabilite potrivit contractului încheiat între părți. Venitul brut se majorează cu valoarea cheltuielilor ce cad, conform dispozițiilor legale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dacă sunt efectuate de cealaltă parte contractantă.

.....

(3) Venitul net din cedarea folosinței bunurilor, altul decât venitul din arendarea bunurilor agricole și din închirierea pe termen scurt de către proprietari, uzufructuari sau alți deținători legali a camerelor situate în locuințe proprietate personală, se stabilește la fiecare plată, de către plătitorii de venit, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 20% asupra acestuia.”

10. Articolul 85 se modifică și va avea următorul cuprins:
„Reguli de stabilire a impozitului pentru veniturile realizate din închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală

Art. 85. — (1) Contribuabilii care realizează venituri din închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală, între 1 și 7 camere inclusiv, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea, alții decât cei care realizează venituri din activități independente pentru care sunt aplicabile prevederile art. 68³, datorează impozit pe venit.

(2) Venitul net anual din închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală se determină prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 30% asupra venitului brut. Venitul brut reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură încasate în cursul anului fiscal.

(3) Nu se cuprinde în venitul brut comisionul reținut de către entitățile care facilitează închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală, inclusiv interfețele electronice, cum ar fi o piață online, o platformă, un portal sau alte mijloace similare.

(4) În situația în care sumele sunt încasate în valută, echivalentul în lei al acestora se determină prin utilizarea cursului de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României în ultima zi bancară anterioară încasării.

(5) Veniturile din închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală, realizate într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

(6) Impozitul anual datorat se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual, determinat potrivit alin. (2), impozitul fiind final.

(7) Pentru determinarea venitului net din închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală, contribuabilii completează numai partea referitoare la venituri din Registrul de evidență fiscală și nu au obligații privind evidența contabilă.

(8) Contribuabilii au obligația să completeze și să păstreze fișa de ocupare a capacității de cazare, astfel încât să rezulte perioada de ocupare a camerei, precum și datele de identificare a persoanei/persoanelor care a/au ocupat-o.

(9) Modelul, conținutul, precum și modalitatea de gestionare a formularului tipizat „Fișa de ocupare a capacității de cazare” se aprobă prin ordin al președintelui A.N.A.F.

(10) Impozitul anual datorat se stabilește de contribuabil prin depunerea Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, până la termenul legal de depunere prevăzut la art. 122 alin. (3).

(11) Impozitul anual datorat se plătește integral la bugetul de stat.”

11. Articolul 87 se abrogă.

12. La articolul 97, alineatul (81) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(81) Veniturile sub forma câștigurilor din transferul titlurilor de valoare și din operațiuni cu instrumente financiare derivate, determinate conform art. 94 și 95, pentru transferuri/operațiuni efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96¹ alin. (1), se impun prin reținere la sursă astfel:

a) în cazul titlurilor de valoare:

(i) prin aplicarea unei cote de 3% asupra fiecărui câștig din transferul titlurilor de valoare care au fost dobândite și înstrăinate într-o perioadă mai mare de 365 de zile inclusiv de la data dobândirii;

(ii) prin aplicarea unei cote de 6% asupra fiecărui câștig din transferul titlurilor de valoare care au fost dobândite și înstrăinate într-o perioadă mai mică de 365 de zile de la data dobândirii;

b) în cazul operațiunilor cu instrumente financiare derivate:

(i) prin aplicarea unei cote de 3% asupra fiecărui câștig din efectuarea de operațiuni cu instrumente financiare derivate deținute o perioadă mai mare de 365 de zile inclusiv de la data dobândirii;

(ii) prin aplicarea unei cote de 6% asupra fiecărui câștig din efectuarea de operațiuni cu instrumente financiare derivate deținute o perioadă mai mică de 365 de zile de la data dobândirii.

Pentru determinarea perioadei în care au fost deținute se consideră că titlurile de valoare și instrumentele financiare sunt înstrăinate/răscumpărate în aceeași ordine în care au fost dobândite, respectiv primul intrat — primul ieșit, pe fiecare simbol.”

13. La articolul 116 alineatul (2), litera c) se abrogă.

14. La articolul 116, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (21), cu următorul cuprins:

„(21) În cazul veniturilor din transferul de monedă virtuală prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. m), impozitul pe venit datorat se calculează de către contribuabil, pe baza Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin aplicarea cotei de 16% asupra câștigului din transferul de monedă virtuală, determinat ca diferență pozitivă între prețul de vânzare și prețul de achiziție, inclusiv costurile directe aferente tranzacției. Câștigul sub nivelul a 200 lei/tranzacție nu se impozitează cu condiția ca totalul câștigurilor într-un an fiscal să nu depășească nivelul de 600 lei.”

16. La articolul 123, alineatele (12) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(12) Impozitul anual datorat se stabilește de contribuabili în Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, pentru veniturile realizate în anul fiscal anterior, prin aplicarea cotei de 16% asupra câștigului net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 119.

(2) Impozitul anual datorat de contribuabilii care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, altele decât cele pentru care este prevăzută reținerea la sursă potrivit art. 84 și 84¹, sau din închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală, precum și de cei care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care determinarea venitului net anual se efectuează potrivit prevederilor art. 72¹ se

stabilește prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual.”

17. La articolul 133, după alineatul (33) se introduc două noi alineate, alin. (34) și (35), cu următorul cuprins:

„(34) Pentru veniturile din activități independente obținute în anul 2025 din închirierea în scop turistic, pentru care venitul net a fost determinat în sistem real sau pe baza normelor de venit, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare în anul de realizare a venitului. Pierdere reportată, necompensată, precum și pierdere fiscală înregistrată în anul fiscal 2025 reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

(35) Pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor obținute în anul 2025, din închirierea în scop turistic de către proprietari a camerelor situate în locuințe proprietate personală, altele decât cele care constituie structuri de primire turistice, potrivit legislației specifice, pentru care determinarea venitului net a fost determinată pe baze de norme de venit, precum și în cazul în care determinarea venitului net a fost efectuată în sistem real, potrivit prevederilor titlului IV capitolul II — Venituri din activități independente, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare în anul de realizare a venitului. Pierdere fiscală înregistrată în anul fiscal 2025 reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.”

18. La articolul 148, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țară sau de cel puțin 24 de salarii minime brute pe țară, după caz, se efectuează prin cumularea veniturilor nete și/sau a normelor anuale de venit din activități independente determinate potrivit art. 68, 68³ și 69, a venitului brut realizat în baza contractelor de activitate sportivă potrivit art. 68¹, precum și a veniturilor nete din drepturi de proprietate intelectuală determinate potrivit art. 72, 72¹ și 73, realizate în anul pentru care se datorează contribuția.”

19. La articolul 170, alineatul (1) și litera c) a alineatului (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele fizice care în anul fiscal pentru care se depune declarația prevăzută la art. 122 au realizat venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b), din una sau mai multe surse, datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate la o bază anuală de calcul egală cu suma rezultată prin cumularea venitului net anual realizat/brut sau norme anuale de venit, respectiv a norme anuale de venit ajustate, după caz, stabilite potrivit art. 68, 68¹, 68³ și 69, după caz, care nu poate fi mai mare decât cea corespunzătoare unei baze anuale de calcul egale cu nivelul de 72 de salarii minime brute pe țară. La determinarea bazei anuale de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate nu se iau în considerare pierderile fiscale anuale prevăzute la art. 118.

.....
c) venitul net pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, stabilite potrivit art. 84-85;”

20. La articolul 174, alineatele (4), (5) și (11) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), persoanele fizice care în cursul anului fiscal obțin exclusiv venituri din activități independente realizate în baza contractelor de activitate sportivă, pentru care plătitorii de venituri au obligația calculării, reținerii, plății și declarării contribuției de asigurări sociale de sănătate în situația în care baza anuală de calcul, din una sau mai multe surse de venit cumulate, este mai mică sau egală cu nivelul de 72 de salarii minime brute pe țară, nu au obligația depunerii Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, prevăzută la art. 122, în vederea stabilirii contribuției de asigurări sociale de sănătate.

(5) În cazul veniturilor realizate în baza contractelor de activitate sportivă, plătitorii veniturilor prevăzuți la art. 68¹

alin. (2) calculează și rețin contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de către beneficiarul venitului, la momentul plății venitului, prin aplicarea cotei prevăzute la art. 156 asupra bazei de calcul egale cu venitul brut, care nu poate fi mai mare decât cea corespunzătoare unei baze anuale de calcul egale cu nivelul de 72 de salarii minime brute pe țară. Plătitorul de venit depune declarația prevăzută la art. 147 alin. (1) și plătește contribuția până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținută.

.....
(11) În situația în care, în cursul anului de realizare a veniturilor, persoanele fizice realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) și contribuția de asigurări sociale de sănătate reținută la sursă, de către plătitorii de venituri prevăzuți la art. 68¹ alin. (2), este mai mare decât cea corespunzătoare unei baze de calcul egale cu nivelul de 72 de salarii minime brute pe țară, acestea au obligația recalculării contribuției de asigurări sociale de sănătate, prin depunerea Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice până la termenul prevăzut la art. 122 alin. (3). Pentru diferența de contribuție de asigurări sociale de sănătate rezultată în plus, în urma recalculării, persoana fizică are obligația calculării, declarării și plății impozitului pe venit.”

21. La art. 220⁸, după alineatul (4) se introduc trei noi alineate, alin. (5)-(7), cu următorul cuprins:

„(5) Pentru veniturile din activități independente obținute în anul 2025 din închirierea în scop turistic, pentru care venitul net a fost determinat în sistem real sau pe baza normelor de venit, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare în anul de realizare a venitului.

(6) Pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor obținute în anul 2025, din închirierea în scop turistic de către proprietari a camerelor situate în locuințele proprietate personală, altele decât cele care constituie structuri de primire turistice, potrivit legislației specifice, pentru care determinarea venitului net a fost determinată pe baze de norme de venit, precum și în cazul în care determinarea venitului net a fost efectuată în sistem real, potrivit prevederilor titlului IV capitolul II — Venituri din activități independente, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare în anul de realizare a venitului.

(7) Pentru veniturile din activități independente realizate în anul fiscal 2025, obligațiile fiscale privind contribuția de asigurări sociale de sănătate sunt cele în vigoare la data realizării venitului.”

22. La articolul 455, alineatele (2) și (5¹) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Pentru clădirile aflate în domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, oricărui entități, altele decât cele de drept public, se stabilește taxa pe clădiri, care se datorează de concesionari, locatari, titularii dreptului de administrare sau de folosință, după caz, în condiții similare impozitului pe clădiri. În cazul transmiterii ulterioare altor entități a dreptului de concesiune, închiriere, administrare sau folosință asupra clădirii, taxa se datorează de persoana care are relația contractuală cu persoana de drept public.

.....
(5¹) În cazul în care pentru o clădire aflată în domeniul public sau privat al statului ori al unității administrativ-teritoriale se datorează impozit pe clădiri, iar în cursul unui an apar situații care determină datorarea taxei pe clădiri, diferența de impozit pentru perioada pe care se datorează taxa pe clădiri se compensează sau se restituie contribuabilului în anul fiscal următor.”

23. La articolul 456, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Nu se datorează impozit/taxă pe clădiri pentru:

a) clădirile aflate în domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, cu excepția încăperilor

folosite pentru activități economice sau agrement, altele decât cele desfășurate în relație cu persoane juridice de drept public;

b) clădirile aflate în domeniul privat al statului concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, instituțiilor publice cu finanțare de la bugetul de stat, utilizate pentru activitatea proprie a acestora;

c) clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult, aparținând cultelor religioase recunoscute oficial, asociațiilor religioase și componentelor locale ale acestora, precum și casele parohiale, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice;

d) clădirile funerare din cimitire și crematorii;

e) clădirile utilizate de unitățile și instituțiile de învățământ de stat, confesional sau particular, autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice care generează alte venituri decât cele din taxele de școlarizare, servirea meselor pentru preșcolari, elevi sau studenți și cazarea acestora, precum și clădirile utilizate de către creșe;

f) clădirile utilizate de unitățile sanitare publice, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice, precum și pentru clădirile în care funcționează cabinete de medicină de familie, potrivit legii, cu excepția încăperilor folosite pentru altă activitate decât cea de medicină de familie;

g) clădirile din parcurile industriale, parcurile științifice și tehnologice, precum și cele utilizate de incubatoarele de afaceri, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

h) clădirile noi realizate ca parte a unor proiecte investiționale din domeniul industriei prelucrătoare, depozitării și logisticii, pe baza procesului-verbal de recepție finală întocmit la terminarea lucrărilor, în condițiile legii, pentru o perioadă de 2 ani de la recepția acestora, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a avut loc recepția și cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat; activitățile ce intră sub incidența prevederii se stabilesc prin normele metodologice date în aplicarea prezentului cod;

i) clădirile care sunt afectate activităților hidrotehnice, hidrometrice, hidrometeorologice, oceanografice, de îmbunătățiri funciare și de intervenții la apărarea împotriva inundațiilor, precum și clădirile din porturi și cele afectate canalelor navigabile și stațiilor de pompare aferente canalelor, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

j) clădirile care, prin natura lor, fac corp comun cu poduri, viaducte, apeducte, diguri, baraje și tuneluri și care sunt utilizate pentru exploatarea acestor construcții, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru alte activități economice;

k) clădirile aferente infrastructurii feroviare publice sau infrastructurii metroului, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice;

l) clădirile Academiei Române și ale fundațiilor proprii înființate de Academia Română, în calitate de fondator unic, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

m) clădirile aferente capacităților de producție care sunt în sectorul pentru apărare cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

n) clădirile destinate serviciului de apostilă și supralegalizare, cele destinate depozitării și administrării arhivei, precum și clădirile afectate funcționării Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale;

o) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și a persoanelor fizice prevăzute la art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

p) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea veteranilor de război, a văduvelor de război și a văduvelor nrecăsătorite ale veteranilor de război.”

24. La articolul 456, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Consiliile locale/Consiliul General al Municipiului București pot/poate hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxe pe clădiri datorate pentru:

a) clădirile care, potrivit legii, sunt clasate ca muzee ori case memoriale;

b) clădirile utilizate pentru furnizarea de servicii sociale de către organizații neguvernamentale și întreprinderi sociale ca furnizori de servicii sociale, primite în folosință gratuită;

c) clădirile aflate în proprietatea organizațiilor nonprofit și clădirile utilizate de organizațiile nonprofit primite în folosință gratuită, folosite exclusiv pentru activitățile fără scop lucrativ;

d) clădirile restituite potrivit art. 16 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

e) clădirile retrocedate potrivit art. 1 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

f) clădirile restituite potrivit art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată, cu modificările ulterioare, pentru perioada pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

g) clădirile rezidențiale afectate de calamități naturale, pentru o perioadă de până la 2 ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a produs evenimentul;

h) clădirile rezidențiale la care proprietarii au executat pe cheltuială proprie lucrări de intervenție pentru creșterea performanței energetice, pe baza procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, întocmit în condițiile legii, prin care se constată realizarea măsurilor de intervenție recomandate de către auditorul energetic în certificatul de performanță energetică sau, după caz, în raportul de audit energetic, astfel cum este prevăzut în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele pentru care proprietarii execută pe cheltuiala proprie lucrări pentru instalarea de sisteme de producere a energiei electrice din surse fotovoltaice sau pentru sisteme ecologice certificate de colectare și tratare a apelor uzate rezultate din consumul propriu;

i) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea persoanelor care locuiesc efectiv în localitățile prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 323/1996 privind aprobarea Programului special pentru sprijinirea dezvoltării economico-sociale a unor localități din Munții Apuseni, cu modificările și completările ulterioare și în Hotărârea Guvernului nr. 395/1996 pentru aprobarea Programului special privind unele măsuri și acțiuni pentru sprijinirea dezvoltării economico-sociale a județului Tulcea și a Rezervației Biosferei «Delta Dunării», cu modificările ulterioare, în cazul cărora impozitul se poate reduce cu până la 50%;

j) clădirile deținute de asociațiile de dezvoltare intercomunitară;

k) clădirile folosite de proprietar pentru desfășurarea de activități sportive, în cazul cărora impozitul se poate reduce cu până la 50%, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

l) clădirile pentru care proprietarul efectuează pe cheltuială proprie intabularea în cartea funciară, pe o perioadă de 2 ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a avut loc intabularea;

m) clădirile aflate în proprietatea fundațiilor înființate prin testament constituite, conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

n) clădirile unităților sanitare private, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice care generează alte venituri decât cele din domeniul sănătății, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

o) clădirea folosită ca domiciliu aflată în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c)-f) și j) din Legea nr. 168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat, cu modificările și completările ulterioare;

p) clădirile aflate în proprietatea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, cu statut de utilitate publică, precum și cele închiriate, concesionate sau primite în folosință de acestea de la o instituție sau o autoritate publică, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice;

r) clădirile clasate ca monumente istorice, de arhitectură sau arheologice, indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare, care nu au fațada stradală și/sau principală renovată sau reabilitată conform prevederilor Legii nr. 422/2001 privind protejerea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada realizării lucrărilor de renovare sau reabilitare, începând cu data autorizăției de construcție și până la data procesului-verbal de recepție finală privind lucrările efectuate, precum și pe o perioadă de 2 ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care au fost finalizate lucrările de renovare sau reabilitare, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

s) clădirile clasate ca monumente istorice, de arhitectură sau arheologice, indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare, care au fațada stradală și/sau principală renovată sau reabilitată conform prevederilor Legii nr. 422/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru activități economice, pe o perioadă de 2 ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care au fost finalizate lucrările.”

25. La articolul 456, alineatele (2¹), (2²), (2³), (3¹), (6) și (6¹) se abrogă.

26. La articolul 456, alineatele (3), (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) În cazul clădirilor care sunt utilizate ca sere, solare, răsadnițe, ciupercării, silozuri pentru furaje, silozuri și/sau pășuni pentru depozitarea și conservarea cerealelor, cu excepția încăperilor care sunt folosite pentru alte activități economice, impozitul se reduce cu 50%, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat.

(4) Prin hotărârea prin care s-a stabilit să se acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxe pe clădiri, potrivit alin. (2), se dispune și cu privire la documentele justificative pentru fiecare situație în parte, după caz. Scutirea sau reducerea se aplică persoanelor care dețin documente justificative ce sunt depuse la organul fiscal local în termenul stabilit prin hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București și care și-au îndeplinit obligația de plată a impozitului/taxe pentru anul fiscal anterior în termenele prevăzute de lege, începând cu data de 1 ianuarie a anului fiscal următor celui în care a fost emisă hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București.

(5) În cazul scutirii prevăzute la alin. (1) lit. o) și p), aceasta se acordă pentru întreaga clădire de domiciliu deținută în comun cu soțul sau soția. În situația în care o cotă-parte din clădire aparține unor terți, scutirea nu se acordă pentru cota-parte deținută de acești terți.”

28. La articolul 457, tabelul de la alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Tipul clădirii	Valoarea impozabilă	
	Cu instalații de apă, canalizare, electrice și încălzire (condiții cumulative)	Fără instalații de apă, canalizare, electrice sau încălzire
A. Clădire cu cadre din beton armat sau cu pereți exteriori din cărămidă arsă sau din orice alte materiale rezultate în urma unui tratament termic și/sau chimic	2.677	1.606
B. Clădire cu pereții exteriori din lemn, din piatră naturală, din cărămidă nearsă, din vălătuci sau din orice alte materiale nesupuse unui tratament termic și/sau chimic	803	535
C. Clădire-anexă cu cadre din beton armat sau cu pereți exteriori din cărămidă arsă sau din orice alte materiale rezultate în urma unui tratament termic și/sau chimic	535	469
D. Clădire-anexă cu pereții exteriori din lemn, din piatră naturală, din cărămidă nearsă, din vălătuci sau din orice alte materiale nesupuse unui tratament termic și/sau chimic	335	201
E. În cazul contribuabilului care deține la aceeași adresă încăperi amplasate la subsol, demisol și/sau la mansardă, utilizate ca locuință, în oricare dintre tipurile de clădiri prevăzute la lit. A-D	75% din suma care s-ar aplica clădirii	75% din suma care s-ar aplica clădirii
F. În cazul contribuabilului care deține la aceeași adresă încăperi amplasate la subsol, la demisol și/sau la mansardă, utilizate în alte scopuri decât cel de locuință, în oricare dintre tipurile de clădiri prevăzute la lit. A-D	50% din suma care s-ar aplica clădirii	50% din suma care s-ar aplica clădirii”

29. La articolul 457, alineatele (7), (8) și (9) se abrogă.
30. La articolul 458, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:
„(2) Cota impozitului pe clădiri stabilă potrivit alin. (1) pentru anul 2026 nu poate fi mai mică decât cota stabilită pentru anul 2025.”
31. La articolul 458, alineatul (3) se abrogă.
32. La articolul 460, alineatele (1) și (4) se abrogă.
33. La articolul 460, alineatul (10) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(10) Cota impozitului pe clădiri stabilită potrivit alin. (1) pentru anul 2026 nu poate fi mai mică decât cota stabilită pentru anul 2025.”
34. La articolul 463, alineatele (2) și (51) se modifică și vor avea următorul cuprins:
„(2) Pentru terenurile aflate în domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, oricărui entități, altele decât cele de drept public, se stabilește taxa pe teren, care se datorează de concesionari, locatari, titularii dreptului de administrare sau de folosință, după caz, în condiții similare impozitului pe teren. În cazul transmiterii ulterioare altor entități a dreptului de concesiune, închiriere, administrare sau folosință asupra terenului, taxa se datorează de persoana care are relația contractuală cu persoana de drept public.

.....
(51) În cazul în care pentru o suprafață de teren aflată în domeniul public sau privat al statului ori al unității administrativ-teritoriale se datorează impozit pe teren, iar în cursul unui an apar situații care determină datorarea taxei pe teren, diferența de impozit pentru perioada pe care se datorează taxa pe teren

27. La articolul 457, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:

„(11) Cota impozitului pe clădiri stabilită potrivit alin. (1) pentru anul, nu poate fi mai mică decât cota stabilită pentru anul 2025.”

se compensează sau se restituie contribuabilului în anul fiscal următor.”

35. La articolul 464, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Nu se datorează impozit/taxă pe teren pentru:
a) terenurile aflate în domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, cu excepția suprafețelor folosite pentru activități economice sau agrement;
b) terenurile aflate în domeniul privat al statului concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, instituțiilor publice cu finanțare de la bugetul de stat, utilizate pentru activitatea proprie a acestora;
c) terenurile aparținând cultelor religioase recunoscute oficial și asociațiilor religioase, precum și componentelor locale ale acestora, cu excepția suprafețelor care sunt folosite pentru activități economice;
d) terenurile aparținând cimitirelor și crematoriilor;
e) terenurile utilizate de unitățile și instituțiile de învățământ de stat, confesional sau particular, autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate, cu excepția suprafețelor care sunt folosite pentru activități economice care generează alte venituri decât cele din taxele de școlarizare, servirea meselor pentru preșcolari, elevi sau studenți și cazarea acestora, precum și terenurile utilizate de către creșe;
f) terenurile utilizate de unitățile sanitare publice, cu excepția suprafețelor folosite pentru activități economice;
g) terenurile legate de sistemele hidrotehnice, terenurile de navigație, terenurile aferente infrastructurii portuare, canalelor navigabile, inclusiv ecluzele și stațiile de pompare aferente acestora, precum și terenurile aferente lucrărilor de îmbunătățiri

funciare, pe baza avizului privind categoria de folosință a terenului, emis de oficiile de cadastru și publicitate imobiliară;

h) terenurile folosite pentru activitățile de apărare împotriva inundațiilor, gospodărirea apelor, hidrometeorologie, cele care contribuie la exploatarea resurselor de apă, cele folosite ca zone de protecție definite în lege, precum și terenurile utilizate pentru exploatarea din subsol, încadrate astfel printr-o hotărâre a consiliului local, în măsura în care nu afectează folosirea suprafeței solului;

i) terenurile ocupate de autostrăzi, drumuri europene, drumuri naționale, drumuri principale administrate de Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A. și Compania Națională de Investiții Rutiere — S.A., zonele de siguranță a acestora, precum și terenurile ocupate de piste și terenurile din jurul pistelor reprezentând zone de siguranță;

j) terenurile pe care sunt amplasate elementele infrastructurii feroviare publice, precum și cele ale metroului;

k) terenurile din parcurile industriale, parcurile științifice și tehnologice, precum și cele utilizate de incubatoarele de afaceri, cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

l) terenurile aferente capacităților de producție care sunt în sectorul pentru apărare cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat;

m) terenurile Academiei Române și ale fundațiilor proprii înființate de Academia Română, în calitate de fondator unic, cu excepția terenurilor care sunt folosite pentru activități economice;

n) terenurile destinate serviciului de apostilă și supralegalizare, cele destinate depozitării și administrării arhivei, precum și terenurile afectate funcționării Centrului Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale;

o) terenurile aferente clădirilor noi realizate ca parte a unor proiecte investiționale din domeniul industriei prelucrătoare, depozitării și logisticii, pentru o perioadă de 2 ani de la recepția finală a clădirii potrivit procesului-verbal de recepție întocmit la terminarea lucrărilor, în condițiile legii, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a avut loc recepția și cu respectarea legislației în materia ajutorului de stat; activitățile ce intră sub incidența prevederii se stabilesc prin normele metodologice date în aplicarea prezentului cod;

p) terenul aferent clădirii de domiciliu aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și a persoanelor fizice prevăzute la art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

q) terenul aferent clădirii folosită ca domiciliu aflate în proprietatea sau coproprietatea veteranilor de război, a văduvelor de război și a văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război.”

36. La articolul 464, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Consiliile locale/Consiliul General al Municipiului București pot/poate hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe teren datorate pentru:

a) terenul aferent clădirilor restituite potrivit art. 16 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe durata pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

b) terenul aferent clădirilor retrocedate potrivit art. 1 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe durata pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

c) terenul aferent clădirilor restituite potrivit art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată, cu modificările ulterioare, pe durata pentru care proprietarul menține afectarea de interes public;

d) terenul aferent clădirii utilizate pentru furnizarea de servicii sociale de către organizații neguvernamentale și întreprinderi sociale ca furnizori de servicii sociale, primite în folosință gratuită;

e) terenul aferent clădirii aflate în proprietatea organizațiilor nonprofit, precum și terenul aferent clădirii utilizate de organizațiile nonprofit primite în folosință gratuită, folosite exclusiv pentru activitățile fără scop lucrativ;

f) terenurile afectate de calamități naturale, pentru o perioadă de până la 2 ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a produs evenimentul;

g) terenurile aflate în proprietatea operatorilor economici, în condițiile elaborării unor scheme de ajutor de stat/de *minimis* având un obiectiv prevăzut de legislația în domeniul ajutorului de stat;

h) terenul aferent clădirii folosite ca domiciliu aflate în proprietatea persoanelor care locuiesc efectiv în localitățile prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 323/1996, cu modificările și completările ulterioare, și în Hotărârea Guvernului nr. 395/1996, cu modificările și completările ulterioare, în cazul cărora impozitul se poate reduce cu până la 50%;

i) terenurile pentru care proprietarul efectuează pe cheltuială proprie intabularea în cartea funciară, pe o perioadă de 2 ani începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a avut loc intabularea;

j) terenurile fundațiilor înființate prin testament, constituite conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

k) terenul aferent clădirii folosite ca domiciliu aflate în proprietatea sau coproprietatea persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c), f) și j) din Legea nr. 168/2020, cu modificările și completările ulterioare;

l) terenurile aflate în proprietatea organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, cu statut de utilitate publică, precum și cele închiriate, concesionate sau primite în folosință de acestea de la o instituție sau o autoritate publică, cu excepția terenurilor care sunt folosite pentru activități economice;

m) suprafețele construite ale terenurilor aferente clădirilor clasate ca monumente istorice, de arhitectură sau arheologice, prevăzute la art. 456 alin. (2) lit. t), indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare, cu excepția terenurilor care sunt folosite pentru activități economice.”

37. La articolul 464, alineatele (2¹), (2²), (2³), (4), (6) și (7) se abrogă.

38. La articolul 465, alineatele (3) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Prin hotărârea prin care s-a stabilit să se acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe teren, potrivit alin. (2), se dispune și cu privire la documentele justificative pentru fiecare situație în parte, după caz. Scutirea sau reducerea se aplică persoanelor care dețin documente justificative ce sunt depuse la organul fiscal local în termenul stabilit prin hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București și care și-au îndeplinit obligația de plată a impozitului/taxei pentru anul fiscal anterior în termenele prevăzute de lege, începând cu data de 1 ianuarie a anului fiscal următor celui în care a fost emisă hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București.

(5) În cazul scutirii prevăzute la art. 464 alin. (1) lit. p) și q), scutirea se acordă pentru terenul aferent clădirii de domiciliu deținute în comun cu soțul sau soția. În situația în care o cotă-parte din teren aparține unor terți, scutirea nu se acordă pentru cota-parte deținută de acești terți.”

39. La articolul 465, tabelatele de la alineatul (4) și (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:
„(4) (...)

Nr. crt.	Zona Categorია de folosință	A	B	C	D
1	Teren arabil	75	56	51	41
2	Pășune	56	51	41	36
3	Fâneată	56	51	41	36
4	Vie	122	94	75	51
5	Livadă	143	122	94	75
6	Pădure sau alt teren cu vegetație forestieră	75	56	51	41
7	Teren cu apă	41	36	22	0
8	Drumuri și căi ferate	0	0	0	0
9	Teren neproductiv, cu excepția celor de la pct. 10	0	0	0	0
10	Plaja folosită pentru activități economice	41	36	22	0

.....
(7) (...)

Nr. crt.	Categoria de folosință	Impozit (lei)
1	Teren cu construcții	60-83
2	Teren arabil	112-134
3	Pășune	54-75
4	Fâneată	54-75
5	Vie	129-148
6	Livadă	129-150
7	Pădure sau alt teren cu vegetație forestieră	22-43
8	Teren cu apă	3-15
9	Drumuri și căi ferate	0-0
10	Teren neproductiv, cu excepția celor de la pct. 11	0
11	Plaja folosită pentru activități economice	3-15”

40. La articolul 469, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Scutiri

Art. 469. — (1) Nu se datorează impozitul pe mijloacele de transport pentru:

- a) mijloacele de transport ale instituțiilor publice;
- b) mijloacele de transport ale persoanelor juridice, care sunt utilizate pentru servicii de transport public de pasageri în regim urban sau suburban, inclusiv transportul de pasageri în afara unei localități, dacă tariful de transport este stabilit în condiții de transport public;
- c) vehicule istorice second-hand conform prevederilor legale în vigoare;
- d) autovehiculele second-hand înregistrate ca stoc de marfă și care nu sunt utilizate în folosul propriu al operatorului economic, comerciant auto sau societate de leasing;
- e) un mijloc de transport aflat în proprietatea persoanelor prevăzute la art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și a persoanelor fizice prevăzute la art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la alegerea contribuabilului;
- f) mijloacele de transport aflate în proprietatea veteranilor de război, văduvelor de război sau văduvelor nerecăsătorite ale veteranilor de război, pentru un singur mijloc de transport.”

41. La articolul 469, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Consiliile locale/Consiliul General al Municipiului București pot/ poate hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului pe mijloacele de transport pentru:

- a) mijloacele de transport agricole utilizate efectiv în domeniul agricol. În cazul scutirii sau reducerii impozitului pe mijloacele de transport acordate persoanelor juridice se vor avea în vedere prevederile legale în vigoare privind acordarea ajutorului de stat;

b) navele fluviale de pasageri, bărcile și luntrele folosite pentru transportul persoanelor fizice cu domiciliul în Delta Dunării, Insula Mare a Brăilei și Insula Balta Ialomitei, în cazul cărora impozitul se poate reduce cu până la 50%;

c) mijloacele de transport ale fundațiilor înființate prin testament constituite conform legii, cu scopul de a întreține, dezvolta și ajuta instituții de cultură națională, precum și de a susține acțiuni cu caracter umanitar, social și cultural;

d) mijloacele de transport ale organizațiilor care au ca unică activitate acordarea gratuită de servicii sociale în unități specializate care asigură găzduire, îngrijire socială și medicală, asistență, ocrotire, activități de recuperare, reabilitare și reinserție socială pentru copil, familie, persoane cu handicap, persoane vârstnice, precum și pentru alte persoane aflate în dificultate, în condițiile legii;

e) un mijloc de transport în cazul celor aflate în proprietatea persoanelor care locuiesc efectiv în localitățile prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 323/1996, cu modificările și completările ulterioare și în Hotărârea Guvernului nr. 395/1996, cu modificările ulterioare, în cazul cărora impozitul se poate reduce cu până la 50%.

(3) Prin hotărârea prin care s-a stabilit să se acorde scutirea sau reducerea impozitului pe mijloacele de transport, potrivit alin. (2), se dispune și cu privire la documentele justificative pentru fiecare situație în parte, după caz. Scutirea sau reducerea se aplică persoanelor care dețin documente justificative ce sunt depuse la organul fiscal local în termenul stabilit prin hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București și care și-au îndeplinit obligația de plată a impozitului/taxe pentru anul fiscal anterior în termenele prevăzute de lege, începând cu data de 1 ianuarie a anului fiscal următor celui în care a fost emisă hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București.”

42. La articolul 469, alineatele (4), (5), (6) și (7) se abrogă.

43. La articolul 470 alineatul (2), partea dispozitivă și tabelul se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În cazul oricăruia dintre următoarele autovehicule, impozitul pe mijloacele de transport se calculează în funcție de capacitatea cilindrică a acestuia și norma de poluare, prin înmulțirea fiecărei grupe de 200 cm³ sau fracțiune din aceasta cu suma corespunzătoare din tabelul următor:

Nr. crt.	Mijloace de transport cu tracțiune mecanică	Lei/200 cm ³ sau fracțiune din aceasta Normă de poluare: Noneuro, E0-E3	Lei/200 cm ³ sau fracțiune din aceasta Normă de poluare: E4	Lei/200 cm ³ sau fracțiune din aceasta Normă de poluare: E5	Lei/200 cm ³ sau fracțiune din aceasta Normă de poluare: E6	Lei/auto hibride cu emisii de CO ₂ peste 50 g/km
I. Vehicule înmatriculate (lei/200 cm³ sau fracțiune din aceasta)						
1	Motociclete, tricicluri, cvadricicluri și autoturisme cu capacitatea cilindrică de până la 1.600 cm ³ , inclusiv	19,5	18,8	17,6	16,5	16,2
2	Motociclete, tricicluri și 9 cvadricicluri cu capacitatea cilindrică de peste 1.600 cm ³	22,1	21,3	19,9	18,7	18,4
3	Autoturisme cu capacitatea cilindrică între 1.601 cm ³ și 2.000 cm ³ inclusiv	29,7	28,5	26,7	25,1	24,6
4	Autoturisme cu capacitatea cilindrică între 2.001 cm ³ și 2.600 cm ³ inclusiv	92,2	88,6	82,8	77,8	76,3
5	Autoturisme cu capacitatea cilindrică între 2.601 cm ³ și 3.000 cm ³ inclusiv	182,9	172,8	154,1	151,2	149,8
6	Autoturisme cu capacitatea cilindrică de peste 3.001 cm ³	319,0	297,3	294,4	290,0	275,5
7	Autobuze, autocare, microbuze	31,2	30,0	28,1	26,4	25,9
8	Alte vehicule cu tracțiune mecanică cu masa totală maximă autorizată de până la 12 tone, inclusiv	39,0	37,5	35,1	33,0	32,4

44. La art. 470, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alin. (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

„(2¹) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii au obligația de a colabora în vederea realizării schimbului de date și informații privind norma de poluare prevăzută la alin. (2). Procedura privind schimbul de date și informații se stabilește pe bază de protocol încheiat între Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.

(2²) În cazul oricăruia dintre următoarele autovehicule, impozitul pe mijloacele de transport se calculează în funcție de capacitatea cilindrică a acestuia, prin înmulțirea fiecărei grupe de 200 cm³ sau fracțiune din aceasta cu suma corespunzătoare din tabelul următor:

Nr. crt.	Mijloace de transport cu tracțiune mecanică	Lei/200 cm ³ sau fracțiune din aceasta
I. Vehicule înmatriculate (lei/200 cm³ sau fracțiune din aceasta)		
1	Tractoare înmatriculate	18
II. Vehicule înregistrate		
1	Vehicule cu capacitate cilindrică	lei/200 cm ³
1.1	Vehicule înregistrate cu capacitate cilindrică < 4.800 cm ³	2-4
1.2	Vehicule înregistrate cu capacitate cilindrică > 4.800 cm ³	4-6
2	Vehicule fără capacitate cilindrică evidențiată*	50-150 lei/an”

45. La articolul 470, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul mijloacelor de transport hibride cu emisii de CO₂ mai mici sau egale cu 50 g/km, impozitul se reduce cu maximum 30%, conform hotărârii consiliului local/Consiliului General al Municipiului București, după caz.”

46. La articolul 470, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul autovehiculelor acționate electric, impozitul pe mijloacele de transport este în valoarea de 40 lei/an.”

47. Articolul 487¹ se abrogă.**48. La articolul 489, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Cotele adiționale stabilite conform alin. (1) pot fi de până la 100% față de nivelurile maxime stabilite în cadrul prezentului titlu.”

49. După articolul 489 se introduce un nou articol, art. 489¹, cu următorul cuprins:**„Stabilirea scutirilor și/sau reducerilor de la plata impozitelor și taxelor locale la nivelul consiliilor locale/Consiliului General al Municipiului București**

Art. 489¹. — (1) Consiliile locale/Consiliul General al Municipiului București pot/poate hotărî să acorde scutirea sau reducerea de la plata impozitelor și taxelor locale pe bază de analize cost-beneficiu, pentru o perioadă determinată de timp, de cel mult 2 ani fiscali, în funcție de anumite criterii predefinite prin hotărârea adoptată cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de expirarea exercițiului bugetar, pentru anul fiscal următor. În cadrul acestei perioade se efectuează evaluări intermediare din perspectiva atingerii scopului urmărit la momentul la care a fost luată hotărârea de acordare și în funcție de constatări se decide prin hotărâre, după caz, menținerea pentru restul perioadei rămase sau stoparea acordării pe viitor.

(2) Criteriile prevăzute la alin. (1) se stabilesc de către autoritatea deliberativă a administrației publice locale prin hotărâre a consiliului local/Consiliului General al Municipiului București.

(3) Cuantumul total al scutirilor și/sau reducerilor ce se acordă prin hotărâre a consiliului local/Consiliului General al Municipiului București este de cel mult 5% din totalul veniturilor din impozitele și taxele locale încasate până în ziua anterioară adoptării hotărârii din anul fiscal precedent celui în care se acordă scutirea.”

50. Articolul 491 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Indexarea impozitelor și taxelor locale**

Art. 491. — (1) În anul fiscal 2026, pentru impozitele și taxele locale care constau într-o anumită sumă în lei sau care sunt stabilite pe baza unei anumite sume în lei, se aplică nivelurile prevăzute în mod distinct pentru fiecare impozit/taxă în parte, în cadrul prezentului titlu.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), sumele prevăzute în tabelele prevăzute la art. 470 alin. (5) și (6) se indexează anual în funcție de rata de schimb a monedei euro în vigoare în prima zi lucrătoare a lunii octombrie a fiecărui an și publicată în Jurnalul Uniunii Europene și de nivelurile minime prevăzute în Directiva 1999/62/CE de aplicare la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri. Cursul de schimb a monedei euro și nivelurile minime, exprimate în euro, prevăzute în Directiva 1999/62/CE de aplicare la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri se comunică pe site-urile oficiale ale Ministerului Finanțelor și Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(3) Sumele indexate conform alin. (2) se aprobă prin hotărâre a consiliului local și se aplică în anul fiscal următor. La nivelul municipiului București, această atribuție revine Consiliului General al Municipiului București.

(4) Hotărârea consiliului local/Consiliului General al Municipiului București se adoptă cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de expirarea exercițiului bugetar, pentru anul fiscal următor.”

51. La articolul 500², literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) în cazul proprietăților reprezentând clădiri rezidențiale, prin aplicarea unei cote de 0,9% asupra diferenței dintre valoarea impozabilă a clădirii comunicată de către organul fiscal local și plafonul de 2.500.000 lei;

b) în cazul proprietăților reprezentând autoturisme, prin aplicarea unei cote de 0,9% asupra diferenței dintre valoarea de achiziție și plafonul de 375.000 lei.”

Art. XV. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2024 privind prorogarea unor termene și consolidarea capacității administrative în domeniul impozitării proprietății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1069 din 24 octombrie 2024, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul I se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. I. — La articolul IX din Ordonanța Guvernului nr. 16/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 din 15 iulie 2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 370/2022, cu modificările ulterioare, litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

«i) prevederile pct. 106 și 107-116 se abrogă.»”

2. După articolul II se introduc trei noi articole, art. III-V, cu următorul cuprins:

„Art. III. — (1) Se instituie Sistemul național integrat de gestionare în scop fiscal a datelor și informațiilor despre bunurile imobile din România, denumit în continuare *Sistemul RO e-Proprietate*, sistem informatic de interes strategic național.

(2) Ministerul Finanțelor, prin Centrul Național pentru Informații Financiare, asigură dezvoltarea, funcționarea, mentenanța și orice alte activități legate de administrarea Sistemului RO e-Proprietate.

(3) Sistemul RO e-Proprietate reprezintă ansamblul de principii, reguli și sisteme informatice, infrastructură de comunicații, elemente de interconectare și interoperabilitate cu alte sisteme informatice, platforme hardware și software pentru stocare, procesare automată, procesare manuală, preluare, afișare și transmitere de date, având drept scop automatizarea colectării de date și informații despre bunurile imobile, pentru fundamentarea politicilor publice în scop fiscal.

Art. IV. — (1) Autoritățile/instituțiile publice și organizațiile profesionale de interes public sau de utilitate publică care, direct sau prin intermediul structurilor subordonate ori coordonate, dețin orice fel de date sau informații cu privire la bunurile imobile, au obligația de a le pune la dispoziție/furniza Ministerului Finanțelor, cu titlu gratuit, pentru a fi integrate în cadrul Sistemului RO e-Proprietate.

(2) Pe măsura dezvoltării sistemelor informatice Sistemul RO e-Proprietate se poate interconecta, în condițiile stabilite prin lege, cu alte sisteme informatice, în scopul furnizării către acesta a datelor și informațiilor privind proprietățile din România.

Art. V. — Procedura de utilizare și funcționare a Sistemului RO e-Proprietate, precum și standardele funcționale și structurale, periodicitatea și modalitatea de transmitere/punere la dispoziție a datelor și informațiilor se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor, care se elaborează în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”

Art. XVI. — La articolul 2 alineatul (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2023 privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1138 din

15 decembrie 2023, aprobată prin Legea nr. 7/2025, după litera f) se introduce o nouă literă, lit. g), cu următorul cuprins:

„g) Sistemul RO e-Proprietate, prevăzut la art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2024 privind prorogarea unor termene și consolidarea capacității administrative în domeniul impozitării proprietății.”

Art. XVII. — După articolul 5² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2013 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 3 aprilie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2013, cu modificările și completările ulterioare, se introduc două noi articole, art. 5³ și 5⁴, cu următorul cuprins:

„Art. 5³. — (1) La dosarul pentru concurs, candidații înscriși pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere și de execuție, generale și specifice, din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc au obligația de a depune două avize eliberate de unități specializate atestate în condițiile legii, din care să rezulte că sunt apti din punct de vedere psihologic și comportamental pentru exercitarea funcției publice, respectiv:

- a) aviz privind evaluarea psihologică complexă;
- b) aviz psihologic de integritate.

(2) Toți funcționarii publici din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc sunt supuși în mod obligatoriu unei testări psihologice periodice, o dată la 2 ani.

(3) Neparticiparea fără un motiv justificat la testarea psihologică constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. După încetarea motivului care a condus la neprezentarea la testarea psihologică, funcționarul trebuie să se prezinte în maximum 30 de zile la testare.

(4) În situația unui rezultat nefavorabil, autoritatea poate dispune măsuri corespunzătoare, respectiv distribuirea pe o funcție compatibilă sau încetarea raportului de serviciu, cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În situația în care există date și indicii privind abateri de la integritate ale personalului care ocupă funcțiile publice de conducere din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, respectiv ale personalului care ocupă funcții generale de execuție din cadrul structurilor de control, la solicitarea conducerii Oficiului, personalul poate face obiectul testării integrității, inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf.

(6) Rezultatele testării poligraf se au în vedere la declanșarea sau finalizarea cercetării disciplinare. Declanșarea cercetării disciplinare se poate dispune numai în baza constatării unor fapte sau împrejurări obiective, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Testarea psihologică se efectuează de către unități specializate atestate în condițiile legii.

(8) Costurile aferente testării psihologice prevăzute la alin. (2) și (5) sunt suportate de instituție.

Art. 5⁴. — (1) În aplicarea dispozițiilor art. 5³, testarea psihologică se desfășoară în condițiile prevăzute de anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor, cu modificările și completările ulterioare și constă în două tipuri de evaluări:

a) evaluarea psihologică complexă — care are în vedere analiza nivelului cognitiv, maturitatea socioafectivă/stabilitatea emoțională, conștiinciozitatea și rezistența la stres;

b) evaluarea psihologică a integrității — care urmărește identificarea tendințelor comportamentale ce pot afecta integritatea profesională.

(2) Evaluarea psihologică se finalizează prin emiterea a două avize distincte: unul aferent evaluării psihologice complexe și unul privind nivelul de integritate al persoanei evaluate.

(3) Avizele menționate la alin. (2) sunt utilizate în scopul evaluării compatibilității persoanei cu funcție publică, fiind opozabile atât candidatului sau funcționarului evaluat, cât și instituției.”

Art. XVIII. — După articolul 20 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 20¹, cu următorul cuprins:

„Art. 20¹. — (1) În scopul realizării activităților de control și supraveghere vamală, personalul desemnat din cadrul Autorității poate să folosească înregistratoare audio-video portabile de tip body worn camera și să fixeze cu mijloace foto-audio-video din dotare activități desfășurate în spații publice, fără consimțământul persoanelor vizate.

(2) Autoritatea este autorizată să înregistreze și să fixeze cu mijloace foto-audio-video din dotare momente operative, pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, fără consimțământul persoanelor vizate, în cazul în care există suspiciuni privind săvârșirea unor fapte de fraudă fiscală și vamală.

(3) Autoritatea poate păstra imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video obținute potrivit alin. (1) și (2) pe o perioadă de 6 luni de la data obținerii acestora, cu excepția situațiilor în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare, caz în care acestea urmează regimul probelor. La împlinirea acestui termen, imaginile și/sau înregistrările se distrug prin proceduri ireversibile.

(4) Se interzice prelucrarea datelor cu caracter personal conținute de imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video în alte scopuri decât cele în care au fost colectate, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege și numai dacă sunt asigurate garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate.

(5) Înregistrarea și fixarea de către personalul vamal menționat la alin. (1) și (2) a activităților specifice, prin utilizarea mijloacelor foto-audio-video din dotare, precum și păstrarea înregistrărilor audio și/sau video și a imaginilor fotografice astfel obținute se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

(6) Procedura privind înregistrarea și fixarea cu mijloace foto-audio-video din dotare a activităților specifice prevăzute la alin. (1) și (2), stocarea și accesarea acestora se stabilește prin ordin al președintelui Autorității.”

Art. XIX. — După articolul 31² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 23 martie 2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 243/2004, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 31³, cu următorul cuprins:

„Art. 31³. — (1) În situația în care există date și indicii privind abateri de la integritate ale personalului care ocupă funcțiile publice de conducere din cadrul Autorității Vamale Române, respectiv ale personalului care ocupă funcții generale de execuție din cadrul structurilor de control, la solicitarea conducerii Autorității, personalul poate face obiectul testării integrității, inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf.

(2) În situația în care testarea funcționarul public indică un comportament disimulat se declanșează cercetarea disciplinară conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. XX. — La articolul 20 din Ordonanța Guvernului nr. 86/2003 privind unele reglementări în domeniul financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 31 august 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 609/2003, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alin. (2)-(4), cu următorul cuprins:

„(2) În situația în care există date și indicii privind abateri de la integritate și principiile aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici care ocupă funcțiile publice de conducere din Agenția Națională de Administrare Fiscală, respectiv ale personalului care ocupă funcții generale de execuție din cadrul structurilor de control și de executare silită, la solicitarea conducerii Agenției, personalul poate face obiectul testelor de integritate, inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf, în condițiile legii.

(3) Costurile evaluărilor se suportă din bugetul Agenției, în limita bugetului aprobat, conform procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(4) În situația în care testarea funcționarului public indică un comportament disimulat se declanșează cercetarea disciplinară conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. XXI. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 29 iunie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 144/2014, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — (1) Personalul Agenției din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală care ocupă funcții publice specifice poartă, în timpul serviciului, uniformă, însemne distinctiv, ecusoane, înregistratoare audio-video portabile de tip bodycam și alte mijloace tehnice utilizate ca mijloc individual de apărare, protecție și comunicare, care se atribuie gratuit. În anumite situații, stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în realizarea atribuțiilor de serviciu, personalul care ocupă funcții publice specifice poate îmbrăca ținuta civilă. Personalul Agenției din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală în timpul acțiunilor speciale cu risc beneficiază de suportul Inspectoratului General al Jandarmeriei Române sau, după caz, al Inspectoratului General al Poliției Române, la solicitarea președintelui Agenției, în condițiile stabilite prin protocolul prevăzut la art. 9.”

2. La articolul 5, după alineatul (1) se introduc șase noi alineate, alin. (1¹)-(1⁶), cu următorul cuprins:

„(1¹) În scopul realizării activităților de control antifraudă, personalul desemnat din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală poate să înregistreze și să fixeze cu mijloacele foto-audio-video din dotare, activități desfășurate în spații publice, fără consimțământul persoanelor vizate.

(1²) Agenția, prin Direcția generală antifraudă fiscală este autorizată să înregistreze și să fixeze, cu mijloace foto-audio-video sau prin alte mijloace tehnice din dotare, momente operative, pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, fără consimțământul persoanelor vizate, în cazul în care există suspiciuni privind săvârșirea unor acte și fapte de evaziune fiscală și fraudă fiscală. Înregistrările foto-audio-video constituie mijloace de probă.

(1³) Agenția, prin Direcția generală antifraudă fiscală poate păstra imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video obținute potrivit alin. (1¹) și (1²) pe o perioadă de 6 luni de la data obținerii acestora, cu excepția situațiilor în care vor fi utilizate în cadrul unei proceduri judiciare, caz în care acestea urmează regimul probelor. La împlinirea acestui termen, imaginile și/sau înregistrările se distrug prin proceduri ireversibile.

(1⁴) Se interzice prelucrarea datelor cu caracter personal conținute de imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video în alte scopuri decât cele în care au fost colectate, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege și numai dacă sunt asigurate garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate.

(1⁵) Înregistrarea și fixarea de către personalul antifraudă menționat la alin. (1¹) și (1²) a activităților specifice, prin utilizarea mijloacelor foto-audio-video din dotare, precum și păstrarea înregistrărilor audio și/sau video și a imaginilor fotografice astfel obținute se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

(1⁶) Procedura privind înregistrarea și fixarea cu mijloace foto-audio-video din dotare a activităților specifice prevăzute la alin. (1¹) și (1²), stocarea și accesarea acestora, se stabilește prin ordin comun al ministrului finanțelor și al președintelui Agenției în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a Legii privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative.”

3. La articolul 6 alineatul (2), după litera r) se introduce o nouă literă, lit. r¹), cu următorul cuprins:

„r¹) să utilizeze înregistratoare audio-video portabile de tip bodycam în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.”

4. La articolul 8, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Nerespectarea dispoziției de utilizare sau utilizarea în mod necorespunzător a bodycam reprezintă abatere disciplinară și este cercetată în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. XXII. — Măsuri privind instituirea unei taxe logistice pentru gestionarea fluxurilor extracomunitare de bunuri

(1) Se instituie o taxă logistică pentru gestionarea fluxurilor de bunuri extracomunitare, în valoare de 25 de lei pentru fiecare colet ce conține bunuri cu valoare comercială, denumit în continuare *colet*, care intră pe teritoriul României, cu loc de începere al livrării în afara teritoriului Uniunii Europene, a cărei valoare declarată se situează sub plafonul de 150 de Euro, denumită în continuare *taxă*, indiferent de locul punerii în liberă circulație în Uniunea Europeană.

(2) Taxa se aplică coletelor care conțin bunurile livrate în cazul vânzărilor la distanță de bunuri importate din teritorii terțe sau țări terțe, definite conform dispozițiilor art. 266 alin. (1) pct. 36, respectiv art. 315² alin. (1) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Potrivit prezentului act normativ, prin *colet* se înțelege fiecare expediere ce conține bunuri cu valoare comercială, aferente unor operațiuni de vânzare la distanță de bunuri importate din teritorii terțe sau țări terțe.

(4) Obligația de plată a taxei revine furnizorului bunurilor, persoanei care expediază coletul sau entității care facilitează prin intermediul unei platforme digitale vânzarea la distanță de bunuri, după caz.

(5) Coletele a căror livrare nu a fost efectuată către destinatarul final din România nu fac obiectul taxei.

(6) În cazul coletelor care sunt returnate în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 157/2015, cu modificările și completările ulterioare, de persoana destinatară din România, taxa nu se rambursează.

(7) Coletul care face obiectul acestui act normativ, livrat pe teritoriul României, este însoțit de informații cu privire la declarația de origine a acestuia, așa cum a fost transmisă în vederea efectuării formalităților vamale simplificate prin declarația vamală cu set redus de date — H7, emisă de furnizorul bunurilor, persoana care expediază coletul sau entitatea care facilitează prin intermediul unei platforme digitale vânzarea la distanță de bunuri, după caz.

(8) Obligația de colectare, declarare și virare a taxei revine furnizorilor de servicii poștale, astfel cum sunt definiți la art. 2 pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 187/2013, cu modificările și completările ulterioare, care predau coletul destinatarului.

(9) Furnizorii de servicii poștale menționați la alin. (8) au obligația să declare, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-a făcut predarea către destinatarul coletului, către Agenția Națională de Administrare Fiscală numărul coletelor, după cum urmează:

a) numărul de colete livrate cu loc de începere al livrării în afara teritoriului Uniunii Europene;

b) numărul de colete livrate însoțite de informații din declarația de origine, cu loc de începere al livrării în afara teritoriului Uniunii Europene;

c) numărul de colete livrate însoțite de informații din declarația de origine pentru care s-a perceput taxa.

(10) Furnizorii de servicii poștale colectează taxa direct de la furnizorul bunurilor, persoana care expediază coletul sau entitatea care facilitează prin intermediul unei platforme digitale vânzarea la distanță de bunuri sau de la intermediarul logistic beneficiar direct al serviciilor poștale prestate de către aceștia.

(11) Taxele colectate vor fi virate la bugetul de stat până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost predat coletul destinatarului.

(12) Furnizorii de servicii poștale au obligația să se asigure de încasarea taxei, aceasta reprezentând o condiție pentru prestarea serviciilor.

(13) În situația în care furnizorii de servicii poștale nu respectă obligația prevăzută la alin. (12), aceștia se subrogă de drept în obligațiile persoanelor prevăzute la alin. (4).

(14) Furnizorii de servicii poștale au obligația să identifice, prin sistemele proprii de trasabilitate, coletele supuse taxei.

(15) Procedura de declarare se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, emis în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(16) Furnizorii de servicii poștale păstrează timp de 5 ani evidențe detaliate ale expedierilor taxate pe care le pun la dispoziția autorităților fiscale și/sau vamale, după caz, la solicitarea acestora.

(17) Furnizorii de servicii poștale au obligația declarării taxelor colectate până la data de 25 a lunii următoare celei în care a fost predat coletul destinatarului.

(18) Constituie contravenții următoarele fapte dacă, potrivit legii penale, nu sunt considerate infracțiuni:

- a) nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (9);
- b) nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (16);
- c) nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (17).

(19) Contravenția prevăzută la alin. 18 lit. a) se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei.

(20) Nerespectarea obligației prevăzute la alin. (18) lit. b) se sancționează cu amendă de la 6.000 lei la 10.000 lei.

(21) Contravenția prevăzută la alin. (18) lit. c) se sancționează, prin derogare de la prevederile art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu amendă constând în valoarea taxelor nedeclarate, dar nu mai puțin de 1.000 lei.

(22) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele împuternicite din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(23) Contravențiilor prevăzute la alin. (18) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(24) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani sau cu amendă colectarea taxei și neplata către bugetul general consolidat al statului, în termen de 30 zile de la declarare.

(25) Monitorizarea implementării taxei logistice pentru gestionarea fluxurilor extracomunitare de bunuri se realizează de către Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Antifraudă Fiscală, în conformitate cu atribuțiile legale specifice.

(26) Atribuțiile Direcției Generale Antifraudă Fiscală în cadrul implementării proiectului privind taxa logistică pentru gestionarea fluxurilor extracomunitare de bunuri se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Art. XXIII. — Prevederile art. XXII intră în vigoare la data de 1 noiembrie 2025.

Art. XXIV. — Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 67, după alineatul (22) se introduc patru noi alineate, alin. (23)-(26), cu următorul cuprins:

„(23) Societățile care distribuie trimestrial dividende, potrivit legii, nu pot acorda acționarilor sau asociaților, după caz, sau altor persoane afiliate, așa cum sunt definite conform reglementărilor contabile aplicabile, împrumuturi, până la regularizarea diferențelor rezultate din distribuirea dividendelor în cursul anului.

(24) Societățile care, pe baza situațiilor financiare anuale, aprobate potrivit legii, au o valoare a activului net diminuată la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris nu pot restitui acționarilor sau asociaților, după caz, sau altor persoane afiliate, așa cum sunt definite conform reglementărilor contabile aplicabile, împrumuturile luate de la aceștia.

(25) În cazul nerespectării interdicției prevăzute la alin. (23) și (24) se dispune atragerea răspunderii solidare a societății și a acționarului/asociatului care a beneficiat de plata de dividende interimare, fără a fi regularizate, sau căruia i s-au restituit împrumuturi deși societatea avea activul net sub limita prevăzută de lege. Societatea, împreună cu acționarii/asociații, răspund solidar pentru obligațiile bugetare restante datorate de societate și administrate de organul fiscal central, în limita sumelor care au făcut obiectul împrumutului acordat, respectiv restituit.

(26) Nerespectarea de către societăți a interdicției prevăzute la alin. (23) și (24) constituie contravenție. Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, aceasta se sancționează

cu amendă de la 10.000 lei la 200.000 lei, de către persoanele cu atribuții în acest sens, din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.”

2. După articolul 69 se introduce un nou articol, art. 69¹, cu următorul cuprins:

„Art. 69¹. — (1) Societățile care la sfârșitul exercițiului financiar curent înregistrează profit pentru exercițiul financiar de raportare, dar înregistrează pierdere contabilă reportată, potrivit prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pot efectua distribuire de dividende din profitul exercițiului financiar curent numai după constituirea rezervelor legale, acoperirea pierderii contabile reportate și constituirea de rezerve în conformitate cu cerințele statutare.

(2) Societățile care, pe baza situațiilor financiare anuale, aprobate potrivit legii, au o valoare a activului net diminuată la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris pot efectua distribuire de dividende din profitul exercițiului financiar curent numai după reîntregirea activului net la valoarea minimă prevăzută de lege.

(3) Societățile care, pe baza situațiilor financiare interimare, aprobate potrivit legii, au o valoare a activului net diminuată la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris nu pot efectua distribuire de dividende interimare din profitul exercițiului financiar curent dacă nu au reîntregit activul net la valoarea minimă prevăzută de lege.”

3. La articolul 153²⁴, după alineatul (4) se introduc unsprezece noi alineate, alin. (4¹)-(4¹¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) Nerespectarea de către societate a obligației de reconstituire a activului net până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social în termenul prevăzut la alin. (4) constituie contravenție și se sancționează, prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu amendă de la 10.000 lei la 200.000 lei.

(4²) Societățile aflate în situația prevăzută la alin. (1) care înregistrează datorii față de acționari rezultate din împrumuturi sau alte finanțări acordate de aceștia și care nu respectă obligația prevăzută la alin. (4) în termen de 2 ani de la încheierea exercițiului financiar ulterior celui în care au fost constatate pierderile au obligația de a majora capitalul social prin conversia acestor creanțe, cu respectarea drepturilor celorlalți acționari, prevăzute la art. 216.

(4³) Nerespectarea de către societate a obligației prevăzute la alin. (4²) constituie contravenție și se sancționează, prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu amendă de la 40.000 lei la 300.000 lei.

(4⁴) Dispozițiile alin. (1)-(4), (4¹)-(4³) și (5) se aplică în mod corespunzător și societăților cu răspundere limitată.

(4⁵) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (4¹) și (4³) se fac de către persoanele împuternicite din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Prevederile prezentului alineat se aplică începând cu anul 2027, raportat la situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar care începe la data de 1 ianuarie 2025 sau ulterior acestei date.

(4⁶) Prin derogare de la prevederile art. 13 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (4¹) și (4³) se prescrie în termen de 12 luni de la data săvârșirii faptelor.

(4⁷) Pe perioada inactivității, societăților declarate inactive potrivit prevederilor prezentei legi, prevederile alin. (4¹)-(4⁶) nu se aplică.

(4⁸) La societățile la care statul este acționar/asociat, în datoriile față de acționari/asociați prevăzute la alin. (4²) nu sunt incluse datoriile față de bugetul general consolidat și împrumuturile pe care societățile le primesc, cu respectarea legislației în domeniul concurenței, din veniturile rezultate din privatizare. Prevederile prezentului alineat se aplică și societăților la care unitățile administrativ-teritoriale dețin calitatea de acționar/asociat.

(4⁹) Alineatele (4¹) și (4²) nu se aplică acționarilor/asociaților care:

a) au ca scop sau obiect de activitate efectuarea de investiții sau administrarea fondurilor de investiții alternative sau cu capital de risc eligibile și sunt entități care aparțin unor grupuri de tip fonduri de investiții alternative, fonduri cu capital de risc eligibile sau sunt administratori ai unor asemenea fonduri;

b) au ca scop sau obiect principal de activitate efectuarea de investiții, deținerea de participații în societăți sau finanțarea cu titlu profesionist a companiilor la care dețin părți sociale/acțiuni (CAEN 64);

c) au calitatea de investitori profesionali, definiți conform Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE;

d) au calitatea de investitori într-un proiect de finanțare participativă, în sensul Regulamentului (UE) 2020/1.503 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 octombrie 2020 privind furnizorii europeni de servicii de finanțare participativă pentru afaceri și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1.129 și a Directivei (UE) 2019/1.937, fie direct, fie indirect, prin intermediul unei entități care deține direct o participație într-un asemenea proiect; sau

e) sunt persoane fizice care au investit, o sumă cuprinsă între 2.500 euro și 200.000 euro, echivalentul în lei la cursul Băncii Naționale a României din ziua investiției, într-o microîntreprindere sau întreprindere mică, astfel cum sunt definite de Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare, și nu dețin, direct sau indirect, mai mult de 25% din capitalul social al societății în cauză, cu condiția ca, în oricare din situațiile prevăzute la lit. a)-e) din prezentul alineat, împrumuturile să nu fie restituite acționarilor/asociaților într-un termen de 4 ani de la data acordării împrumuturilor.

(4¹⁰) Prevederile alin. (4²) nu se aplică în cazul finanțării societăților prin intermediul fondurilor europene sau naționale alocate din programe destinate sprijinirii sectorului privat și al finanțărilor acordate de instituții financiare internaționale.

(4¹¹) La societățile la care statul sau unitatea administrativ-teritorială este acționar/asociat conversia creanței acestuia față de societate se stabilește prin hotărâre a Guvernului sau prin hotărâre a Consiliului general/local, după caz, în condițiile legii.”

Art. XXIX. — Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul (1), după punctul 42¹ se introduce un nou punct, pct. 42², cu următorul cuprins:

„42². persoana strâns legată de debitor este considerată persoana care, într-o perioadă de 2 ani înaintea deschiderii unei proceduri prevăzute de prezenta lege, a avut cel puțin una dintre următoarele calități:

a) persoană afiliată în sensul art. 7 pct. 26 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

b) membru al organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale debitorului;

c) persoana juridică în care directorii, administratorii sau asociații/acționarii debitorului sunt membri în organele de administrare, conducere sau supraveghere;

d) persoane care au acces la informații fără caracter public cu privire la întreprinderea debitorului și care au posibilitatea de a controla operațiunile acestuia, inclusiv în cazul în care sunt într-un raport de muncă cu debitorul, sau care au posibilitatea de a obține beneficii de pe urma situației financiare a debitorului, în calitate de consilieri externi, contabili sau auditori;

e) soțul/soția sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv cu persoanele prevăzute la lit. a) și b);

f) beneficiarul real al debitorului, în sensul art. 4 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.”

2. La articolul 5, punctul 69 se modifică și va avea următorul cuprins:

„69. tabelul preliminar de creanțe cuprinde toate creanțele scadente sau nescadente, sub condiție sau în litigiu, născute înainte de data deschiderii procedurii, acceptate de către administratorul judiciar în urma verificării acestora. În tabel vor fi menționate: suma solicitată de către creditor, suma acceptată, rangul de prioritate, iar în situația creditorului aflat în procedura insolvenței se va arăta și administratorul judiciar/lichidatorul judiciar desemnat. În cazul procedurii simplificate, în acest tabel se vor înregistra și creanțele născute după deschiderea procedurii și până la momentul intrării în faliment. Pentru creanțele creditorilor care fac parte din categoria persoanelor strâns legate de debitor, în tabelul preliminar de creanțe se vor menționa suplimentar înscrisurile care constată creanța și datele înscrise în registrele de publicitate.”

3. La articolul 6 alineatul (2), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:

„e) analiza situației economice a debitorului din care să reiasă elemente care să probeze că debitorul nu este în stare de insolvență, cu indicarea documentelor pe care această analiză este bazată.”

4. La articolul 6, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Raportul și documentele prevăzute la alin. (2) lit. e) vor fi anexate acordului de restructurare, iar în cazul procedurii concordatului, cererii debitorului privind deschiderea procedurii.”

5. La articolul 15¹ alineatul (3), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) verifică și justifică faptul că debitorul se află în stare de dificultate și că nu este în stare de insolvență;”.

6. La articolul 15¹ alineatul (3), după litera a) se introduce o nouă literă, lit. a¹), cu următorul cuprins:

„a¹) analizează înscrisurile din care rezultă creanțele împotriva averii debitorului și întocmește lista creanțelor cu identificarea creditorilor, grupate pe categorii de creanțe și împărțite în: creanțe a căror realizare va fi afectată de acordul de restructurare, cu indicarea gradului de îndeostulare a acestora; creanțe neafectate, împreună cu o descriere a motivelor pentru care debitorul propune ca acestea să nu fie afectate de acordul de restructurare; creanțele în litigiu și tratamentul acestora;”.

7. La articolul 157, la punctul B al alineatului (1), punctul (ii) al literei b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(ii) de cel puțin o categorie de creanțe cu drept de vot alta decât o categorie de creanțe care nu ar primi nicio plată în caz de faliment, sub rezerva că în cazul în care pentru cel puțin o categorie de creanțe, prin acord, s-a prevăzut o reducere a cuantumului și/sau a accesoriilor creanței, votul favorabil aparține cel puțin uneia dintre aceste categorii;”.

8. La articolul 19 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) întocmește raportul privind starea de dificultate a debitorului;”.

9. La articolul 19 alineatul (1), după litera a) se introduc două noi litere, lit. a¹) și a²), cu următorul cuprins:

„a¹) justifică, pe baza elementelor incluse în raport, că debitorul nu se află în stare de insolvență;

a²) analizează înscrisurile din care constată creanțele împotriva averii debitorului și întocmește lista creanțelor cu identificarea creditorilor, grupate pe categorii de creanțe și împărțite în: creanțe a căror realizare va fi afectată de planul de restructurare, cu indicarea gradului de îndeostulare a acestora; creanțe neafectate, împreună cu o descriere a motivelor pentru care debitorul propune ca acestea să nu fie afectate de planul de restructurare; creanțele în litigiu și tratamentul acestora;”.

10. La articolul 23 alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) raportul administratorului concordatar prin care se analizează starea de dificultate și se justifică faptul că debitorul nu se află în stare de insolvență, însoțit de documentele care au stat la baza analizei administratorului;”.

11. La articolul 23, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Judecătorul-sindic, prin încheiere executorie, pronunțată în procedură necontencioasă, constatând îndeplinite condițiile prevăzute de art. 16, deschide procedura de concordat preventiv și numește administratorul concordatar contractat de către debitor sau, dacă aceste condiții nu sunt îndeplinite, respinge cererea de deschidere a procedurii, încheierea se comunică, în vederea efectuării mențiunii, și către registrul în care debitorul este înregistrat.”

12. La articolul 23, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

„(6) Încheierea este supusă numai apelului, în termen de 7 zile care curge de la data comunicării pentru debitor și de la data efectuării mențiunii privind deschiderea procedurii de concordat în registrul în care debitorul este înregistrat, pentru orice altă persoană interesată. Apelul se judecă în camera de consiliu, de urgență și cu precădere.”

13. La articolul 24 alineatul (1), prima liniuță a literei d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„— creanțe a căror realizare va fi afectată de planul de restructurare, cu indicarea gradului de îndeostulare a acestora; o creanță afectată a unui creditor cu mai mulți debitori solidari aflați în procedură de concordat va fi înscrisă în lista creanțelor cu valoarea nominală a creanței deținute, cu indicarea gradului de îndeostulare, creditorul având obligația ca, în cazul în care a primit o plată parțială de la un codebitor sau de la un fidejutor, să raporteze orice sumă încasată, în termen de 3 zile de la momentul încasării, lista creanțelor fiind actualizată în mod corespunzător sau, după caz, creanța va fi înscrisă în lista creanțelor numai pentru partea pe care nu a încasat-o încă;”.

14. La articolul 28, la punctul B al alineatului (2), punctul (ii) al literei b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(ii) de cel puțin o categorie de creanțe cu drept de vot alta decât o categorie de creanțe care nu ar primi nicio plată în caz de faliment, sub rezerva că în cazul în care pentru cel puțin o categorie de creanțe, prin plan, s-a prevăzut o reducere a cuantumului și/sau a accesoriilor creanței, votul favorabil aparține cel puțin uneia dintre aceste categorii.”

15. La articolul 34 alineatul (1), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:

„e) din oficiu sau la cererea oricărei părți interesate, în situația în care planul de restructurare nu a fost depus în termenul prevăzut de art. 24 alin. (1) și nu a fost formulată o

cerere de prelungire a perioadei negocierilor, conform art. 26 alin. (5), sau aceasta nu a fost aprobată de judecătorul-sindic.”

16. La articolul 39, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) În scopul și în limitele necesare acoperirii cheltuielilor de procedură, oricând pe parcursul procedurii, în lipsă de lichidități în patrimoniul debitorului, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar va identifica bunuri valorificabile libere de sarcini, care nu sunt esențiale pentru reorganizare, și va proceda la valorificarea de urgență, pornind de la valoarea de piață a acestora, sau, în cazuri excepționale, temeinic justificate, la minim valoarea de lichidare, stabilite de un evaluator autorizat. Până la desemnarea comitetului creditorilor decizia de valorificare aparține administratorului judiciar/lichidatorului judiciar. Propunerea de valorificare, inclusă în raportul prevăzut la art. 59 alin. (1), care se depune la dosarul cauzei și se publică în extras în BPI, poate fi contestată de orice parte interesată în termen de 3 zile de la data publicării extrasului raportului în BPI. După desemnarea comitetului creditorilor, valorificarea se va face cu acordul comitetului, potrivit prevederilor art. 87 alin. (2).”

17. La articolul 45 alineatului (1), după litera f) se introduce o nouă literă, lit. f¹), cu următorul cuprins:

„f¹) desemnarea primului comitet al creditorilor și confirmarea, prin încheiere, a comitetului creditorilor desemnat de adunarea creditorilor;”

18. La articolul 48, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Cererea prevăzută la alin. (7) va fi depusă la dosarul cauzei, inclusiv în format electronic, în termen de 7 zile de la data publicării în BPI a procesului-verbal al adunării creditorilor și va fi soluționată în camera de consiliu, cu citarea celui care a introdus cererea, a administratorului judiciar/lichidatorului judiciar și a creditorilor. Citarea părților și comunicarea actelor către aceștia se fac prin BPI.”

19. La articolul 50, alineatele (1) și (4) se modifică și vor avea cu următorul cuprins:

„Art. 50. — (1) Judecătorul-sindic poate desemna, în raport cu numărul creditorilor, un comitet format din 3, 5 sau 7 creditori, dintre cei cu drept de vot, cu creanțele beneficiind de cauze de preferință, creanțele salariale, creanțele bugetare și chirografare cele mai mari, prin valoare. Dacă, din cauza numărului mic de creditori, judecătorul-sindic nu consideră necesară constituirea unui comitet al creditorilor, atribuțiile comitetului vor fi exercitate de adunarea creditorilor.

(4) În cadrul primei ședințe a adunării creditorilor, aceștia vor alege un comitet format din 3, 5 sau 7 creditori, dintre primii 20 de creditori cu drept de vot, dintre cei deținând creanțe ce beneficiază de cauze de preferință, creanțele salariale, creanțele bugetare și creanțe chirografare, cele mai mari în ordinea valorii și care se oferă voluntar, selecția fiind efectuată prin întrunirea acestor criterii cumulative pe baza celui mai mare procentaj de vot din valoarea creanțelor prezente. Comitetul astfel desemnat va înlocui comitetul desemnat anterior de judecătorul-sindic.”

20. La articolul 50, după alineatul (5) se introduc trei noi alineate, alin. (5¹)-(5³), cu următorul cuprins:

„(5¹) Nu va putea fi desemnat în calitate de membru în comitetul creditorilor mai mult de un creditor care face parte din categoria persoanelor strâns legate de debitor prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. 422 lit. a)-c) și f), iar acesta nu va putea deține calitatea de președinte.

(5²) Creditorul care face parte din categoria persoanelor strâns legate de debitor prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. 422 lit. a)-c) și f) are obligația de a informa administratorul judiciar/lichidatorul judiciar în legătură cu raportul său cu debitorul. Administratorul judiciar/Lichidatorul judiciar verifică încadrarea unui creditor în categoria persoanelor strâns legate de debitor prin consultarea

registrlui comerțului, registrlui beneficiarilor reali, precum și registrlui acționarilor societății debitoare, ținut de aceasta sau de o societate independentă și informează judecătorul-sindic și adunarea creditorilor convocată pentru desemnarea comitetului creditorilor, iar ulterior desemnării informează creditorii și judecătorul-sindic de îndată ce constată calitatea de persoană strâns legată de debitor, în sensul art. 5 alin. (1) pct. 422 lit. a)-c) și f), a unui membru al comitetului creditorilor.

(5³) Dacă în termenul stabilit la art. 48 alin. (8), hotărârea adunării creditorilor nu este contestată, judecătorul-sindic va verifica întrunirea condițiilor legale și va confirma, prin încheiere, comitetul propus de creditori.”

21. La articolul 51, alineatele (6) și (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(6) Împotriva acțiunilor, măsurilor și deciziilor luate de comitetul creditorilor, orice creditor poate formula contestație la judecătorul-sindic, în termen de 7 zile de la data publicării procesului-verbal al comitetului creditorilor în BPI.

(7) În cazul în care un membru al comitetului creditorilor votează repetat în situație de conflict de interese ori în cazul lipsei repetate nejustificate de la ședințele comitetului creditorilor, precum și, în cazul în care se constată, ulterior desemnării, că un membru al comitetului creditorilor face parte din categoria persoanelor strâns legate de debitor prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. 422 lit. a)-c) și f), la cererea oricărui creditor sau a administratorului judiciar, judecătorul-sindic îl va înlocui pe respectivul membru al comitetului creditorilor, în mod provizoriu, urmând ca adunarea creditorilor să îl confirme pe cel provizoriu sau să aleagă un alt membru, potrivit criteriilor prevăzute la art. 50 alin. (4).”

22. La articolul 57, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În cadrul primei ședințe a adunării creditorilor, creditorii care dețin mai mult de 50% din valoarea totală a creanțelor cu drept de vot pot decide desemnarea unui administrator judiciar, stabilindu-i cu aceeași majoritate și onorariul. În cazul în care onorariul se va achita din fondul constituit potrivit prevederilor art. 39 alin. (4), acesta va fi stabilit pe baza criteriilor prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Creditorii care dețin mai mult de 50% din valoarea creanțelor cu drept de vot pot decide să confirme administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar desemnat provizoriu, stabilindu-i cu aceeași majoritate și onorariul. În această din urmă situație nu va mai fi necesară confirmarea judecătorului-sindic. Prima ședință a adunării creditorilor va avea în mod obligatoriu pe ordinea de zi atât confirmarea/desemnarea administratorului judiciar/lichidatorului judiciar, cât și stabilirea onorariului acestuia.

(3) Creditorul care deține mai mult de 50% din valoarea totală a creanțelor poate să decidă, fără consultarea adunării creditorilor, cel mai târziu la data primei ședințe a adunării creditorilor având ca ordine de zi confirmarea/desemnarea administratorului/lichidatorului judiciar, să desemneze un administrator judiciar ori lichidator judiciar în locul administratorului judiciar sau lichidatorului judiciar provizoriu ori să confirme administratorul judiciar provizoriu/lichidatorul judiciar provizoriu și să îi stabilească onorariul.”

23. La articolul 58 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. b¹), cu următorul cuprins:

„b¹) evaluarea periodică a menținerii posibilității reale de reorganizare efectivă a activității debitorului ori, după caz, motivele care nu mai permit reorganizarea și, în acest caz, va propune intrarea în faliment;”

24. La articolul 59, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Raportul se depune la dosarul cauzei, iar un extras se publică în BPI. Raportul se transmite și prin poștă electronică, la cerere, oricărui creditor la adresa de e-mail indicată administratorului judiciar.”

25. La articolul 66, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 66. — (1) Debitorul aflat în stare de insolvență este obligat să adreseze tribunalului o cerere pentru a fi supus dispozițiilor prezentei legi, în termen de maximum 45 de zile de la apariția stării de insolvență. La cererea adresată tribunalului va fi atașată dovada notificării organului fiscal competent cu privire la intenția de deschidere a procedurii insolvenței.”

26. La articolul 66, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Notificarea organului fiscal competent se realizează cu 15 zile înainte de depunerea cererii de deschidere a procedurii insolvenței.”

27. La articolul 67 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) lista numelor și a adreselor creditorilor, oricum ar fi creanțele acestora: certe sau sub condiție, lichide ori nelichide, scadente sau nescadente, necontestate ori contestate, arătându-se suma, cauza și drepturile de preferință, precizând, dacă este cazul, și care dintre creditorii intră în categoria persoanelor strâns legate de debitor.”

28. La articolul 97, alineatele (1), (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 97. — (1) Administratorul judiciar/Lichidatorul judiciar, în cazul procedurii simplificate, va întocmi și va supune judecătorului-sindic, în termenul stabilit de judecătorul-sindic, dar care nu va putea depăși 40 de zile de la data desemnării, un raport asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului, cu menționarea eventualelor indicii sau elemente preliminare privind persoanele cărora le-ar fi imputabilă și cu privire la existența premiselor angajării răspunderii acestora, în condițiile prevederilor art. 169-173, potrivit analizei sale. La cererea motivată a administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, în cazuri de o complexitate ridicată, termenul poate fi prelungit de către judecătorul-sindic cu o perioadă de maximum 40 de zile.

(4) În cazul în care prin raportul modificat ori completat sau, după caz, menținut se propune intrarea în faliment a debitorului, potrivit alin. (2), această propunere va fi supusă aprobării adunării generale a creditorilor la prima ședință a acesteia. La ședință va putea participa și administratorul special, fără drept de vot.

(5) În cazul în care prin raportul modificat ori completat sau, după caz, menținut se propune intrarea în faliment a debitorului, administratorul judiciar va publica un anunț referitor la raport în BPI, cu indicarea datei primei adunări a creditorilor, sau va convoca adunarea creditorilor, dacă raportul va fi depus după data primei adunări. La această adunare va supune votului adunării creditorilor propunerea de intrare în faliment. Creditorii care sunt în același timp persoane care exercită controlul asupra debitorului sau care au avut calitatea de membru al organelor de administrare, conducere sau supraveghere a debitorului într-o perioadă de 6 luni înainte de deschiderea procedurii nu au drept de vot asupra propunerii de intrare în faliment.”

29. La articolul 97, după alineatul (1) se introduc patru noi alineate, alin. (1¹)-(1⁴), cu următorul cuprins:

„(1¹) Raportul prevăzut la alin. (1) va conține informații relevante din perspectiva cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului, precum cele referitoare la:

a) asociații/acționarii societății, modificări ale structurii capitalului social în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, descrierea modificărilor actului constitutiv, modificări ale componenței organelor de conducere și administrare;

b) operațiuni de diminuare a averii debitorului efectuate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii;

c) acte juridice încheiate cu persoanele strâns legate de debitor;

d) măsurile întreprinse de organele statutare ale societății în vederea prevenirii stării de insolvență/a falimentului și pentru acoperirea pasivului societății, inclusiv cele aplicate potrivit art. 73 alin. (1¹) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(1²) Administratorul judiciar va asigura posibilitatea consultării raportului prevăzut la alin. (1) la sediul său, pe cheltuiuala solicitantului. Un anunț referitor la raport se publică în BPI, iar o copie de pe raport se depune la grefa tribunalului și va fi comunicată debitorului. Raportul se transmite și prin poștă electronică, la cerere, oricărui creditor la adresa de e-mail indicată administratorului judiciar.

(1³) În termen de 30 de zile de la data publicării în BPI a anunțului, oricare dintre creditorii, precum și debitorul pot formula obiecțiuni atât cu privire la conținutul raportului, cât și cu privire la concluziile exprimate de administratorul judiciar. Judecătorul-sindic va înainta obiecțiunile, în termen de 5 zile de la înregistrarea acestora administratorului judiciar în vederea exprimării unui punct de vedere fundamentat și le va soluționa în camera de consiliu, cu citarea creditorilor, a administratorului judiciar și a administratorului special.

(1⁴) Raportul modificat sau, după caz, menținut se depune la grefa tribunalului și va fi comunicat debitorului. Raportul se transmite și prin poștă electronică, la cerere, oricărui creditor la adresa de e-mail indicată administratorului judiciar.”

30. La articolul 97, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Menținerea posibilității reale de reorganizare efectivă este evaluată periodic de către administratorul judiciar, la un interval de maximum 6 luni de la data depunerii raportului prevăzut la alin. (1). Prevederile alin. (4) și (5) se aplică în mod corespunzător și raportului în care, față de concluziile evaluării periodice, se propune intrarea în faliment. Evaluarea menținerii posibilității reale de reorganizare efectivă se poate realiza și în cadrul unui alt raport ce trebuie depus de administratorul judiciar, dacă termenul de depunere al acestuia este, potrivit legii, la o dată anterioară sau ulterioară ce nu poate depăși 15 zile de la data la care ar trebui prezentată evaluarea.”

31. La articolul 97, alineatul (6) se abrogă.

32. După articolul 97 se introduce un nou articol, art. 97¹, cu următorul cuprins:

„Art. 97¹. — În cazul în care în raportul prevăzut la art. 97 se identifică indicii sau elemente preliminare că unui membru al organelor de administrare sau conducere ale debitorului ori unui asociat/acționar care exercită controlul asupra deciziilor financiare sau operaționale ale debitorului i-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență acesta nu poate avea calitatea de administrator special în procedura insolvenței debitorului. În cazul în care a fost numit administrator special, acesta va fi înlocuit, în condițiile legii.”

33. La articolul 98, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Adunarea creditorilor va aproba propunerea administratorului judiciar, prevăzută la art. 97 alin. (2), prin votul titularilor a cel puțin două treimi din creanțele prezente la vot. Indiferent de rezultatul votului, propunerea nu va fi aprobată în cazul în care unul sau mai mulți creditorii, deținând împreună peste 20% din creanțele cuprinse în tabelul preliminar de creanțe, cu excepția creditorilor care nu au drept de vot asupra propunerii de intrare în faliment potrivit art. 97 alin. (5), își anunță intenția de a depune, în termenul legal, un plan de reorganizare a debitorului.”

34. La articolul 102, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 102. — (1) Cu excepția salariaților ale căror creanțe vor fi înregistrate de administratorul judiciar conform evidențelor contabile, toți ceilalți creditorii, ale căror creanțe sunt anterioare

datei de deschidere a procedurii, vor depune cererea de admitere a creanțelor în termenul fixat în hotărârea de deschidere a procedurii. Cererile de admitere a creanțelor vor fi înregistrate într-un registru, care se va păstra la grefa tribunalului. Sunt creanțe anterioare și creanțele bugetare stabilite printr-o decizie de impunere întocmită ulterior deschiderii procedurii, dar care are ca obiect activitatea anterioară a debitorului.”

35. La articolul 102, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) În termen de 60 de zile de la data publicării în BPI a notificării privind deschiderea procedurii, organele de inspecție fiscală vor efectua inspecția fiscală pe baza analizei de risc, potrivit prevederilor Codului de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare. La cererea organelor de inspecție fiscală, judecătorul-sindic poate acorda o singură dată o prelungire a termenului de maximum 60 de zile, pentru motive temeinic justificate. Creditorii bugetari vor înregistra cererea de admitere a creanței conform evidenței proprii, în termenul prevăzut la art. 100 alin. (1) lit. b), dacă este cazul, urmând ca, în termen de 5 zile de la expirarea termenului prevăzut de lege sau al celui acordat de judecătorul-sindic pentru efectuarea inspecției fiscale, să se înregistreze fie un supliment al cererii de admitere a creanței inițiale, fie cererea de admitere a creanței, în cazul în care, la data deschiderii procedurii, debitorul nu figura cu obligații bugetare restante.”

36. La articolul 110, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) La creanțele care beneficiază de o cauză de preferință se vor arăta titlul din care izvorăște dreptul de preferință și, dacă este cazul, motivele pentru care creanțele au fost trecute parțial în tabel sau au fost înlăturate. Pentru creanțele creditorilor care fac parte din categoria persoanelor strâns legate de debitor, în tabelul preliminar de creanțe se vor menționa suplimentar înscririle care constată creanța și datele înscrise în registrele de publicitate.”

37. La articolul 133 alineatul (4), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) modalitatea de achitare a creanțelor curente. Dacă plata creanțelor curente nu este efectuată în ordinea scadenței, debitorul va justifica prioritizarea anumitor creanțe curente, cu respectarea principiului maximizării averii prevăzut la art. 4 pct. 1.”

38. La articolul 133 alineatul (5), litera C) se modifică și va avea următorul cuprins:

„C) transmiterea tuturor sau a unora dintre bunurile averii debitorului către una ori mai multe persoane fizice sau juridice, constituite anterior ori ulterior confirmării planului; în cazul în care persoana către care se propune vânzarea bunurilor ca ansamblu independent este o persoană strâns legată de debitor, prevederile art. 154¹ se aplică în mod corespunzător, iar vânzarea se autorizează prin confirmarea planului de către judecătorul-sindic;”.

39. La articolul 137, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 137. — (1) Administratorul judiciar va publica în termen de 5 zile de la expirarea termenului pentru depunerea planului un anunț referitor la acesta în BPI, cu indicarea celui care l-a propus, a datei când se va vota cu privire la plan în adunarea creditorilor, precum și a faptului că este permisă votarea prin corespondență. La cerere, planul se transmite prin poștă electronică oricărui creditor la adresa de e-mail indicată administratorului judiciar.”

40. La articolul 141, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Dacă prin planul de reorganizare s-a prevăzut lichidarea tuturor sau a unora dintre bunuri, în bloc, ca ansamblu

funcțional, iar vânzarea se realizează către o persoană strâns legată de debitor, prevederile art. 154¹ se aplică în mod corespunzător.”

41. La articolul 144, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 144. — (1) Debitorul, prin administratorul special, sau, după caz, administratorul judiciar prezintă trimestrial rapoarte comitetului creditorilor asupra situației financiare a averii debitorului, precum și faptul că, prin derularea acestuia, se menține viabilitatea afacerii. Ulterior prezentării către comitetul creditorilor, rapoartele vor fi înregistrate la grefa tribunalului, iar debitorul sau, după caz, administratorul judiciar va notifica aceasta tuturor creditorilor, în vederea consultării rapoartelor.

(2) Administratorul judiciar va prezenta și situația cheltuielilor efectuate pentru bunul mers al activității, în vederea recuperării acestora, care va fi avizată de comitetul creditorilor. De asemenea, va prezenta și concluziile sale privind modul de derulare a planului, precizând dacă debitorul se conformează acestuia și/sau se acumulează noi datorii.”

42. La articolul 144, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În funcție de concluziile raportului prevăzut la alin. (1) sau, după caz, alin. (2), administratorul judiciar poate solicita intrarea în faliment.”

43. La articolul 145 alineatul (1), litera D se modifică și va avea următorul cuprins:

„D. a fost aprobat raportul administratorului judiciar prin care se propune, după caz, intrarea debitorului în faliment, potrivit dispozițiilor art. 92 alin. (5) sau ale art. 97 alin. (3¹);”.

44. La articolul 154, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Lichidarea va începe îndată după finalizarea de către lichidatorul judiciar a inventarierii și depunerea raportului de evaluare. Bunurile vor putea fi vândute în bloc sau individual. Orice vânzare în bloc a bunurilor, ca ansamblu independent, indiferent dacă se face în reorganizare sau în faliment, poate fi considerată transfer de active, dacă îndeplinește dispozițiile art. 270 alin. (7) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare. Tipul de vânzare a bunurilor, respectiv licitație publică, negociere directă sau o combinație a celor două, și regulamentul de vânzare corespunzător modalității de vânzare pentru care se optează sunt aprobate de adunarea creditorilor, pe baza propunerii lichidatorului judiciar. În cazul licitației publice, publicitatea se va face și prin afișare pe site-ul Uniunii Naționale a Practicienilor în Insolvență din România și publicare în BPI. În vederea evaluării bunurilor din averea debitorului, cu acordul comitetului creditorilor, lichidatorul judiciar poate să angajeze, în numele debitorului, un evaluator autorizat și să îi stabilească onorariul. Evaluatorii autorizați sunt membri ai Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România, iar evaluarea trebuie efectuată în conformitate cu standardele de evaluare.”

45. După articolului 154 se introduce un nou articol, art. 154¹, cu următorul cuprins:

„Art. 154¹. — (1) Vânzarea bunurilor ca ansamblu independent se poate realiza către o persoană strâns legată de debitor cu respectarea cel puțin a următoarelor cerințe:

a) să fie deschisă, competitivă, transparentă și să întrunească condițiile pieței;

b) persoana strâns legată de debitor să precizeze în ofertă că este persoană strâns legată de debitor, arătând și elementele de legătură cu acesta, potrivit art. 5 alin. (1) pct. 42²;

c) persoanele care nu sunt strâns legate de debitor au un termen rezonabil pentru a depune oferte, dar nu mai mult de 10 zile;

d) informația prevăzută la lit. b) să fie adusă la cunoștința comitetului creditorilor și a celorlalți ofertanți participanți la procedura de valorificare;

e) raport de evaluare a bunurilor ca ansamblu independent realizat de un evaluator autorizat independent; în cazul în care s-a realizat deja în cadrul procedurii o evaluare a bunurilor ca ansamblu independent, această cerință este considerată îndeplinită.

(2) Lichidatorul judiciar întocmește un raport referitor la procedura de vânzare prin care se justifică faptul că:

a) vânzarea a fost realizată în mod competitiv, transparent astfel cum rezultă din evidența persoanelor contactate și a ofertelor primite, întocmită de lichidator și că vânzarea întrunește condițiile pieței;

b) oferta considerată câștigătoare este cea mai bună ofertă depusă; în selectarea ofertei câștigătoare au fost luate în considerare și ofertele aparținând unor persoane care nu sunt strâns legate de debitor;

c) oferta asigură creditorilor un tratament corect și echitabil în sensul că aceștia nu primesc mai puțin decât suma evaluată în simularea distribuiriilor de care ar beneficia în cazul vânzării fiecărui bun în mod individual, prețul propus fiind cel puțin egal sau mai avantajos decât cel estimat în cazul unei vânzări a bunurilor în mod individual;

d) oferta asigură respectarea drepturilor salariaților.

(3) În cazul vânzării bunurilor ca ansamblu independent către o persoană strâns legată de debitor, lichidatorul judiciar depune la instanță un raport în care descrie procedura de vânzare și anexează oferta considerată câștigătoare. Un anunț privind depunerea raportului se publică în BPI, iar lichidatorul judiciar comunică raportul comitetului creditorilor. În termen de 15 zile de la data publicării anunțului în BPI, creditorii pot formula obiecțiuni pe care judecătorul-sindic le soluționează deodată, printr-o singură sentință, în camera de consiliu, cu citarea creditorilor care le-au formulat, a comitetului creditorilor, a lichidatorului judiciar și, după caz, a administratorului special.

(4) Judecătorul-sindic autorizează vânzarea în bloc a bunurilor ca ansamblu independent către o persoană strâns legată de debitor în cazul în care constată că procedura de selecție s-a derulat cu îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) și (2). În caz contrar, judecătorul-sindic respinge cererea de autorizare."

46. La articolul 156, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul vânzării bunurilor prin licitație publică, aceasta se va putea efectua și potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă. În cazul în care adunarea creditorilor nu aprobă un regulament de vânzare, potrivit art. 154 alin. (2), sau în ipoteza în care, deși a fost aprobat un regulament de vânzare, bunurile nu au fost valorificate într-un termen rezonabil, dar nu mai mare de 12 luni, la cererea lichidatorului judiciar, aprobată de judecătorul-sindic, vânzarea bunurilor se va efectua prin licitație publică, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.”

47. La articolul 169 alineatul (1), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 169. — (1) La cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte sau întregul pasiv al debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu fapta respectivă, să fie suportată de membrii organelor de administrare și conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, de către orice persoană fizică sau juridică care exercită controlul asupra deciziilor financiare sau operaționale ale debitorului, indiferent de calitatea formală deținută, precum și de orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte.”

48. La articolul 169 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea. În cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă. Prezumția este relativă. În cazul nedepunerii culpabile a situațiilor financiare și/sau a neîndeplinirii culpabile a obligațiilor de depunere a declarațiilor fiscale, anterior deschiderii procedurii, se prezumă până la proba contrară, că nu a fost ținută contabilitatea în conformitate cu legea.”

49. La articolul 169 alineatul (1), după litera e) se introduce o nouă literă, lit. e¹), cu următorul cuprins:

„e¹) transferarea activelor sau a unei părți semnificative din întreprinderea debitorului aflat în dificultate financiară către o persoană strâns legată de debitor, cu nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 73 alin. (2¹) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu intenția de a continua activitatea prin intermediul acestei noi entități și de a sustrage activele de la urmărirea creditorilor debitorului.”

50. La articolul 169, alineatele (2), (7) și (10) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar, ori de câte ori identifică persoanele culpabile de starea de insolvență a debitorului, va promova acțiunea în antrenarea răspunderii patrimoniale. De asemenea, poate introduce această acțiune și orice creditor interesat.

.....
(7) În cazul în care s-a pronunțat o hotărâre de respingere a acțiunii în antrenarea răspunderii patrimoniale, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar care nu intenționează să formuleze apel va notifica în acest sens creditorii. Împotriva acestei hotărâri, calea de atac poate fi exercitată de către orice creditor interesat.

.....
(10) Persoana împotriva căreia s-a pronunțat o hotărâre definitivă de atragere a răspunderii nu mai poate:

a) să fie desemnată administrator sau, dacă este administrator în alte societăți, va fi decăzută din acest drept timp de 10 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii;

b) să fondeze societăți sau să dobândească o participație de control într-o nouă societate pentru o perioadă de 5 ani.”

51. La articolul 172, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 172. — (1) Odată cu cererea formulată potrivit prevederilor art. 169 alin. (1) sau ale alin. (2), administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar ori, după caz, creditorul care a formulat cererea, va putea cere judecătorului-sindic să instituie măsuri asigurătorii asupra bunurilor din averea persoanelor urmărite potrivit prevederilor art. 169. Fixarea unei cauțiuni de până la 10% din valoarea pretențiilor este obligatorie.”

52. La articolul 175, după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alin. (11)-(13), cu următorul cuprins:

„(11) Prin excepție de la prevederile alin. (1), o procedură de reorganizare judiciară prin continuarea activității sau de lichidare pe bază de plan va putea fi închisă în baza raportului administratorului judiciar care constată îndeplinirea tuturor obligațiilor de plată asumate prin planul confirmat, chiar dacă există una sau mai multe creanțe curente ale căror existență și întindere nu au fost încă stabilite printr-un titlu executoriu sau nu au fost recunoscute de administratorul judiciar, potrivit art. 75 alin. (3), dacă cuantumumul cumulat al acestora nu este de natură a determina o stare de dificultate financiară sau de a genera iminența insolvenței ori de a afecta viabilitatea întreprinderii debitorului și continuarea activității acestuia cu îndeplinirea obligațiilor, în condițiile legii.

(12) Prin sentința de închidere a procedurii potrivit alin. (11), judecătorul-sindic disjunge contestația împotriva măsurii administratorului judiciar, în vederea examinării creanței potrivit dreptului comun, și dispune trimiterea la data rămânării definitive a hotărârii, către instanța competentă, a contestației împreună cu cererea de plată, pe cale administrativă, fără a dispune formarea unui nou dosar. Societatea reorganizată va continua procesul, în condițiile legii.

(13) Societatea reorganizată continuă procesele având ca obiect acțiuni care nu sunt în realizarea creanței și nu sunt suspendate în condițiile art. 75 alin. (1).”

Art. XXXII. — (1) Procesele începute înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi în temeiul Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare, rămân supuse legii aplicabile anterior intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepțiile prevăzute la alin. (2)-(12).

(2) Termenul prevăzut la art. 48 alin. (8) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificat prin prezenta lege, se aplică cererilor de anulare formulate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Termenul prevăzut la art. 51 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificat prin prezenta lege, se aplică contestațiilor formulate după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Dispozițiile art. 59 alin. (2) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin prezenta lege, se aplică rapoartelor lunare depuse după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Dispozițiile art. 97 alin. (3¹) coroborate cu prevederile art. 58 alin. (1) lit. b¹) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost completate prin prezenta lege se aplică procedurilor în care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, raportul asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului nu a fost încă depus la dosarul cauzei.

(6) Dispozițiile art. 102 alin. (11) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta lege, se aplică cererilor de admitere a creanței creditorilor bugetari dacă la data intrării în vigoare a prezentei legi nu s-a împlinit termenul de efectuare a inspecției fiscale pe baza analizei de risc.

(7) Prevederile art. 133 alin. (5) litera C) coroborate cu dispozițiile art. 5 alin. (1) pct. 42² din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost completate prin prezenta lege, se aplică vânzărilor către persoane strâns legate de debitor care au loc după data intrării în vigoare a prezentei legi, dacă până la această dată nu a fost publicat tabelul definitiv de creanțe.

(8) Dispozițiile art. 137 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta lege, se aplică planurilor de reorganizare care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu au fost încă depuse la dosarul cauzei.

(9) Prevederile art. 141 alin. (4) coroborate cu dispozițiile art. 5 alin. (1) pct. 42² din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost completate prin prezenta lege, se aplică vânzărilor către persoane strâns legate de debitor care au loc după data intrării în vigoare a prezentei legi, dacă până la această dată nu a fost încă aprobat planul de reorganizare de adunarea creditorilor.

(10) Dispozițiile art. 144 coroborate cu prevederile art. 58 alin. (1) lit. b¹) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta lege, se aplică rapoartelor trimestriale

prezentate comitetului creditorilor după data intrării în vigoare a prezentei legi.

(11) Dispozițiile art. 145 alin. (1) litera D) coroborate cu prevederile art. 97 alin. (3¹) din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta lege, se aplică procedurilor în care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, raportul asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului nu a fost încă depus la dosarul cauzei.

(12) Prevederile art. 154¹ coroborate cu dispozițiile art. 5 alin. (1) pct. 42² din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost completate prin prezenta lege, se aplică vânzărilor către persoane strâns legate de debitor care au loc după data intrării în vigoare a prezentei legi în cadrul procedurilor de insolvență simplificată sau de faliment, în ambele situații dacă nu a fost depus încă la dosarul cauzei raportul de evaluare a bunurilor din averea debitorului.

Art. XXXIII. — După articolul 19 din Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, art. 19¹, cu următorul cuprins:

„Art. 19¹. — (1) În scopul realizării activităților de control și de cercetare a evenimentelor, personalul din cadrul Inspecției Muncii și al inspectoratelor teritoriale de muncă care ocupă funcții publice specifice, poartă înregistratoare audio-video portabile de tip body worn camera și au dreptul ca, pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, să fixeze cu mijloace foto-audio-video din dotare, activitățile desfășurate la locul de muncă controlat, fără consimțământul persoanelor vizate.

(2) Autoritatea poate păstra imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video obținute potrivit alin. (1) pe o perioadă de 6 luni de la data obținerii acestora, cu excepția situațiilor în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare, caz în care acestea urmează regimul probelor. La împlinirea acestui termen, imaginile și/sau înregistrările se distrug prin proceduri ireversibile.

(3) Se interzice prelucrarea datelor cu caracter personal conținute de imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video în alte scopuri decât cele în care au fost colectate, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege și numai dacă sunt asigurate garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate.

(4) Înregistrarea și fixarea de către personalul menționat la alin. (1), a activităților specifice, prin utilizarea mijloacelor foto-audio-video din dotare, precum și păstrarea înregistrărilor audio și/sau video și a imaginilor fotografice astfel obținute se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE.

(5) Procedura privind înregistrarea și fixarea cu mijloace foto-audio-video din dotare a activităților specifice prevăzute la alin. (1) și (2), stocarea și accesarea acestora, se stabilește prin ordin al ministrului muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale.”

Art. XXXVIII. — În aplicarea art. 5³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2013 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2013, cu modificările și completările ulterioare, toți funcționarii publici care la data intrării în vigoare a prezentei legi ocupă funcții publice în cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, vor fi supuși testării psihologice în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi și ulterior o dată la doi ani.

96. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (3), (4) și (5) privind statul social și idealurile Revoluției din 1989, principiul separației puterilor în stat, precum și principiul securității juridice și al previzibilității legii, ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 26 privind viața intimă, familială și privată, ale art. 27 privind inviolabilitatea domiciliului, ale art. 28 privind secretul corespondenței, ale art. 30 privind libertatea de exprimare, ale art. 31 privind dreptul la informație, ale art. 40 privind dreptul de asociere, ale art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, ale art. 45 privind libertatea economică, ale art. 47 privind nivelul de trai, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 56 privind așezarea justă a sarcinilor fiscale, ale art. 61 privind rolul și structura Parlamentului, ale art. 114 privind angajarea răspunderii Guvernului, ale art. 120 privind principiul autonomiei locale, ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, ale art. 135 privind economia României, ale art. 139 privind impozitele, taxele și alte contribuții, ale art. 141 privind Consiliul Economic și Social și ale art. 148 privind actele cu caracter obligatoriu ale Uniunii Europene.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

97. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația verificării condițiilor de admisibilitate ale acesteia, prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și de art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, atât sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordine, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea în acest sens deciziile nr. 66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018, paragraful 38, și nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragraful 27).

98. Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condiția de admisibilitate prevăzută de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de un număr de 28 de senatori, în Dosarul nr. 4.030A/2025, și de 57 de deputați, în Dosarul nr. 4.058A/2025.

99. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar, potrivit art. 77 alin. (3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare.

100. Legea criticată a fost adoptată prin angajarea răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și Senatului, în ședință comună. În cadrul acestei proceduri a fost depusă o moțiune de cenzură, care a fost dezbătută în data de 7 septembrie 2025, însă nu a întrunit majoritatea de voturi necesară pentru adoptare. Potrivit art. 114 alin. (3) din

Constituție, dacă Guvernul nu a fost demis, proiectul de lege prezentat se consideră adoptat. În aceste condiții, legea astfel adoptată a fost depusă, în aceeași zi, la secretarul general al Camerei Deputaților și la secretarul general al Senatului, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, iar la 9 septembrie 2025 a fost comunicată Președintelui României în vederea promulgării. Curtea Constituțională a fost sesizată în datele de 8 și 9 septembrie 2025 cu prezentele obiecții de neconstituționalitate. Prin urmare, Curtea constată că obiecțiile de neconstituționalitate au fost formulate în interiorul termenului de protecție stabilit de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, respectiv în interiorul termenului de 20 de zile de la data trimiterii legii adoptate spre promulgare, astfel că aceasta este admisibilă (a se vedea în acest sens și Decizia Curții Constituționale nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018, paragraful 70, prima și a doua ipoteză).

101. Sub aspectul obiectului sesizării, Curtea constată că aceasta vizează o lege care nu a fost încă promulgată, astfel că poate forma obiectul controlului de constituționalitate prevăzut de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție.

102. În consecință, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

(2) Analiza obiecției de neconstituționalitate

(2.1) Analiza criticilor de neconstituționalitate extrinsecă

103. Potrivit primei critici de neconstituționalitate extrinsecă, Guvernul nu a resolicitat avizul Consiliului Economic și Social după ce proiectul de lege a fost modificat substanțial prin amendamentele acceptate de inițiator, contrar dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) raportat la art. 114 din Constituție.

104. În prealabil, Curtea reamintește jurisprudența sa cu privire la nesolicitarea unui nou aviz al Consiliului Legislativ asupra formei modificate de Camera decizională, respectiv cu privire la nesolicitarea avizului Consiliului Superior al Magistraturii ulterior modificării proiectului de lege, prin formularea de amendamente. Astfel, prin Decizia nr. 163 din 4 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 20 iulie 2023, paragraful 36, Curtea a constatat că „avizul Consiliului Legislativ a fost solicitat și depus în cursul procedurii de adoptare de la Senat, prima Cameră sesizată, conținutul acestuia raportându-se, desigur, la forma inițiatorilor proiectului de lege. Faptul că nu există un aviz al Consiliului Legislativ cu privire la forma adoptată definitiv în Camera Deputaților nu reprezintă o încălcare a art. 79 din Constituție, având în vedere că, potrivit art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 73/1993, Consiliul Legislativ are atribuția de a analiza și aviza, la cererea președintelui comisiei parlamentare sesizate în fond, amendamentele supuse dezbaterii comisiei și proiectele de legi sau propunerile legislative primite de comisie după adoptarea lor de către una dintre Camerele Parlamentului. Așadar, această normă nu obligă Camera decizională, ci lasă la latitudine președintelui comisiei parlamentare sesizate în fond aprecierea oportunității de a solicita Consiliului Legislativ un nou aviz asupra amendamentelor supuse dezbaterii comisiei”. Totodată, prin Decizia nr. 467 din 2 august 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 7 august 2023, paragraful 99, Curtea a statuat că „nu există o bază legală sau regulamentară pentru solicitarea unui aviz al CSM cu privire la amendamentele depuse în procedură parlamentară, ceea ce înseamnă că, prin nesolicitarea unui astfel de aviz, dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) raportat la art. 133 alin. (1) din Constituție nu au fost încălcate. Desigur, nimic nu împiedică decidentul politic (Camera Deputaților sau chiar Senatul) să solicite, dar numai dacă apreciază ca fiind necesar, participarea CSM la dezbaterile

comisiilor parlamentare pentru exprimarea unei opinii cu privire la conținutul amendamentelor depuse sau invitarea reprezentanților CSM la ședința acestor comisii”.

105. Cu privire la prezenta obiecție de neconstituționalitate, Curtea reține că proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social, cu Avizul nr. 5.100/2025, conținutul acestuia raportându-se la forma inițiatorului proiectului de lege. Totodată, Curtea observă că, în jurisprudența sa, s-a pronunțat, pe calea controlului *a posteriori* de constituționalitate, asupra criticilor referitoare la solicitarea avizului Consiliului Economic și Social, spre exemplu, prin Decizia nr. 83 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 25 martie 2009, și Decizia nr. 354 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 9 decembrie 2013, prin care a respins, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate invocate. Prin deciziile anterior menționate, Curtea a constatat că art. 141 din Constituție se rezumă doar la consacrarea rolului Consiliului Economic și Social ca organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului, iar pentru detalii privind domeniile de specialitate în care acesta este consultat, textul face trimitere la legea sa organică de înființare, organizare și funcționare. Curtea a reținut, totodată, că norma constituțională, exprimând sintetic rolul pur consultativ pentru Parlament și Guvern al Consiliului Economic și Social, nu face niciun fel de referire expresă la obligația inițiatorilor proiectelor de acte normative de a solicita avizul consultativ al Consiliului Economic și Social și nici cu privire la mecanismele de consultare a acestui organ consultativ, acestea fiind tratate în legea de organizare și funcționare a acestuia, la care Legea fundamentală face trimitere.

106. Curtea constată că nu reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) raportat la art. 114 din Constituție faptul că nu a fost solicitat un aviz nou al Consiliului Economic și Social cu privire la forma adoptată definitiv de Guvern, în condițiile în care norma constituțională invocată consacră Consiliului Economic și Social doar un rol de organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului, astfel cum s-a reținut, în mod constant, în jurisprudența instanței de control constituțional.

107. O altă critică de neconstituționalitate extrinsecă este formulată în sensul că legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea reglementează mai multe domenii care nu au legătură între ele ori nu există un scop sau un interes general unic (lipsa unității de reglementare) și, totodată, conține articole prin care se instituie norme noi sau derogatorii de la alte legi, dar care nu sunt incluse în legile de bază, ori norme contradictorii, cu încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (3)-(5), ale art. 61 și ale art. 114 din Constituție. De asemenea, se susține că Guvernul și-a angajat răspunderea în aceeași zi, în mod succesiv, asupra a cinci proiecte de lege, între care se regăsește și cea care face obiectul prezentelor obiecții de neconstituționalitate.

108. Cu privire la această critică, Curtea reține că, potrivit art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție, *„Parlamentul este (...) unica autoritate legiuitoare a țării”*. Constituția prevede, totodată, două instrumente la dispoziția Guvernului, care îi permit să intre în sfera de reglementare primară a relațiilor sociale — fie prin angajarea răspunderii sale în fața Parlamentului, în condițiile art. 114, fie prin emiterea de ordonanțe, respectiv ordonanțe de urgență, în condițiile art. 115. Câtă vreme utilizarea acestor instrumente se realizează în conformitate cu cadrul constituțional de referință, este respectat rolul Parlamentului, configurat de prevederile cuprinse în art. 61 din Constituție. Dispozițiile art. 114 din Legea fundamentală, ce constituie sediul materiei în privința angajării răspunderii Guvernului asupra unui proiect de lege, prevăd că angajarea răspunderii Guvernului se realizează *„în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședință comună”*, că Guvernul este

demis dacă o moțiune de cenzură, depusă în termen de 3 zile de la prezentarea proiectului de lege, a fost votată în condițiile art. 113, adică cu votul majorității deputaților și senatorilor, și că, dacă Guvernul nu a fost demis, proiectul de lege prezentat, modificat sau completat, după caz, cu amendamente acceptate de Guvern, se consideră adoptat. Prin Decizia nr. 1.525 din 24 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 818 din 7 decembrie 2010, Curtea a statuat că decizia Guvernului de a-și angaja răspunderea nu poate fi cenzurată de Parlament sub aspectul oportunității sale, iar moțiunea de cenzură depusă și votată în condițiile procedurale stabilite prin Constituție și prin Regulamentul ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului este un adevărat instrument de natură constituțională pus la îndemâna Parlamentului în vederea realizării controlului parlamentar asupra activității Guvernului. Constituția nu stabilește în mod expres, la art. 114, nicio condiție referitoare la natura proiectului de lege, structura acestuia, limitarea efectelor proiectului la un singur domeniu de reglementare, interdicția armonizării legilor în vigoare pentru îndeplinirea scopului unic al proiectului de lege, numărul proiectelor de lege cu privire la care Guvernul își poate angaja răspunderea în aceeași zi sau într-un alt interval de timp dat ori cu privire la momentul în care Guvernul decide să își angajeze răspunderea. Aceasta nu înseamnă însă că Guvernul își poate angaja răspunderea oricând și în orice condiții, sens în care Curtea Constituțională s-a pronunțat, reținând că „acceptarea ideii potrivit căreia Guvernul își poate angaja răspunderea asupra unui proiect de lege în mod discreționar, oricând și în orice condiții, ar echivala cu transformarea acestei autorități în autoritate publică legiuitoare, concurentă cu Parlamentul în ceea ce privește atribuția de legiferare” (a se vedea Decizia nr. 1.557 din 18 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 19 ianuarie 2010, și Decizia nr. 1.431 din 3 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 12 noiembrie 2010). O interpretare dată dispozițiilor art. 114 din Legea fundamentală în sensul unei puteri discreționare acordate Guvernului este în totală contradicție cu cele statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră obligativitatea *erga omnes* a deciziilor Curții Constituționale, încălcând în mod flagrant dispozițiile art. 1 alin. (4) și ale art. 61 alin. (1) din Constituție (a se vedea Decizia nr. 1.431 din 3 noiembrie 2010, precitată).

109. Pornind de la aceste considerente de principiu, bazate pe o interpretare sistematică a dispozițiilor constituționale care configurează rolul Parlamentului și al Guvernului în cadrul regimului de separație și echilibru al puterilor în stat, Curtea a statuat în privința condițiilor în care Guvernul are legitimarea constituțională să își angajeze răspunderea în fața Parlamentului asupra unui proiect de lege, în conformitate cu art. 114 din Constituție, după cum urmează: (i) existența unei urgențe în adoptarea măsurilor conținute în legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea; (ii) necesitatea ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate; (iii) importanța domeniului reglementat; (iv) aplicarea imediată a legii în cauză (a se vedea Decizia nr. 1.655 din 28 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 20 ianuarie 2011, Decizia nr. 383 din 23 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 21 aprilie 2011, Decizia nr. 799 din 17 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 23 iunie 2011, și Decizia nr. 61 din 12 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 5 iunie 2020, paragraful 67).

110. În privința celui de-al treilea criteriu menționat, cu privire la care sunt formulate critici de neconstituționalitate prin prezenta obiecție, Curtea reține că angajarea răspunderii

Guvernului poate privi un act normativ complex, care poate inclusiv să modifice/completeze/abroge dispoziții din acte normative în vigoare ce reglementează mai multe domenii ale vieții sociale, dacă reglementarea este unitară și urmărește realizarea unui scop unic. În jurisprudența sa cu privire la interpretarea prevederilor art. 114, Curtea a reținut că, *de lege lata*, acest text constituțional permite legiuitorului o largă marjă de apreciere în privința stabilirii domeniului reglementat prin folosirea procedurii angajării răspunderii Guvernului. Cât timp proiectul de lege reglementează unitar mai multe domenii ale relațiilor sociale urmărind realizarea unui scop unic, criteriul importanței domeniului reglementat este îndeplinit. Curtea a evidențiat limitele interpretării art. 114 din Constituție în Decizia nr. 799 din 17 iunie 2011, precitată, și Decizia nr. 80 din 16 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 7 aprilie 2014, ambele pronunțate din oficiu cu privire la inițiative de revizuire a Constituției. Constatând pe cale interpretativă că art. 114 nu impune expres cerința domeniului unic al unui proiect de lege adoptat prin angajarea răspunderii Guvernului, Curtea a recomandat ca într-o viitoare revizuire a Legii fundamentale să fie reținută soluția normativă în conformitate cu care obiectul asupra căruia Guvernul își poate angaja răspunderea să fie limitat la un singur act normativ care să privească un unic domeniu de reglementare. Cu privire la caracterul acestor recomandări, Curtea a precizat expres că o decizie a sa referitoare la o inițiativă de revizuire a Constituției ce nu a intrat în vigoare „nu poate face parte din fondul activ al jurisprudenței Curții Constituționale” și „nu poate avea același efect juridic obligatoriu *erga omnes* și pentru viitor ca și celelalte decizii pronunțate de Curte” (Decizia nr. 875 din 19 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1093 din 21 decembrie 2018, paragraful 92). Ca atare, observațiile formulate în aceste decizii cu privire la unicitatea domeniului reglementat nu s-au concretizat și nu au fost integrate în textul Constituției, în sensul că inițiativele de revizuire nu au fost adoptate de Parlament și nu au constituit obiect al unui referendum pentru revizuirea Constituției. În concluzie, Curtea reține că, din perspectiva art. 114 din Constituție, prezintă relevanță caracterul unitar al reglementării din perspectiva scopului unic urmărit, iar nu unicitatea domeniului reglementat.

111. Cu privire la caracterul unitar al proiectului de lege asupra căruia Guvernul își poate angaja răspunderea, Curtea, prin Decizia nr. 147 din 16 aprilie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, care a privit obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, a statuat că legiuitorul poate să reglementeze printr-o lege un grup complex de relații sociale, în vederea obținerii unui rezultat dezirabil la nivelul întregii societăți. Din acest punct de vedere legea criticată reglementează, în mod primar, modifică și completează acte normative existente, pentru obținerea transparenței decizionale, în scopul prevenirii și combaterii corupției. Astfel de reglementări nu se abat de la regulile întocmirii unui proiect de lege, așa cum sunt stabilite prin Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, însă prin complexitatea lor nu au aceeași alcătuire ca un proiect de lege consacrat reglementării unei singure materii. Având în vedere scopul unic al noii reglementări cuprinse în legea criticată, modul în care aceasta este structurată nu este de natură să afecteze dispozițiile art. 114 alin. (1) din Constituție și nici pe cele ale art. 3 și 12 din Legea nr. 24/2000. Totodată, prin Decizia nr. 375 din 6 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 8 iulie 2005, Curtea a statuat că nicio dispoziție a Legii fundamentale nu interzice ca printr-o lege să

fie reglementate mai multe domenii ale relațiilor sociale. Astfel, Guvernul poate opta ca într-un proiect de lege pe care îl supune Parlamentului spre adoptare, fie pe calea procedurii obișnuite de legiferare, fie prin angajarea răspunderii în fața Parlamentului, să propună reglementarea mai multor domenii prin modificări, completări sau abrogări ale mai multor acte normative în vigoare. Prin proiectul de lege supus controlului, și anume Legea privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, s-a urmărit realizarea unui scop unic, acela de reglementare unitară a mai multor domenii care privesc monitorizarea României în cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană, ceea ce conferă ansamblului de reglementări unitate.

112. Având în vedere aceste repere jurisprudențiale, Curtea urmează să stabilească dacă Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea, îndeplinește condiția realizării unui scop unic al reglementării. Prin urmare, pentru a se constata că Guvernul și-a angajat răspunderea asupra unui singur proiect de lege, este necesară o evaluare a proiectului de lege prezentat Parlamentului atât din punct de vedere formal, cât și din punct de vedere material. În consecință, urmează ca instanța de control constituțional să analizeze critica de neconstituționalitate formulată de autorii obiecției de neconstituționalitate potrivit căreia legea adoptată are un caracter eterogen, întrucât vizează o multitudine de acte normative și, astfel, nu ar constitui un proiect de lege în sensul art. 114 din Constituție.

113. Din această perspectivă, Curtea reține că, în mod formal, prin procedura angajării răspunderii a fost adoptat un singur proiect de lege.

114. Analiza conținutului normativ al legii criticate relevă faptul că obiectul său de reglementare îl constituie un pachet de măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice [art. XXXIX alin. (2) lit. a)-e) din lege], precum: (i) măsuri financiar-fiscale pentru a asigura redresarea financiară și utilizarea judicioasă și realistă a resurselor statului român, pentru a gestiona corespunzător prin politici fiscale prudente zonele de optimizare fiscală, pentru a restructura și gestiona facilitățile fiscale în perioade de deficit bugetar excesiv; (ii) măsuri în scopul consolidării disciplinei financiar-fiscale, precum și pentru a valorifica în mod corespunzător resursele statului român și ale unităților sale administrativ-teritoriale; (iii) măsuri pentru consolidarea capacității administrative a unor instituții/autorități publice; (iv) măsuri pentru creșterea gradului de recuperare a creanțelor datorate bugetului de stat în proceduri administrative și judiciare și de responsabilizare a participanților în respectivele proceduri; (v) măsuri care să faciliteze transparența activităților derulate la nivelul autorităților de stat și de asigurare a unei colaborări interinstituționale eficiente. Curtea constată, totodată, că, potrivit art. XXXIX alin. (1) din legea criticată, acest pachet de măsuri a fost reglementat „pentru a consolida capacitatea financiară a României pe termen lung, astfel încât statul român și unitățile sale administrativ-teritoriale să poată susține din fonduri publice finanțarea tuturor categoriilor de servicii publice destinate cetățenilor la un nivel calitativ și competitiv impus de standardele europene prin regulamentele existente”. Așadar, Curtea constată că pachetul de măsuri, ce constituie obiectul de reglementare al legii criticate, este subsumat unui scop unic, astfel cum este expus în art. XXXIX alin. (1) din lege, expresie a unui angajament major al Guvernului.

115. Pentru a asigura scopul menționat anterior, Curtea reține că art. XXXIX alin. (3) din legea supusă controlului de constituționalitate detaliază obiectivele actului normativ criticat, după cum urmează: a) utilizarea eficientă a resurselor statului

român prin gestionarea prudentă a zonelor de optimizare fiscală, respectiv pentru a asigura un tratament egal, nediscriminatoriu și transparent al tuturor plătitorilor de impozite și taxe; b) restructurarea facilităților fiscale, mai ales a acelor categorii de facilități fiscale care și-au atins obiectivele, iar menținerea acestora nu se mai justifică în perioade de deficit bugetar excesiv; c) reșezarea sistemului de impunere în sfera taxelor și impozitelor locale; d) instituirea unor noi reglementări fiscale pentru contribuabilii plătitori de impozit pe profit; e) utilizarea eficientă a fondurilor publice alocate pentru finanțarea diferitelor categorii de servicii publice la nivelul autorităților publice centrale, autorităților publice locale, instituțiilor publice de interes.

116. Pentru atingerea obiectivelor menționate, Curtea reține că legea criticată instituie norme noi, abrogă, modifică sau completează ori derogă de la următoarele acte normative (19 la număr), după caz: Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, Legea nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, Ordonanța Guvernului nr. 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale, Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2024 privind prorogarea unor termene și consolidarea capacității administrative în domeniul impozitării proprietății, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2023 privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2013 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal, Ordonanța Guvernului nr. 86/2003 privind unele reglementări în domeniul financiar, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, Legea societăților nr. 31/1990, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2009 privind înființarea Fondului Român de Contragarantare, Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, Legea nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc.

117. Chiar dacă cele mai multe modificări din cuprinsul legii analizate au vizat Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal ori Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, Curtea constată că celelalte modificări și completări operate în corpul legii sunt conexe și indispensabile acestora, având în vedere scopul unic al reglementării — consolidarea sustenabilității financiare a României. Ele se alătură, ca modificări și completări ale diverselor acte normative vizate, modificărilor și completărilor aduse Codului de procedură fiscală, Codului fiscal ori Legii privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, așa încât Curtea constată că scopul actului normativ analizat este unic [consolidarea sustenabilității financiare a României], iar nu multiplu, subsumat fiecărui domeniu reglementat. Curtea constată că, deși modificările și completările operate prin legea criticată nu privesc un domeniu

unic de reglementare, se relevă însă relația de conexitate cu celelalte materii normate.

118. Cu alte cuvinte, deși legea criticată nu are un singur domeniu de reglementare, ci mai multe, Curtea constată că acestea sunt unitare și subsumate unui scop unic. În acest sens, Curtea reține că, potrivit art. 14 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ, iar un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act. Este adevărat că modificarea și completarea unui număr însemnat de acte normative nu pot fi realizate, de regulă, printr-o singură lege, însă în situația în care o astfel de lege reglementează relații sociale variate, având legătură între ele, legea astfel adoptată reflectă unitatea normativă și un scop unic. Totodată, potrivit art. 74 din Constituție, deputații, senatorii și Guvernul pot prezenta, după caz, propuneri și proiecte de legi organice și ordinare, indiferent de domeniul avut în vedere, însă este de la sine înțeles că propunerea/proiectul de lege trebuie să vizeze relații sociale omogene.

119. În consecință, Curtea constată că prin promovarea unui proiect de lege cuprinzând reglementări dintr-o multitudine de materii, prin angajarea răspunderii Guvernului, legea a cărei unitate normativă este justificată prin scopul unic al reglementării, nu se aduce atingere dispozițiilor art. 114 alin. (1) din Constituție.

120. Totodată, Curtea reține că angajarea succesivă a răspunderii Guvernului în aceeași zi, în ședințe diferite ale Parlamentului, asupra a cinci proiecte de lege nu este interzisă nici expres și nici implicit de Constituție, astfel că o asemenea situație nu prezintă relevanță constituțională prin prisma art. 114 din Constituție, ci reflectă un aspect tehnic al modului de organizare a activității Parlamentului, care ține de autonomia regulamentară a acestuia.

121. Potrivit celei de-a treia critici de neconstituționalitate extrinsecă, legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea nu reclamă o urgență în adoptarea măsurilor din cuprinsul acesteia, nefiind necesar ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate, contrar dispozițiilor art. 1 alin. (4) și ale art. 114 din Constituție.

122. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că angajarea răspunderii Guvernului pe un proiect de lege trebuie să fie realizată ținându-se seama, printre altele, de existența unei urgențe în adoptarea măsurilor preconizate, de necesitatea ca reglementarea în cauză să fie adoptată cu maximă celeritate și de aplicarea imediată a legii în cauză (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.655 din 28 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 20 ianuarie 2011). Recurgerea la procedura angajării răspunderii Guvernului nu poate fi realizată oricum și în orice condiții, deoarece această modalitate de legiferare reprezintă, într-o ordine firească a mecanismelor statului de drept, o excepție. Decizia Guvernului de a-și angaja răspunderea nu poate fi animată exclusiv de elemente de oportunitate, ci de urgența reglementării domeniului vizat. Or, urgența reglementării se află în legătură directă cu evitarea/prevenirea unei situații iminente sau cel puțin actuale de pericol, fiind indisolubil legată de existența unei situații de fapt ce nu poate fi depășită prin apelarea la procedurile legislative obișnuite. Este adevărat că procedura angajării răspunderii Guvernului nu necesită existența unei situații extraordinare pe care să o rezolve, pentru că, în acest caz, se utilizează un alt instrument legislativ, și anume ordonanța de urgență, însă ea trebuie să se subsumeze unei situații care, fără a fi extraordinară, implică o rezolvare ce nu poate fi amânată. O asemenea abordare se impune pentru că angajarea răspunderii

Guvernului presupune ocolirea dezbaterii parlamentare, cu alte cuvinte, limitarea rolului acestuia de unică autoritate legiuitoare a țării. De altfel, legiuitorul constituant, reglementând procedura prevăzută de art. 114 din Constituție, a acceptat o asemenea limitare, fără însă a o echivala cu o procedură de legiferare obișnuită. Prin urmare, o asemenea procedură poate fi folosită în mod temperat și moderat și doar în condițiile unei nevoi stringente de reglementare, fără ca aceasta să presupună și o situație extraordinară (Decizia nr. 28 din 29 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 28 februarie 2020, paragraful 72).

123. Examinând criticile referitoare la condiția urgenței în adoptarea măsurilor conținute în legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea, consacrată de normele constituționale de referință, astfel cum au fost interpretate în jurisprudența Curții Constituționale, anterior citată, Curtea constată că acestea sunt susținute de inițiator în expunerea de motive a legii, unde se precizează, printre altele, că inițiativa Guvernului are în vedere Planul național de redresare și reziliență al României (PNRR) — componenta MF din PNRR, respectiv componenta 8 — Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, potrivit angajamentelor din jalonul 207; Planul bugetar-structural pe termen mediu (PBSTM) al României, reforma fiscală care stabilește măsuri necesare unei consolidări fiscale semnificative, pentru creșterea eficienței și a echității sistemului fiscal și în domeniul sănătății, alinierea nivelului veniturilor fiscale din România la media statelor din Uniunea Europeană, ca pondere în produsul intern brut; Programul de guvernare aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 25/2025 pentru acordarea încrederii Guvernului; evaluarea schemelor de garantare care deservesc piața românească (fondurile și programele de sprijin/garantare a creditelor existente în România), efectuată de Banca Mondială, precum și faptul că Fondul Român de Contragarantare — S.A. nu își mai îndeplinește mandatul inițial, iar scopul și modelul său de afaceri nu mai sunt în concordanță cu nevoile pieței, toate acestea constituind aspecte care vizează o prioritate a strategiei de guvernare și care reclamă urgența în adoptarea măsurilor conținute în legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea, astfel că neadoptarea în regim de urgență a legii criticate poate avea consecințe negative în sensul că ar genera un impact suplimentar asupra deficitului bugetului general consolidat, ceea ce ar afecta sustenabilitatea finanțelor publice. Tot în expunerea de motive a legii se arată că, neadoptarea în regim de urgență a legii criticate ar conduce la nerespectarea angajamentului de reformare a cadrului legislativ din domeniul impozitelor și taxelor locale, asumat de Guvernul României prin Planul național de redresare și reziliență (PNRR), reforma R4 — Revizuirea cadrului fiscal și investiția 17 — Asistență tehnică pentru revizuirea cadrului fiscal din cadrul componentei 8 — Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, potrivit jalonului 205 „Analiza sistemului fiscal al României cu scopul de a formula recomandări pentru a se asigura faptul că sistemul fiscal contribuie la promovarea și menținerea unei creșteri economice sustenabile”, jalonului 207 „Intrarea în vigoare a: — modificărilor aduse Codului fiscal (Legea nr. 227/2015) în vederea reducerii și/sau a eliminării altor stimulente fiscale cu scopul de a simplifica sistemul fiscal, de a-l face mai eficient, mai transparent și mai echitabil până în 2024 legislației de extindere a impozitării ecologice” și jalonului 237 „Sistem informatic care permite implementarea unui model automat de evaluare a proprietăților”, precum și angajamentul asumat potrivit jalonului 59 „Intrarea în vigoare a legislației ce vizează punerea în aplicare a unui nou sistem de taxare bazat pe distanța parcursă pentru vehiculele grele de marfă (camioane) și a unor taxe mai mari de proprietate pentru cele mai poluante vehicule de pasageri (autoturisme/autobuze/autocare), pe baza

principiului «poluatorul plătește» și a principiului impozitării ecologice”, aferent reformei 1 — Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră din cadrul componentei 4 — Transport sustenabil din PNRR.

124. Având în vedere aspectele menționate în expunerea de motive, Curtea constată că urgența și celeritatea procedurii au fost suficient motivate, scopul reglementării criticate fiind circumscris obiectivelor menționate anterior (reforma fiscală, care implică măsuri necesare unei consolidări fiscale semnificative, pentru creșterea eficienței și a echității sistemului fiscal, alinierea nivelului veniturilor fiscale din România la media statelor din Uniunea Europeană, ca pondere în produsul intern brut), a căror realizare impune adoptarea măsurilor conținute în legea criticată, care se caracterizează printr-un anumit grad de celeritate, date fiind evoluțiile economice și financiare recente. Astfel, Curtea constată că opțiunea Guvernului de a promova legea criticată prin angajarea răspunderii, în condițiile art. 114 din Constituție, se întemeiază, în mod obiectiv, pe urgența reglementării rezultând din eventualele consecințe negative ce s-ar declanșa în lipsa reglementării unui astfel de pachet de măsuri, în contextul economico-financiar actual, având în vedere, în mod esențial, condiția respectării termenului pentru corectarea deficitului bugetar și a limitei minime procentuale a deficitului bugetar, stabilite în procedura de deficit bugetar declanșată cu privire la România. Prin urmare, Curtea constată că, în considerarea urgenței adoptării proiectului de lege, Guvernul a optat pentru procedura de legiferare pe care a considerat-o potrivită raportat la situația dată. Decizia Guvernului de a-și angaja răspunderea reprezintă o măsură luată *in extremis*, având în vedere deficitul bugetului general consolidat și necesitatea creșterii veniturilor acestuia. Reglementările adoptate reprezintă un răspuns energic și necesar la situația financiar-bugetară a statului. Curtea constată, de asemenea, că se impunea adoptarea unor asemenea măsuri cu maximă celeritate în condițiile în care apelarea la procedura generală de legiferare ar fi însemnat o prelungire în timp a crizei financiar-bugetare a statului și adâncirea deficitului public.

125. Potrivit ultimei critici de neconstituționalitate extrinsecă, legea asupra căreia Guvernul și-a angajat răspunderea încalcă principiul securității juridice și al așteptărilor legitime, consacrat în art. 1 alin. (5) din Constituție, câtă vreme reglementează măsuri fiscale complexe fără o consultare publică adecvată, fără o evaluare de impact detaliată și cu termene foarte scurte de implementare.

126. În ceea ce privește consultarea publică, Curtea constată că aceasta este o opțiune a inițiatorului proiectului sau propunerii legislative, și nu o exigență de constituționalitate a inițiativei legislative. Procedurile privind participarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite la procesul de elaborare a actelor normative și la procesul de luare a deciziilor sunt reglementate de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 3 decembrie 2013, lege care, astfel cum arată și titlul său, nu se aplică *ratione materiae* inițiativelor legislative ale Guvernului și, ca atare, nici procedurii de angajare a răspunderii sale în fața Parlamentului (în același sens, Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 974 din 26 octombrie 2023, paragrafele 188 și 189, și Decizia nr. 357 din 22 iulie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 698 din 25 iulie 2025, paragrafele 137 și 138).

127. Totodată, Curtea reține că, în cadrul controlului de constituționalitate *a priori* cu privire la legea criticată, Legea nr. 52/2003 nu poate constitui, prin simpla invocare a dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5), normă de referință pentru acest control. Cu toate acestea, Curtea observă că prevederile Legii nr. 52/2003 permit derogări de la termenele/procedurile pe care

le stabilește. Astfel, potrivit art. 7 alin. (13) din această lege, *„Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul reglementării unei situații urgente sau a uneia care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării și anterior expirării termenului prevăzut de respectivul alineat.”* Art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 nu distinge în privința categoriei de acte normative, lăsând așadar în marja de apreciere/decizie a emitentului actului respectarea tuturor cerințelor impuse de lege, în raport cu soluțiile ce urmează a fi adoptate și circumstanțele adoptării lor (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 24 din 16 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 126 din 18 februarie 2019, paragraful 31, și Decizia nr. 785 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 17 martie 2017, paragraful 29). De asemenea, Curtea observă că, în expunerea de motive a legii, la secțiunea a 6-a — „Consultări efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ”, la pct. 6.6 se precizează că „Au avut loc consultări cu reprezentanții Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului pentru corelarea dispozițiilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, cu prevederile legislației specifice domeniului turismului, în cazul măsurii referitoare la modificarea regimului fiscal aplicabil veniturilor obținute de persoanele fizice din închirierea pe termen scurt a unui număr de camere cuprins între unu și 7 camere inclusiv, situate în locuințe proprietate personală, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea, respectiv din prestarea de servicii de cazare”, iar la secțiunea a 7-a — „Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ”, la pct. 7.1, se menționează că „Proiectul de act normativ se va publica pe site-ul Ministerului Finanțelor, potrivit dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare și se va discuta în cadrul Comisiei de Dialog Social la care participă reprezentanți ai organismelor interesate.” În același fel, cu privire la proiectul de act normativ au fost solicitate avize de la Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social (secțiunea a 6-a, pct. 6.5 din expunerea de motive).

128. Curtea constată că susținerile, potrivit cărora adoptarea unor măsuri cu termene foarte scurte de implementare, fără acordarea unei perioade de adaptare adecvate, încalcă principiul securității juridice, care derivă din statul de drept, cât timp modificările fiscale majore, care intră în vigoare imediat sau cu termene foarte scurte pot crea situații de incertitudine juridică și un climat de imprevizibilitate legislativă, sunt neîntemeiate. Este adevărat că art. 4 din Codul fiscal prevede că legile de modificare a Codului fiscal intră în vigoare în termen de minimum 6 luni de la publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, însă această reglementare nu poate fi opusă legilor adoptate prin angajarea răspunderii Guvernului, procedură ce poate fi folosită doar *in extremis*, practic, răspunzând la o situație excepțională. Ca atare, atât timp cât art. 4 alin. (3) din Codul fiscal prevede posibilitatea ca modificările operate prin ordonanțe să intre în vigoare într-un termen de 15 zile de la publicarea lor în Monitorul Oficial al României, consacrând astfel o derogare de la art. 4 alin. (1) din Codul fiscal, legea adoptată ca urmare a angajării răspunderii Guvernului urmează, de asemenea, a procedurii derogatorii de intrare în vigoare, dat fiind că ea exprimă o chestiune ce ține de urgența reglementării. De altfel, procedura angajării răspunderii, prin natura sa, impune ca măsurile adoptate să intre în vigoare într-un interval temporal redus, astfel că, dacă s-ar aplica art. 4 alin. (1) din Codul fiscal în privința legilor adoptate în această procedură, s-ar ajunge la concluzia că legile fiscale nu ar putea fi, în realitate, adoptate prin angajarea răspunderii. Astfel, ar fi

opuse exigențele Constituției (intrare în vigoare într-un interval de timp scurt) unei exigențe legale (intrare în vigoare la 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I). Or, în realitate, având în vedere faptul că Legea fundamentală nu limitează domeniile în care Guvernul își poate angaja răspunderea, înseamnă că acesta își poate angaja răspunderea pe o lege fiscală, ceea ce are drept consecință intrarea în vigoare a acesteia într-un interval de timp mult mai scurt. Având în vedere cele expuse, Curtea nu poate reține încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

(2.2) Analiza criticilor de neconstituționalitate intrinsecă

129. Cu privire la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și 2 din lege, referitoare la introducerea, printre criteriile generale în funcție de care se stabilește clasa/subclasa de risc fiscal, a criteriilor cu privire la utilizarea mijloacelor moderne de plată, respectiv a criteriilor de avertizare timpurie cu privire la capacitatea financiară de a achita obligațiile fiscale, Curtea reține că definirea mijloacelor moderne de plată, a contului de plăți, precum și stabilirea criteriilor generale în funcție de care se stabilește clasa/subclasa de risc fiscal al contribuabilului sunt chestiuni de politică fiscală fără relevanță constituțională. Stabilirea claselor de risc, evaluarea de risc și criteriile care stau la baza acesteia sunt aspecte pur tehnice ce țin de organul fiscal pentru a decide, în final, asupra felului și volumului examinărilor pe care le inițiază. Curtea reține că utilizarea mijloacelor moderne de plată oferă autorității fiscale informații cuantificabile cu privire la volumele tranzacțiilor financiare ale contribuabilului pentru determinarea corectă a situației fiscale a contribuabilului, și nicidecum pentru a monitoriza sau culege date cu privire la comportamentul de consum al acestuia. Mai mult, Curtea constată că acest criteriu nu este unul unic, ci organul fiscal evaluează acest criteriu alături de celelalte șase criterii, cuprinse în noua soluție legislativă.

130. Așa cum a reținut Curtea Constituțională prin Decizia nr. 293 din 22 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 31 iulie 2014, paragraful 24, Decizia nr. 251 din 27 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 720 din 4 august 2023, paragraful 21, și Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 974 din 26 octombrie 2023, paragraful 196, legiuitorul poate să stabilească politica fiscală pe care o consideră necesară, beneficiind de o marjă de apreciere în acest domeniu, respectiv pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia, care să facă „posibilă menținerea unui echilibru între interesele aflate în joc”, astfel cum prevede jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 4 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragrafele 41 și 49). De altfel, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui „just echilibru” între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului [a se vedea Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în Cauza *Stere și alții împotriva României*, paragraful 50] — Decizia nr. 421 din 24 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 28 ianuarie 2025, paragraful 33.

131. Prin urmare, Curtea constată că textele criticate nu încalcă art. 16, 26, 28 și 45 din Constituție, iar art. 53 din Legea fundamentală nu are incidență în cauză.

132. În formularea celei de-a doua critici de neconstituționalitate intrinsecă, se susține că prevederile art. I pct. 3 și 4 din lege, care modifică art. 92 din Codul de procedură fiscală, în ceea ce privește declararea inactivității și dizolvarea forțată a

persoanelor juridice, determină grave încălcări ale principiilor constituționale, fiind contrare dispozițiilor art. 44, 45, 53, 124 și 148 din Constituție.

133. Curtea constată că dispozițiile art. 45 din Constituție nu sunt încălcate prin prevederile de lege criticate, întrucât, potrivit acestor norme de referință, este garantată exercitarea în condițiile legii a accesului liber al persoanelor la o activitate economică. Accesul liber la o activitate economică nu exclude, ci, dimpotrivă, implică stabilirea unor limite de exercitare a libertății economice, statul având obligația să impună reguli de disciplină economică (Decizia nr. 362 din 25 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 18 mai 2010). Mai mult, Curtea a învederat că principiul libertății economice nu este un drept absolut al persoanei, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 162 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 19 aprilie 2011). Prin urmare, legiuitorul are competența de a stabili conținutul și limitele libertății economice, în condițiile în care vizează un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele folosite de legiuitor și scopul urmărit de acesta (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 176 din 24 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 27 aprilie 2005, Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, paragraful 25, Decizia nr. 239 din 3 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 822 din 19 august 2022, paragraful 19, sau Decizia nr. 227 din 27 aprilie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 655 din 17 iulie 2023, paragraful 14).

134. Totodată, Curtea reține că reglementarea regimului juridic al inactivității reprezintă un aspect de conținut al libertății economice, iar legiuitorul are o largă marjă de apreciere în ceea ce privește stabilirea condițiilor care atrag inactivitatea. Aceste condiții sunt raționale și legea stabilește sancțiuni ce țin de administrarea activității contribuabilului. Astfel, dacă acesta nu se conformează cerințelor impuse de lege și manifestă o atitudine pasivă față de exigența îndeplinirii la timp a obligațiilor sale fiscale este declarat inactiv. De asemenea, Curtea reține că legea reglementează un remediu pentru ieșirea din această stare, însă, dacă contribuabilul persistă în conduita sa, urmează să suporte sancțiunea extremă, respectiv să fie dizolvat. Ca atare, Curtea constată că legea stabilește sancțiuni graduale în privința societății, și anume de la declararea sa ca inactivă la dizolvarea ei. Așadar, scopul legitim urmărit prin măsura criticată este asanarea mediului economic de operatorii care nu își îndeplinesc la timp și prompt obligațiile legale, iar astfel cum s-a arătat mai sus, măsura poate îndeplini în mod abstract finalitatea urmărită, este necesară, în sensul dozării intervenției etatice și păstrează un just echilibru între interesele statului și ale operatorilor economici vizați. Așa încât, Curtea constată că textul criticat nu încalcă art. 45 din Constituție. Curtea constată, totodată, că orice măsură restrictivă impusă cu privire la operatorii economici în discuție poate fi contestată la instanța judecătorească, astfel că nu se poate reține încălcarea art. 124 din Constituție. În fine, Curtea constată că dispozițiile art. 44, 53 și 148 din Constituție nu sunt incidente în cauză.

135. O altă critică de neconstituționalitate intrinsecă are ca obiect prevederile art. I pct. 7-20 din lege, în ceea ce privește modificările aduse sistemului de eşalonare la plată prin introducerea obligativității contractelor de fideiujune.

136. Cu privire la criticile formulate, Curtea reține că stabilirea regimului și a condițiilor eşalonării la plată în materie fiscală, modificarea acestora, sau chiar eliminarea sa sunt

chestiuni de opțiune a legiuitorului, care are o largă marjă de apreciere în domeniul fiscal. Curtea reține că obligația primară a contribuabilului este aceea de a-și îndeplini obligațiile fiscale întru totul și la timp, iar eşalonarea acestora reprezintă o posibilitate acordată de legiuitor, o vocație, și nu un drept al contribuabilului. Curtea, având în vedere cele expuse, nu are competența de a cenzura o asemenea măsură de politică fiscală.

137. Totodată, cu privire la criticile examinate, Curtea reiterează jurisprudența sa (Decizia nr. 293 din 22 mai 2014, paragraful 24, Decizia nr. 251 din 27 aprilie 2023, paragraful 21, și Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023, paragraful 196), potrivit căreia legiuitorul poate să stabilească politica fiscală pe care o consideră necesară, beneficiind de o marjă de apreciere în acest domeniu, respectiv pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia, care să facă „posibilă menținerea unui echilibru între interesele aflate în joc”, astfel cum prevede jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 4 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragrafele 41 și 49), precum și jurisprudența instanței de la Strasbourg potrivit căreia un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui „just echilibru” între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului (Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în Cauza *Stere și alții împotriva României*, paragraful 50).

138. În ceea ce privește prevederile art. I pct. 21-25 din lege, sunt formulate critici cu privire la introducerea vânzării la licitație, prin mijloace electronice, a bunurilor sechestrate, precum și cu privire la sistarea alimentării autorităților publice locale cu cotele defalcate din impozitul pe venit și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrare.

139. Curtea constată că reglementarea modalităților prin care se realizează (cu prezență fizică sau prin mijloace electronice) vânzarea la licitație a bunurilor sechestrate reprezintă o chestiune de opțiune legislativă, și nu de constituționalitate. De altfel, Curtea reține că legiuitorul trebuie să creeze un cadru normativ cuprinzător, care să permită o bună valorificare a acestor bunuri, iar măsura criticată se înscrie în aceste coordonate. Curtea Constituțională nu poate face diferențieri referitoare la gradul de educație sau vârsta participanților la licitație, iar, ca regulă, orice persoană poate participa la aceste licitații, la nevoie putând apela la consultanță juridică, astfel că, în aceste condiții, Curtea reține că art. 16 din Constituție nu este încălcat.

140. Cu privire la mecanismele de sancționare a autorităților administrației publice locale în cazul în care: (i) organul fiscal local nu transmite, anual, până la data de 10 aprilie a anului curent, pentru anul anterior, organului fiscal central informații cu privire la bunurile imobile deținute în proprietate de rezidenți ai altor state membre ale Uniunii Europene pe teritoriul respectivei unități administrativ-teritoriale; (ii) organul fiscal local nu transmite, lunar, până la data de 15 a lunii următoare celei pentru care se declară, organului fiscal central informații privind bunurile imobile și mijloacele de transport deținute de persoanele fizice sau juridice pentru care există obligația declarării conform Codului fiscal și (iii) autoritățile publice, instituțiile publice sau de interes public nu se înrolează în sistemul informatic PatrimVen, Curtea reține că aceste măsuri, cu caracter sancționator din punct de vedere financiar, au în vedere responsabilizarea, disciplinarea și conștientizarea autorităților locale în privința obligațiilor legale ce le revin și pe care trebuie să le îndeplinească. Alimentarea cu cote defalcate

din impozitul pe venit și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrare se realizează de autoritatea centrală, care trebuie să se asigure că toate activitățile de raportare au fost îndeplinite pentru a putea vira respectivele sume. În lipsa unei asemenea soluții legislative, nu se poate evalua valoarea sumelor cu care trebuie alimentate bugetele locale și nu se poate prevedea dimensiunea veniturilor bugetelor locale. Ca atare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 120 și 139 din Constituție, iar dispozițiile art. 53 și 148 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

141. Autorii obiecției de neconstituționalitate susțin că prevederile art. II pct. 1-5 din lege sunt contrare dispozițiilor art. 16, 44, 45, 53 și 148 din Constituție, având în vedere obligativitatea utilizării mijloacelor moderne de plată pentru toate operațiunile comerciale și, totodată, cerința obligatorie de deschidere a conturilor bancare în România.

142. Având în vedere jurisprudența instanței de control constituțional, redată la paragrafele 130 și 137 ale prezentei decizii (Decizia nr. 293 din 22 mai 2014, paragraful 24, Decizia nr. 251 din 27 aprilie 2023, paragraful 21, și Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023, paragraful 196), potrivit căreia legiuitorul se bucură de o marjă largă de apreciere atunci când pune în practică o politică în materie fiscală, cu condiția menținerii unui echilibru între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului, Curtea constată că toate criticile formulate vizează chestiuni de opțiune legislativă și de realizare a politicii economice a statului, ce nu contravin dispozițiilor art. 16, 44 și 45 din Constituție. De asemenea, Curtea reține că dispozițiile art. 53 și 148 din Constituție, invocate deopotrivă în susținerea obiecțiilor, nu sunt incidente în cauză.

143. Cât privește măsurile adoptate prin art. III pct. 1-10 din lege, sunt invocate dispozițiile art. 16, 44, 45, 53 și 135 din Legea fundamentală, cu referire la extinderea obligativității acceptării mijloacelor moderne de plată la toate persoanele juridice înregistrate în registrul comerțului.

144. Curtea reține că, aceeași jurisprudență, citată la paragrafele 130, 137 și 142 ale prezentei decizii, potrivit căreia legiuitorul se bucură de o marjă largă de apreciere atunci când pune în practică o politică în materie fiscală, cu condiția menținerii unui echilibru între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului, susține și justifică constatarea potrivit căreia toate criticile formulate cu privire la impunerea mijloacelor de plată moderne, în privința tuturor entităților economice, sunt chestiuni de opțiune legislativă și de realizare a politicii economice a statului, care nu aduc atingere dispozițiilor art. 16, 44 și 135 din Constituție. De asemenea, Curtea reține că dispozițiile art. 53 și 148 din Constituție, invocate deopotrivă în susținerea obiecției, nu sunt incidente în cauză.

145. Cu privire la soluțiile legislative propuse la art. IV și art. IX din lege, sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (3)-(5), art. 15 alin. (2), art. 16, 44 și 53 din Constituție, în ceea ce privește respingerea cererilor de modificare/menținere a deciziei de înlesnire la plată aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a legii.

146. În raport cu criticile formulate, Curtea reține că stabilirea regimului și a condițiilor înlesnirilor la plată în materie fiscală, modificarea acestora sau chiar eliminarea lor sunt chestiuni de opțiune a legiuitorului, care are o largă marjă de apreciere în domeniul fiscal. Curtea reține, totodată, că obligația primară a contribuabilului este aceea de a-și îndeplini obligațiile fiscale întru totul și la timp, iar înlesnirile la plata acestora reprezintă o posibilitate acordată de legiuitor, o vocație, iar nu un drept al contribuabilului și, în acest sens, Curtea reiterează jurisprudența sa, citată la paragrafele 130, 137 și 142 ale prezentei decizii,

potrivit căreia legiuitorul se bucură de o marjă largă de apreciere atunci când pune în practică o politică în materie fiscală, cu condiția menținerii unui echilibru între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că nu are competența de a cenzura o asemenea măsură de politică fiscală.

147. Totodată, Curtea reține că cererile formulate și aflate în curs de soluționare cu privire la modificarea/menținerea deciziei de înlesnire nu constituie *facta praeterita*, un raport juridic definitiv consolidat sau epuizat, ci *facta pendentia*, astfel că legiuitorul are posibilitatea să reglementeze pentru viitor cu privire la acestea.

148. În mod constant, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că aplicarea legii civile în timp este guvernată de principiile neretroactivității legii civile, principiul aplicării imediate a legii noi și principiul supraviețuirii legii vechi. Principiul neretroactivității legii civile este de rang constituțional și are o valoare absolută, în sensul că legiuitorul nu poate institui nicio derogare, și semnifică faptul că legea civilă se aplică tuturor situațiilor juridice născute după intrarea ei în vigoare, iar nu situațiilor juridice trecute, consumate (*facta praeterita*). În mod corelativ, potrivit principiului aplicării imediate a legii noi, de la data intrării în vigoare a acesteia, ea se aplică tuturor actelor, faptelor și situațiilor juridice viitoare (*facta futura*), actelor, faptelor și situațiilor juridice în curs de constituire, modificare sau stingere începând cu această dată, precum și efectelor viitoare ale unor situații juridice anterior născute, dar neconsumate la data intrării în vigoare a legii noi (*facta pendentia*) (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 560 din 29 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 28 mai 2025, paragraful 24). Ca atare, Curtea reține că formularea cererii de modificare/menținere a deciziei de înlesnire la plată nu echivalează cu constituirea unui raport juridic epuizat și, astfel, nu exclude incidența principiului aplicării imediate a legii noi.

149. Totodată, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia. Astfel, faptul că, prin succesiunea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996, Decizia nr. 157 din 30 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 19 iulie 2023, paragraful 21 sau Decizia nr. 357 din 22 iulie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 698 din 25 iulie 2025, paragraful 169). Altfel spus, raportat la prezenta cauză, Curtea constată că inegalitatea de tratament juridic nu reprezintă un viciu de neconstituționalitate, fiind rezultatul unor regimuri juridice diferite, aplicate succesiv în timp, incidente în virtutea principiului *tempus regit actum* (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 662 din 15 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 26 noiembrie 2015, paragraful 19). Mai mult, în jurisprudența sa, Curtea a arătat că respectarea principiului constituțional al egalității în drepturi presupune luarea în considerare a tratamentului pe care legea îl prevede față de cei cărora li se aplică în decursul perioadei în care reglementările sale sunt în vigoare, iar nu în raport cu efectele produse prin reglementările legale anterioare (a se vedea, în acest sens, deciziile nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000, nr. 820 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, nr. 1.541 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 13 ianuarie

2011, și nr. 244 din 3 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 9 august 2022, paragraful 20).

150. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3)-(5), ale art. 15 alin. (2), ale art. 16 și ale art. 44, iar dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

151. Autorii obiecției de neconstituționalitate susțin că soluția legislativă preconizată la art. V din lege [care vizează opozabilitatea organului fiscal central a cesiunii părților sociale ale asociatului unei societăți cu răspundere limitată care deține controlul societății, în sensul art. 25 alin. (4) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare] este contrară dispozițiilor art. 16, 44, 45, 53 și 135 din Constituție.

152. Cu privire la criticile formulate, Curtea reține că reglementarea condițiilor privind opozabilitatea organului fiscal central a cesiunii părților sociale ale asociatului unei societăți cu răspundere limitată, care deține controlul societății, este o chestiune care vizează opțiunea legiuitorului, care, în alegerea soluției legislative optime, ține seama de situațiile factice cu care se confruntă organele fiscale. Astfel, în vederea prevenirii păgubirii bugetului de stat prin cesiunea părților sociale ale unor societăți, care au obligații fiscale restante, legiuitorul nu a eliminat posibilitatea realizării unor astfel de cesiuni, ci le-a condiționat de aducerea unor garanții care să asigure viabilitatea mecanismelor legale de recuperare a acestor obligații fiscale, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, citată la paragrafele 130, 137, 142, 144 și 146 ale prezentei decizii, potrivit căreia legiuitorul se bucură de o marjă largă de apreciere atunci când pune în practică o politică în materie fiscală, cu condiția menținerii unui echilibru între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului.

153. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 44, 45 și 135, iar dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

154. Curtea constată că susținerile formulate cu privire la art. VI din lege, care privesc majorarea capitalului social minim al societăților cu răspundere limitată, sunt neîntemeiate, în condițiile în care măsurile legislative adoptate au ca efect integrarea societăților cu răspundere limitată într-o rigoare legislativă comparabilă cu cea a altor forme de organizare asociativă, din perspectiva constituirii și menținerii valorii minime a capitalului social. Premisa istorică a modificărilor adoptate are în vedere atât faptul că, în intervalul 1990-1997, au existat diverse ajustări legislative ale capitalului social minim, iar, prin Legea nr. 223/2020, a fost înlăturată cerința cu privire la capitalul social minim la constituirea unei societăți cu răspundere limitată, cât și realitatea că, capitalul social este liber utilizabil în activitatea curentă și rareori supraviețuiește până la instalarea dificultăților financiare. Curtea reține, totodată, că stabilirea valorii minime a capitalului social al societăților cu răspundere limitată în raport cu nivelul cifrei de afaceri nete raportate prin situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar precedent ține de opțiunea legiuitorului exercitată în marja sa de apreciere, câtă vreme o simplă majorare a nivelului capitalului social minim nu poate, de una singură, să îmbunătățească semnificativ recuperările fiscale, doar reglementarea unui capital social minim, indisolubil legat de mecanisme efective de protecție a creditorilor (inclusiv fiscali), fiind în măsură să asigure o anumită disciplină economică ori protejarea unor interese generale. Totodată, Curtea reține că stabilirea capitalului social minim al societăților cu răspundere limitată prin raportare la un indicator economic (cifra de afaceri netă, raportată prin situațiile financiare anuale, aferente exercițiului financiar precedent) justifică legiferarea prin identificarea unui sediu de reglementare autonom, iar obligația suplimentară de a nu reduce capitalul social al societăților cu

răspundere limitată sub minimul legal, respectiv de a menține capitalul social la un nivel cel puțin egal cu minimul legal stabilit de lege, sub sancțiunea dizolvării judiciare, impune acestor societăți o conduită verificabilă de către organele fiscale și constituie o altă cerință legală în vederea asigurării unei discipline economice *ex ante*. Curtea reține că răspunderea limitată este o concesiune publică, o opțiune a legiuitorului, care, în virtutea competențelor sale constituționale, o poate reglementa sau, dimpotrivă, elimina, iar reglementarea valorii minime a capitalului social al societăților cu răspundere limitată în funcție de nivelul cifrei de afaceri nete raportată prin situațiile financiare anuale, conferă o valoare de semnal capitalului în contractarea comercială și resubstanțializează regimul juridic al societății cu răspundere limitată, ulterior liberalizării din 2020. În fine, Curtea reține că susținerea referitoare la prevederile art. VI alin. (7) din lege, care reglementează o reducere a tarifului de publicare a actului constitutiv în Monitorul Oficial al României, pentru societățile cu răspundere limitată, care își majorează capitalul social până la data de 31 decembrie 2026, vizează aplicarea legii, iar nu un aspect de constituționalitate al normei.

155. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 16 și art. 45, iar dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

156. Curtea constată că susținerile formulate cu privire la prevederile art. VII și ale art. VIII din lege [referitoare la declararea în inactivitate a contribuabililor/plătitorilor persoane juridice pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 92 alin. (12), respectiv în temeiul art. 92 alin. (4) din Legea nr. 207/2015] sunt neîntemeiate, în condițiile în care măsurile reglementate de legiuitor cu privire la situația contribuabililor/plătitorilor persoane juridice sau a oricăror altor entități juridice, declarate inactive și cărora le sunt aplicabile prevederile din Codul fiscal privind efectele inactivității, țin de opțiunea legiuitorului, care are competența de a adopta un cadru normativ adecvat în vederea asigurării unei anumite discipline economice. De altfel, Curtea observă că, pentru a se conforma obligației de reactivare, contribuabilii/plătitorii persoane juridice sau orice alte entități juridice, declarate inactive au la dispoziție o serie de termene reglementate în mod rezonabil în raport cu perioada de inactivitate, iar sancțiunea dizolvării pentru nerespectarea acestor termene constituie o opțiune legitimă a legiuitorului, care dă expresie preocupării statului de a asigura un mediu economic sănătos, prin prevenirea evaziunii fiscale și a menținerii în circuitul economic a unor entități inactive. Termenele pentru reactivare (de 30 de zile, respectiv de 90 de zile) vizează entități cu o inactivitate între 1-3 ani ori mai mare de 3 ani, astfel că o atitudine diligentă a entităților vizate, în sensul respectării termenelor stabilite pentru reactivare, poate determina înlăturarea cauzei de dizolvare. Cu alte cuvinte, legea reglementează o garanție preventivă prin stabilirea unor astfel de termene, pentru a da posibilitatea entităților vizate să evite dizolvarea printr-o atitudine de conformare a acestora. Curtea reține, totodată, că susținerile referitoare la termenul de publicare în Buletinul electronic al registrului comerțului a listei societăților pentru care Oficiul Național al Registrului Comerțului urmează să constate, din oficiu, întrunirea condițiilor pentru dizolvare, referitoare la sistemul de numire din oficiu a lichidatorilor, referitoare la nivelul remunerațiilor acestora, referitoare la termenul în care lichidatorul trebuie să depună raportul privind situația economică a societății, respectiv la termenul în care are loc lichidarea societății nu constituie probleme de constituționalitate, ci de interpretare și aplicare a legii.

157. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2), 16, 21, 44, 45 și 124, iar dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

158. Curtea constată, totodată, că susținerile formulate cu privire la art. XII pct. 1 (cu referire la art. 25¹ din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal) din lege sunt neîntemeiate. Astfel, Curtea reține că prevederea potrivit căreia contribuabilii care înregistrează în anul precedent o cifră de afaceri de peste 50.000.000 euro și care înregistrează cheltuieli aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuieli de management, consultanță, în relația cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, a căror pondere în totalul cheltuielilor înregistrate este de peste 1%, pot deduce cheltuielile aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuielile de management, consultanță, în relația cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, înregistrate în anul fiscal de calcul, în limita de 1% din totalul cheltuielilor înregistrate conform reglementărilor contabile în anul fiscal de calcul — ține de opțiunea legiuitorului, stabilirea unor procente diferite de deductibilitate fiind în marja sa de apreciere. De asemenea, Curtea observă că stabilirea ponderii cheltuielilor aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuielilor de management, consultanță, în relația cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România (de peste 1%) prin luarea în considerare a acestor cheltuieli înregistrate în evidența contabilă a anului 2024 (exercițiul financiar 2024, care este diferit de anul calendaristic care începe în anul 2024) are loc doar în situația în care cheltuielile nu sunt prezentate detaliat potrivit formatului contului de profit și pierdere/situației veniturilor și cheltuielilor/datelor informative din raportările contabile oficiale. În aceste condiții, Curtea nu poate reține încălcarea principiului neretroactivității legii, întrucât raportarea la situațiile fiscale anterioare (în contextul în care termenul general de depunere a situațiilor financiare este 31 mai a anului următor) pentru stabilirea unor obligații fiscale viitoare nu reprezintă o aplicare retroactivă a normei. În legătură cu invocarea încălcării prevederilor art. 16 din Constituție, Curtea reține că acestea sunt cuprinse în titlul II din Constituție „Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale”, care îi privește pe cetățeni, iar nu persoanele juridice. Or, în cauză, textele din legea criticată dispun cu privire la contribuabilii, persoane juridice, care înregistrează cheltuieli cu entități afiliate, care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, astfel că dispozițiile din Constituție menționate nu au incidență în cauză.

159. În ceea ce privește libertatea economică, instanța de contencios constituțional a reținut în jurisprudența sa (exemplu fiind Decizia nr. 768 din 18 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 4 martie 2015 și Decizia nr. 880 din 15 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 14 martie 2016, paragrafele 23 și 24) că principiul libertății economice constituie, împreună cu libera inițiativă, fundamentul economiei de piață, având un conținut normativ complex, care privește atât începerea unei activități economice, cât și desfășurarea acesteia într-un mediu concurențial nedistorsionat de bariere legale discriminatorii și practici anticoncurențiale, abuzive sau neloiale. În considerarea specificului economiei de piață, rolul statului este limitat la crearea cadrului general, economic, social și politic, necesar pentru derularea activității operatorilor economici, ceea ce implică adoptarea unor reglementări restrictive, dar în limitele impuse de asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor, reglementări care nu pot afecta substanța drepturilor. Accesul liber la o activitate economică nu exclude, ci, dimpotrivă, implică stabilirea unor limite de exercitare a libertății economice, prin interzicerea faptelor ilicite, prejudiciabile pentru societate sau pentru alte persoane (în acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 15 din

22 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 118 din 10 februarie 2004, Decizia nr. 119 din 16 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 23 martie 2006, și Decizia nr. 498 din 10 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 28 iunie 2012). Or, Curtea reține că măsura privind limitarea deducerii cheltuielilor aferente drepturilor de proprietate intelectuală, cheltuielilor de management, consultanță, efectuate cu entități afiliate care nu sunt înființate/constituite și nu au locul conducerii efective în România, vizează protejarea bazei naționale de impunere și combaterea practicilor care conduc la erodarea acesteia, având în vedere frecvența și amploarea fenomenului de alocare către entitățile afiliate a unor costuri fără justificare economică reală sau care nu reflectă o contraprestație efectivă. În concret, astfel de cheltuieli pot fi utilizate ca instrumente de optimizare fiscală, având ca efect diminuarea artificială a profitului impozabil în România și, implicit, erodarea bazei naționale de impunere. În consecință, Curtea nu poate reține încălcarea libertății economice prin adoptarea acestor măsuri, câtă vreme libertatea economică nu este absolută, ci comportă anumite limite. Potrivit dispozițiilor art. 45 din Constituție, atât accesul liber al persoanei la o activitate economică, cât și exercitarea acesteia se desfășoară „în condițiile legii”, astfel cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 929 din 18 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 23 noiembrie 2007, sau Decizia nr. 31 din 14 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 8 martie 2010. Ca atare, libertatea economică nu apare ca un drept absolut, ci este condiționată de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, cum este prevenirea erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor.

160. Cât privește raportarea la prevederile art. 135 alin. (2) lit. a) și b) din Legea fundamentală, Curtea reține că norma constituțională prevede că statul trebuie să asigure libertatea comerțului, dar acest lucru nu echivalează cu lipsa unui cadru normativ adecvat care să reglementeze măsuri potrivit cărora întreprinderile multinaționale plătesc un impozit echitabil, indiferent de locul în care își desfășoară activitatea. Totodată, Curtea reține că acțiunea organelor fiscale de a respinge un acord de preț în avans ce are ca obiect tranzacții derulate cu persoane afiliate nerezidente, care generează înregistrarea de cheltuieli prezentate în declarațiile fiscale, pentru sumele respective, cu consecința recalculării impozitului pe profit și, după caz, perceperea de creanțe fiscale accesorii, este supusă controlului judecătoresc, în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și ale Ordonanței de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

161. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4), 15 alin. (2), 16, 45 și 135 alin. (2) lit. a) și b), iar dispozițiile art. 148 din Constituție nu au incidență în cauză.

162. De asemenea, Curtea constată că motivele de neconstituționalitate formulate cu privire la art. XII pct. 2 [cu referire la art. 45 alin. (24) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal] din lege sunt neîntemeiate, impunerea obligației de a păstra în patrimoniu activele pentru o perioadă determinată, de până la 5 ani, sub sancțiunea recalculării impozitului minim pe cifra de afaceri și perceperea creanțelor fiscale accesorii, nefiind contrară dispozițiilor art. 44 din Constituție. Curtea reține că, în argumentarea susținerilor, autorii obiecției pleacă de la o premisă greșită constând în absolutizarea exercitiului prerogativelor dreptului de proprietate, făcând abstracție de prevederile art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, potrivit căreia „conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege”. Conform acestor dispoziții, legiuitorul ordinar este,

așadar, competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principială conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat.

163. Sub acest aspect, Curtea constată că, prin reglementarea dedusă controlului, legiuitorul nu a făcut decât să dea expresie acestor imperative, în limitele și potrivit competenței sale constituționale, având în vedere că stabilirea menținerii în patrimoniu a activelor pentru o perioadă determinată, de până la 5 ani, are în vedere evitarea vânzării imobilizărilor/activelor în situația în care quantumul impozitului a fost diminuat cu valoarea acestora, la momentul calcului impozitului. Astfel de reguli sunt instituite, *de lege lata*, și în alte situații în care prevederile respective au condus la diminuarea bazei impozabile, cum ar fi, prevederile art. 45 alin. (1) și (2) din Codul fiscal, potrivit cărora „(1) *Contribuabilii care au optat până la data de 30 aprilie 2005 inclusiv, conform prevederilor legale, pentru impunerea veniturilor aferente contractelor de vânzare cu plata în rate, pe măsură ce ratele devin scadente, beneficiază în continuare de această facilitate pe durata derulării contractelor respective; cheltuielile corespunzătoare sunt deductibile la aceleași termene scadente, proporțional cu valoarea ratei înregistrate în valoarea totală a contractului. (2) Contribuabilii care au investit în mijloace fixe amortizabile sau în brevete de invenție amortizabile și care au dedus cheltuieli de amortizare reprezentând 20% din valoarea de intrare a acestora conform prevederilor legale, la data punerii în funcțiune a mijlocului fix sau a brevetului de invenție, până la data de 30 aprilie 2005 inclusiv, au obligația să păstreze în patrimoniu aceste mijloace fixe amortizabile cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata lor normală de utilizare. În cazul în care nu sunt respectate prevederile prezentului alineat, impozitul pe profit se recalculează și se stabilesc dobânzi și penalități de întârziere de la data aplicării facilității respective, potrivit legii.”*

164. În ceea ce privește presupusa încălcare a prevederilor constituționale ale art. 45 referitor la libertatea economică, Curtea reține că, accesul liber la o activitate economică nu exclude, ci, dimpotrivă, implică stabilirea unor limite de exercitare a libertății economice, prin interzicerea faptelor ilicite, prejudiciabile pentru societate sau pentru alte persoane (în acest sens sunt, de exemplu, deciziile nr. 15 din 22 ianuarie 2004, nr. 119 din 16 februarie 2006, și nr. 498 din 10 mai 2012, precitate). Libertatea economică nu este absolută, ci trebuie exercitată în condițiile legii. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 45 din Constituție, atât accesul liber al persoanei la o activitate economică, cât și exercitarea acesteia se desfășoară „în condițiile legii”, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 929 din 18 octombrie 2007, precitată. Curtea constată că impunerea obligației de a păstra în patrimoniu activele pentru o perioadă determinată, de până la 5 ani, nu este de natură a afecta libertatea economică, ci doar de a conferi un tratament fiscal diferit în funcție de perioada de deținere în patrimoniu a activelor.

165. De asemenea, Curtea constată că textul criticat nu încalcă art. 15 alin. (2) din Constituție, întrucât vizează doar activele care sunt încă viabile din punct de vedere economic și juridic, iar, cu privire la activele care sunt transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii; sunt înstrăinate în procedura de lichidare/faliment, potrivit legii; sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și înlocuite, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de contribuabil; în cazul activelor furate, dacă contribuabilul demonstrează furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare, precum și în cazul în care activele sunt scoase din patrimoniu ca urmare a îndeplinirii unor obligații prevăzute de lege, contribuabilii nu au obligația de a păstra în

patrimoniu activele respective cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. Cu alte cuvinte, Curtea reține că, pentru aceste din urmă active, legiuitorul recunoaște caracterul consumat al raportului juridic, însă, pentru cele care încă nu au fost supuse, în mod obiectiv și efectiv, măsurilor de îndepărtare din patrimoniul contribuabilului, apreciază că situația lor juridică nu este consumată și, astfel, vor face obiectul reglementării criticate. În consecință, Curtea constată că textul criticat nu încalcă principiul neretroactivității.

166. Totodată, Curtea reține că susținerile potrivit cărora măsura nu prevede excepții suficiente pentru situațiile în care păstrarea activului devine economic neviabilă sau tehnic imposibilă din motive independente de voința contribuabilului, intră în marja de apreciere a legiuitorului, iar cele care privesc monitorizarea respectării obligației de păstrare a activelor pentru perioade îndelungate, respectiv verificarea, în practică, a excepțiilor reglementate de normă (distrugerea, pierderea sau furtul activelor) vizează aspecte de interpretare și aplicare a legii, care excedează competenței instanței de control constituțional.

167. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2), 16, 44 și 45, iar dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

168. Cu privire la prevederile art. XII pct. 3-11 din lege sunt formulate critici potrivit cărora introducerea unor diferențieri în tratamentul fiscal al veniturilor din activități independente, în funcție de tipul activității sau de nivelul veniturilor, contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5), 16, 44, 45 și 53 din Constituție.

169. Curtea constată că susținerile autorilor sesizărilor sunt neîntemeiate, în condițiile în care reglementarea a două regimuri fiscale distincte pentru veniturile din închirierea pe termen scurt a unui număr de camere (între 1 și 7 camere, respectiv peste 7 camere) situate în locuințe proprietate personală, pe de o parte, și stabilirea unui tratament fiscal distinct în interiorul categoriei operatorilor care desfășoară activități independente, pe de altă parte, nu reflectă decât o opțiune legislativă, ce nu poate fi cenzurată de Curtea Constituțională. Legiuitorul are o largă marjă de apreciere în structurarea politicii fiscale a statului, precum și competența exclusivă de a decide cu privire la oportunitatea măsurii.

170. De asemenea, Curtea constată că reglementarea unor praguri diferite de impozitare și taxare în interiorul categoriei operatorilor care desfășoară activități independente intră în marja de apreciere a legiuitorului, în același sens fiind și jurisprudența instanței de control constituțional potrivit căreia, „stabilirea cotelor de impozitare este atributul legiuitorului, care, respectând art. 56 din Constituție privind justa așezare a sarcinilor fiscale, le poate mări sau micșora în funcție de politica fiscală promovată și de interesele generale ale societății la un moment dat” (Decizia nr. 695 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 623 din 30 august 2012).

171. Totodată, Curtea constată că celelalte aspecte criticate (complexitatea regulilor de calcul al venitului brut și net; obligația completării și păstrării fișei de ocupare a capacității de cazare; înțelesul sintagmei „închiriere pe termen scurt”, „afectarea capacității contributive reale” a persoanelor care obțin venituri din activități independente, pentru care determinarea venitului net anual se efectuează pe baza normelor de venit), în raport cu argumentele autorilor criticii, vizează fie interpretarea și aplicarea legii, fie sunt chestiuni de opțiune legislativă ce nu pot fi cenzurate pe calea controlului de constituționalitate, întrucât nu pun în discuție exigențe de natură constituțională, subsumate drepturilor sau libertăților fundamentale.

172. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5), 16, 44 și 45, iar dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

173. Cu privire la criticile aduse prevederilor art. XII pct. 12 din lege, Curtea constată că reglementarea sistemului de impozitare diferențiată, în funcție de durata de deținere, cu referire la veniturile sub forma câștigurilor din transferul titlurilor de valoare și din operațiunile cu instrumente financiare derivate, constituie o chestiune ce ține de opțiunea legiuitorului, stabilirea unor praguri diferite de impozitare fiind în marja sa de apreciere. Astfel că, fiind o opțiune legislativă, Curtea Constituțională nu o poate cenzura. De asemenea, Curtea reține că susținerile formulate în sensul că nu sunt reglementate excepții în anumite situații particulare, enumerate de autori, sunt aspecte care excedează controlului de constituționalitate, iar susținerea potrivit căreia aplicarea regulii „primul intrat — primul ieșit” poate fi dificil de monitorizat și de verificat, în practică vizează interpretarea unor noțiuni prin coroborare cu legislația din domeniu.

174. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile art. 16, 44, 45, 56 și 135 din Constituție.

175. Cu privire la criticile aduse art. XII pct. 14 [cu referire la art. 116 alin. (2)¹ din Legea nr. 227/2015] din lege, referitoare la impozitarea veniturilor din transferul de monedă virtuală sunt invocate dispozițiile art. 1 alin. (5), 16 și 56 din Legea fundamentală. Criticile privesc și art. XII pct. 13 din lege, care a abrogat dispozițiile art. 116 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 227/2015.

176. Curtea constată că prevederile criticate realizează o majorare a cotei de impozitare de la 10% la 16% asupra câștigului din transferul de monedă virtuală, astfel că reglementarea nouă, departe de a constitui o încălcare a dispozițiilor constituționale invocate, este o opțiune a legiuitorului, fiind în marja sa de apreciere o astfel de majorare. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că „stabilirea cotelor de impozitare este atributul legiuitorului, care, respectând art. 56 din Constituție privind justa așezare a sarcinilor fiscale, le poate mări sau micșora în funcție de politica fiscală promovată și de interesele generale ale societății la un moment dat” (Decizia nr. 695 din 28 iunie 2012, precitată). Curtea observă, totodată, că nu au fost operate modificări cu privire la pragul de scutire reglementat anterior, prin art. 116 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 227/2015, astfel că în continuare câștigul sub nivelul a 200 lei/tranzacție nu se impozitează cu condiția ca totalul câștigurilor într-un an fiscal să nu depășească nivelul de 600 lei. De asemenea, Curtea reține că susținerile formulate în sensul că nu se reglementează reguli clare privind modul de calcul al prețului de achiziție și vânzare ori prevederi privind cursul de schimb, care trebuie utilizat pentru conversia în lei a valorilor exprimate în monedă virtuală, sau faptul că România trebuie să implementeze regulile OECD, sunt aspecte care excedează controlului de constituționalitate, iar criticile privind încălcarea principiului securității juridice, având în vedere imposibilitatea determinării câștigurilor pentru fiecare tranzacție, vizează interpretarea unor noțiuni prin coroborare cu legislația din domeniu.

177. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5), 16 și 56 din Constituție.

178. Cu privire la criticile aduse art. XII pct. 16-21 din lege, Curtea constată că stabilirea impozitului anual datorat de contribuabilii care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, altele decât cele pentru care este prevăzută reținerea la sursă, sau din închirierea pe termen scurt a camerelor situate în locuințe proprietate personală, precum și de cei care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual, vizează opțiunea legiuitorului ce nu poate fi cenzurată pe calea controlului de constituționalitate, întrucât nu pune în discuție exigențe de natură constituțională subsumate drepturilor sau libertăților fundamentale. Impunerea unei cote de impozit mai mică pentru aceste categorii de contribuabili este un beneficiu

acordat de legiuitor, iar eliminarea sau creșterea acesteia reprezintă tot o opțiune a legiuitorului.

179. Cât privește critica potrivit căreia prevederile privind „pierderea definitivă” pentru veniturile din închirierea în scop turistic obținute în anul 2025 constituie o modificare retroactivă a regulilor fiscale, care afectează negativ contribuabilii care aveau așteptarea legitimă că pierderile fiscale vor putea fi reportate conform legislației existente, Curtea reține că pentru veniturile din activități independente obținute în anul 2025 din închirierea în scop turistic, pentru care venitul net a fost determinat în sistem real, obligațiile fiscale sunt cele în vigoare în anul de realizare a venitului, situație în care pierderea reportată, necompensată este luată în calcul la determinarea venitului net anual impozabil aferent anului 2025, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 118 din Codul fiscal. Dispozițiile din proiectul de act normativ vizează instituirea de reguli tranzitorii în situația în care, după aplicarea prevederilor Codului fiscal, referitoare la regulile de reportare a pierderilor, contribuabilul înregistrează pierdere reportată, necompensată sau, după caz, înregistrează pierdere fiscală aferentă anului 2025, caz în care pierderea este definitivă. În aceste condiții, Curtea reține că reglementările criticate nu au caracter retroactiv, ci au în vedere situația în care, după aplicarea prevederilor legale în vigoare în anul de realizare a venitului, contribuabilul înregistrează pierdere fiscală anuală (reportată și necompensată, din anii anteriori, sau pierdere fiscală anuală înregistrată în anul 2025), caz în care aceasta reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului. Totodată, Curtea reține că susținerile privind aplicarea cu dificultate a modificărilor legale adoptate, care, în opinia autorilor sesizărilor, pot genera litigii privind încadrarea corectă a anumitor tipuri de venituri, vizează chestiuni de interpretare și aplicare a legii.

180. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2), 16 și 56, iar dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

181. Cu privire la criticile aduse art. XII pct. 19 din lege, Curtea observă că textul de lege menționat realizează o creștere a bazei de calcul pe baza căreia se determină contribuția de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele fizice care realizează venituri din activități independente. Astfel, Curtea observă că baza de calcul este reprezentată de venitul net anual realizat/brut sau norma anuală de venit/norma anuală de venit ajustată și nu poate fi mai mare de 72 de salarii minime brute pe țară, spre deosebire de reglementarea existentă, care stabilește o bază de calcul de 60 de salarii minime brute pe țară. Curtea reține că noua reglementare, departe de a constitui o încălcare a art. 56 din Constituție prin raportare la criticile invocate, pune în discuție obligația persoanelor vizate de a plăti respectiva contribuție la o bază de calcul mai mare, de 72 de salarii minime brute pe țară. Curtea reține, totodată, că stabilirea unei anume baze anuale de calcul (în speță, mai mare) pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru persoanele fizice care realizează venituri din activități independente este o opțiune a legiuitorului, care, în virtutea competențelor sale constituționale, o poate crește sau, dimpotrivă, micșora. O atare opțiune legislativă nu poate fi cenzurată pe calea controlului de constituționalitate, întrucât nu pune în discuție exigențe de natură constituțională subsumate drepturilor sau libertăților fundamentale (în același sens, a se vedea Decizia nr. 523 din 18 octombrie 2023, paragraful 205).

182. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16, 41, 47 și 56 din Constituție.

183. Curtea constată că susținerile referitoare la art. XII pct. 22-49 din lege sunt neîntemeiate. Astfel, în ceea ce privește critica potrivit căreia majorările drastice ale impozitelor (pentru clădiri, terenuri și mijloace de transport) încalcă principiul

așezării juste a sarcinilor fiscale, afectează capacitatea contributivă a cetățenilor și echitatea sistemului fiscal, Curtea reține că intervenția legislativă în sensul creșterii valorilor impozitelor și taxelor prevăzute de Codul fiscal, inclusiv cu luarea în considerare a valorii rezultate din indexarea cu rata inflației, vizează opțiunea legiuitorului, impozitarea și taxarea fiind în marja sa de apreciere. În acest sens a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, precizată la paragrafele 130, 137, 142, 144, 146 și 152 ale prezentei decizii.

184. Totodată, Curtea reiterează considerentele de principiu, dezvoltate în jurisprudența sa (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 22 decembrie 2020, paragraful 93 și următoarele), potrivit cărora dreptul statului de a încasa taxe și impozite, rezultat implicit din dispozițiile art. 56 alin. (1) din Constituție, care consacră obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice prin plata impozitelor și a taxelor, este unul dintre drepturile care țin de esența statului, asigurându-i existența și funcționalitatea. Fiind în strânsă legătură cu ființa statului, fără exercitarea acestui drept statul nu își poate îndeplini funcțiile și obligațiile asumate constituțional față de cetățenii săi. Cu alte cuvinte, prelevarea de taxe și impozite reprezintă un element esențial al suveranității statului, constituind premisa îndeplinirii rolului său fundamental: organizarea societății și satisfacerea interesului public, general, prin suportarea acelor costuri și cheltuieli care excedează intereselor individuale. Legitimitatea sistemului fiscal național este întemeiată pe trei principii constituționale: principiul contributivității, prevăzut de art. 56 alin. (1), care presupune obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice, principiul legalității, consacrat de art. 139 alin. (1), care implică obligația statului de a stabili impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat numai prin lege, și principiul justei așezări a sarcinilor fiscale, prevăzut de art. 56 alin. (2). Acest din urmă principiu este transpus în Codul fiscal care, la art. 3 lit. a) și c), consacră, printre principiile fiscalității și ale dreptului fiscal, neutralitatea măsurilor fiscale în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului român și străin, respectiv justetea impunerii sau echitatea fiscală, care asigură ca sarcina fiscală a fiecărui contribuabil să fie stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau de proprietățile acestuia. Egalitatea în fața legii fiscale are la bază universalitatea participării la sarcini fiscale, care este un principiu specific al politicii fiscale. Potrivit dispozițiilor art. 56 alin. (1) din Constituție, toți cetățenii sunt obligați să contribuie la cheltuielile publice. Această obligație implică ideea de egalitate în fața legii fiscale, fără niciun privilegiu sau discriminare. Din reglementările constituționale rezultă că „stabilirea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat intră în competența exclusivă a legiuitorului, acesta având dreptul exclusiv de a stabili cuantumul impozitelor și taxelor și de a opta pentru acordarea unor excepții sau scutiri de la aceste obligații în favoarea anumitor categorii de contribuabili și în anumite perioade de timp, în funcție de situațiile conjuncturale, dar, evident, și în raport cu situația economico-financiară a țării în perioadele respective” (Decizia nr. 430 din 3 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 9 iulie 2012). De asemenea, în Decizia nr. 92 din 25 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 din 4 iunie 2020, instanța de control constituțional a reținut că, potrivit jurisprudenței instanței de la Strasbourg, „un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui just echilibru între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale

omului (a se vedea Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în Cauza *Stere și alții împotriva României*, paragraful 50).

185. Cât privește susținerile potrivit cărora modificările propuse în domeniul taxelor și impozitelor relevă încălcări ale autonomiei locale (cu referire la eliminarea posibilității de a reduce impozitele și taxele locale; limitarea sistemului de scutiri și reduceri la maximum 5% din totalul veniturilor din impozitele și taxele locale încasate în anul fiscal precedent, precum și cu privire la prevederile potrivit cărora cotele de impozitare nu pot fi mai mici decât cele stabilite pentru anul 2025), Curtea reține că art. 139 alin. (2) din Constituție, invocat de autorii obiecțiilor, face referire la impozitele și taxele locale, prevăzând că acestea „se stabilesc de consiliile locale sau județene, în limitele și în condițiile legii”. Prevederea constituțională stabilește în mod clar soluția aplicabilă impozitelor și taxelor locale, și anume aplicarea conjugată a două principii constituționale — legalitatea impunerii și autonomia locală. Astfel, prin lege sau act normativ având forța legii, sunt reglementate limitele și condițiile în care pot fi stabilite impozitele și taxele locale de către autoritățile deliberative locale. Totodată, prin Decizia nr. 154 din 30 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 mai 2004, Curtea Constituțională a constatat că autoritățile administrației publice locale nu au totală independență în privința stabilirii impozitelor și taxelor locale, făcând trimitere la art. 139 alin. (2) din Constituție. Această prevedere obligă legiuitorul să determine cota de impunere sau nivelul impozitului/taxe în interiorul unui interval situat între o valoare minimă și o valoare maximă sau până la o valoare maximă ce trebuie precizată de Codul fiscal, iar dreptul autorităților administrației publice locale de a stabili taxe și impozite trebuie să se exercite nu doar în condițiile legii, ci și în limitele legii. Așadar, fără a nega importanța respectării principiului autonomiei locale în componenta sa financiară, Curtea reține că textul criticat constituie expresia normei constituționale, care impune, în mod explicit, legiuitorului primar să reglementeze limitele în care consiliile locale pot stabili impozitele și taxele locale.

186. De asemenea, în jurisprudența sa, instanța constituțională a statuat că principiul autonomiei locale constă în dreptul și capacitatea efectivă ale autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii. Principiul autonomiei locale nu presupune însă totală independență și competența exclusivă ale autorităților publice din unitățile administrativ-teritoriale, ci acestea sunt obligate să se supună reglementărilor legale general valabile pe întreg teritoriul țării și dispozițiilor legale adoptate pentru protejarea intereselor naționale (Decizia nr. 573 din 4 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 21 iunie 2010, și Decizia nr. 558 din 24 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 7 iunie 2012). Ca atare, nu se poate susține că autoritățile administrației publice locale beneficiază de un drept primar de reglementare/legiferare, ci ele trebuie să se subsumeze cadrului legislativ adoptat de Parlament. În caz contrar, s-ar ajunge la o putere proprie de decizie de natură să afecteze unitatea și uniformitatea legislației pe tot cuprinsul teritoriului țării. Autonomia locală presupune gestionarea treburilor publice locale în cadrul predeterminat de legiuitor, care acordă o anumită marjă de apreciere autorităților locale. Aceasta poate varia, în funcție de domeniul vizat și de politica fiscală a statului.

187. Cât privește invocarea dispozițiilor art. 44 din Constituție, Curtea reiterează jurisprudența sa, potrivit căreia prin instituirea unor taxe și impozite nu are loc o încălcare a dreptului de proprietate sau a normelor privind nivelul de trai decent al cetățenilor, ci legiuitorul este îndrituit să instituie un ansamblu de măsuri prin care să asigure protejarea intereselor

financiare ale statului, precum și calitatea vieții cetățenilor, fiind de natură a da eficiență concretă altor dispoziții din Constituție (Decizia nr. 410 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1124 din 23 noiembrie 2020).

188. În ceea ce privește criticile aduse art. XXII pct. 27 din lege, potrivit căruia „La articolul 457, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins: «(1¹) Cota impozitului pe clădiri stabilită potrivit alin. (1) pentru anul, nu poate fi mai mică decât cota stabilită pentru anul 2025»”, Curtea reține că textul de lege se referă la anul 2026, care urmează din punct de vedere cronologic anului 2025, iar eventualele insuficiențe redacționale nu afectează înțelesul normei criticate.

189. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3)-(5), 44, 47, 56, 120 și 139.

190. Cu privire la criticile aduse art. XII pct. 50 din lege, Curtea reține că reglementarea, în Codul fiscal, a indexării anuale a impozitului pe mijloace de transport — în cazul unui autovehicul de transport de marfă cu masa totală autorizată egală sau mai mare de 12 tone, precum și în cazul unei combinații de autovehicule, un autovehicul articulat sau tren rutier, de transport de marfă cu masa totală maximă autorizată egală sau mai mare de 12 tone — în raport cu rata de schimb a monedei euro în vigoare în prima zi lucrătoare a lunii octombrie a fiecărui an și publicată în Jurnalul Uniunii Europene și cu nivelurile minime prevăzute în Directiva 1999/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 1999 de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri, a fost introdusă prin Legea nr. 296/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1269 din 21 decembrie 2020. Curtea reține că menținerea acestei excepții de la regula indexării anuale a impozitelor/taxelor locale în funcție de rata inflației pentru anul fiscal anterior, comunicată pe site-urile oficiale ale Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, constituie opțiunea legiuitorului, exercitată în limite constituționale, având în vedere și angajamentul asumat prin Planul național de redresare și reziliență (PNRR), jalonul 59, „Intrarea în vigoare a legislației ce vizează punerea în aplicare a unui nou sistem de taxare bazat pe distanța parcursă pentru vehiculele grele de marfă (camioane)”. Totodată, Curtea reține că susținerile formulate cu privire la textele de lege ce instituie procedura de aprobare a sumelor indexate, prin hotărâre a consiliului local/Consiliului General al Municipiului București, adoptată cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de expirarea exercițiului bugetar, pentru anul fiscal următor, privește aplicarea legii de către autoritățile administrative vizate.

191. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16, 44, 56, 120 și 139, iar dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

192. Cu privire la criticile aduse art. XXII pct. 51 din lege, Curtea constată că acest text nu încalcă art. 16, 44, 56 și 139 din Constituție, fiind opțiunea legiuitorului să impoziteze suplimentar bunurile care depășesc o anumită valoare (bunuri de lux), soluția legislativă criticată reglementând în sensul majorării cotei de impozitare (de la 0,3% la 0,9%). Curtea observă că impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare a fost introdus în Codul fiscal prin Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 977 din 27 octombrie 2023, examinată de Curtea Constituțională în controlul *a priori* prin

pronunțarea Deciziei nr. 523 din 18 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 974 din 26 octombrie 2023, prin care obiecția de neconstituționalitate a fost respinsă ca neîntemeiată. În mod similar celor constatate de Curtea Constituțională prin decizia precitată, paragraful 209, Curtea reține că impozitul special de 0,9% se aplică numai asupra diferenței dintre valoarea impozabilă a clădirii și plafonul de 2.500.000 lei, respectiv dintre valoarea de achiziție a autoturismului și plafonul de 375.000 lei. Soluția este un element de oportunitate legislativă dacă legiuitorul impune un asemenea tratament juridic și când îl impune. Curtea Constituțională poate verifica doar dacă măsurile adoptate sunt în acord cu exigențele constituționale în materia respectării drepturilor fundamentale. Astfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că stabilirea prin lege a unui impozit trebuie să respecte cel puțin patru criterii: echitate, proporționalitate, rezonabilitate și nediscriminare. Întrunirea cumulativă a acestor patru criterii legitimează din punct de vedere constituțional stabilirea unui impozit. Printr-o atare conduită, legiuitorul respectă întru totul dispozițiile art. 56 și 139 din Constituție, fără a afecta alte drepturi și libertăți fundamentale. În schimb, nerespectarea acestor criterii cu valoare constituțională duce implicit la încălcarea dreptului fundamental aplicabil în cauză. Cu privire la rezonabilitatea și caracterul echitabil al impozitului, Curtea a constatat că „legiuitorul este în drept să stabilească impozite pentru a alimenta în mod constant și ritmic bugetul de stat, însă trebuie să manifeste o deosebită atenție atunci când stabilește materia impozabilă” (Decizia nr. 940 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 524 din 28 iulie 2010). Ca atare, „legiuitorul trebuie să manifeste o grijă deosebită atunci când determină categoria de venit asupra căreia poartă sarcina fiscală, suma concretă asupra căreia se datorează și modul concret de calcul al sarcinii fiscale” (Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012, și Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 22 decembrie 2020, paragraful 95).

193. Totodată, Curtea reține că susținerile potrivit cărora textul de lege nu reglementează excepții pentru situații particulare, cum ar fi bunurile de patrimoniu, vehiculele adaptate pentru persoane cu dizabilități sau proprietățile cu valoare istorică sau culturală, precum și invocarea unor aspecte de punere în aplicare a legii (cum ar fi evaluarea bunurilor imobile cu privire la care se calculează impozitul special) excedează competenței Curții Constituționale.

194. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16, 44, 56, 120 și 139, iar dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

195. Curtea constată că susținerile ce au ca obiect prevederile art. XV pct. 1 și 2 și art. XVI din lege sunt neîntemeiate, întrucât acestea pornesc de la premisa greșită că, în contextul sistemului de carte funciară, care asigură deja publicitatea și securitatea juridică a drepturilor reale imobiliare, sistemul RO e-Proprietate constituie un sistem paralel de monitorizare fiscală, care poate submina garanțiile constituționale ale proprietății, afectează securitatea juridică a tranzacțiilor imobiliare și aduce atingere dreptului la viața intimă, familială și privată.

196. Curtea reamintește că art. 56 alin. (1) din Constituție consacră, implicit, dreptul statului de a încasa taxe și impozite, dar și obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice prin plata impozitelor și a taxelor. Acesta este unul dintre drepturile care țin de esența statului, asigurându-i existența și funcționalitatea. Fiind în strânsă legătură cu ființa statului, fără exercitarea acestui drept statul nu își poate îndeplini funcțiile și obligațiile asumate constituțional față de cetățenii săi. Cu alte cuvinte, prelevarea de taxe și impozite reprezintă un element

esențial al suveranității statului, constituind premisa îndeplinirii rolului său fundamental: organizarea societății și satisfacerea interesului public, general, prin suportarea acelor costuri și cheltuieli care excedează intereselor individuale (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, precitată, paragraful 93 și următoarele). Or, Curtea reține că, în exercitarea acestui drept, statul trebuie să dispună de informații corecte și complete privind materia impozabilă (venituri, avere, tranzacții economice) pentru a putea calcula corect sarcina fiscală. Dreptul statului la informații fiscale derivă din suveranitatea fiscală, dar trebuie întotdeauna armonizat cu garanțiile constituționale privind dreptul la viață privată și protecția datelor cu caracter personal. Or, Curtea Constituțională a statuat, în repetate rânduri, că dreptul statului de a colecta informații fiscale este legitim, fiind o condiție a funcționării sistemului de impuneri (în acest sens sunt Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, precitată, și Decizia nr. 49 din 18 februarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 18 martie 2025). Referitor la invocarea dispozițiilor art. 26 din Constituție privind dreptul la viață intimă, familială și privată, Curtea reține că nici prevederile Constituției, nici Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu interzic consacrarea legislativă a ingerinței autorităților statului în exercitarea dreptului la viață intimă, familială și privată. Astfel, pentru a răspunde exigențelor art. 8 paragraful 2 din Convenție, o astfel de ingerință trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească unul dintre scopurile legitime menționate în text, respectiv securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei ori protejarea drepturilor și libertăților altora, și să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea scopului respectiv. În plus, în conformitate cu jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului, actul normativ care reglementează măsuri de natură să producă ingerințe în exercitarea dreptului la viață privată și de familie trebuie să conțină garanții adecvate și suficiente pentru a proteja persoana de eventualul comportament arbitrar al autorităților statale. În acest sens sunt, spre exemplu, Hotărârea din 6 septembrie 1978, pronunțată în Cauza *Klass și alții împotriva Germaniei*, paragraful 55, sau Hotărârea din 26 aprilie 2007, pronunțată în Cauza *Dumitru Popescu împotriva României*, paragraful 65.

197. Curtea constată că instituirea sistemului Ro e-Proprietate are ca scop automatizarea colectării de date și informații despre bunurile imobile, pentru fundamentarea politicilor publice în scop fiscal. Cu alte cuvinte, acest sistem reprezintă o evidență privitoare la bunurile imobile, care nu pune în discuție constituirea dreptului de proprietate asupra acestora, neavând nicio tangență cu modul de funcționare a registrelor de carte funciară, și nu aduce atingere dreptului la viață privată, ținând seama de elementele cu caracter general pe care le cuprinde. Curtea reține că este un obiectiv legitim al statului de a-și constitui o bază de date care să constituie punctul de plecare în fundamentarea politicilor sale publice, întrucât, fără o evidență corespunzătoare a bunurilor asupra cărora poartă, măsurile de politică economică, financiară sau fiscală vor avea caracter aleatoriu și vor induce insecuritate juridică.

198. Prin urmare, Curtea constată că înființarea unui asemenea sistem de evidență nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 26, 27, 31, 44 și 61, iar dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

199. Cu privire la dispozițiile art. XVII, XIX și XX din lege sunt formulate critici referitoare la reglementarea detecției comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf pentru funcționarii din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și din sectorul fiscal-vamal. În acest sens sunt invocate, în mod expres, dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 16, 24, 26, 28, 41 și 53, precum și, implicit, cele ale

art. 1 alin. (5) din Constituție atunci când se invocă lipsa unor standarde clare și obiective care creează oportunități pentru abuz administrativ cu referire la testarea cu poligraful „în situația în care există date și indicii privind abateri de la integritate”.

200. Examinând criticile autorilor obiecției, Curtea reține că, în situația în care există „date și indicii” privind abateri de la integritate ale personalului vizat (cu funcții publice de conducere sau funcții generale de execuție) din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc și Autorității Vamale Române, precum și de la principiile aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici (cu funcții publice de conducere sau funcții generale de execuție) din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, „la solicitarea” conducerii ONJN/Autorității Vamale Române/ANAF, personalul menționat „poate face obiectul testării” pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf.

201. Curtea constată că legiuitorul dispune de o marjă de apreciere atunci când stabilește categoriile de persoane supuse testului de integritate, precum și condițiile declanșării de către autoritățile menționate a acestui test. Astfel, faptul că legiuitorul a optat pentru posibilitatea utilizării acestui test în privința a trei categorii de personal din sfera publică nu înseamnă că, în mod implicit, a creat în privința acestora o situație dezavantajoasă prin raportare la alte categorii de personal. Din contră, a ținut cont de situația obiectiv diferită în care acestea se află din perspectiva specificului serviciului public prestat (jocuri de noroc, vămuirea bunurilor care intră pe teritoriul național, controlul fiscal) și, ca atare, poate reglementa în privința acestora un tratament juridic distinct pentru testarea integrității. O astfel de măsură nu echivalează cu aplicarea unui tratament discriminatoriu, ci a unuia adaptat situației specifice a acestor categorii, în conformitate cu art. 16 din Constituție.

202. Curtea observă că, în condițiile antereferite, legiuitorul trebuie să reglementeze utilizarea tehnicii poligraf într-un mod clar, precis și previzibil. Or, formularea textelor analizate nu este clară sub aspectul condițiilor în care poate fi utilizată tehnica poligraf. Astfel, nu rezultă ipotezele în care se dispune utilizarea tehnicii poligraf, nu se înțelege dacă tehnica poligraf este un element obligatoriu al testului de integritate sau doar o opțiune aflată la aprecierea conducerii ONJN/Autorității Vamale Române/ANAF ori dacă pentru utilizarea acestei tehnici este necesar sau nu consimțământul persoanei supuse testului de integritate.

203. Ca atare, Curtea observă că folosirea unor termeni generici pentru dispunerea utilizării tehnicii poligraf, precum „datele și indiciile”, cu conținut variabil, determinat de modul în care reprezentantul autorității se raportează la aceștia, interpretabili prin natura lor, creează un cadru normativ incert și lipsit de previzibilitate. Curtea constată că reglementarea unui standard de relevanță a acestor date și indicii apare ca fiind necesară în vederea stabilirii circumstanțelor în care se dispune și pentru prevenirea situațiilor de natură subiectivă, care ar putea genera abuzuri în folosirea psihodeteției comportamentului simulat și, implicit, în declanșarea cercetării disciplinare a funcționarilor publici din cadrul ONJN/Autorității Vamale Române/ANAF. Totodată, Curtea constată că normele criticate prevăd o condiție de procedibilitate cumulativă, iar nu alternativă („date și indicii”), în vederea inițierii testării poligraf, instrument de investigare al cărui rezultat declanșează cercetarea disciplinară a funcționarilor publici, astfel că, și din această perspectivă, este de dorit reglementarea standardului de relevanță a acestor date și indicii, precum și a determinării sferei de cuprindere a acestor termeni și a raportului de complementaritate existent între aceștia.

204. Pentru a evita arbitrarul în raport cu diferitele situații ce pot să apară în practică, Curtea reține că „solicitarea” conducerii autorităților (ONJN/Autorității Vamale Române/ANAF) de utilizare a testului poligraf, solicitare care poate lua forma unui

act administrativ individual al președinților autorităților menționate, trebuie să indice explicit și complet „datele și indiciile” pe care se întemeiază, aspecte de natură a garanta că „datele și indiciile” sunt relevante și au fost obținute/indicate *bona fide*.

205. Curtea reamintește că, potrivit art. XVII, XIX și XX din lege, „la solicitarea conducerii Oficiului/Autorității/Agenției, personalul poate face obiectul testării (...) inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf”. În pofida faptului că sintagma „poate face” înseamnă, în general, a avea posibilitatea de a realiza sau de a efectua ceva, fiind formată din adverbul predicativ „poate” și verbul „a face”, sensul acesteia vizând o permisiune sau o eventualitate, Curtea constată că, în ipoteza normelor menționate, atât timp cât testarea poligraf are loc „la solicitarea” conducerii autorității, iar nu cu acordul ori prin voința proprie a funcționarului public, dispozițiile criticate nu indică dacă testarea poligraf poate fi refuzată sau nu de persoane supusă acesteia. Or, Curtea constată că, atât timp cât norma nu reglementează în mod expres manifestarea acordului funcționarului cu privire la testarea poligraf, nu este clar dacă investigarea integrității prin utilizarea tehnicii poligraf are loc cu sau fără consimțământul expres al funcționarului public vizat, ceea ce ar putea genera un abuz administrativ. Prin urmare, ținând seama de faptul că testul poligraf are ca scop detecția comportamentului disimulat prin măsurarea unor parametri fiziologici, precum tensiunea arterială, pulsul, respirația și conductivitatea pielii, este necesară reglementarea expresă a utilizării respectivei tehnici cu consimțământul persoanei vizate. Numai în aceste condiții, în care persoana își dă acordul expres pentru efectuarea testului poligraf și are opțiune de a-l retrage oricând în timpul utilizării acestei tehnici, coroborat cu faptul că întrebările adresate vizează activitatea sa în legătură cu serviciul public prestat, nu se poate susține încălcarea dreptului său la viață intimă, familială și privată, prevăzut de art. 26 din Constituție.

206. Curtea constată că detecția comportamentului simulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf trebuie să facă obiectul unei proceduri care să stabilească condițiile/circumstanțele de dispunere a testării poligraf, precum și relevanța în procedura disciplinară a rezultatului testării, a refuzului funcționarului de a se supune testării ori a retragerii consimțământului anterior finalizării testării. Aceste aspecte trebuie reglementate în mod clar, precis și previzibil, în acord cu dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție.

207. Referitor la cerințele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa, de exemplu, prin Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 27 ianuarie 2015, paragraful 28, că trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii (a se vedea în acest sens și Decizia Curții Constituționale nr. 232 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 15 noiembrie 2001, Decizia Curții Constituționale nr. 234 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 7 septembrie 2001, sau Decizia Curții Constituționale nr. 53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011) și că „statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta” (Decizia Curții Constituționale nr. 22 din 27 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 17 martie 2004), ceea ce înseamnă că aceasta „implică, prioritar, respectarea legii, iar statul democratic este prin excelență un stat în care se manifestă domnia legii” (Decizia Curții Constituționale nr. 13 din 9 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 aprilie 1999). În

acest sens, prin Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225, Curtea Constituțională a reținut că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative și că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia Curții Constituționale nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

208. Raportând aceste considerente de principiu la dispozițiile criticate prin prezenta obiecție, Curtea reține că legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația prevăzută de art. 1 alin. (5) din Constituție de a asigura un cadru normativ clar, precis și previzibil în ceea ce privește utilizarea tehnicii poligraf pentru detecția comportamentului simulat al funcționarilor ONJN/Autorității Vamale Române/ANAF, așa încât, având în vedere cele reținute în paragrafele anterioare ale prezentei decizii, Curtea constată că prevederile art. XVII [cu referire la sintagma „inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf” din cuprinsul art. 5³ alin. (5) și la art. 5³ alin. (6) fraza întâi], ale art. XIX [cu referire la sintagma „inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf” din cuprinsul art. 31³ alin. (1)] și ale art. XX [cu referire la sintagma „inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf” din cuprinsul art. 20 alin. (2)] din lege sunt neconstituționale, fiind contrare dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5), în componenta privind calitatea normei.

209. În ceea ce privește prevederile art. XVII și XXXVIII din lege, în formularea criticilor de neconstituționalitate ce privesc dispozițiile referitoare la testarea psihologică periodică, evaluarea psihologică complexă, respectiv evaluarea psihologică a integrității funcționarilor publici din cadrul Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc sunt invocate dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 16, 24, 26, 28, 41 și 53.

210. În raport cu criticile formulate, Curtea reține că testarea psihologică și cea de integritate a unor categorii de funcționari publici nu aduce atingere dreptului la viața privată, câtă vreme sunt proceduri realizate în cadrul unui raport de serviciu, pentru îndeplinirea căruia funcționarul public trebuie să fie apt, inclusiv din punct de vedere psihologic. Aceste testări evaluează starea psihologică a funcționarului, în raport cu serviciul pe care îl prestează, și reprezintă concretizarea obligației pozitive a statului de a crea un cadru legal adecvat de natură a garanta asigurarea unui serviciu public corect, transparent și echilibrat. Ca atare, Curtea reține că testarea psihologică și cea de integritate vizează evidențierea unor trăsături, atitudini sau niveluri de aptitudini în ceea ce privește funcția publică pe care funcționarul o exercită, și nu aspecte de viață privată, exterioare serviciului public.

211. Totodată, Curtea reține că testarea psihologică periodică este efectuată în scop de monitorizare a adaptării angajatului la cerințele specifice postului și instituției, precum și de evaluare a factorilor de risc psihosociale la locul de muncă. Stabilirea obiectivului implicit al testării psihologice periodice este unul de

prognostic: dacă un angajat este diagnosticat drept adaptat la un moment dat, atunci se poate afirma că el este adaptabil în viitor. Cu alte cuvinte, adaptarea prezentă este un predictor al adaptării viitoare. Scopul evaluării psihologice periodice îl constituie monitorizarea adaptării angajaților la activitățile și locurile de muncă cu expunere la factori de risc psihosociali și a impactului acestora asupra sănătății și bunăstării psihologice a angajaților. Așa încât Curtea reține că sănătatea psihologică la locul de muncă are o dinamică individuală, care justifică periodicitatea testării psihologice. De asemenea, modificarea în timp a factorilor individuali și a celor organizaționali-situaționali justifică efectuarea periodică a testării psihologice a angajaților.

212. Totodată, având în vedere jurisprudența constantă a instanței de control constituțional (a se vedea în acest sens deciziile nr. 674 din 17 noiembrie 2016, nr. 90 din 27 februarie 2018, nr. 627 din 22 septembrie 2020, nr. 213 din 30 martie 2021, nr. 658 din 15 decembrie 2022 și nr. 725 din 13 decembrie 2023), Curtea reține că rămân în domeniul organizării executării legii și pot fi reglementate printr-un act administrativ cu caracter normativ aspectele referitoare la emiterea avizului privind evaluarea psihologică complexă (procedura interviului anamnestic și stabilirea setului de teste psihologice), precum și la emiterea avizului de integritate (modul de integrare a metodelor de apreciere a integrității; clarificarea obiectivelor de evaluare; influența evaluării asupra deciziei de angajare; monitorizarea performanței evaluării; procedura interviului; stabilirea numărului de teste psihologice).

213. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 16, 24, 26, 28 și 41, iar dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

214. În ceea ce privește intervenția legislativă propusă prin art. XVIII-art. XXI pct. 1-4 din lege sunt invocate dispozițiile art. 26, 28, 30, 40 și 53 din Legea fundamentală, cu referire la utilizarea body worn camera/bodycam-urilor de către funcționarii din sectorul fiscal-vamal.

215. Analizând criticile formulate, Curtea, pronunțându-se în limitele sesizării sale, reține că utilizarea unor body worn camera/bodycam de către funcționarii care interacționează cu cetățenii reprezintă concretizarea unor obligații pozitive de natură normativă ale statului, în sensul asigurării unui serviciu public corect, transparent și echilibrat, pentru garantarea securității juridice a cetățeanului. Folosirea lor este limitată la evidențierea acestei interacțiuni pentru a preveni eventualele conduite contrare legii sau eticii profesionale. De altfel, atât funcționarul, cât și persoana cu care interacționează în exercitarea raportului de serviciu cunosc că întreaga lor discuție, conține și comportament vor fi înregistrate tocmai pentru a preveni actele de nerespectare a legii din partea ambelor părți. Prin urmare, Curtea constată că dotarea funcționarilor cu asemenea body worn camera/bodycam-uri nu poate fi privită decât ca o garanție pentru respectarea legii de către ambele părți care interacționează (reprezentantul statului și persoana cu care acesta intră în contact, în exercitarea atribuțiilor de serviciu).

216. Cu privire la folosirea înregistratoarelor audio-video portabile de tip bodycam/body worn camera fără consimțământul persoanelor vizate, Curtea observă că există dispoziții similare celor criticate în Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, art. 56 alin. (1) lit. a) și b) din această lege stabilind că, în scopul realizării activităților desfășurate de organele de poliție, acțiunile polițistului în spații publice pot fi înregistrate cu mijloacele foto-audio-video din dotare, fără consimțământul persoanelor vizate, și, de asemenea, Poliția Română este autorizată să fixeze, ocazional, cu mijloace foto-audio-video sau prin alte mijloace tehnice din dotare, momente operative cu privire la activități publice desfășurate în locuri publice, fără

consimțământul persoanelor vizate, în cazul în care există motive verosimile pentru a bănuși că în aceste locuri publice ar putea fi comise infracțiuni. La nivelul Inspectoratului General al Poliției Române au fost stabilite reguli de utilizare a înregistratoarelor audio-video portabile de tip body worn camera, precum: semnalarea existenței înregistratoarelor audio-video portabile de tip body worn camera prin intermediul unei pictograme, atașate pe uniforma polițistului sau pe înregistratoarele audio-video portabile de tip body worn camera, informarea persoanelor ce fac obiectul măsurilor cu privire la faptul că intervenția sau acțiunea poliției este înregistrată audio-video, în condițiile legii, și, de asemenea, o procedură de înregistrare, descărcare, stocare și acces a la înregistrărilor/înregistrările audio-video, garanții ale persoanelor vizate, precum sunt: prelucrarea datelor cu caracter personal colectate prin înregistratoarele audio-video portabile de tip body worn camera, cu respectarea Legii nr. 363/2018 sau a Regulamentului (UE) 2016/679, după caz; interzicerea prelucrării datelor cu caracter personal în alte scopuri, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege și numai dacă sunt asigurate garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate; drepturile persoanelor vizate în contextul prelucrării datelor cu caracter personal prin intermediul înregistratoarelor audio-video portabile de tip body worn camera, care se exercită potrivit prevederilor Legii nr. 363/2018 sau ale Regulamentului (UE) 2016/679, după caz; înregistrările audio și video realizate, care conțin date cu caracter personal, nu reprezintă informații de interes public, în conformitate cu art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare; datele colectate se descarcă securizat din înregistratorul audio-video portabil de tip body worn camera în mediul de stocare, cu asigurarea integrității și autenticității datelor, conform manualului de utilizare pus la dispoziție de furnizorul/producătorul acestuia; descărcarea înregistrărilor se face în mod automat sau manual, în mediul de stocare constituit la nivelul structurii de poliție, la ieșirea din serviciu, de către polițistul care a utilizat înregistratorul audio-video portabil de tip body worn camera, sub supravegherea polițistului anume desemnat, denumit administrator al înregistratoarelor audio-video portabile; pentru ținerea evidenței operațiunilor de descărcare a înregistrărilor în mod manual, consultarea ulterioară și multiplicarea datelor înregistrate cu înregistratoarele audio-video portabile, la nivelul structurii de poliție, se întocmește și se completează, în format electronic sau fizic, de către administratorii înregistratoarelor audio-video portabile, registrul de evidență a operațiunilor de descărcare, consultare, multiplicare, al cărui model este prevăzut într-o anexă a dispoziției; stocarea datelor se realizează astfel încât să permită identificarea exactă a înregistrărilor după numele polițistului, data și ora realizării; datele cu caracter personal colectate se stochează pe teritoriul României; înregistrările audio și video se păstrează pe o perioadă de 6 luni de la data înregistrării; înregistrările audio și video care fac obiectul unor proceduri judiciare se păstrează după perioada prevăzută anterior, urmând regimul probelor; cel puțin o dată la doi ani, la nivelul unității care prelucrează datele, se verifică necesitatea stocării datelor în condițiile menționate anterior; la împlinirea termenelor prevăzute anterior, înregistrările audio și video se distrug, prin proceduri ireversibile.

217. În aceste condiții, Curtea constată că procedura privind utilizarea înregistratoarelor audio-video portabile în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, precum și procedura privind înregistrarea și fixarea cu mijloace foto-audio-video, stocarea și accesarea înregistrărilor, precum și garanțiile aferente acestor operațiuni constituie aspecte ce pot fi circumscrise domeniului organizării executării legii, astfel că pot fi reglementate printr-un act administrativ cu caracter normativ, cum sunt: ordinul

președintelui Autorității Vamale Române, respectiv ordinul președintelui ANAF ori ordinul comun al ministrului finanțelor și al președintelui ANAF, astfel cum prevăd art. XVIII și XXI pct. 2 și 3 din lege. Un astfel de act individualizează, în mod specific, obligațiile stabilite în Regulamentul UE 2016/679, act cu aplicabilitate directă în ordinea juridică națională.

218. Așadar, Curtea reține că, potrivit art. XVIII și XXI pct. 2 din lege, înregistrarea și fixarea de către personalul autorităților (Autorității Vamale Române, respectiv ANAF) a activităților specifice, prin utilizarea mijloacelor foto-audio-video din dotare, precum și păstrarea înregistrărilor audio și/sau video și a imaginilor fotografice astfel obținute se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE. Curtea reține că Regulamentul (UE) 2016/679 prevede o serie de principii (art. 6) și garanții, precum sunt: principiul prelucrării datelor cu caracter personal în mod legal, echitabil și transparent față de persoana vizată; colectarea datelor cu caracter personal în mod legal în scopuri determinate, explicite și legitime; datele cu caracter personal trebuie să fie adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate; datele cu caracter personal trebuie să fie păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate pe o perioadă care nu depășește perioada necesară îndeplinirii scopurilor în care sunt prelucrate datele; datele cu caracter personal trebuie să fie prelucrate într-un mod care asigură securitatea adecvată a datelor cu caracter personal, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, a distrugerii sau a deteriorării accidentale, prin luarea de măsuri tehnice sau organizatorice corespunzătoare („integritate și confidențialitate”); dreptul la informare (art. 13, 14 și 34); dreptul de acces al persoanei vizate (art. 15); dreptul la ștergerea datelor — „dreptul de a fi uitat” (art. 17); dreptul de a depune o plângere la o autoritate de supraveghere (art. 77); dreptul de a se adresa justiției (art. 79).

219. Așa încât Curtea constată că libera circulație a datelor cu caracter personal pe teritoriul național, circumscrisă realizării activităților autorităților menționate în art. XVIII și XXI din legea criticată (Autoritatea Vamală și ANAF), nu poate fi împiedicată din motive legate de protecția persoanei față de prelucrarea de date cu caracter personal atât timp cât prevederile legii, precum și ale actului administrativ cu caracter normativ, emis în aplicarea acesteia, adoptate în acord cu principiile din Regulamentul (UE) 2016/679, sunt îndeplinite.

220. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 26, 28, 30 și 40, iar dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu are incidență în cauză.

221. Cât privește criticile aduse art. XXII din lege privind instituirea unei taxe logistice pentru gestionarea fluxurilor extracomunitare de bunuri, de 25 lei pentru fiecare colet extracomunitar sub 150 euro, Curtea reiterează considerentele de principiu, dezvoltate în jurisprudența sa (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, precitată, paragraful 93 și următoarele), potrivit cărora dreptul statului de a încasa taxe și impozite, rezultat implicit din dispozițiile art. 56 alin. (1) din Constituție, care consacră obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice prin plata impozitelor și a taxelor, este unul dintre drepturile care țin de esența statului, asigurându-i existența și funcționalitatea. Cu alte cuvinte, prelevarea de taxe și impozite reprezintă un element esențial al suveranității statului, constituind premisa îndeplinirii rolului său fundamental: organizarea societății și satisfacerea interesului public, general,

prin suportarea acelor costuri și cheltuieli care excedează intereselor individuale.

222. Așa încât, având în vedere considerentele de principiu menționate, Curtea reține că instituirea unei taxe logistice pentru gestionarea fluxurilor extracomunitare de bunuri, în valoare de 25 de lei pentru fiecare colet ce conține bunuri cu valoare comercială care intră pe teritoriul României, cu loc de începere a livrării în afara teritoriului Uniunii Europene, a cărei valoare declarată se situează sub plafonul de 150 de euro, vizează opțiunea legiuitorului, fiind în marja sa constituțională de apreciere să stabilească efectele pe care scutirea de taxe vamale pentru astfel de colete le-ar produce asupra bugetului de stat. De altfel, analizând evoluția numărului de colete livrate în România, cu origine din spațiul extracomunitar, în expunerea de motive la lege Guvernul a arătat că aceasta a crescut de peste 50 de ori, situație care generează o serie de efecte negative asupra economiei, mediului și cetățenilor/locuitorilor din România, cum ar fi: costuri de mediu, suprasolicitarea autorităților vamale, concurență neloială, risc crescut de produse neconforme, costuri directe datorate evaziunii fiscale comise de furnizori externi nerezidenți fiscali în România, pierdere de venituri bugetare. Prin urmare, Curtea reține că implementarea unei taxe de gestionare a fluxurilor extracomunitare de bunuri este o măsură necesară pentru protejarea intereselor economice ale României, asigurarea echității fiscale și îmbunătățirea controlului asupra produselor importate, precum și pentru încurajarea dezvoltării de centre logistice pe teritoriul României. Taxa este justificată și rezonabilă în contextul expus mai sus, nu are implicații pentru consumatorul final și nu creează distorsiuni sau bariere artificiale în calea comerțului liber. Quantumul fix al acesteia nu se raportează la valoarea bunurilor, ci la o categorie de bunuri cu un flux ridicat, având așadar un caracter logistic. Totodată, Curtea constată că textul criticat nu aduce atingere dispozițiilor art. 135 din Constituție, ținând seama de faptul că acest text constituțional nu acoperă ipoteza analizată. Astfel, obligația statului de a asigura libertatea comerțului nu se confundă cu posibilitatea statului de a reglementa impozite și taxe. Celelalte aspecte criticate (obligația furnizorilor poștali de a identifica, urmări și taxa fiecare colet extracomunitar, precum și obligația de subrogare în cazul neîncasării taxei), în raport cu argumentele autorilor criticii, vizează aspecte de interpretare și aplicare a legii.

223. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 16, 44, 45, 56 și 135.

224. Curtea constată că susținerile referitoare la prevederile art. XXIV pct. 1-3 sunt neîntemeiate. Soluțiile legislative, care instituie reguli noi în ceea ce privește împărțirea între asociați a beneficiilor realizate de societate, acordarea/restituirea de împrumuturi acționarilor sau asociaților, după caz, sau altor persoane afiliate ori conversia împrumuturilor în capital social, nu pun în discuție efectivitatea acestor drepturi și, prin urmare, nu reflectă decât o opțiune legislativă, ce nu poate fi censurată de Curtea Constituțională. Curtea reține că prevederile în cauză nu pot fi interpretate ca reprezentând restricții în derularea activităților economice, dimpotrivă urmăresc întărirea situației financiare a societăților vizate și vin în sprijinul mediului de afaceri, reprezentat atât de societățile decapitalizate, cât și de partenerii acestora, constituie un factor de stabilizare a mediului economic, precum și un element care vizează preîntâmpinarea în viitor a altor cazuri de decapitalizare. Prin urmare, Curtea reține că legiuitorul are atributul constituțional de a stabili condițiile privind modul de distribuire a dividendelor, având ca obiectiv protejarea intereselor societății și echilibrul economic al acesteia. Soluțiile legislative criticate nu interzic în mod absolut încasarea dividendelor ori acordarea/restituirea de împrumuturi acționarilor sau asociaților, după caz, sau altor persoane afiliate,

ci condiționează distribuirea/acordarea/restituirea lor, justificat de scopul legitim de a proteja stabilitatea financiară a societăților și a pieței, prevenirea decapitalizării societăților și asigurarea resurselor necesare pentru onorarea obligațiilor fiscale, salariale, precum și comerciale ale acestora. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că principiul libertății economice nu este un drept absolut, ci este condiționat de respectarea limitelor stabilite de lege, limite ce urmăresc asigurarea unei anumite discipline economice ori protejarea unor interese generale, precum și asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale tuturor (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 162 din 8 februarie 2011, precitată).

225. Totodată, Curtea nu poate reține instituirea unei discriminări a societăților private în raport cu societățile la care statul este acționar/asociat ori la care unitățile administrativ-teritoriale dețin calitatea de acționar/asociat, cât privește neinclusiunea în datoriile față de acționari/asociați a datoriilor față de bugetul general consolidat și împrumuturile pe care societățile le primesc din veniturile rezultate din privatizare, întrucât acestea din urmă nu se află în aceeași situație juridică cu cele private. Curtea reține că societățile la care statul este acționar/asociat ori la care unitățile administrativ-teritoriale dețin calitatea de acționar/asociat sunt, sub aspectul stabilirii regimului juridic al datoriilor, într-o situație diferită de operatorii privați, acest aspect fiind suficient pentru ca legiuitorul să poată aplica un tratament juridic diferențiat în privința lor (a se vedea în același sens Decizia nr. 683 din 23 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 56 din 19 ianuarie 2017, paragraful 30).

226. Totodată, Curtea reține că stabilirea unei fapte ce constituie contravenție și a sancțiunii aplicabile acesteia reprezintă o opțiune legitimă a legiuitorului, care dă expresie preocupării statului pentru a asigura stabilitatea mediului economic. Celelalte critici formulate, care privesc termenul de 2 ani pentru conversia forțată, excepțiile prevăzute pentru anumite categorii de investitori, criteriile pentru acordarea excepțiilor, procedura de conversie a creanței prin hotărâri guvernamentale sau ale consiliilor locale, vizează interpretare și aplicare a legii, care excedează competenței instanței de control constituțional.

227. Prin urmare, Curtea constată că prevederile criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 44, 45 și 135, iar dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

228. În ceea ce privește prevederile art. XXIX pct. 1-52 din lege, referitoare la modificările adoptate cu privire la procedura de insolvență, Curtea reține că instituirea unei categorii distincte de creditori, aceea a „*persoanelor strâns legate de debitor*”, astfel cum este reglementată în art. XXIX pct. 1 [cu referire la art. 5 alin. (1) pct. 42² lit. a)-f) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență], având un înțeles propriu în reglementarea procedurii insolvenței și un regim juridic similar „*persoanele care dețin controlul într-o societate*”, astfel cum sunt acestea definite în art. 5 alin. (1) pct. 9 din Legea nr. 85/2014, constituie o măsură rezonabilă, în acord cu principiile care stau la baza aplicării procedurilor de insolvență, astfel cum se regăsesc acestea în art. 4 din Legea nr. 85/2014 (maximizarea gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor, acordarea unei șanse debitorilor de redresare eficientă a afacerii, asigurarea unor proceduri de prevenire a insolvenței și insolvență eficientă, asigurarea unui grad ridicat de transparență și previzibilitate în aceste proceduri etc.), în vederea respectării scopului procedurii insolvenței, respectiv acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia. Curtea reține că reglementarea acestei categorii de creditori are în vedere

calitatea lor specială, în virtutea căreia au sau au avut acces la informații privind situația financiară a debitorului și la bunurile din patrimoniul acestuia, astfel că sunt create premise pentru o conduită procedurală a creditorilor incluși în categoria persoanelor strâns legate de debitor care nu ar fi în interesul general al masei credale.

229. Totodată, Curtea reține că includerea în categoria „*persoanelor strâns legate de debitor*” a „*persoanelor care au acces la informații fără caracter public*” nu conferă textului un caracter vag, astfel cum susțin autorii, câtă vreme sfera acestor persoane este clar delimitată prin două condiții cumulative, reglementate în text, respectiv să aibă acces la informații fără caracter public cu privire la întreprinderea debitorului, pe de o parte, și să aibă posibilitatea de a controla operațiunile acestuia, pe de altă parte, condiții aplicabile inclusiv în cazul în care aceste persoane se află într-un raport de muncă cu debitorul. Prin urmare, Curtea reține că nu orice partener contractual al debitorului se poate încadra în categoria persoanelor strâns legate de persoana debitorului, ci doar acele persoane care, pe lângă faptul că au acces la informații cu caracter nepublic despre debitor, au și posibilitatea de a controla operațiunile acestuia.

230. De asemenea, Curtea reține că reglementarea unui interval de timp de 2 ani, anterior deschiderii procedurii insolvenței, în care persoana strâns legată de debitor să fi avut una dintre calitățile enumerate în text și prin raportare la care se determină situațiile ce conduc la încadrarea în această categorie, nu este o noțiune nou-introdusă în Legea nr. 85/2014. Reglementarea actuală are corespondent în art. 79 și 80 alin. (1) lit. a), b) și c) și alin. (2) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, care stabilea însă o perioadă extinsă de 3 ani cât privește prezumția de fraudă, perioadă pe care literatura de specialitate a denumit-o „*perioadă suspectă*”. Curtea observă că această din urmă noțiune („*perioadă suspectă*”) a fost introdusă printre termenii definiți în art. 5 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, la pct. 42¹ al acestui articol, prin Legea nr. 216/2022, și include „*oricare dintre intervalele prevăzute de prezenta lege, anterioare deschiderii unei proceduri de insolvență, în care sunt încheiate acte sau operațiuni frauduloase ale debitorului în dauna drepturilor creditorilor, supuse verificării potrivit prevederilor prezentei legi*”. Totodată, Curtea nu poate reține că reperul temporal al stabilirii calității de persoană strâns legată de debitor este arbitrar, astfel cum susțin autorii. Dimpotrivă, Curtea observă că reperul menționat este raportat la criteriul temporal folosit de Legea insolvenței în stabilirea regimului acțiunilor în anulare pentru conduita frauduloasă a debitorului. În acest sens Curtea reține că art. 82 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 reglementează obligația debitorului de a pune la dispoziția administratorului judiciar/lichidatorului judiciar și a creditorului, care deține cel puțin 20% din valoarea totală a creanțelor cuprinse în tabelul definitiv de creanțe, toate informațiile și documentele apreciate ca necesare cu privire la activitatea și averea sa, precum și lista cuprinzând plățile efectuate în ultimele 6 luni anterioare deschiderii procedurii și transferurile patrimoniale făcute în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, sub sancțiunea ridicării dreptului de administrare, iar art. 117 alin. (1) din același act normativ stabilește că administratorul judiciar/lichidatorul judiciar poate introduce la judecătorul-sindic acțiuni pentru anularea actelor sau operațiunilor frauduloase ale debitorului în dauna drepturilor creditorilor, în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, în timp ce art. 258 lit. h), lit. i) pct. 1, lit. j) pct. 1, 2 și 5 din Legea nr. 85/2014 prevede că printre atribuțiile lichidatorului judiciar se includ: introducerea acțiunilor pentru anularea actelor frauduloase, încheiate de societatea de asigurare/reasigurare debitoare în dauna drepturilor creditorilor de asigurări în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, introducerea acțiunilor pentru anularea

constituirilor de drepturi de preferință sau transferuri de drepturi patrimoniale către terți și pentru restituirea de către aceștia a bunurilor transmise și a valorii altor prestații executate, efectuate de către societatea de asigurare/reasigurare debitoare prin acte de transfer cu titlu gratuit, cu excepția sponsorizărilor în scop umanitar, efectuate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii; introducerea de acțiuni pentru anularea constituirilor de cauze de preferință sau transferurilor de drepturi patrimoniale către terți și pentru restituirea de către aceștia a bunurilor transmise și a valorii altor prestații, executate de societatea de asigurare/reasigurare debitoare în dauna creditorilor de asigurări prin: acte încheiate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, cu intenția părților implicate de a sustrage bunuri de la urmărirea de către creditorii de asigurări sau de a leza în orice mod drepturile acestora; operațiuni comerciale în care prestația societății de asigurare/reasigurare debitoare o depășește în mod vădit pe cea primită, efectuate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii; acte de transfer cu titlu gratuit, cu excepția sponsorizărilor în scop umanitar derulate potrivit legii, efectuate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii falimentului.

231. Curtea constată, totodată, că susținerile potrivit cărora nu sunt reglementate proceduri pentru contestarea încadrării în categoria „persoanelor strâns legate de debitor”, contrar dispozițiilor art. 21, 24 și 124 din Constituție, sunt neîntemeiate. În acest sens Curtea observă că art. XXIX pct. 20 din lege prevede că creditorul care face parte din categoria persoanelor strâns legate de debitor, prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. 42² lit. a)-c) și f) din Legea nr. 85/2014, are obligația de a informa administratorul judiciar/lichidatorul judiciar în legătură cu raportul său cu debitorul, iar administratorul judiciar/lichidatorul judiciar verifică încadrarea unui creditor în categoria persoanelor strâns legate de debitor prin consultarea registrului comerțului, registrului beneficiarilor reali, precum și registrului acționarilor societății debitoare, ținut de aceasta sau de o societate independentă, și informează judecătorul-sindic și adunarea creditorilor. Totodată, Curtea reține că persoana încadrată în categoria „persoanelor strâns legate de debitor” — în ipoteza în care încadrarea în această categorie a unui anumit creditor se realizează de către administratorul/lichidatorul judiciar, în cazul în care nu există o declarație a creditorului în acest sens — are posibilitatea de a contesta această calitate în temeiul art. 45 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 85/2014, astfel că judecătorul-sindic va verifica și va analiza legalitatea măsurilor luate de administratorul judiciar. Distinct, în măsura în care administratorul judiciar reține calitatea de persoană strâns legată de debitor în cadrul unui raport cuprinzând descrierea modului în care și-a îndeplinit atribuțiile, oricare dintre creditorii, precum și orice altă persoană interesată pot face contestație împotriva măsurilor luate de administratorul judiciar, în temeiul art. 59 alin. (5) din Legea nr. 85/2014.

232. De asemenea, Curtea constată că susținerea referitoare la restricțiile impuse „persoanelor strâns legate de debitor”, în ceea ce privește limitarea dreptului de vot al acestora în adunările creditorilor, precum și excluderea acestor persoane din comitetul creditorilor este neîntemeiată. Curtea observă că persoanele strâns legate de debitor își pot exercita în mod deplin dreptul de vot în adunarea creditorilor, în timp ce, în comitetul creditorilor, legea impune o limitare a posibilității de desemnare a unei singure persoane aflate în strânsă legătură cu debitorul, iar nu o excludere a acestora. Curtea reține că restrângerea posibilității acestor creditori de a fi desemnați ca membri în comitetul creditorilor este justificată de relația specială a acestei categorii de creditori cu debitorul, care poate influența luarea unor decizii esențiale în cadrul derulării procedurii insolvenței. În plus, Curtea observă că limitarea nu se aplică tuturor persoanelor strâns legate de debitor, ci doar celor enumerate la lit. a)-c) și f) ale pct. 42² al art. 5 din Legea nr. 85/2014. Prin

urmare, categoriile de creditori cu privire la care autorii obiecției invocă neconstituționalitatea normei (cum sunt persoanele care au acces la informații fără caracter public cu privire la întreprinderea debitorului, persoanele care au posibilitatea de a obține beneficii de pe urma situației financiare a debitorului, soțul/soția sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv — mătuși, verișori, unchi) nu sunt incluse în categoria creditorilor care nu pot fi desemnați în comitetul creditorilor.

233. Curtea constată că susținerea referitoare la restricțiile impuse cu privire la transferul bunurilor debitorului (ca ansamblu independent ori în bloc, ca ansamblu funcțional) către o persoană strâns legată de debitor este neîntemeiată. În acest sens Curtea reține că normele criticate nu sunt prohibitive, ci urmăresc ca procesul de achiziție să se deruleze în condiții de transparență și previzibilitate, pentru a se asigura atingerea unuia dintre principiile de bază ale legii insolvenței, și anume maximizarea gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor. În acest sens norma criticată prevede că persoana strâns legată de debitor trebuie să precizeze în ofertă că are această calitate, arătând și elementele de legătură, și, totodată, vânzarea se va autoriza prin confirmarea planului de către judecătorul-sindic. Așa încât, în condițiile în care devoalarea calității de persoană strâns legată de debitor se face chiar de către persoana aflată în această ipostază, prin precizarea acestei calități în cuprinsul ofertei pe care o depune, nu se mai poate susține că ar mai fi necesar ca, în această procedură, să își conteste propria declarație. Totodată, cât privește ipoteza transferului bunurilor debitorului în bloc, ca ansamblu funcțional, Curtea constată că norma criticată este chiar mai permisivă în raport cu dreptul comun, care interzice participarea debitorului la licitație fie direct, fie prin interpuși [în acest sens fiind art. 843 alin. (2) din Codul de procedură civilă].

234. Cu privire la criticile ce vizează întârzierea valorificării activelor și reducerea prețurilor obținute, excluderea unor creditori experimentați din comitetele creditorilor, care poate reduce calitatea deciziilor și poate prelungi procedurile prin lipsa expertizei necesare, cerințele suplimentare de documentare și de procedură, care pot crește costurile procedurilor și pot reduce sumele disponibile pentru distribuirea către creditori, identificarea și monitorizarea „persoanelor strâns legate de debitor”, care vor necesita resurse administrative substanțiale și vor crea sarcini birocratice ce vor îngreuna procedurile, Curtea constată că cele relevate sunt chestiuni de aplicare a legii, instanța constituțională fiind chemată să realizeze un control de constituționalitate, iar nu să determine modul de interpretare a legii supuse controlului.

235. Cât privește critica referitoare la extinderea răspunderii pentru cauzarea insolvenței (art. XXIX pct. 49 din lege) în ipoteza „transferării activelor sau a unei părți semnificative din întreprinderea debitorului aflat în dificultate financiară către o persoană strâns legată de debitor, cu nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 73 alin. (21) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu intenția de a continua activitatea prin intermediul acestei noi entități și de a sustrage activele de la urmărirea creditorilor debitorului”, Curtea observă că se susține că aceasta este „mai problematică”, nefiind indicate motivele care ar conduce la această concluzie. Or, Curtea nu se poate substitui autorilor obiecției pentru ca ea însăși să invoce critici de neconstituționalitate punctuale, la care tot instanța de control constituțional să răspundă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012).

236. Prin urmare, Curtea constată că normele criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 16, 21 și 125, iar dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză.

237. Totodată, Curtea nu poate reține caracterul retroactiv al prevederilor art. XXXII din lege, câtă vreme textul criticat stabilește că procesele începute, în temeiul Legii nr. 85/2014, înainte de intrarea în vigoare a legii criticate, rămân supuse legii aplicabile anterior intrării în vigoare a legii criticate, legea nouă fiind aplicabilă tuturor actelor, faptelor și situațiilor juridice născute după intrarea în vigoare a acesteia. De asemenea, Curtea observă că excepțiile reglementate la alin. (2)-(12) ale art. XXXII din lege, care privesc, printre altele, termenele pentru formularea acțiunii în anulare, contestațiile împotriva deciziilor comitetului creditorilor, vânzările către persoane strâns legate de debitor care au loc după data intrării în vigoare a legii criticate, dacă până la această dată nu a fost publicat tabelul definitiv de creanțe, evaluarea periodică de către administratorul judiciar a posibilității reale de reorganizare efectivă, în procedurile în care nu a fost depus încă la dosar primul raport în care se efectuează această verificare, fiind dispoziții de natură procedurală, sunt de imediată aplicare și intră în domeniul propriu de aplicare a legii, astfel că textele de lege, de modificare a Legii nr. 85/2014, sunt aplicate proceselor în curs fără a se putea susține că se aduce atingere principiului neretroactivității. De altfel, Curtea reține că stabilirea legii aplicabile actelor, faptelor și situațiilor juridice născute după intrarea în vigoare a acesteia constituie un aspect ce vizează interpretarea și aplicarea legii de către instanțele judecătorești.

242. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi în privința art. XVIII, art. XXI pct. 1-4 și art. XXXIII din Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative și cu unanimitate de voturi cu privire la legea în ansamblu și la celelalte dispoziții,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite obiecția de neconstituționalitate și constată că dispozițiile art. XVII [cu referire la sintagma „*inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf*” din cuprinsul art. 5³ alin. (5) și la art. 5³ alin. (6) fraza întâi], ale art. XIX [cu referire la sintagma „*inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf*” din cuprinsul art. 31³ alin. (1)] și ale art. XX [cu referire la sintagma „*inclusiv pentru detecția comportamentului disimulat realizată prin utilizarea tehnicii poligraf*” din cuprinsul art. 20 alin. (2)] din Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, precum și dispozițiile art. I pct. 1-4 și pct. 7-25, art. II pct. 1-5, art. III pct. 1-10, art. IV-art. IX, art. XII pct. 1-14 și pct. 16-51, art. XV pct. 1 și 2, art. XVI, art. XVII [cu referire la celelalte dispoziții față de cele constatate neconstituționale], art. XVIII, art. XIX [cu referire la celelalte dispoziții față de cele constatate neconstituționale], art. XX [cu referire la celelalte dispoziții față de cele constatate neconstituționale], art. XXI pct. 1-4, art. XXII, art. XXIV pct. 1-3, art. XXIX pct. 1-52, art. XXXII, art. XXXIII și art. XXXVIII din lege, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 octombrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Prim-magistrat-asistent,
Benke Károly
Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu opinia majoritară, considerăm că sesizarea formulată de un număr de 28 de senatori aparținând Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor, respectiv de un număr de 57 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor, Grupului parlamentar S.O.S. România și al Grupului parlamentar al Partidului Oamenilor Tineri și care formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 4.030A/2025 și nr. 4.058A/2025 **trebuia admisă** și constatată neconstituționalitatea dispozițiilor:

art. XVII — care privește art. 53 și art. 54 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2013 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 3 aprilie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2013, cu modificările și completările ulterioare;

art. XVIII — care privește completarea art. 20¹ din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare;

art. XIX — care privește art. 31³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 23 martie 2004, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 243/2004, cu modificările și completările ulterioare;

art. XX — care privește art. 20 din Ordonanța Guvernului nr. 86/2003 privind unele reglementări în domeniul financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 624 din 31 august 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 609/2003, cu modificările și completările ulterioare;

art. XXI — care privește art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 29 iunie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 144/2014, cu modificările ulterioare,

pentru următoarele motive:

1. Conform dispozițiilor art. 54 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2013 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2013, cu modificările și completările ulterioare, în aplicarea dispozițiilor art. 53, testarea psihologică se desfășoară în condițiile prezentate în anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 355/2017 privind supravegherea sănătății lucrătorilor și constă în două tipuri de evaluări, respectiv o evaluare psihologică complexă, ce are în vedere analiza nivelului cognitiv, stabilitatea emoțională, conștiinciozitatea și reziliența la stres, și o **evaluare psihologică a integrității**, care urmărește identificarea tendințelor comportamentale ce pot afecta integritatea profesională.

Pe de altă parte, conform art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor, scopul actului normativ este acela de a stabili cerințele minime pentru supravegherea lucrătorilor față de riscurile pentru securitate și sănătate, în vederea prevenirii îmbolnăvirii acestora cu boli profesionale cauzate de agenți nocivi chimici, fizici, fizico-chimici sau biologici, caracteristice locurilor de muncă, precum și a solicitării diferitelor organe sau sisteme ale organismului în procesul de muncă.

Același act normativ stipulează, la art. 2, faptul că supravegherea sănătății lucrătorilor reprezintă totalitatea serviciilor medicale care asigură prevenirea, depistarea și dispensarizarea bolilor profesionale și a bolilor legate de profesie, precum și menținerea sănătății și a capacității de muncă a lucrătorilor, supravegherea sănătății acestora fiind asigurată de către medicii specialiști de medicina muncii.

Prezenta lege nu definește noțiunea de integritate profesională, astfel că, potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, noțiunea de „integritate” se referă la cinste, corectitudine, probitate și onestitate, fiind un concept moral care vizează acțiuni conforme cu propriile valori, principii și așteptări, rezultatele fiind o dovadă a acestei consistențe.

Ca atare, legiuitorul a făcut, pe de o parte, o distincție între cele două tipuri de evaluări, având în vedere, pe de o parte, finalitățile diferite urmărite, iar, pe de altă parte, faptul că scopul urmărit și rezultat ca urmare a susținerii evaluării integrității este diferit față de ceea ce a avut în vedere legiuitorul delegat prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 355/2007, care a impus angajatorului obligația de a se afla în posesia unei evaluări a riscului asupra sănătății lucrătorilor (art. 5).

Astfel, se constată că prezenta lege nu definește acest concept, ci precizează doar ceea ce se urmărește, și anume identificarea unor potențiali candidați sau funcționari care au predispoziție ori prezintă un risc ce ar putea afecta integritatea lor profesională, ca urmare a unui comportament contraproductiv.

Această integritate, pentru a fi considerată profesională, presupune respectarea regulilor, evitarea conflictelor de interese și acționarea în interes public și/sau instituțional, conform normelor și ghidurilor etice specifice fiecărei autorități sau instituții publice.

Ca atare, integritatea funcționarului este raportată atât la activitatea pe care acesta o desfășoară în cadrul entității publice al cărei angajat este, cât și la integritatea personală, având în vedere faptul că integritatea unei persoane se poate proba prin raportare la întreaga sa activitate, și nu doar la anumite situații.

În cazul de față se constată că acest tip de integritate se evaluează într-un cadru organizat și produce consecințe juridice.

Prin urmare, evaluarea psihologică a integrității nu reprezintă un tablou moral al candidatului sau funcționarului pus la dispoziția societății, așadar, fără vreo consecință juridică, ci este un act oficial prin care se stabilește integritatea necesară îndeplinirii funcției publice de conducere sau de execuție în cadrul unei autorități ori instituții publice, act care trebuie să se bazeze pe criterii obiective, determinante, specifice, previzibile

și cuantificabile, și nu pe aprecierea subiectivă fundamentată pe parametri psihologici care generează criterii de măsurare ce nu pot fi obiectivați.

Or, fără identificarea *in concreto* a cauzelor care demonstrează și angajează ideea de integritate discutabilă, pentru fiecare categorie de funcționar public în parte, nu sunt îndeplinite exigențele constituționale ale previzibilității legii și se creează o insecuritate juridică permanentă pentru candidații sau funcționarii aflați în situația de a fi evaluați din punctul de vedere al integrității.

Revine legiuitorului obligația de a reglementa astfel de cauze obiective, sens în care trebuie să se țină seama atât de specificul activității desfășurate de diferitele categorii de funcționari publici, cât și de faptul că integritatea reprezintă o parte componentă a drepturilor generale ale personalității, care, la rândul lor, se întemeiază pe demnitatea umană — valoare supremă a statului de drept, conform art. 1 alin. (3) din Constituție.

În consecință, textul criticat încalcă exigențele constituționale referitoare la previzibilitatea legii și securitatea juridică, întrucât nu reușește să normeze criteriile sau regulile în baza cărora candidatul ori funcționarul nu beneficiază de integritate profesională, fiind astfel încălcate prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție.

În titlurile XVII-XIX ale legii supuse controlului de constituționalitate s-a reglementat faptul că, în cazul funcționarilor care ocupă funcții publice de conducere și funcții publice generale de execuție în cadrul structurilor de control ale Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, Autorității Vamale Române și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, la solicitarea conducerilor acestor autorități, personalul poate face obiectul testării integrității în situația în care există „date și indicii privind abateri de la integritate”.

În cazul în care testarea funcționarului public indică un comportament disimulat, se declanșează cercetarea disciplinară, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

Aceste testări se efectuează de către unități specializate (psihologi autorizați în condițiile legii), iar costurile aferente testărilor psihologice sunt suportate de către instituțiile publice solicitante.

Ca atare, legiuitorul oferă conducerii autorității posibilitatea de a dispune testarea psihologică de integritate a funcționarilor aflați în situația anterioară, testare care dobândește calitatea de probă, producând totodată consecințe juridice majore.

Din aceste dispoziții legale rezultă faptul că testarea integrității funcționarului public se dispune, în mod esențialmente, pe baza aprecierii subiective a conducerii autorității publice, întrucât în lege nu este stipulată nicio condiție cu privire la existența unor indicii clare că funcționarul și-a încălcat atribuțiile de serviciu.

Sintagma „date și indicii privind abateri de la integritate” are o doză mare de generalitate, lăsând loc arbitrarului, care, pe lângă faptul că nu a fost definită în mod concret de legiuitor, creează un cadru ce permite superiorului ierarhic să exercite comportamente ce pot dobândi valențele hărțuirii morale a subalternului, sub protecția legii. Astfel, legiuitorul nu specifică

sursa și natura acestor date și indicii care ar putea afecta integritatea funcționarului, de care acesta ar trebui să țină seama pentru a-și adapta conduita profesională în raporturile de serviciu.

În acest context, măsura dispusă de legiuitor, prin consecințele pe care le produce, poate avea un impact psihologic semnificativ.

Or, faptul că textul de lege nu condiționează testarea integrității de existența unor situații palpabile și obiective, care să justifice această măsură a șefului ierarhic, poate constitui terenul manifestării unor acțiuni ce au ca simplu temei dorința de exercitare a autorității asupra unei persoane aflate într-o poziție subordonată și care nu dispune de un mijloc eficient de apărare (rezultatele testelor de integritate fiind opozabile atât candidatului sau funcționarului, cât și instituției solicitante și lăsând o sferă largă de apreciere psihologului pentru a decide dacă persoana admisă îndeplinește condiția integrității).

Așa cum Curtea Constituțională a României a statuat în jurisprudența sa, „dignitatea umană este însăși sursa, temeiul și esența drepturilor și libertăților fundamentale”, constituind atât un principiu director în privința drepturilor și libertăților, cât și un drept fundamental distinct.

Curtea a arătat că sunt incompatibile cu demnitatea umană orice acțiuni sau inacțiuni care vizează ori au ca rezultat desconsiderarea existenței umane a individului, umilirea, stigmatizarea, persecutarea, ostracizarea, punerea în afara legii sau aplicarea unui tratament disprețuitor (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 464 din 18 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 5 august 2019, paragrafele 52 și 53).

În egală măsură, Curtea a apreciat că o reglementare care, prin lipsa de precizie și claritate, permite comportamente abuzive ori discreționare ce generează efectele menționate anterior este incompatibilă cu demnitatea umană (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 833 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 3 februarie 2021).

Or, în acest context, apreciem că reglementările supuse controlului de constituționalitate creează o breșă legală care poate genera comportamente de natură să aducă atingere demnității umane, valoare ocrotită de prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție.

Având în vedere aspectele menționate mai sus, apreciem că, printr-o reglementare lipsită de precizie și claritate cu privire la condițiile în care funcționarii publici pot face obiectul testării integrității, textele legale sunt apte să genereze comportamente subiective de natură a afecta calitatea, claritatea și previzibilitatea legii, pe de o parte, și demnitatea umană, pe de altă parte, contravenind astfel prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

Ca atare, textul criticat încalcă exigențele constituționale referitoare la previzibilitatea legii și securitatea juridică, întrucât nu normează criteriile sau eventualele cazuri în care persoana nu îndeplinește condiția de integritate pentru a accede în această funcție (lipsa reperelor de claritate, precizie și predictibilitate).

2. La art. XVIII care privește modificarea și completarea Legii nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, la art. 20¹ alin. (1) legiuitorul oferă personalului vamal posibilitatea ca, în scopul realizării activităților de control și supraveghere, să utilizeze camere audio-video portabile și să înregistreze foto, audio și video activitățile desfășurate în spații publice, fără consimțământul persoanelor vizate.

Din acest text de lege nu rezultă în mod indubitabil că persoanele supravegheate sunt atenționate în prealabil cu privire la faptul că urmează să fie înregistrate. Spunem acest lucru întrucât, acolo unde a dorit, legiuitorul a precizat în mod expres această obligație [a se vedea art. 10 alin. (1) și (2) din aceeași lege].

La alin. (2) al art. 20¹, legiuitorul autorizează funcționarul vamal să efectueze înregistrări foto, video și audio, cu mijloacele din dotare, respectiv înregistratoare audio-video portabile de tip body worn camera, ale momentelor operative, fără consimțământul persoanelor vizate, în situațiile în care există suspiciuni privind săvârșirea unor fapte de fraudă fiscală și vamală.

Sintagma „moment operativ” nu este definită de legiuitor, însă ar putea fi interpretată în funcție de context, referindu-se la un moment în care se iau acțiuni rapide și eficiente (activ, rapid, eficace) sau la un moment critic în cadrul unei operațiuni/proceduri. Pe de altă parte, fapta de „fraudă” este o infracțiune care constă într-un act de înșelăciune comis pentru a obține câștiguri personale sau pentru altul ori de a cauza o pierdere unei alte părți.

Prin aceste dispoziții legale, legiuitorul derivat acordă puteri discreționare funcționarilor vamali, substituindu-i practic organului de urmărire penală.

Apreciam că, în contextul legal actual, funcționarii vamali au toate pârghiile legale de a preîntâmpina comiterea de fapte antisociale și de a descoperi fapte de fraudă vamală și fiscală.

Autoritatea păstrează înregistrările șase luni în lipsa unei proceduri stabilite prin ordin al președintelui Autorității.

Or, cu privire la modalitățile și metodele de supraveghere tehnică și la actele de autorizare, acestea, conform legislației în vigoare, sunt dispuse doar în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură penală sau ale Legii nr. 51/1991 privind siguranța națională.

În ceea ce privește modul de autorizare a mandatelor din care pot rezulta înregistrări audio-video sau foto, Curtea, în jurisprudența sa, a constatat că legislația în vigoare normează două sisteme normative diferite — cel reglementat de Codul de procedură penală și cel reglementat de Legea nr. 51/1991 — subliniind diferențele care decurg din reglementarea separată a acestor două sisteme.

Scopul pentru care este dispusă autorizarea mandatelor: primele au ca scop tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, iar celelalte au ca scop securitatea națională. Toate aceste activități pot fi realizate numai de către organele de urmărire penală, așa cum sunt enumerate în art. 55 din Codul de procedură penală: respectiv procurorul, organele de cercetare penală, ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale. Mai mult, prin Decizia nr. 55/2022 Curtea a stabilit în mod ferm că în această categorie nu intră

organele statului cu atribuții care, potrivit legislației în vigoare, se exercită în domenii care nu țin de prevenirea și descoperirea infracțiunilor și de tragerea la răspundere a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

Dacă efectele procedurii presupuse administrative sunt înlăturarea din funcție a funcționarului, conform jurisprudenței CEDO, gravitatea sancțiunilor face necesară asimilarea cu regimul penal, în ceea ce privește probele, garanțiile etc. În consecință, atribuirea mascată a calității de organ de cercetare penală unor organe cu atribuții în domeniile vamal, fiscal și al dreptului muncii încalcă prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 26 și 28 din Constituție.

Pe de altă parte, sfera drepturilor și obligațiilor poate fi restrânsă prin măsuri legislative naționale numai în cazul în care restrângerea respectivă constituie o măsură necesară, corespunzătoare și proporțională, în cadrul unei societăți democratice, pentru protejarea anumitor interese publice, cum ar fi pentru a permite desfășurarea cercetării penale, protejarea securității naționale, apărarea sau siguranța publică.

Cu privire la limitarea exercițiului dreptului la viață intimă, familială și privată, Curtea a subliniat că aceasta trebuie să aibă loc într-o manieră clară, previzibilă și lipsită de echivoc, astfel încât să fie îndepărtată, pe cât posibil, eventualitatea arbitrarului sau a abuzului autorităților în acest domeniu.

În concret, datele avute în vedere conduc la concluzii precise privind viața privată a persoanelor ale căror date au fost păstrate, concluzii ce pot viza obiceiuri din viața privată, locuri de ședere permanente, activități desfășurate.

În aceste condiții, înregistrările foto-audio-video nu sunt supuse autorizării prealabile a judecătorului de drepturi și libertăți, motiv pentru care nu respectă condițiile impuse de principiul proporționalității și nu oferă garanții care să asigure confidențialitatea datelor cu caracter personal.

Cu privire la etapa mecanismului de reținere, stocare și accesare a acestor înregistrări foto-audio-video, se observă că legiuitorul omite să reglementeze prin lege, lăsând la latitudinea președintelui Autorității stabilirea, printr-un ordin încheiat la o dată ulterioară, reglementarea acestei proceduri — aspect care încalcă dispozițiile constituționale, având în vedere că astfel de date cuprind conținutul acestor comunicări, iar persoanele vizate nu sunt informate cu privire la acest aspect, fiind susceptibile să imprime în conștiința acestora sentimentul că viața lor privată face obiectul unei supravegheri.

Ca atare, în condițiile în care legiuitorul nu a adoptat printr-o lege procedura reținerii, stocării și accesării înregistrărilor foto-audio-video ale multiplelor persoane vizate, dispozițiile art. 20¹ sunt lipsite de efecte juridice, reglementând o obligație ulterioară, dar aflată într-un raport de necesitate *sine qua non* cu o obligație anterioară — aceea a reținerii și stocării acestor informații — pe care legiuitorul omite să o reglementeze.

Chiar dacă norma prevede garanțiile necesare accesului la informațiile stocate, prin modul ambiguu de redactare, lipsit de predictibilitate, datorită faptului că obligația reținerii și stocării informațiilor poate fi reglementată prin acte normative infralegale, adoptate de autorități publice administrative cu competențe în diferite materii (vamal, fiscal, inspecția muncii), aceasta este incompatibilă cu drepturile fundamentale a căror

protecție este consacrată constituțional, prin raportare la art. 1 alin. (5), art. 26 și 28 din Constituție.

În acest mod se deschide posibilitatea unor excese în activitatea de stocare și accesare a unor astfel de date, cu riscul afectării dreptului la viață privată a persoanei, iar proporționalitatea nu este asigurată prin reglementarea legală a unor garanții corespunzătoare.

Ca atare, apreciem că măsura legislativă instituită prin reglementările criticate depășește limitele a ceea ce este adecvat, fiind de natură a deturna scopul pe care legiuitorul și-a propus să îl realizeze, consecința fiind afectarea unor drepturi fundamentale.

În ceea ce privește justul echilibru între interesele concrete ale beneficiarilor legii, apreciem că, în aplicarea principiului proporționalității în materie de legiferare, legiuitorul este ținut de o condiție de rezonabilitate, respectiv să fie preocupat ca exigențele instituite să fie îndeajuns de rezonabile, încât să nu pună sub semnul întrebării însăși existența unor drepturi; or, prin măsurile prevăzute, legiuitorul nu a respectat această condiție de rezonabilitate, întrucât prevederile criticate au ca efect juridic producerea unui dezechilibru între interesul public general și interesele individuale ale persoanelor.

Prin atribuirea către inspectorii vamali, fiscali și ai inspecției muncii a competenței funcționale de a înregistra și fixa foto-audio-video în procedurile penale, aspect de specialitate fiscală, activități al căror rezultat să fie folosit de către organele judiciare ca mijloace de probă, acestora li se acordă explicit atribuții care le depășesc pe cele ale unui simplu expert sau specialist, întrucât inspectorii vamali, fiscali și ai inspecției muncii au puterea (fiind autorizați) de a desfășura activități investigative, intruzive și discreționare, care au calitatea unor adevărate acte de cercetare penală.

Se constată că art. 5 alin. (1) ind. 1 stabilește că mijloacele de probă sunt obținute de către organele fiscale cu ocazia activității de control, chiar și în situația în care procurorul nu a fost sesizat, iar urmărirea penală nu a fost începută. Or, conform Codului de procedură penală, reglementarea procedural-fiscală referitoare la relația dintre organul de urmărire penală și organele fiscale trebuie să se refere, de principiu, la posibilitatea obținerii, de către organul de urmărire penală, a concursului organului fiscal numai în cazul procesului penal, adică după începerea urmăririi penale, conform art. 305 din Codul de procedură penală.

Or, în contextul actual, cadrul legal propus relativizează însuși conceptul de proces penal.

Prin urmare, colaborarea dintre autoritățile antereferite, în privința obținerii mijloacelor de probă, trebuie să se subsumeze concepției de ansamblu a Codului de procedură penală, care prevede la art. 97 alin. (2) că proba se obține în procesul penal prin mijloacele strict prevăzute acolo.

În consecință, dispozițiile legale ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 trebuie interpretate și aplicate în mod obligatoriu prin coroborare cu dispozițiile Codului de procedură penală aplicabile în această materie.

În versiunea propusă prin asumarea răspunderii, legiuitorul delegat atribuie calitatea de mijloc de probă acestor înregistrări foto-audio-video, care nu pot fi interpretate și aplicate prin coroborarea cu dispozițiile Codului de procedură penală aplicabile în materia mijloacelor de probă, ci, dimpotrivă, se relevă o tensiune majoră normativă în conținutul textelor legale propuse și art. 100 din Codul de procedură penală.

Din evaluarea cadrului legislativ, atât a celui supus controlului de constituționalitate în materie fiscală, cât și a celui care reglementează în materie procesual-penală, apreciem că statul, prin autoritățile sale cu competențe legislative, deși a procedat la o reformă, nu a stabilit un sistem de referință unitar în privința administrării probelor.

În materie penală, raportat la dreptul fiscal, modalitatea în care a fost configurat textul criticat indică faptul că aceasta reglementează, în fapt, o procedură în materie penală care nu se încadrează în sistemul legal de obținere a probelor, cu nerespectarea principiului unicității reglementării în materie.

Mai mult, în filosofia actualului Cod de procedură penală, nici măcar procesul-verbal încheiat de organul de constatare nu mai este mijloc de probă, ci doar act de sesizare a organelor de urmărire penală. Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că, „deși organul de constatare poate întocmi un proces-verbal de constatare, într-un cadru extraprocesual, acesta nu poate constitui în același timp și mijloc de probă” (Decizia nr. 80 din 14 februarie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 24 aprilie 2024, paragraful 24 și urm.). În aceste condiții, ne punem întrebarea legitimă: care este statutul juridic real al înregistrărilor foto-video efectuate de funcționari publici din cadrul ANAF și din cadrul Autorității Vamale Române fără consimțământul persoanelor vizate? Pe baza lor, acești funcționari încheie procese-verbale de constatare? Dacă da, ele nu pot fi folosite în procesul penal, iar dacă nu, care este scopul înregistrărilor și al păstrării lor pe o durată de 6 luni de la data obținerii acestora în ipoteza în care nu sunt considerate probe?

3. Argumentele de mai sus sunt valabile *mutatis mutandis* și în cazul funcționarilor publici care ocupă funcții de conducere și funcții generale de execuție și de executare silită din cadrul ANAF, care poartă „înregistratoare audio-video portabile de tip body-cam” și care înregistrează și fixează „cu mijloacele foto-audio-video din dotare activități desfășurate în spații publice, fără consimțământul persoanelor vizate” sau „momente operative ... în cazul în care există suspiciuni privind săvârșirea unor acte și fapte de evaziune fiscală și fraudă fiscală”.

Judecători,

Cristian Deliorga
Gheorghe Stan

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

pentru modificarea Ordinului ministrului finanțelor nr. 1.795/2025 privind prospectele de emisiune a certificatelor de trezorerie cu discount și a obligațiunilor de stat de tip benchmark aferente lunii noiembrie 2025

În temeiul:

— art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 109/2021, cu modificările ulterioare;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, și al Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2007, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului-cadru privind operațiunile de piață cu titluri de stat pe piața internă, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 318/2022, cu modificările ulterioare, al Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, al Normei Băncii Naționale a României nr. 1/2022 pentru aplicarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 8/2022 privind operațiunile de administrare a datoriei publice guvernamentale efectuate de către Ministerul Finanțelor pe piața titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României, al Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 10/2024 privind piața secundară a titlurilor de stat administrată de Banca Națională a României și al Convenției nr. 184.575/13/2005, încheiată între Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României,

ministrul finanțelor emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.795/2025 privind prospectele de emisiune a certificatelor de trezorerie cu discount și a obligațiunilor de stat de tip benchmark aferente lunii noiembrie 2025, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1009 din 31 octombrie 2025, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — În vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice în luna noiembrie 2025 se aprobă prospectele de emisiune a certificatelor de trezorerie cu discount și a obligațiunilor de stat de tip benchmark, în valoare nominală totală de 5.800 milioane lei, la care se poate adăuga suma de 795 milioane lei din

alocările sesiunilor suplimentare de oferte necompetitive organizate exclusiv pentru instrumentele de tip benchmark, prevăzute în anexele nr. 1 și 2, care fac parte integrantă din prezentul ordin.”

2. La anexa nr. 2, articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — În vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice în luna noiembrie 2025, Ministerul Finanțelor anunță redeschiderea emisiunilor de obligațiuni de stat de tip benchmark cu scadență la 2, 4, 5, 6, 8, 10, 11 și 15 ani și organizarea de sesiuni suplimentare de oferte necompetitive (SSON), astfel:

Codul ISIN*)	Data licitației	Data SSON	Data emisiunii	Data scadenței	Maturitate — Nr. de ani —	Maturitate reziduală — Nr. de ani —	Rata cuponului — % —	Dobânda acumulată — lei/titlu —	Valoarea nominală a licitației de referință — lei —	Valoarea nominală SSON — lei —
ROOFOYB15203	3/11/2025	4/11/2025	5/11/2025	27/07/2031	6	5,73	7,65	105,84	500.000.000	75.000.000
RO45DLJ4EE76	3/11/2025	4/11/2025	5/11/2025	28/04/2027	2	1,48	7,40	193,62	500.000.000	75.000.000
ROTM7EDD92S2	6/11/2025	7/11/2025	10/11/2025	31/07/2034	11	8,73	7,10	99,21	500.000.000	75.000.000
ROCDG04X8WJ7	6/11/2025	7/11/2025	10/11/2025	26/04/2028	4	2,46	6,30	170,88	500.000.000	75.000.000
ROWLVEJ2A207	10/11/2025	11/11/2025	12/11/2025	30/10/2033	10	7,97	7,20	12,82	500.000.000	75.000.000
ROJVM8ELBDU4	10/11/2025	11/11/2025	12/11/2025	25/04/2029	5	3,45	6,30	173,47	500.000.000	75.000.000
ROO7A2H5YIN8	13/11/2025	14/11/2025	17/11/2025	25/02/2032	10	6,28	6,70	243,22	500.000.000	75.000.000
RO677ZOKPGQ8	17/11/2025	18/11/2025	19/11/2025	30/07/2040	15	14,70	7,25	111,23	500.000.000	75.000.000
ROYNCLHRHVV6	20/11/2025	21/11/2025	24/11/2025	29/07/2030	6	4,68	6,85	110,73	500.000.000	75.000.000
ROODU3PR9NF9	24/11/2025	25/11/2025	26/11/2025	24/02/2038	15	12,25	7,90	297,60	300.000.000	45.000.000
ROPG9LZUB002	26/11/2025	27/11/2025	28/11/2025	27/07/2033	8	7,67	7,50	127,40	500.000.000	75.000.000

*) În conformitate cu prevederile Ordinului ministrului economiei și finanțelor nr. 2.231/2008 privind titlurile de stat ce urmează a fi tranzacționate și pe piața reglementată administrată de Societatea Comercială «Bursa de Valori București» — S.A., aceste serii se tranzacționează simultan pe piața secundară administrată de Banca Națională a României și pe piața reglementată administrată de Societatea Comercială «Bursa de Valori București» — S.A.”

3. La anexa nr. 2 articolul 4, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — (1) Pentru obligațiunile de stat de tip benchmark redeschise, specificate la art. 1, dobânda (cuponul) se plătește la datele specificate în prospectele de emisiune aferente, după cum urmează:

ISIN	Ordinul privind prospectul de emisiune aferent emisiunii inițiale	Luna lansării
ROOFOYB15203	159/31.01.2025	Februarie 2025
RO45DLJ4EE76	159/31.01.2025	Februarie 2025
ROTM7EDD92S2	3.990/29.09.2023	Octombrie 2023
ROCDG04X8WJ7	613/28.03.2024	Aprilie 2024
ROWLVEJ2A207	1.698/31.05.2023	Iunie 2023
ROJVM8ELBDU4	5.440/29.12.2023	Ianuarie 2024
ROO7A2H5YIN8	282/9.03.2022	Martie 2022
RO677ZOKPGQ8	1.221/31.07.2025	August 2025
ROYNCLHRHV6	6.439/31.10.2024	Noiembrie 2024
RO0DU3PR9NF9	1.094/28.02.2023	Martie 2023
ROPG9LZUB0O2	541/31.03.2025	Aprilie 2025”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul finanțelor,
Florin-Alexandru Zaharia,
secretar de stat

București, 10 noiembrie 2025.
Nr. 1.831.

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Deciziei nr. 357 din 6 octombrie 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în Dosarul nr. 858/1/2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1016 din 3 noiembrie 2025, se fac următoarele rectificări:

— la paragraful 84, în loc de: „Întrucât instanța de trimitere este investită în recurs să soluționeze chestiunea legitimării procesuale active a primarului general al municipiului București de a solicita anularea unei autorizații de construire emise de primarul unui sector, în temeiul art. 1 alin. (8) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, normă de drept comun în materia contenciosului administrativ, care statuează că orice subiect de drept public poate introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile legii contenciosului administrativ și ale legilor speciale, prin raportare la dispozițiile art. 27 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, art. 27¹ alin. (1) lit. d) din Legea nr. 350/2001, art. 84 și art. 85 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, și pentru că instanța de trimitere a demonstrat că instanțele nu au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial, practica judiciară incipientă, reflectată în hotărâri nedefinitive, conturând existența unei probleme de interpretare a acestor norme, aptă să genereze divergențe serioase de jurisprudență, în opinia judecătorului-raportor chestiunea de drept este una veritabilă care are legătură cu soluționarea cauzei.”

se va citi:

„Întrucât instanța de trimitere este investită în recurs să soluționeze chestiunea legitimării procesuale active a primarului general al municipiului București de a solicita anularea unei autorizații de construire emise de primarul unui sector, în temeiul art. 1 alin. (8) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, normă de drept comun în materia contenciosului administrativ, care statuează că orice subiect de drept public poate introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile legii contenciosului administrativ și ale legilor speciale, prin raportare la dispozițiile art. 27 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, art. 27¹ alin. (1) lit. d) din Legea nr. 350/2001, art. 84 și art. 85 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, și pentru că instanța de trimitere a demonstrat că instanțele nu au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial, practica judiciară incipientă, reflectată în hotărâri nedefinitive, conturând existența unei probleme de interpretare a acestor norme, aptă să genereze divergențe serioase de jurisprudență, Înalta Curte constată că această chestiune de drept este una veritabilă care are legătură cu soluționarea cauzei.”;

— la paragraful 87, în loc de: „Judecătorul-raportor subliniază că primele două întrebări ale instanței de trimitere urmăresc lămurirea unei singure chestiuni de drept, respectiv aceea a sferei de aplicabilitate a dispozițiilor art. 1 alin. (8) din Legea nr. 554/2004, motiv pentru care se impune formularea unui răspuns unic.”

se va citi:

„Înalta Curte subliniază că primele două întrebări ale instanței de trimitere urmăresc lămurirea unei singure chestiuni de drept, respectiv aceea a sferei de aplicabilitate a dispozițiilor art. 1 alin. (8) din Legea nr. 554/2004, motiv pentru care se impune formularea unui răspuns unic.”;

— la paragraful 88, în loc de: „În privința întrebărilor 3 și 4 judecătorul-raportor apreciază că nu se impune formularea unui răspuns de sine stătător, având în vedere că prin intermediul acestora instanța de trimitere urmărește aplicarea legii la circumstanțele de fapt particulare ale cauzei. Or, operațiunile de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale la diferitele circumstanțe, care caracterizează fiecare litigiu, fac parte din activitatea curentă a instanței de judecată, neputând fi transferate completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.”

se va citi:

„În privința întrebărilor 3 și 4 Înalta Curte constată că nu se impune formularea unui răspuns de sine stătător, având în vedere că prin intermediul acestora instanța de trimitere urmărește aplicarea legii la circumstanțele de fapt particulare ale cauzei. Or, operațiunile de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale la diferitele circumstanțe, care caracterizează fiecare litigiu, fac parte din activitatea curentă a instanței de judecată, neputând fi transferate completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.”;

— la paragraful 93, în loc de: „Pentru lămurirea chestiunilor de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, judecătorul-raportor reține următoarele:”

se va citi:

„Pentru lămurirea chestiunilor de drept ce formează obiectul prezentei sesizări, Înalta Curte reține următoarele:”;

— la paragraful 104, în loc de: „Față de cele mai sus expuse, judecătorul-raportor apreciază în primul rând că abilitatea unui subiect de drept public de a exercita un rol de tutelă administrativă, cu consecința declanșării unor acțiuni în contencios obiectiv în scopul salvagărdării legalității activității autorităților publice, presupune, în mod necesar, existența unor prevederi exprese în acest sens.”

se va citi:

„Față de cele mai sus expuse, Înalta Curte reține în primul rând că abilitatea unui subiect de drept public de a exercita un rol de tutelă administrativă, cu consecința declanșării unor acțiuni în contencios obiectiv în scopul salvagărdării legalității activității autorităților publice, presupune, în mod necesar, existența unor prevederi exprese în acest sens.”;

— la paragraful 105, în loc de: „În al doilea rând, judecătorul-raportor consideră că dispozițiile legale prin care se conferă unui subiect de drept public rolul de tutelă administrativă trebuie să menționeze în mod expres materia și categoriile de acte administrative în privința cărora respectivul subiect de drept public poate declanșa în fața instanțelor de contencios administrativ strict un control de legalitate.”

se va citi:

„În al doilea rând, Înalta Curte consideră că dispozițiile legale prin care se conferă unui subiect de drept public rolul de tutelă administrativă trebuie să menționeze în mod expres materia și categoriile de acte administrative în privința cărora respectivul subiect de drept public poate declanșa în fața instanțelor de contencios administrativ strict un control de legalitate.”;

— la paragraful 106, în loc de: „Prin urmare, judecătorul-raportor apreciază că art. 1 alin. (8) din Legea nr. 554/2004 nu poate constitui, în sine, temeiul juridic al unei acțiuni în contencios administrativ obiectiv, formulată de un subiect de drept public, ci această acțiune poate fi exercitată doar în temeiul unei dispoziții exprese ce se regăsește în Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sau în legi speciale.”

se va citi:

„Prin urmare, Înalta Curte reține că art. 1 alin. (8) din Legea nr. 554/2004 nu poate constitui, în sine, temeiul juridic al unei acțiuni în contencios administrativ obiectiv, formulată de un subiect de drept public, ci această acțiune poate fi exercitată doar în temeiul unei dispoziții exprese ce se regăsește în Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sau în legi speciale.”;

— la paragraful 112, în loc de: „În continuare, judecătorul-raportor subliniază că dezlegarea raportului juridic dedus în concret judecății, prin aplicarea legii la circumstanțele de fapt particulare ale cauzei, și pronunțarea soluției sunt și rămân în puterea suverană a judecătorului cauzei, fiind atribuiți înglobate funcției jurisdicționale pe care acesta are a o îndeplini independent.”

se va citi:

„În continuare, Înalta Curte subliniază că dezlegarea raportului juridic dedus în concret judecății, prin aplicarea legii la circumstanțele de fapt particulare ale cauzei, și pronunțarea soluției sunt și rămân în puterea suverană a judecătorului cauzei, fiind atribuiți înglobate funcției jurisdicționale pe care acesta are a o îndeplini independent.”;

— la paragraful 113, în loc de: „Având în vedere cele mai sus statuate, judecătorul-raportor apreciază că nu se mai impune formularea unui răspuns distinct în privința întrebărilor nr. 3 și 4 ale sesizării.”

se va citi:

„Având în vedere cele mai sus statuate, Înalta Curte constată că nu se mai impune formularea unui răspuns distinct în privința întrebărilor nr. 3 și 4 ale sesizării.”

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

